නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

විනයපිටකෙ

පාරාජිකපාළි

වෙරඤ්ජකණ්ඩං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙරඤ්ජායං විහරති නළෙරුපුචිමන්දමූලෙ මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං පඤ්චමත්තෙහි භික්ඛුසතෙහි. අස්සොසි ඛො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො – ‘‘සමණො ඛලු, භො, ගොතමො සක්‍යපුත්තො සක්‍යකුලා පබ්බජිතො වෙරඤ්ජායං විහරති නළෙරුපුචිමන්දමූලෙ මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං පඤ්චමත්තෙහි භික්ඛුසතෙහි. තං ඛො පන භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්භුග්ගතො – ‘ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා [භගවාති (ස්‍යා.), දී. නි. 1.157, අබ්භුග්ගතාකාරෙන පන සමෙති]. සො ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්‍රහ්මකං සස්සමණබ්‍රාහ්මණිං පජං සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පවෙදෙති. සො ධම්මං දෙසෙති ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣෙකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්‍යඤ්ජනං; කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති; සාධු ඛො පන තථාරූපානං අරහතං දස්සනං හොතී’’’ති.

2. [ඉතො පරං යාව පාරා. 15-16 පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමීති පාඨො අ. නි. 8.11] අථ ඛො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි. සම්මොදනීයං කථං සාරණීයං වීතිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසීදි . එකමන්තං නිසින්නො ඛො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච – ‘‘සුතං මෙතං, භො ගොතම – ‘න සමණො ගොතමො බ්‍රාහ්මණෙ ජිණ්ණෙ වුඩ්ඪෙ මහල්ලකෙ අද්ධගතෙ වයොඅනුප්පත්තෙ අභිවාදෙති වා පච්චුට්ඨෙති වා ආසනෙන වා නිමන්තෙතී’ති. තයිදං, භො ගොතම, තථෙව? න හි භවං ගොතමො බ්‍රාහ්මණෙ ජිණ්ණෙ වුඩ්ඪෙ මහල්ලකෙ අද්ධගතෙ වයොඅනුප්පත්තෙ අභිවාදෙති වා පච්චුට්ඨෙති වා ආසනෙන වා නිමන්තෙති? තයිදං, භො ගොතම, න සම්පන්නමෙවා’’ති.

‘‘නාහං තං, බ්‍රාහ්මණ, පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය යමහං අභිවාදෙය්‍යං වා පච්චුට්ඨෙය්‍යං වා ආසනෙන වා නිමන්තෙය්‍යං. යඤ්හි, බ්‍රාහ්මණ, තථාගතො අභිවාදෙය්‍ය වා පච්චුට්ඨෙය්‍ය වා ආසනෙන වා නිමන්තෙය්‍ය, මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍යා’’ති.

3. ‘‘අරසරූපො භවං ගොතමො’’ති? ‘‘අත්ථි ඛ්වෙස, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – ‘අරසරූපො සමණො ගොතමො’ති. යෙ තෙ, බ්‍රාහ්මණ, රූපරසා සද්දරසා ගන්ධරසා රසරසා ඵොට්ඨබ්බරසා තෙ තථාගතස්ස පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවංකතා [අනභාවකතා (සී.) අනභාවංගතා (ස්‍යා.)] ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. අයං ඛො, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – ‘අරසරූපො සමණො ගොතමො’ති, නො ච ඛො යං ත්වං සන්ධාය වදෙසී’’ති.

4. ‘‘නිබ්භොගො භවං ගොතමො’’ති? ‘‘අත්ථි ඛ්වෙස, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – ‘නිබ්භොගො සමණො ගොතමො’ති. යෙ තෙ, බ්‍රාහ්මණ, රූපභොගා සද්දභොගා ගන්ධභොගා රසභොගා ඵොට්ඨබ්බභොගා තෙ තථාගතස්ස පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවංකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. අයං ඛො, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – ‘නිබ්භොගො සමණො ගොතමො’ති, නො ච ඛො යං ත්වං සන්ධාය වදෙසී’’ති.

5. ‘‘අකිරියවාදො භවං ගොතමො’’ති? ‘‘අත්ථි ඛ්වෙස, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – ‘අකිරියවාදො සමණො ගොතමො’ති. අහඤ්හි, බ්‍රාහ්මණ, අකිරියං වදාමි කායදුච්චරිතස්ස වචීදුච්චරිතස්ස මනොදුච්චරිතස්ස. අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදාමි. අයං ඛො, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – ‘අකිරියවාදො සමණො ගොතමො’ති, නො ච ඛො යං ත්වං සන්ධාය වදෙසී’’ති.

6. ‘‘උච්ඡෙදවාදො භවං ගොතමො’’ති? ‘‘අත්ථි ඛ්වෙස, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – ‘උච්ඡෙදවාදො සමණො ගොතමො’ති. අහඤ්හි, බ්‍රාහ්මණ, උච්ඡෙදං වදාමි රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස. අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උච්ඡෙදං වදාමි. අයං ඛො, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – ‘උච්ඡෙදවාදො සමණො ගොතමො’ති, නො ච ඛො යං ත්වං සන්ධාය වදෙසී’’ති.

7. ''ජෙගුච්ඡී භවං ගොතමො''ති? ''අත්ථි ඛ්වෙස, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – 'ජෙගුච්ඡී සමණො ගොතමො'ති. අහඤ්හි, බ්‍රාහ්මණ, ජිගුච්ඡාමි කායදුච්චරිතෙන වචීදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරිතෙන. අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපත්තියා ජිගුච්ඡාමි. අයං ඛො, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – 'ජෙගුච්ඡී සමණො ගොතමො'ති, නො ච ඛො යං ත්වං සන්ධාය වදෙසී''ති.

8. ''වෙනයිකො භවං ගොතමො''ති? ''අත්ථි ඛ්වෙස, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – 'වෙනයිකො සමණො ගොතමො'ති. අහඤ්හි, බ්‍රාහ්මණ, විනයාය ධම්මං දෙසෙමි රාගස්ස දොසස්ස මොහස්ස. අනෙකවිහිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විනයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං ඛො, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – 'වෙනයිකො සමණො ගොතමො'ති, නො ච ඛො යං ත්වං සන්ධාය වදෙසී''ති.

9. ''තපස්සී භවං ගොතමො''ති? ''අත්ථි ඛ්වෙස, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – 'තපස්සී සමණො ගොතමො'ති . තපනීයාහං, බ්‍රාහ්මණ, පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ වදාමි, කායදුච්චරිතං වචීදුච්චරිතං මනොදුච්චරිතං. යස්ස ඛො, බ්‍රාහ්මණ , තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවංකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා තමහං තපස්සීති වදාමි. තථාගතස්ස ඛො, බ්‍රාහ්මණ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවංකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. අයං ඛො, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – 'තපස්සී සමණො ගොතමො'ති, නො ච ඛො යං ත්වං සන්ධාය වදෙසී''ති.

10. ''අපගබ්භො භවං ගොතමො''ති? ''අත්ථි ඛ්වෙස, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – 'අපගබ්භො සමණො ගොතමො'ති. යස්ස ඛො, බ්‍රාහ්මණ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යා පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවංකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා තමහං අපගබ්භොති වදාමි. තථාගතස්ස ඛො, බ්‍රාහ්මණ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යා පුනබ්භවාභිනිබ්බත්ති පහීනා උච්ඡින්නමූලා තාලාවත්ථුකතා අනභාවංකතා ආයතිං අනුප්පාදධම්මා. අයං ඛො, බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සම්මා වදමානො වදෙය්‍ය – 'අපගබ්භො සමණො ගොතමො'ති, නො ච ඛො යං ත්වං සන්ධාය වදෙසි''.

11. ''සෙය්‍යථාපි, බ්‍රාහ්මණ, කුක්කුටියා අණ්ඩානි අට්ඨ වා දස වා ද්වාදස වා. තානස්සු කුක්කුටියා සම්මා අධිසයිතානි සම්මා පරිසෙදිතානි සම්මා පරිභාවිතානි. යො නු ඛො තෙසං කුක්කුටච්ඡාපකානං පඨමතරං පාදනඛසිඛාය වා මුඛතුණ්ඩකෙන වා අණ්ඩකොසං පදාලෙත්වා සොත්ථිනා අභිනිබ්භිජ්ජෙය්‍ය, කින්ති ස්වාස්ස වචනීයො – ''ජෙට්ඨො වා කනිට්ඨො වා''ති? ''ජෙට්ඨොතිස්ස, භො ගොතම, වචනීයො. සො හි නෙසං ජෙට්ඨො හොතී''ති. ''එවමෙව ඛො අහං, බ්‍රාහ්මණ, අවිජ්ජාගතාය පජාය අණ්ඩභූතාය පරියොනද්ධාය අවිජ්ජණ්ඩකොසං පදාලෙත්වා එකොව ලොකෙ අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධො. ස්වාහං, බ්‍රාහ්මණ, ජෙට්ඨො සෙට්ඨො ලොකස්ස''.

''ආරද්ධං ඛො පන මෙ, බ්‍රාහ්මණ, වීරියං [විරියං (සී. ස්‍යා.)] අහොසි අසල්ලීනං, උපට්ඨිතා සති අසම්මුට්ඨා [අප්පමුට්ඨා (සී. ස්‍යා.)], පස්සද්ධො කායො අසාරද්ධො, සමාහිතං චිත්තං එකග්ගං. සො ඛො අහං, බ්‍රාහ්මණ, විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. විතක්කවිචාරානං වූපසමා අජ්ඣත්තං සම්පසාදනං චෙතසො එකොදිභාවං අවිතක්කං අවිචාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. පීතියා ච විරාගා උපෙක්ඛකො ච විහාසිං සතො ච සම්පජානො, සුඛඤ්ච කායෙන පටිසංවෙදෙසිං , යං තං අරියා ආචික්ඛන්ති – 'උපෙක්ඛකො සතිමා සුඛවිහාරී'ති තතියං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. සුඛස්ස ච පහානා දුක්ඛස්ස ච පහානා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සානං අත්ථඞ්ගමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙක්ඛාසතිපාරිසුද්ධිං චතුත්ථං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහාසිං.

12. ''සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ පුබ්බෙනිවාසානුස්සතිඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං. සො අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරාමි , සෙය්‍යථීදං – එකම්පි ජාතිං ද්වෙපි ජාතියො තිස්සොපි ජාතියො චතස්සොපි ජාතියො පඤ්චපි ජාතියො දසපි ජාතියො වීසම්පි ජාතියො තිංසම්පි ජාතියො චත්තාලීසම්පි ජාතියො පඤ්ඤාසම්පි ජාතියො ජාතිසතම්පි, ජාතිසහස්සම්පි ජාතිසතසහස්සම්පි, අනෙකෙපි සංවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි විවට්ටකප්පෙ අනෙකෙපි සංවට්ටවිවට්ටකප්පෙ – 'අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොත්තො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛප්පටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තො; සො තතො චුතො අමුත්‍ර උදපාදිං; තත්‍රාපාසිං එවංනාමො එවංගොත්තො එවංවණ්ණො එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛප්පටිසංවෙදී එවමායුපරියන්තො; සො තතො චුතො ඉධූපපන්නොති. ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙකවිහිතං පුබ්බෙනිවාසං අනුස්සරාමි. අයං ඛො මෙ, බ්‍රාහ්මණ, රත්තියා පඨමෙ යාමෙ පඨමා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උප්පන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උප්පන්නො – යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො. අයං ඛො මෙ, බ්‍රාහ්මණ, පඨමාභිනිබ්භිදා අහොසි කුක්කුටච්ඡාපකස්සෙව අණ්ඩකොසම්හා.

13. ''සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ සත්තානං චුතූපපාතඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං . සො දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන [අතික්කන්තමානුස්සකෙන (ක.)] සත්තෙ පස්සාමි චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ. සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි – 'ඉමෙ වත භොන්තො සත්තා කායදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා වචීදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා මනොදුච්චරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා; තෙ කායස්ස භෙදා පරං මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමෙ වා පන භොන්තො සත්තා කායසුචරිතෙන සමන්නාගතා වචීසුචරිතෙන සමන්නාගතා මනොසුචරිතෙන සමන්නාගතා අරියානං අනුපවාදකා සම්මාදිට්ඨිකා සම්මාදිට්ඨිකම්මසමාදානා; තෙ කායස්ස භෙදා පරං මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නා'ති. ඉති දිබ්බෙන චක්ඛුනා විසුද්ධෙන අතික්කන්තමානුසකෙන සත්තෙ පස්සාමි චවමානෙ උපපජ්ජමානෙ හීනෙ පණීතෙ සුවණ්ණෙ දුබ්බණ්ණෙ. සුගතෙ දුග්ගතෙ යථාකම්මූපගෙ සත්තෙ පජානාමි. අයං ඛො මෙ, බ්‍රාහ්මණ, රත්තියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දුතියා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උප්පන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උප්පන්නො – යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො. අයං ඛො මෙ, බ්‍රාහ්මණ, දුතියාභිනිබ්භිදා අහොසි කුක්කුටච්ඡාපකස්සෙව අණ්ඩකොසම්හා.

14. ''සො එවං සමාහිතෙ චිත්තෙ පරිසුද්ධෙ පරියොදාතෙ අනඞ්ගණෙ විගතූපක්කිලෙසෙ මුදුභූතෙ කම්මනියෙ ඨිතෙ ආනෙඤ්ජප්පත්තෙ ආසවානං ඛයඤාණාය චිත්තං අභිනින්නාමෙසිං. සො 'ඉදං දුක්ඛ'න්ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, 'අයං දුක්ඛසමුදයො'ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, 'අයං දුක්ඛනිරොධො'ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, 'අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං; 'ඉමෙ ආසවා'ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, 'අයං ආසවසමුදයො'ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, 'අයං ආසවනිරොධො'ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, 'අයං ආසවනිරොධගාමිනී පටිපදා'ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. තස්ස මෙ එවං ජානතො එවං පස්සතො කාමාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ භවාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ අවිජ්ජාසවාපි චිත්තං විමුච්චිත්ථ. විමුත්තස්මිං විමුත්තමිති ඤාණං අහොසි. 'ඛීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායා'ති අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං ඛො මෙ, බ්‍රාහ්මණ, රත්තියා පච්ඡිමෙ යාමෙ තතියා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උප්පන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උප්පන්නො – යථා තං අප්පමත්තස්ස ආතාපිනො පහිතත්තස්ස විහරතො. අයං ඛො මෙ, බ්‍රාහ්මණ, තතියාභිනිබ්භිදා අහොසි – කුක්කුටච්ඡාපකස්සෙව අණ්ඩකොසම්හා''ති.

15. එවං වුත්තෙ, වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච – ''ජෙට්ඨො භවං ගොතමො, සෙට්ඨො භවං ගොතමො! අභික්කන්තං, භො ගොතම, අභික්කන්තං, භො ගොතම!! සෙය්‍යථාපි, භො ගොතම, නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය, මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය – චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛන්තීති, එවමෙවං භොතා ගොතමෙන අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො . එසාහං භවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසඞ්ඝඤ්ච. උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ච මෙ භවං ගොතමො වෙරඤ්ජායං වස්සාවාසං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා''ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො භගවතො අධිවාසනං විදිත්වා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙරඤ්ජා දුබ්භික්ඛා හොති ද්වීහිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකාවුත්තා න සුකරා උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං. තෙන ඛො පන සමයෙන උත්තරාපථකා [උත්තරාහකා (සී.)] අස්සවාණිජා [අස්සවණිජා (ක.)] පඤ්චමත්තෙහි අස්සසතෙහි වෙරඤ්ජං වස්සාවාසං උපගතා හොන්ති. තෙහි අස්සමණ්ඩලිකාසු භික්ඛූනං පත්ථපත්ථපුලකං [පත්ථපත්ථමූලකං (ක.)] පඤ්ඤත්තං හොති. භික්ඛූ පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය වෙරඤ්ජං පිණ්ඩාය පවිසිත්වා පිණ්ඩං අලභමානා අස්සමණ්ඩලිකාසු පිණ්ඩාය චරිත්වා පත්ථපත්ථපුලකං ආරාමං ආහරිත්වා උදුක්ඛලෙ කොට්ටෙත්වා කොට්ටෙත්වා පරිභුඤ්ජන්ති. ආයස්මා පනානන්දො පත්ථපුලකං සිලායං පිසිත්වා භගවතො උපනාමෙති. තං භගවා පරිභුඤ්ජති.

අස්සොසි ඛො භගවා උදුක්ඛලසද්දං. ජානන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති, ජානන්තාපි න පුච්ඡන්ති; කාලං විදිත්වා පුච්ඡන්ති, කාලං විදිත්වා න පුච්ඡන්ති; අත්ථසංහිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති, නො අනත්ථසංහිතං. අනත්ථසංහිතෙ සෙතුඝාතො තථාගතානං. ද්වීහි ආකාරෙහි බුද්ධා භගවන්තො භික්ඛූ පටිපුච්ඡන්ති – ධම්මං වා දෙසෙස්සාම, සාවකානං වා සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමාති [පඤ්ඤාපෙස්සාමාති (සී. ස්‍යා.)]. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි – ''කිං නු ඛො සො, ආනන්ද, උදුක්ඛලසද්දො''ති? අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි . ''සාධු සාධු, ආනන්ද! තුම්හෙහි, ආනන්ද සප්පුරිසෙහි විජිතං. පච්ඡිමා ජනතා සාලිමංසොදනං අතිමඤ්ඤිස්සතී''ති.

17. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො [මහාමොග්ගලානො (ක.)] යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො භගවන්තං එතදවොච – ''එතරහි, භන්තෙ, වෙරඤ්ජා දුබ්භික්ඛා ද්වීහිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකාවුත්තා. න සුකරා උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං. ඉමිස්සා, භන්තෙ, මහාපථවියා හෙට්ඨිමතලං සම්පන්නං – සෙය්‍යථාපි ඛුද්දමධුං අනීලකං එවමස්සාදං. සාධාහං, භන්තෙ, පථවිං පරිවත්තෙය්‍යං. භික්ඛූ පප්පටකොජං පරිභුඤ්ජිස්සන්තී''ති. ''යෙ පන තෙ, මොග්ගල්ලාන, පථවිනිස්සිතා පාණා තෙ කථං කරිස්සසී''ති? ''එකාහං, භන්තෙ, පාණිං අභිනිම්මිනිස්සාමි – සෙය්‍යථාපි මහාපථවී. යෙ පථවිනිස්සිතා පාණා තෙ තත්ථ සඞ්කාමෙස්සාමි. එකෙන හත්ථෙන පථවිං

පරිවත්තෙස්සාමී''ති. ''අලං, මොග්ගල්ලාන, මා තෙ රුච්චි පථවිං පරිවත්තෙතුං. විපල්ලාසම්පි සත්තා පටිලභෙය්‍යු''න්ති. ''සාධු, භන්තෙ, සබ්බො භික්ඛුසඞ්ඝො උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගච්ඡෙය්‍යා''ති. ''අලං, මොග්ගල්ලාන, මා තෙ රුච්චි සබ්බස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගමන''න්ති.

18. අථ ඛො ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි – ''කතමෙසානං ඛො බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨිතිකං අහොසි; කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී''ති? අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො සායන්හසමයං [සායණ්හසමයං (සී.)] පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවන්තං එතදවොච – ''ඉධ මය්හං, භන්තෙ, රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි – 'කතමෙසානං ඛො බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨිතිකං අහොසි, කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී'ති. 'කතමෙසානං නු ඛො, භන්තෙ, බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨිතිකං අහොසි, කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී'''ති?

''භගවතො ච, සාරිපුත්ත, විපස්සිස්ස භගවතො ච සිඛිස්ස භගවතො ච වෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨිතිකං අහොසි. භගවතො ච, සාරිපුත්ත, කකුසන්ධස්ස භගවතො ච කොණාගමනස්ස භගවතො ච කස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී''ති.

19. ''කො නු ඛො , භන්තෙ, හෙතු කො පච්චයො, යෙන භගවතො ච විපස්සිස්ස භගවතො ච සිඛිස්ස භගවතො ච වෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨිතිකං අහොසී''ති? ''භගවා ච, සාරිපුත්ත, විපස්සී භගවා ච සිඛී භගවා ච වෙස්සභූ කිලාසුනො අහෙසුං සාවකානං විත්ථාරෙන ධම්මං දෙසෙතුං. අප්පකඤ්ච නෙසං අහොසි සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උදානං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්භුතධම්මං වෙදල්ලං. අපඤ්ඤත්තං සාවකානං සික්ඛාපදං. අනුද්දිට්ඨං පාතිමොක්ඛං. තෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධානෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධානෙන යෙ තෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොත්තා නානාජච්චා නානාකුලා පබ්බජිතා තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං ඛිප්පඤ්ඤෙව අන්තරධාපෙසුං. සෙය්‍යථාපි, සාරිපුත්ත, නානාපුප්ඵානි ඵලකෙ නික්ඛිත්තානි සුත්තෙන අසඞ්ගහිතානි තානි වාතො විකිරති විධමති විද්ධංසෙති. තං කිස්ස හෙතු? යථා තං සුත්තෙන අසඞ්ගහිතත්තා. එවමෙව ඛො, සාරිපුත්ත, තෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධානෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධානෙන යෙ තෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොත්තා නානාජච්චා නානාකුලා පබ්බජිතා තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං ඛිප්පඤ්ඤෙව අන්තරධාපෙසුං.

''අකිලාසුනො ච තෙ භගවන්තො අහෙසුං සාවකෙ චෙතසා චෙතො පරිච්ච ඔවදිතුං. භූතපුබ්බං, සාරිපුත්ත, වෙස්සභූ භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො අඤ්ඤතරස්මිං භිංසනකෙ [භීසනකෙ (ක.)] වනසණ්ඩෙ සහස්සං භික්ඛුසඞ්ඝං චෙතසා චෙතො පරිච්ච ඔවදති අනුසාසති – 'එවං විතක්කෙථ, මා එවං විතක්කයිත්ථ; එවං මනසිකරොථ, මා එවං මනසාකත්ථ [මනසාකරිත්ථ (ක.)]; ඉදං පජහථ, ඉදං උපසම්පජ්ජ විහරථා'ති. අථ ඛො, සාරිපුත්ත, තස්ස භික්ඛුසහස්සස්ස වෙස්සභුනා භගවතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන එවං ඔවදියමානානං එවං අනුසාසියමානානං අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තානි විමුච්චිංසු. තත්‍ර සුදං, සාරිපුත්ත, භිංසනකස්ස වනසණ්ඩස්ස භිංසනකතස්මිං හොති – යො කොචි අවීතරාගො තං වනසණ්ඩං පවිසති, යෙභුය්‍යෙන ලොමානි හංසන්ති. අයං ඛො, සාරිපුත්ත, හෙතු අයං පච්චයො යෙන භගවතො ච විපස්සිස්ස භගවතො ච සිඛිස්ස භගවතො ච වෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨිතිකං අහොසී''ති.

20. ''කො පන, භන්තෙ, හෙතු කො පච්චයො යෙන භගවතො ච කකුසන්ධස්ස භගවතො ච කොණාගමනස්ස භගවතො ච කස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී''ති? ''භගවා ච, සාරිපුත්ත, කකුසන්ධො භගවා ච කොණාගමනො භගවා ච කස්සපො අකිලාසුනො අහෙසුං සාවකානං විත්ථාරෙන ධම්මං දෙසෙතුං. බහුඤ්ච නෙසං අහොසි සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උදානං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්භුතධම්මං වෙදල්ලං, පඤ්ඤත්තං සාවකානං සික්ඛාපදං, උද්දිට්ඨං පාතිමොක්ඛං. තෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධානෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධානෙන යෙ තෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොත්තා නානාජච්චා නානාකුලා පබ්බජිතා තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමද්ධානං ඨපෙසුං. සෙය්‍යථාපි, සාරිපුත්ත, නානාපුප්ඵානි ඵලකෙ නික්ඛිත්තානි සුත්තෙන සුසඞ්ගහිතානි තානි වාතො න විකිරති න විධමති න විද්ධංසෙති. තං කිස්ස හෙතු? යථා තං සුත්තෙන සුසඞ්ගහිතත්තා. එවමෙව ඛො, සාරිපුත්ත, තෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අන්තරධානෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තරධානෙන යෙ තෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොත්තා නානාජච්චා නානාකුලා පබ්බජිතා තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමද්ධානං ඨපෙසුං. අයං ඛො, සාරිපුත්ත, හෙතු අයං පච්චයො යෙන භගවතො ච කකුසන්ධස්ස භගවතො ච කොණාගමනස්ස භගවතො ච කස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී''ති.

21. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා භගවන්තං එතදවොච – ''එතස්ස, භගවා, කාලො! එතස්ස, සුගත, කාලො! යං භගවා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙය්‍ය [පඤ්ඤාපෙය්‍ය (සී. ස්‍යා.)], උද්දිසෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං, යථයිදං බ්‍රහ්මචරියං අද්ධනියං අස්ස චිරට්ඨිතික''න්ති. ''ආගමෙහි ත්වං, සාරිපුත්ත ! ආගමෙහි ත්වං, සාරිපුත්ත! තථාගතොව තත්ථ කාලං ජානිස්සති. න තාව, සාරිපුත්ත, සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති උද්දිසති [න උද්දිසති (සී.)] පාතිමොක්ඛං යාව න

ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති. යතො ච ඛො, සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති උද්දිස්සති පාතිමොක්ඛං තෙසංයෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය. න තාව, සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති යාව න සඞ්ඝො රත්තඤ්ඤුමහත්තං පත්තො හොති. යතො ච ඛො, සාරිපුත්ත, සඞ්ඝො රත්තඤ්ඤුමහත්තං පත්තො හොති අථ ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති, අථ, සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසංයෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය. න තාව, සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති, යාව න සඞ්ඝො වෙපුල්ලමහත්තං පත්තො හොති. යතො ච ඛො, සාරිපුත්ත, සඞ්ඝො වෙපුල්ලමහත්තං පත්තො හොති, අථ ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසංයෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය. න තාව, සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති, යාව න සඞ්ඝො ලාභග්ගමහත්තං පත්තො හොති. යතො ච ඛො, සාරිපුත්ත, සඞ්ඝො ලාභග්ගමහත්තං පත්තො හොති, අථ ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසංයෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය. න තාව, සාරිපුත්ත, ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති, යාව න සඞ්ඝො බාහුසච්චමහත්තං පත්තො හොති. යතො ච ඛො, සාරිපුත්ත, සඞ්ඝො බාහුසච්චමහත්තං පත්තො හොති, අථ ඉධෙකච්චෙ ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඞ්ඝෙ පාතුභවන්ති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙති උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසංයෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිඝාතාය. නිරබ්බුදො හි, සාරිපුත්ත, භික්ඛුසඞ්ඝො නිරාදීනවො අපගතකාළකො සුද්ධො සාරෙ පතිට්ඨිතො. ඉමෙසඤ්හි, සාරිපුත්ත, පඤ්චන්නං භික්ඛුසතානං යො පච්ඡිමකො භික්ඛු සො සොතාපන්නො අවිනිපාතධම්මො නියතො සම්බොධිපරායණො''ති.

22. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි – ''ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං, ආනන්ද, තථාගතානං යෙහි නිමන්තිතා වස්සං වසන්ති, න තෙ අනපලොකෙත්වා ජනපදචාරිකං පක්කමන්ති. ආයාමානන්ද, වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං අපලොකෙස්සාමා''ති. ''එවං භන්තෙ''ති ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො පච්චස්සොසි. අථ ඛො භගවා නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය ආයස්මතා ආනන්දෙන පච්ඡාසමණෙන යෙන වෙරඤ්ජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි ; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං භගවා එතදවොච – ''නිමන්තිතම්හ තයා, බ්‍රාහ්මණ , වස්සංවුට්ඨා [වස්සංවුත්ථා (සී. ස්‍යා. ක.)], අපලොකෙම තං, ඉච්ඡාම මයං ජනපදචාරිකං පක්කමිතු''න්ති. ''සච්චං, භො ගොතම, නිමන්තිතත්ථ මයා වස්සංවුට්ඨා; අපි ච, යො දෙය්‍යධම්මො සො න දින්නො. තඤ්ච ඛො නො අසන්තං, නොපි අදාතුකම්‍යතා, තං කුතෙත්ථ ලබ්භා බහුකිච්චා ඝරාවාසා බහුකරණීයා. අධිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාතනාය භත්තං සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙනා''ති. අධිවාසෙසි භගවා තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො භගවා වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. අථ ඛො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො තස්සා රත්තියා අච්චයෙන සකෙ නිවෙසනෙ පණීතං ඛාදනීයං භොජනීයං පටියාදාපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොචාපෙසි – ''කාලො, භො ගොතම, නිට්ඨිතං භත්ත''න්ති.

23. අථ ඛො භගවා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන වෙරඤ්ජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසඞ්ඝෙන. අථ ඛො වෙරඤ්ජො බ්‍රාහ්මණො බුද්ධප්පමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා සම්පවාරෙත්වා භගවන්තං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං [ඔණීතපත්තපාණිං (ක.)] තිචීවරෙන අච්ඡාදෙසි, එකමෙකඤ්ච භික්ඛුං එකමෙකෙන දුස්සයුගෙන අච්ඡාදෙසි. අථ ඛො භගවා වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙජෙත්වා සම්පහංසෙත්වා උට්ඨායාසනා පක්කාමි. අථ ඛො භගවා වෙරඤ්ජායං යථාභිරන්තං විහරිත්වා අනුපගම්ම සොරෙය්‍යං සඞ්කස්සං කණ්ණකුජ්ජං යෙන පයාගපතිට්ඨානං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පයාගපතිට්ඨානෙ ගඞ්ගං නදිං උත්තරිත්වා යෙන බාරාණසී තදවසරි. අථ ඛො භගවා බාරාණසියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන වෙසාලී තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායන්ති.

වෙරඤ්ජභාණවාරො නිට්ඨිතො.

1. පාරාජිකකණ්ඩං

1. පඨමපාරාජිකං

සුදින්නභාණවාරො

24. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියා අවිදූරෙ කලන්දගාමො නාම අත්ථි [කලන්දගාමො නාම හොති (සී.), කලන්දගාමො හොති (ස්‍යා.)]. තත්ථ සුදින්නො නාම කලන්දපුත්තො සෙට්ඨිපුත්තො හොති. අථ ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො සම්බහුලෙහි [සම්පහුලෙහි (සී.)] සහායකෙහි සද්ධිං වෙසාලිං අගමාසි කෙනචිදෙව කරණීයෙන . තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙන්තො නිසින්නො හොති. අද්දස ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො භගවන්තං මහතියා පරිසාය පරිවුතං ධම්මං දෙසෙන්තං නිසින්නං. දිස්වානස්ස එතදහොසි – ''යංනූනාහම්පි ධම්මං සුණෙය්‍යා''න්ති. අථ ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො යෙන සා පරිසා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නස්ස ඛො සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස එතදහොසි – ''යථා යථා ඛො අහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාවසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුද්ධං සඞ්ඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං; යංනූනාහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජෙය්‍යා''න්ති. අථ ඛො සා පරිසා භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

25. අථ ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො අචිරවුට්ඨිතාය පරිසාය යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො භගවන්තං එතදවොච – ''යථා යථාහං, භන්තෙ, භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි , නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාවසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුද්ධං සඞ්ඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං; ඉච්ඡාමහං, භන්තෙ, කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. පබ්බාජෙතු මං භගවා''ති. ''අනුඤ්ඤාතොසි පන ත්වං, සුද්දින්න, මාතාපිතූහි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති? ''න ඛො අහං, භන්තෙ, අනුඤ්ඤාතො මාතාපිතූහි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. ''න ඛො, සුදින්න, තථාගතා අනනුඤ්ඤාතං මාතාපිතූහි පුත්තං පබ්බාජෙන්තී''ති. ''සොහං, භන්තෙ, තථා කරිස්සාමි යථා මං මාතාපිතරො අනුජානිස්සන්ති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති.

26. අථ ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො වෙසාලියං තං කරණීයං තීරෙත්වා යෙන කලන්දගාමො යෙන මාතාපිතරො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා මාතාපිතරො එතදවොච – ''අම්මතාතා, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාවසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුද්ධං සඞ්ඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං; ඉච්ඡාමහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. එවං වුත්තෙ සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස මාතාපිතරො සුදින්නං කලන්දපුත්තං එතදවොචුං – ''ත්වං ඛොසි, තාත සුදින්න, අම්හාකං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුඛෙධිතො සුඛපරිහතො. න ත්වං, තාත සුදින්න, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජානාසි. මරණෙනපි මයං තෙ අකාමකා විනා භවිස්සාම, කිං පන මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. දුතියම්පි ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො මාතාපිතරො එතදවොච – ''අම්මතාතා, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාවසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුද්ධං සඞ්ඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං; ඉච්ඡාමහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. දුතියම්පි ඛො සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස මාතාපිතරො සුදින්නං කලන්දපුත්තං එතදවොචුං – ''ත්වං ඛොසි, තාත සුදින්න, අම්හාකං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුඛෙධිතො සුඛපරිහතො. න ත්වං, තාත සුදින්න, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජානාසි. මරණෙනපි මයං තෙ අකාමකා විනා භවිස්සාම, කිං පන මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති! තතියම්පි ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො මාතාපිතරො එතදවොච – ''අම්මතාතා , යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, නයිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාවසතා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුද්ධං සඞ්ඛලිඛිතං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං; ඉච්ඡාමහං කෙසමස්සුං ඔහාරෙත්වා කාසායානි වත්ථානි අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං . අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. තතියම්පි ඛො සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස මාතාපිතරො සුදින්නං කලන්දපුත්තං එතදවොචුං – ''ත්වං ඛොසි, තාත සුදින්න, අම්හාකං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුඛෙධිතො සුඛපරිහතො. න ත්වං, තාත සුදින්න, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජානාසි. මරණෙනපි මයං තෙ අකාමකා විනා භවිස්සාම, කිං පන මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති!

27. අථ ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො – ''න මං මාතාපිතරො අනුජානන්ති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති, තත්ථෙව අනන්තරහිතාය භූමියා නිපජ්ජි – ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්ජා වාති. අථ ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො එකම්පි භත්තං න භුඤ්ජි, ද්වෙපි භත්තානි න භුඤ්ජි, තීණිපි භත්තානි න භුඤ්ජි, චත්තාරිපි භත්තානි න භුඤ්ජි, පඤ්චපි භත්තානි න භුඤ්ජි, ඡපි භත්තානි න භුඤ්ජි, සත්තපි භත්තානි න භුඤ්ජි.

28. අථ ඛො සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස මාතාපිතරො සුදින්නං කලන්දපුත්තං එතදවොචුං – ''ත්වං ඛොසි, තාත සුදින්න, අම්හාකං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුඛෙධිතො සුඛපරිහතො. න ත්වං, තාත සුදින්න, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජානාසි. මරණෙනපි මයං තෙ අකාමකා විනා භවිස්සාම, කිං පන මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය? උට්ඨෙහි, තාත සුදින්න, භුඤ්ජ ච පිව ච පරිචාරෙහි ච, භුඤ්ජන්තො පිවන්තො පරිචාරෙන්තො කාමෙ පරිභුඤ්ජන්තො පුඤ්ඤානි කරොන්තො අභිරමස්සු. න තං මයං අනුජානාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. එවං වුත්තෙ සුදින්නො කලන්දපුත්තො තුණ්හී අහොසි. දුතියම්පි ඛො…පෙ…. තතියම්පි ඛො සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස මාතාපිතරො සුදින්නං කලන්දපුත්තං එතදවොචුං – ''ත්වං ඛොසි, තාත සුදින්න, අම්හාකං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුඛෙධිතො සුඛපරිහතො. න ත්වං, තාත සුදින්න, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජානාසි. මරණෙනපි මයං තෙ අකාමකා විනා භවිස්සාම, කිං පන මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය! උට්ඨෙහි, තාත සුදින්න, භුඤ්ජ ච පිව ච පරිචාරෙහි ච, භුඤ්ජන්තො පිවන්තො පරිචාරෙන්තො කාමෙ පරිභුඤ්ජන්තො පුඤ්ඤානි කරොන්තො අභිරමස්සු. න තං මයං අනුජානාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. තතියම්පි ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො තුණ්හී අහොසි.

අථ ඛො සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස සහායකා යෙන සුදින්නො කලන්දපුත්තො තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා සුදින්නං කලන්දපුත්තං එතදවොචුං – ''ත්වං ඛොසි, සම්ම සුදින්න, මාතාපිතූනං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුඛෙධිතො සුඛපරිහතො. න ත්වං, සම්ම සුදින්න, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජානාසි. මරණෙනපි තෙ මාතාපිතරො අකාමකා විනා භවිස්සන්ති, කිං පන තං ජීවන්තං අනුජානිස්සන්ති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජාය! උට්ඨෙහි, සම්ම සුදින්න, භුඤ්ජ ච පිව ච පරිචාරෙහි ච, භුඤ්ජන්තො පිවන්තො පරිචාරෙන්තො කාමෙ පරිභුඤ්ජන්තො පුඤ්ඤානි කරොන්තො අභිරමස්සු, න තං මාතාපිතරො අනුජානිස්සන්ති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. එවං වුත්තෙ, සුදින්නො කලන්දපුත්තො තුණ්හී අහොසි. දුතියම්පි ඛො…පෙ…. තතියම්පි ඛො සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස සහායකා සුදින්නං කලන්දපුත්තං එතදවොචුං – ''ත්වං ඛොසි, සම්ම සුදින්න…පෙ…. තතියම්පි ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො තුණ්හී අහොසි.

29. අථ ඛො සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස සහායකා යෙන සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස මාතාපිතරො තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස මාතාපිතරො එතදවොචුං – ''අම්මතාතා, එසො සුදින්නො අනන්තරහිතාය භූමියා නිපන්නො – 'ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්ජා වා'ති. සචෙ තුම්හෙ සුදින්නං නානුජානිස්සථ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, තත්ථෙව මරණං ආගමිස්සති. සචෙ පන තුම්හෙ සුදින්නං අනුජානිස්සථ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බජිතම්පි නං දක්ඛිස්සථ. සචෙ සුදින්නො නාභිරමිස්සති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, කා තස්ස අඤ්ඤා ගති භවිස්සති, ඉධෙව පච්චාගමිස්සති. අනුජානාථ සුදින්නං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. ''අනුජානාම , තාතා, සුදින්නං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති. අථ ඛො සුදින්නස්ස කලන්දපුත්තස්ස සහායකා යෙන සුදින්නො කලන්දපුත්තො තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා සුදින්නං කලන්දපුත්තං එතදවොචුං – ''උට්ඨෙහි, සම්ම සුදින්න, අනුඤ්ඤාතොසි මාතාපිතූහි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති.

30. අථ ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො – ''අනුඤ්ඤාතොම්හි කිර මාතාපිතූහි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා''ති, හට්ඨො උදග්ගො පාණිනා ගත්තානි පරිපුඤ්ඡන්තො වුට්ඨාසි. අථ ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො කතිපාහං බලං ගාහෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො භගවන්තං එතදවොච – ''අනුඤ්ඤාතො [අනුඤ්ඤාතොම්හි (සී. ස්‍යා.)] අහං, භන්තෙ, මාතාපිතූහි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය. පබ්බාජෙතු මං භගවා''ති . අලත්ථ ඛො සුදින්නො කලන්දපුත්තො භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං, අලත්ථ උපසම්පදං. අචිරූපසම්පන්නො ච පනායස්මා සුදින්නො එවරූපෙ ධුතගුණෙ සමාදාය වත්තති, ආරඤ්ඤිකො හොති පිණ්ඩපාතිකො පංසුකූලිකො සපදානචාරිකො, අඤ්ඤතරං වජ්ජිගාමං උපනිස්සාය විහරති.

තෙන ඛො පන සමයෙන වජ්ජී දුබ්භික්ඛා හොති ද්වීහිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකාවුත්තා, න සුකරා උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස එතදහොසි – ''එතරහි ඛො වජ්ජී දුබ්භික්ඛා ද්වීහිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකාවුත්තා, න සුකරා උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං. බහූ ඛො පන මෙ වෙසාලියං ඤාතී අඩ්ඪා මහද්ධනා මහාභොගා පහූතජාතරූපරජතා පහූතවිත්තූපකරණා පහූතධනධඤ්ඤා. යංනූනාහං ඤාතී උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං! ඤාතී මං [ඤාතකාපි මං (ස්‍යා.)] නිස්සාය දානානි දස්සන්ති පුඤ්ඤානි කරිස්සන්ති, භික්ඛූ ච ලාභං ලච්ඡන්ති, අහඤ්ච පිණ්ඩකෙන න කිලමිස්සාමී''ති. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන වෙසාලී තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්‍ර සුදං ආයස්මා සුදින්නො වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං. අස්සොසුං ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස ඤාතකා – ''සුදින්නො කිර කලන්දපුත්තො වෙසාලිං අනුප්පත්තො''ති. තෙ ආයස්මතො සුදින්නස්ස සට්ඨිමත්තෙ ථාලිපාකෙ භත්තාභිහාරං අභිහරිංසු. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො තෙ සට්ඨිමත්තෙ ථාලිපාකෙ භික්ඛූනං විස්සජ්ජෙත්වා පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය කලන්දගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. කලන්දගාමෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන සකපිතු නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො සුදින්නස්ස ඤාතිදාසී ආභිදොසිකං කුම්මාසං ඡඩ්ඩෙතුකාමා [ඡට්ටෙතුකාමා (ක.)] හොති. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො තං ඤාතිදාසිං එතදවොච – ‘‘සචෙ තං, භගිනි, ඡඩ්ඩනීයධම්මං , ඉධ මෙ පත්තෙ ආකිරා’’ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස ඤාතිදාසී තං ආභිදොසිකං කුම්මාසං ආයස්මතො සුදින්නස්ස පත්තෙ ආකිරන්තී හත්ථානඤ්ච පාදානඤ්ච සරස්ස ච නිමිත්තං අග්ගහෙසි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස ඤාතිදාසී යෙනායස්මතො සුදින්නස්ස මාතා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතරං එතදවොච – ‘‘යග්ඝෙය්‍යෙ, ජානෙය්‍යාසි, අය්‍යපුත්තො සුදින්නො අනුප්පත්තො’’ති. ‘‘සචෙ, ජෙ, ත්වං සච්චං භණසි, අදාසිං තං කරොමී’’ති.

32. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා සුදින්නො තං ආභිදොසිකං කුම්මාසං අඤ්ඤතරං කුට්ටමූලං [කුඩ්ඩමූලං (සී. ස්‍යා.)] නිස්සාය පරිභුඤ්ජති. පිතාපි ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස කම්මන්තා ආගච්ඡන්තො අද්දස ආයස්මන්තං සුදින්නං තං ආභිදොසිකං කුම්මාසං අඤ්ඤතරං කුට්ටමූලං නිස්සාය පරිභුඤ්ජන්තං . දිස්වාන යෙනායස්මා සුදින්නො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච – ‘‘අත්ථි නාම, තාත සුදින්න, ආභිදොසිකං කුම්මාසං පරිභුඤ්ජිස්සසි! නනු නාම, තාත සුදින්න, සකං ගෙහං ගන්තබ්බ’’න්ති? ‘‘අගමිම්හ [අගමම්හා (ක.)] ඛො තෙ ගහපති, ගෙහං. තතොයං ආභිදොසිකො කුම්මාසො’’ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස බාහායං ගහෙත්වා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච – ‘‘එහි, තාත සුදින්න, ඝරං ගමිස්සාමා’’ති. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො යෙන සකපිතු නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි ; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච – ‘‘භුඤ්ජ, තාත සුදින්නා’’ති. ‘‘අලං, ගහපති, කතං මෙ අජ්ජ භත්තකිච්ච’’න්ති. ‘‘අධිවාසෙහි, තාත සුදින්න, ස්වාතනාය භත්ත’’න්ති. අධිවාසෙසි ඛො ආයස්මා සුදින්නො තුණ්හීභාවෙන. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

33. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා තස්සා රත්තියා අච්චයෙන හරිතෙන ගොමයෙන පථවිං ඔපුඤ්ජාපෙත්වා [ඔපුච්ඡාපෙත්වා (සී. ස්‍යා.)] ද්වෙ පුඤ්ජෙ කාරාපෙසි – එකං හිරඤ්ඤස්ස, එකං සුවණ්ණස්ස. තාව මහන්තා පුඤ්ජා අහෙසුං, ඔරතො ඨිතො පුරිසො පාරතො ඨිතං පුරිසං න පස්සති; පාරතො ඨිතො පුරිසො ඔරතො ඨිතං පුරිසං න පස්සති. තෙ පුඤ්ජෙ කිලඤ්ජෙහි පටිච්ඡාදාපෙත්වා මජ්ඣෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙත්වා තිරොකරණීයං පරික්ඛිපිත්වා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකං ආමන්තෙසි – ‘‘තෙන හි, වධු, යෙන අලඞ්කාරෙන අලඞ්කතා පුත්තස්ස මෙ සුදින්නස්ස පියා අහොසි මනාපා තෙන අලඞ්කාරෙන අලඞ්කරා’’ති. ‘‘එවං, අය්‍යෙ’’ති, ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතුයා පච්චස්සොසි.

34. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන සකපිතු නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා යෙනායස්මා සුදින්නො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තෙ පුඤ්ජෙ විවරාපෙත්වා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච – ‘‘ඉදං තෙ, තාත සුදින්න, මාතු මත්තිකං ඉත්ථිකාය ඉත්ථිධනං, අඤ්ඤං පෙත්තිකං අඤ්ඤං පිතාමහං. ලබ්භා, තාත සුදින්න, හීනායාවත්තිත්වා භොගා ච භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤානි ච කාතුං. එහි ත්වං, තාත සුදින්න, හීනායාවත්තිත්වා භොගෙ ච භුඤ්ජස්සු පුඤ්ඤානි ච කරොහී’’ති . ‘‘තාත, න උස්සහාමි න විසහාමි, අභිරතො අහං බ්‍රහ්මචරියං චරාමී’’ති. දුතියම්පි ඛො…පෙ…. තතියම්පි ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච – ‘‘ඉදං තෙ, තාත සුදින්න, මාතු මත්තිකං, ඉත්ථිකාය ඉත්ථිධනං, අඤ්ඤං පෙත්තිකං , අඤ්ඤං පිතාමහං. ලබ්භා, තාත සුදින්න, හීනායාවත්තිත්වා භොගා ච භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤානි ච කාතුං. එහි ත්වං, තාත සුදින්න, හීනායාවත්තිත්වා භොගෙ ච භුඤ්ජස්සු පුඤ්ඤානි ච කරොහී’’ති. ‘‘වදෙය්‍යාම ඛො තං, ගහපති, සචෙ ත්වං නාතිකඩ්ඪෙය්‍යාසී’’ති. ‘‘වදෙහි, තාත සුදින්නා’’ති. තෙන හි ත්වං, ගහපති, මහන්තෙ මහන්තෙ සාණිපසිබ්බකෙ කාරාපෙත්වා හිරඤ්ඤසුවණ්ණස්ස පූරාපෙත්වා සකටෙහි නිබ්බාහාපෙත්වා මජ්ඣෙ ගඞ්ගාය සොතෙ ඔපාතෙහි [ඔසාදෙහි (සී. ස්‍යා.)]. තං කිස්ස හෙතු? යඤ්හි තෙ, ගහපති, භවිස්සති තතොනිදානං භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමහංසො වා ආරක්ඛො වා සො තෙ න භවිස්සතී’’ති. එවං වුත්තෙ, ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා අනත්තමනො අහොසි – ‘‘කථඤ්හි නාම පුත්තො සුදින්නො එවං වක්ඛතී’’ති!

35. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පිතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකං ආමන්තෙසි – ‘‘තෙන හි, වධු, ත්වං පියා ච මනාපා ච [ත්වම්පි යාව (සී.)]. අප්පෙව නාම පුත්තො සුදින්නො තුය්හම්පි වචනං කරෙය්‍යා’’ති! අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පාදෙසු ගහෙත්වා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච – ‘‘කීදිසා නාම තා, අය්‍යපුත්ත, අච්ඡරායො යාසං ත්වං හෙතු බ්‍රහ්මචරියං චරසී’’ති? ‘‘න ඛො අහං, භගිනි, අච්ඡරානං හෙතු බ්‍රහ්මචරියං චරාමී’’ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකා – ‘‘අජ්ජතග්ගෙ මං අය්‍යපුත්තො සුදින්නො භගිනිවාදෙන සමුදාචරතී’’ති, තත්ථෙව මුච්ඡිතා පපතා.

අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො පිතරං එතදවොච – ‘‘සචෙ, ගහපති, භොජනං දාතබ්බං දෙථ, මා නො විහෙඨයිත්ථා’’ති. ‘‘භුඤ්ජ, තාත සුදින්නා’’ති. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ච පිතා ච ආයස්මන්තං සුදින්නං පණීතෙන ඛාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්ථා සන්තප්පෙසුං සම්පවාරෙසුං. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මන්තං සුදින්නං භුත්තාවිං ඔනීතපත්තපාණිං එතදවොච – ‘‘ඉදං, තාත සුදින්න, කුලං අඩ්ඪං මහද්ධනං මහාභොගං පහූතජාතරූපරජතං පහූතවිත්තූපකරණං පහූතධනධඤ්ඤං. ලබ්භා, තාත සුදින්න, හීනායාවත්තිත්වා භොගා ච භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤානි ච කාතුං. එහි ත්වං, තාත සුදින්න, හීනායාවත්තිත්වා භොගෙ ච භුඤ්ජස්සු පුඤ්ඤානි ච

කරොහී''ති. ''අම්ම, න උස්සහාමි න විසහාමි , අභිරතො අහං බ්‍රහ්මචරියං චරාමී''ති. දුතියම්පි ඛො…පෙ…. තතියම්පි ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච – ''ඉදං, තාත සුදින්න, කුලං අඩ්ඪං මහද්ධනං මහාභොගං පහූතජාතරූපරජතං පහූතවිත්තූපකරණං පහූතධනධඤ්ඤං [පහූතධනධඤ්ඤං (ප. චරාමීති) ඉතිපාඨො සබ්බත්ථ නත්ථි, ඌනො මඤ්ඤෙ]. තෙන හි, තාත සුදින්න, බීජකම්පි දෙහි – මා නො අපුත්තකං සාපතෙය්‍යං ලිච්ඡවයො අතිහරාපෙසු''න්ති. ''එතං ඛො මෙ, අම්ම, සක්කා කාතු''න්ති. ''කහං පන, තාත සුදින්න, එතරහි විහරසී''ති? ''මහාවනෙ, අම්මා''ති. අථ ඛො ආයස්මා සුදින්නො උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

36. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකං ආමන්තෙසි – ''තෙන හි, වධු, යදා උතුනී හොසි, පුප්ඵං තෙ උප්පන්නං හොති, අථ මෙ ආරොචෙය්‍යාසී''ති. ''එවං අය්‍යෙ''ති ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතුයා පච්චස්සොසි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකා නචිරස්සෙව උතුනී අහොසි, පුප්ඵංසා උප්පජ්ජි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතරං එතදවොච – ''උතුනීම්හි, අය්‍යෙ, පුප්ඵං මෙ උප්පන්න''න්ති. ''තෙන හි, වධු, යෙන අලඞ්කාරෙන අලඞ්කතා පුත්තස්ස සුදින්නස්ස පියා අහොසි මනාපා තෙන අලඞ්කාරෙන අලඞ්කරා''ති. ''එවං අය්‍යෙ''ති ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතුයා පච්චස්සොසි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකං ආදාය යෙන මහාවනං යෙනායස්මා සුදින්නො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච – ''ඉදං, තාත සුදින්න, කුලං අඩ්ඪං මහද්ධනං මහාභොගං පහූතජාතරූපරජතං පහූතවිත්තූපකරණං පහූතධනධඤ්ඤං. ලබ්භා, තාත සුදින්න, හීනායාවත්තිත්වා භොගා ච භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤානි ච කාතුං. එහි ත්වං, තාත සුදින්න, හීනායාවත්තිත්වා භොගෙ ච භුඤ්ජස්සු පුඤ්ඤානි ච කරොහී''ති. ''අම්ම, න උස්සහාමි න විසහාමි, අභිරතො අහං බ්‍රහ්මචරියං චරාමී''ති. දුතියම්පි ඛො…පෙ…. තතියම්පි ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොච – ''ඉදං, තාත සුදින්න, කුලං අඩ්ඪං මහද්ධනං මහාභොගං පහූතජාතරූපරජතං පහූතවිත්තූපකරණං පහූතධනධඤ්ඤං. තෙන හි, තාත සුදින්න, බීජකම්පි දෙහි – මා නො අපුත්තකං සාපතෙය්‍යං ලිච්ඡවයො අතිහරාපෙසු''න්ති. ''එතං ඛො මෙ, අම්ම, සක්කා කාතු''න්ති, පුරාණදුතියිකාය බාහායං ගහෙත්වා මහාවනං අජ්ඣොගාහෙත්වා අපඤ්ඤත්තෙ සික්ඛාපදෙ අනාදීනවදස්සො පුරාණදුතියිකාය තික්ඛත්තුං මෙථුනං ධම්මං අභිවිඤ්ඤාපෙසි. සා තෙන ගබ්භං ගණ්හි. භුම්මා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං – ''නිරබ්බුදො වත, භො, භික්ඛුසඞ්ඝො නිරාදීනවො; සුදින්නෙන කලන්දපුත්තෙන අබ්බුදං උප්පාදිතං, ආදීනවො උප්පාදිතො''ති. භුම්මානං දෙවානං සද්දං සුත්වා චාතුමහාරාජිකා [චාතුම්මහාරාජිකා (සී. ස්‍යා.)] දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං…පෙ…. තාවතිංසා දෙවා… යාමා දෙවා … තුසිතා දෙවා… නිම්මානරතී දෙවා… පරනිම්මිතවසවත්තී දෙවා… බ්‍රහ්මකායිකා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං – ''නිරබ්බුදො වත, භො, භික්ඛුසඞ්ඝො නිරාදීනවො; සුදින්නෙන කලන්දපුත්තෙන අබ්බුදං උප්පාදිතං, ආදීනවො උප්පාදිතො''ති. ඉතිහ තෙන ඛණෙන තෙන මුහුත්තෙන යාව බ්‍රහ්මලොකා සද්දො අබ්භුග්ගච්ඡි.

අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකා තස්ස ගබ්භස්ස පරිපාකමන්වාය පුත්තං විජායි. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස සහායකා තස්ස දාරකස්ස 'බීජකො'ති නාමං අකංසු. ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරාණදුතියිකාය බීජකමාතාති නාමං අකංසු. ආයස්මතො සුදින්නස්ස බීජකපිතාති නාමං අකංසු. තෙ අපරෙන සමයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිත්වා අරහත්තං සච්ඡාකංසු.

37. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස අහුදෙව කුක්කුච්චං, අහු විප්පටිසාරො – ''අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා! දුල්ලද්ධං වත මෙ, න වත මෙ සුලද්ධං! යොහං එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා නාසක්ඛිං යාවජීවං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතු''න්ති. සො තෙනෙව කුක්කුච්චෙන තෙන විප්පටිසාරෙන කිසො අහොසි ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො අන්තොමනො ලීනමනො දුක්ඛී දුම්මනො විප්පටිසාරී පජ්ඣායි.

38. අථ ඛො ආයස්මතො සුදින්නස්ස සහායකා භික්ඛූ ආයස්මන්තං සුදින්නං එතදවොචුං – ''පුබ්බෙ ඛො ත්වං, ආවුසො සුදින්න, වණ්ණවා අහොසි පීණින්ද්‍රියො පසන්නමුඛවණ්ණො විප්පසන්නඡවිවණ්ණො; සො දානි ත්වං එතරහි කිසො ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො අන්තොමනො ලීනමනො දුක්ඛී දුම්මනො විප්පටිසාරී පජ්ඣායසි. කච්චි නො ත්වං, ආවුසො සුදින්න, අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං චරසී''ති? ''න ඛො අහං, ආවුසො, අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං චරාමි. අත්ථි මෙ පාපකම්මං කතං; පුරාණදුතියිකාය මෙථුනො ධම්මො පටිසෙවිතො; තස්ස මය්හං, ආවුසො, අහුදෙව කුක්කුච්චං අහු විප්පටිසාරො – 'අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා; දුල්ලද්ධං වත මෙ, න වත මෙ සුලද්ධං; යොහං එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා නාසක්ඛිං යාවජීවං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතු''න්ති. ''අලඤ්හි තෙ, ආවුසො සුදින්න, කුක්කුච්චාය අලං විප්පටිසාරාය යං ත්වං එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා න සක්ඛිස්සසි යාවජීවං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. නනු, ආවුසො, භගවතා අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො, නො සරාගාය; විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො, නො සංයොගාය; අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො, නො සඋපාදානාය. තත්ථ නාම ත්වං, ආවුසො, භගවතා විරාගාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සරාගාය චෙතෙස්සසි, විසංයොගාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සංයොගාය චෙතෙස්සසි, අනුපාදානාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සඋපාදානාය චෙතෙස්සසි! නනු, ආවුසො, භගවතා අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො දෙසිතො, මදනිම්මදනාය පිපාසවිනයාය ආලයසමුග්ඝාතාය වට්ටුපච්ඡෙදාය තණ්හාක්ඛයාය විරාගාය නිරොධාය නිබ්බානාය ධම්මො දෙසිතො! නනු, ආවුසො, භගවතා අනෙකපරියායෙන කාමානං පහානං අක්ඛාතං, කාමසඤ්ඤානං පරිඤ්ඤා අක්ඛාතා,

කාමපිපාසානං පටිවිනයො අක්ඛාතො, කාමවිතක්කානං සමුග්ඝාතො අක්ඛාතො, කාමපරිළාහානං වූපසමො අක්ඛාතො! නෙතං, ආවුසො, අප්පසන්නානං වා පසාදාය, පසන්නානං වා භියොභාවාය. අථ ඛ්වෙතං, ආවුසො, අප්පසන්නානඤ්චෙව අප්පසාදාය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා''ති.

39. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං සුදින්නං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං සුදින්නං පටිපුච්ඡි – ''සච්චං කිර ත්වං, සුදින්න, පුරාණදුතියිකාය මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං [අනනුච්ඡවියං (සී.)], මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා න සක්ඛිස්සසි යාවජීවං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං! නනු මයා, මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො, නො සරාගාය; විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො, නො සංයොගාය; අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො, නො සඋපාදානාය! තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, මයා විරාගාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සරාගාය චෙතෙස්සසි , විසංයොගාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සංයොගාය චෙතෙස්සසි, අනුපාදානාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සඋපාදානාය චෙතෙස්සසි! නනු මයා, මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො දෙසිතො! මදනිම්මදනාය පිපාසවිනයාය ආලයසමුග්ඝාතාය වට්ටුපච්ඡෙදාය තණ්හාක්ඛයාය විරාගාය නිරොධාය නිබ්බානාය ධම්මො දෙසිතො! නනු මයා, මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන කාමානං පහානං අක්ඛාතං, කාමසඤ්ඤානං පරිඤ්ඤා අක්ඛාතා, කාමපිපාසානං පටිවිනයො අක්ඛාතො, කාමවිතක්කානං සමුග්ඝාතො අක්ඛාතො, කාමපරිළාහානං වූපසමො අක්ඛාතො! වරං තෙ, මොඝපුරිස, ආසිවිසස්ස [ආසීවිසස්ස (සී. ස්‍යා.)] ඝොරවිසස්ස මුඛෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං, න ත්වෙව මාතුගාමස්ස අඞ්ගජාතෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං. වරං තෙ, මොඝපුරිස, කණ්හසප්පස්ස මුඛෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං, න ත්වෙව මාතුගාමස්ස අඞ්ගජාතෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං. වරං තෙ, මොඝපුරිස, අඞ්ගාරකාසුයා ආදිත්තාය සම්පජ්ජලිතාය සජොතිභූතාය අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං, න ත්වෙව මාතුගාමස්ස අඞ්ගජාතෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං. තං කිස්ස හෙතු? තතොනිදානඤ්හි, මොඝපුරිස, මරණං වා නිගච්ඡෙය්‍ය මරණමත්තං වා දුක්ඛං, න ත්වෙව තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරං මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය. ඉතොනිදානඤ්ච ඛො, මොඝපුරිස, කායස්ස භෙදා පරං මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය. තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, යං ත්වං අසද්ධම්මං ගාමධම්මං වසලධම්මං දුට්ඨුල්ලං ඔදකන්තිකං රහස්සං ද්වයංද්වයසමාපත්තිං සමාපජ්ජිස්සසි, බහූනං ඛො ත්වං, මොඝපුරිස, අකුසලානං ධම්මානං ආදිකත්තා පුබ්බඞ්ගමො. නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය, පසන්නානං වා භියොභාවාය; අථ ඛ්වෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානඤ්චෙව අප්පසාදාය, පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා''ති.

අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං සුදින්නං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුබ්භරතාය දුප්පොසතාය මහිච්ඡතාය අසන්තුට්ඨිතාය [අසන්තුට්ඨතාය (ස්‍යා.)] සඞ්ගණිකාය කොසජ්ජස්ස අවණ්ණං භාසිත්වා අනෙකපරියායෙන සුභරතාය සුපොසතාය අප්පිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සල්ලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස වීරියාරම්භස්ස [වීරියාරබ්භස්ස (ක.)] වණ්ණං භාසිත්වා භික්ඛූනං තදනුච්ඡවිකං තදනුලොමිකං ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''තෙන හි, භික්ඛවෙ, භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමි [පඤ්ඤාපෙස්සාමි (සී. ස්‍යා.)] දස අත්ථවසෙ පටිච්ච – සඞ්ඝසුට්ඨුතාය, සඞ්ඝඵාසුතාය, දුම්මඞ්කූනං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛූනං ඵාසුවිහාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, සම්පරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භියොභාවාය, සද්ධම්මට්ඨිතියා, විනයානුග්ගහාය. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

''යො පන භික්ඛු මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය, පාරාජිකො හොති අසංවාසො''ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

සුදින්නභාණවාරො නිට්ඨිතො.

මක්කටීවත්ථු

40. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ මක්කටිං ආමිසෙන උපලාපෙත්වා තස්සා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවති. අථ ඛො සො භික්ඛු පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය වෙසාලිං පිණ්ඩාය පාවිසි. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තා යෙන තස්ස භික්ඛුනො විහාරො තෙනුපසඞ්කමිංසු. අද්දසා ඛො සා මක්කටී තෙ භික්ඛූ දූරතොව ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තෙසං භික්ඛූනං පුරතො කටිම්පි චාලෙසි ඡෙප්පම්පි චාලෙසි, කටිම්පි ඔඩ්ඩි, නිමිත්තම්පි අකාසි. අථ ඛො තෙසං භික්ඛූනං එතදහොසි – ''නිස්සංසයං ඛො සො භික්ඛු ඉමිස්සා මක්කටියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවතී''ති. එකමන්තං නිලීයිංසු. අථ ඛො සො භික්ඛු වෙසාලියං පිණ්ඩාය චරිත්වා පිණ්ඩපාතං ආදාය පටික්කමි.

41. අථ ඛො සා මක්කටී යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඞ්කමි. අථ ඛො සො භික්ඛු තං පිණ්ඩපාතං එකදෙසං භුඤ්ජිත්වා එකදෙසං තස්සා මක්කටියා අදාසි. අථ ඛො සා මක්කටී තං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිත්වා තස්ස භික්ඛුනො කටිං ඔඩ්ඩි. අථ ඛො සො භික්ඛු තස්සා මක්කටියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තං භික්ඛුං එතදවොචුං – ''නනු, ආවුසො, භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං; කිස්ස ත්වං, ආවුසො, මක්කටියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවසී''ති?

''සච්චං, ආවුසො, භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං; තඤ්ච ඛො මනුස්සිත්ථියා , නො තිරච්ඡානගතායා''ති. ''නනු, ආවුසො, තථෙව තං හොති. අනනුච්ඡවිකං, ආවුසො, අනනුලොමිකං අප්පටිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම ත්වං, ආවුසො, එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා න සක්ඛිස්සසි යාවජීවං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං! නනු, ආවුසො, භගවතා අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො, නො සරාගාය…පෙ…. කාමපරිළාහානං වූපසමො අක්ඛාතො! නෙතං, ආවුසො, අප්පසන්නානං වා පසාදාය පසන්නානං වා භිය්‍යොභාවාය. අථ ඛ්වෙතං, ආවුසො, අප්පසන්නානඤ්චෙව අප්පසාදාය, පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා''ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං අරොචෙසුං.

42. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා තං භික්ඛුං පටිපුච්ඡි – ''සච්චං කිර ත්වං, භික්ඛු, මක්කටියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං, මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා න සක්ඛිස්සසි යාවජීවං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං! නනු මයා, මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො, නො සරාගාය …පෙ…. කාමපරිළාහානං වූපසමො අක්ඛාතො! වරං තෙ, මොඝපුරිස, ආසීවිසස්ස ඝොරවිසස්ස මුඛෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං, න ත්වෙව මක්කටියා අඞ්ගජාතෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං. වරං තෙ, මොඝපුරිස, කණ්හසප්පස්ස මුඛෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං, න ත්වෙව මක්කටියා අඞ්ගජාතෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං. වරං තෙ, මොඝපුරිස, අඞ්ගාරකාසුයා ආදිත්තාය සම්පජ්ජලිතාය සජොතිභූතාය අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං, න ත්වෙව මක්කටියා අඞ්ගජාතෙ අඞ්ගජාතං පක්ඛිත්තං. තං කිස්ස හෙතු? තතොනිදානඤ්හි, මොඝපුරිස, මරණං වා නිගච්ඡෙය්‍ය මරණමත්තං වා දුක්ඛං; න ත්වෙව තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරං මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය. ඉතොනිදානඤ්ච ඛො, මොඝපුරිස, කායස්ස භෙදා පරං මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය. තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, යං ත්වං අසද්ධම්මං ගාමධම්මං වසලධම්මං දුට්ඨුල්ලං ඔදකන්තිකං රහස්සං ද්වයංද්වයසමාපත්තිං සමාපජ්ජිස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

''යො පන භික්ඛු මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය අන්තමසො තිරච්ඡානගතායපි, පාරාජිකො හොති අසංවාසො''ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

මක්කටීවත්ථු නිට්ඨිතං.

සන්ථතභාණවාරො

43. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛූ යාවදත්ථං භුඤ්ජිංසු, යාවදත්ථං සුපිංසු, යාවදත්ථං න්හායිංසු. යාවදත්ථං භුඤ්ජිත්වා යාවදත්ථං සුපිත්වා යාවදත්ථං න්හායිත්වා අයොනිසො මනසි කරිත්වා සික්ඛං අපච්චක්ඛාය දුබ්බල්‍යං අනාවිකත්වා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිංසු. තෙ අපරෙන සමයෙන ඤාතිබ්‍යසනෙනපි ඵුට්ඨා භොගබ්‍යසනෙනපි ඵුට්ඨා රොගබ්‍යසනෙනපි ඵුට්ඨා ආයස්මන්තං ආනන්දං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදන්ති – ''න මයං, භන්තෙ ආනන්ද, බුද්ධගරහිනො න ධම්මගරහිනො න සඞ්ඝගරහිනො; අත්තගරහිනො මයං, භන්තෙ ආනන්ද, අනඤ්ඤගරහිනො. මයමෙවම්හා අලක්ඛිකා මයං අප්පපුඤ්ඤා, යෙ මයං එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා නාසක්ඛිම්හා යාවජීවං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉදානි චෙපි [ඉදානිපි චෙ (ස්‍යා.)] මයං, භන්තෙ ආනන්ද, ලභෙය්‍යාම භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං ලභෙය්‍යාම උපසම්පදං, ඉදානිපි මයං විපස්සකා කුසලානං ධම්මානං පුබ්බරත්තාපරරත්තං බොධිපක්ඛිකානං ධම්මානං භාවනානුයොගමනුයුත්තා විහරෙය්‍යාම. සාධු, භන්තෙ ආනන්ද, භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙහී''ති. ''එවමාවුසො''ති ඛො ආයස්මා ආනන්දො වෙසාලිකානං වජ්ජිපුත්තකානං පටිස්සුණිත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි.

''අට්ඨානමෙතං, ආනන්ද, අනවකාසො යං තථාගතො වජ්ජීනං වා වජ්ජිපුත්තකානං වා කාරණා සාවකානං පාරාජිකං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං සමූහනෙය්‍යා''ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''යො, භික්ඛවෙ [යො පන භික්ඛවෙ භික්ඛු (සී.) යො ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු (ස්‍යා.)], සික්ඛං අපච්චක්ඛාය දුබ්බල්‍යං අනාවිකත්වා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවති සො ආගතො න උපසම්පාදෙතබ්බො ; යො ච ඛො, භික්ඛවෙ [යො ච ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු (සී. ස්‍යා.)], සික්ඛං පච්චක්ඛාය දුබ්බල්‍යං ආවිකත්වා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවති සො ආගතො උපසම්පාදෙතබ්බො. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

44. **''යො පන භික්ඛු භික්ඛූනං සික්ඛාසාජීවසමාපන්නො සික්ඛං අපච්චක්ඛාය දුබ්බල්‍යං අනාවිකත්වා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය අන්තමසො තිරච්ඡානගතායපි, පාරාජිකො හොති අසංවාසො''**ති.

45. **යො පනාති** යො යාදිසො යථායුත්තො යථාජච්චො යථානාමො යථාගොත්තො යථාසීලො යථාවිහාරී යථාගොචරො ථෙරො වා නවො වා මජ්ඣිමො වා. එසො වුච්චති 'යො පනා'ති.

[විභ. 510, ඣානවිභඞ්ගෙපි] **භික්ඛූති** භික්ඛකොති භික්ඛු, භික්ඛාචරියං අජ්ඣුපගතොති භික්ඛු, භින්නපටධරොති භික්ඛු, සමඤ්ඤාය භික්ඛු, පටිඤ්ඤාය භික්ඛු, එහි භික්ඛූති භික්ඛු, තීහි සරණගමනෙහි උපසම්පන්නොති භික්ඛු, භද්‍රො භික්ඛු, සාරො භික්ඛු, සෙඛො භික්ඛු, අසෙඛො භික්ඛු, සමග්ගෙන සඞ්ඝෙන ඤත්තිචතුත්ථෙන කම්මෙන අකුප්පෙන ඨානාරහෙන උපසම්පන්නොති භික්ඛු. තත්‍ර ය්වායං භික්ඛු සමග්ගෙන සඞ්ඝෙන ඤත්තිචතුත්ථෙන කම්මෙන අකුප්පෙන ඨානාරහෙන උපසම්පන්නො, අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

[දී. නි. 3.305] **සික්ඛාති** තිස්සො සික්ඛා – අධිසීලසික්ඛා, අධිචිත්තසික්ඛා, අධිපඤ්ඤාසික්ඛා . තත්‍ර යායං අධිසීලසික්ඛා, අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතා සික්ඛාති.

සාජීවං නාම යං භගවතා පඤ්ඤත්තං සික්ඛාපදං, එතං සාජීවං නාම. තස්මිං සික්ඛති, තෙන වුච්චති සාජීවසමාපන්නොති.

සික්ඛං අපච්චක්ඛාය දුබ්බල්‍යං අනාවිකත්වාති අත්ථි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා; අත්ථි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

‘‘කථඤ්ච, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා. ඉධ, භික්ඛවෙ, භික්ඛු උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො උපාසකභාවං පත්ථයමානො ආරාමිකභාවං පත්ථයමානො සාමණෙරභාවං පත්ථයමානො තිත්ථියභාවං පත්ථයමානො තිත්ථියසාවකභාවං පත්ථයමානො අස්සමණභාවං පත්ථයමානො අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො – ‘යංනූනාහං බුද්ධං පච්චක්ඛෙය්‍ය’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා.

‘‘අථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො…පෙ…. අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො – ‘යංනූනාහං ධම්මං පච්චක්ඛෙය්‍ය’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. යංනූනාහං සඞ්ඝං… යංනූනාහං සික්ඛං… යංනූනාහං විනයං… යංනූනාහං පාතිමොක්ඛං… යංනූනාහං උද්දෙසං… යංනූනාහං උපජ්ඣායං… යංනූනාහං ආචරියං… යංනූනාහං සද්ධිවිහාරිකං… යංනූනාහං අන්තෙවාසිකං… යංනූනාහං සමානුපජ්ඣායකං… යංනූනාහං සමානාචරියකං යංනූනාහං සබ්‍රහ්මචාරිං පච්චක්ඛෙය්‍ය’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති. ‘යංනූනාහං ගිහී අස්ස’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති. ‘යංනූනාහං උපාසකො අස්ස’න්ති… ‘යංනූනාහං ආරාමිකො අස්ස’න්ති… ‘යංනූනාහං සාමණෙරො අස්ස’න්ති… ‘යංනූනාහං තිත්ථියො අස්ස’න්ති… ‘යංනූනාහං තිත්ථියසාවකො අස්ස’න්ති… ‘යංනූනාහං අස්සමණො අස්ස’න්ති… ‘යංනූනාහං අසක්‍යපුත්තියො අස්ස’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා.

46. ‘‘අථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො…පෙ…. අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො – ‘යදි පනාහං බුද්ධං පච්චක්ඛෙය්‍ය’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘යදි පනාහං අසක්‍යපුත්තියො අස්ස’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘අපාහං බුද්ධං පච්චක්ඛෙය්‍ය’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘අපාහං අසක්‍යපුත්තියො අස්ස’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘හන්දාහං බුද්ධං පච්චක්ඛෙය්‍ය’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘හන්දාහං අසක්‍යපුත්තියො අස්ස’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘හොති මෙ බුද්ධං පච්චක්ඛෙය්‍ය’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘හොති මෙ අසක්‍යපුත්තියො අස්ස’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා.

47. ‘‘අථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො…පෙ…. අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො ‘මාතරං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පිතරං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘භාතරං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘භගිනිං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පුත්තං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ධීතරං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පජාපතිං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ඤාතකෙ සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘මිත්තෙ සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ගාමං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘නිගමං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ඛෙත්තං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘වත්ථුං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘හිරඤ්ඤං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සුවණ්ණං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සිප්පං සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පුබ්බෙ හසිතං ලපිතං කීළිතං සමනුස්සරාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා.

48. ‘‘අථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො…පෙ…. අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො – ‘මාතා මෙ අත්ථි, සා මයා පොසෙතබ්බා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පිතා මෙ අත්ථි, සො මයා පොසෙතබ්බො’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘භාතා මෙ අත්ථි, සො මයා පොසෙතබ්බො’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘භගිනී මෙ අත්ථි, සා මයා පොසෙතබ්බා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පුත්තො මෙ අත්ථි, සො මයා පොසෙතබ්බො’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ධීතා මෙ අත්ථි, සා මයා

පොසෙතබ්බා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පජාපති මෙ අත්ථි, සා මයා පොසෙතබ්බා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති … ‘ඤාතකා මෙ අත්ථි, තෙ මයා පොසෙතබ්බා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘මිත්තා මෙ අත්ථි, තෙ මයා පොසෙතබ්බා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා.

49. ‘‘අථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො…පෙ…. අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො – ‘මාතා මෙ අත්ථි, සා මං පොසෙස්සතී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පිතා මෙ අත්ථි, සො මං පොසෙස්සතී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘භාතා මෙ අත්ථි, සො මං පොසෙස්සතී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘භගිනී මෙ අත්ථි, සා මං පොසෙස්සතී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පුත්තො මෙ අත්ථි, සො මං පොසෙස්සතී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ධීතා මෙ අත්ථි, සා මං පොසෙස්සතී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පජාපති මෙ අත්ථි, සා මං පොසෙස්සතී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ඤාතකා මෙ අත්ථි, තෙ මං පොසෙස්සන්තී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘මිත්තා මෙ අත්ථි, තෙ මං පොසෙස්සන්තී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ගාමො මෙ අත්ථි, තෙනාහං ජීවිස්සාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘නිගමො මෙ අත්ථි, තෙනාහං ජීවිස්සාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ඛෙත්තං මෙ අත්ථි, තෙනාහං ජීවිස්සාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘වත්ථු මෙ අත්ථි, තෙනාහං ජීවිස්සාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘හිරඤ්ඤං මෙ අත්ථි, තෙනාහං ජීවිස්සාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සුවණ්ණං මෙ අත්ථි, තෙනාහං ජීවිස්සාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සිප්පං මෙ අත්ථි, තෙනාහං ජීවිස්සාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා.

50. ‘‘අථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො…පෙ…. අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො ‘දුක්කර’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘න සුකර’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘දුච්චර’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘න සුචර’න්ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘න උස්සහාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘න විසහාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘න රමාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘නාභිරමාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි ඛො, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච අපච්චක්ඛාතා.

51. ‘‘කථඤ්ච , භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා? ඉධ , භික්ඛවෙ, භික්ඛු උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො…පෙ…. අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො – ‘බුද්ධං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

‘‘අථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො…පෙ…. අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො – ‘ධම්මං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සඞ්ඝං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සික්ඛං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘විනයං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘පාතිමොක්ඛං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘උද්දෙසං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘උපජ්ඣායං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ආචරියං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සද්ධිවිහාරිකං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘අන්තෙවාසිකං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සමානුපජ්ඣායකං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සමානාචරියකං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සබ්‍රහ්මචාරිං පච්චක්ඛාමී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ගිහීති මං ධාරෙහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘උපාසකොති මං ධාරෙහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘ආරාමිකොති මං ධාරෙහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සාමණෙරොති මං ධාරෙහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘තිත්ථියොති මං ධාරෙහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘තිත්ථියසාවකොති මං ධාරෙහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘අස්සමණොති මං ධාරෙහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘අසක්‍යපුත්තියොති මං ධාරෙහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

52. ‘‘අථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤා චවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටීයමානො හරායමානො ජිගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො…පෙ…. අසක්‍යපුත්තියභාවං පත්ථයමානො – ‘අලං මෙ බුද්ධෙනා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘අලං මෙ සබ්‍රහ්මචාරීහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි…පෙ…. අථ වා පන…පෙ…. ‘කිං නු මෙ බුද්ධෙනා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘කිං නු මෙ සබ්‍රහ්මචාරීහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘න මමත්ථො බුද්ධෙනා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘න මමත්ථො සබ්‍රහ්මචාරීහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති… ‘සුමුත්තාහං බුද්ධෙනා’ති වදති විඤ්ඤාපෙති…පෙ…. ‘සුමුත්තාහං සබ්‍රහ්මචාරීහී’ති වදති විඤ්ඤාපෙති. එවම්පි, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

53. ‘‘යානි වා පනඤ්ඤානිපි අත්ථි බුද්ධවෙවචනානි වා ධම්මවෙවචනානි වා සඞ්ඝවෙවචනානි වා සික්ඛාවෙවචනානි වා විනයවෙවචනානි වා පාතිමොක්ඛවෙවචනානි වා උද්දෙසවෙවචනානි වා උපජ්ඣායවෙවචනානි වා ආචරියවෙවචනානි වා සද්ධිවිහාරිකවෙවචනානි වා අන්තෙවාසිකවෙවචනානි වා සමානුපජ්ඣායකවෙවචනානි වා සමානාචරියකවෙවචනානි වා සබ්‍රහ්මචාරිවෙවචනානි වා ගිහිවෙවචනානි වා උපාසකවෙවචනානි වා ආරාමිකවෙවචනානි වා සාමණෙරවෙවචනානි වා තිත්ථියවෙවචනානි වා තිත්ථියසාවකවෙවචනානි වා අස්සමණවෙවචනානි වා අසක්‍යපුත්තියවෙවචනානි වා, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඞ්ගෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි වදති විඤ්ඤාපෙති. එවං ඛො, භික්ඛවෙ, දුබ්බල්‍යාවිකම්මඤ්චෙව හොති සික්ඛා ච පච්චක්ඛාතා.

54. ''කථඤ්ච, භික්ඛවෙ, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා? ඉධ, භික්ඛවෙ, යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඞ්ගෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි සික්ඛා පච්චක්ඛාතා හොති තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඞ්ගෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි උම්මත්තකො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. උම්මත්තකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. ඛිත්තචිත්තො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. ඛිත්තචිත්තස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. වෙදනාට්ටො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. වෙදනාට්ටස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. දෙවතාය සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. තිරච්ඡානගතස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. අරියකෙන මිලක්ඛස්ස [මිලක්ඛකස්ස (සී. ස්‍යා.) මිලක්ඛුස්ස (ක.)] සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිවිජානාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. මිලක්ඛකෙන අරියකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිවිජානාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. අරියකෙන අරියස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිවිජානාති , අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. මිලක්ඛකෙන මිලක්ඛස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිවිජානාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. දවාය සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. රවාය සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. අසාවෙතුකාමො සාවෙති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. සාවෙතුකාමො න සාවෙති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. අවිඤ්ඤුස්ස සාවෙති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. විඤ්ඤුස්ස න සාවෙති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. සබ්බසො වා පන න සාවෙති, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා. එවං ඛො, භික්ඛවෙ, අපච්චක්ඛාතා හොති සික්ඛා''.

55. [මහානි. 49, 50, 51] **මෙථුනධම්මො** නාම යො සො අසද්ධම්මො ගාමධම්මො වසලධම්මො දුට්ඨුල්ලං ඔදකන්තිකං රහස්සං ද්වයංද්වයසමාපත්ති, එසො මෙථුනධම්මො නාම.

පටිසෙවති නාම යො නිමිත්තෙන නිමිත්තං අඞ්ගජාතෙන අඞ්ගජාතං අන්තමසො තිලඵලමත්තම්පි පවෙසෙති, එසො පටිසෙවති නාම.

අන්තමසො තිරච්ඡානගතායපීති තිරච්ඡානගතිත්ථියාපි මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිත්වා අස්සමණො හොති අසක්‍යපුත්තියො, පගෙව මනුස්සිත්ථියා. තෙන වුච්චති – 'අන්තමසො තිරච්ඡානගතායපී'ති.

පාරාජිකො හොතීති සෙය්‍යථාපි නාම පුරිසො සීසච්ඡින්නො අභබ්බො තෙන සරීරබන්ධනෙන ජීවිතුං, එවමෙව භික්ඛු මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිත්වා අස්සමණො හොති අසක්‍යපුත්තියො. තෙන වුච්චති – 'පාරාජිකො හොතී'ති.

අසංවාසොති සංවාසො නාම එකකම්මං එකුද්දෙසො සමසික්ඛතා – එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නත්ථි. තෙන වුච්චති – 'අසංවාසො'ති.

56. තිස්සො ඉත්ථියො – මනුස්සිත්ථී, අමනුස්සිත්ථී, තිරච්ඡානගතිත්ථී. තයො උභතොබ්‍යඤ්ජනකා – මනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකො, අමනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකො, තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකො. තයො පණ්ඩකා – මනුස්සපණ්ඩකො, අමනුස්සපණ්ඩකො , තිරච්ඡානගතපණ්ඩකො. තයො පුරිසා – මනුස්සපුරිසො, අමනුස්සපුරිසො, තිරච්ඡානගතපුරිසො.

මනුස්සිත්ථියා තයො මග්ගෙ මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – වච්චමග්ගෙ, පස්සාවමග්ගෙ, මුඛෙ. අමනුස්සිත්ථියා…පෙ…. තිරච්ඡානගතිත්ථියා තයො මග්ගෙ මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – වච්චමග්ගෙ, පස්සාවමග්ගෙ, මුඛෙ. මනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස… අමනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස… තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස තයො මග්ගෙ මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – වච්චමග්ගෙ, පස්සාවමග්ගෙ, මුඛෙ. මනුස්සපණ්ඩකස්ස ද්වෙ මග්ගෙ මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – වච්චමග්ගෙ, මුඛෙ. අමනුස්සපණ්ඩකස්ස… තිරච්ඡානගතපණ්ඩකස්ස… මනුස්සපුරිසස්ස… අමනුස්සපුරිසස්ස… තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස ද්වෙ මග්ගෙ මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – වච්චමග්ගෙ, මුඛෙ.

57. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ මනුස්සිත්ථියා වච්චමග්ගං අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ මනුස්සිත්ථියා පස්සාවමග්ගං… මුඛං අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ අමනුස්සිත්ථියා… තිරච්ඡානගතිත්ථියා… මනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස… අමනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස… තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස… වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං මුඛං අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ මනුස්සපණ්ඩකස්ස වච්චමග්ගං මුඛං අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ අමනුස්සපණ්ඩකස්ස… තිරච්ඡානගතපණ්ඩකස්ස… මනුස්සපුරිසස්ස… අමනුස්සපුරිසස්ස… තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස වච්චමග්ගං මුඛං අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

58. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො චෙ පවෙසනං සාදියති [පවිසනං සාදයති (ක.)], පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති.

සො වෙ පවෙසනං න සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං න සාදියති, පවිට්ඨං න සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං න සාදියති, පවිට්ඨං න සාදියති, ඨිතං න සාදියති, උද්ධරණං සාදියති ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං න සාදියති, පවිට්ඨං න සාදියති, ඨිතං න සාදියති, උද්ධරණං න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා පස්සාවමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

59. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං ජාගරන්තිං… සුත්තං… මත්තං… උම්මත්තං… පමත්තං… මතං අක්ඛායිතං… මතං යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතං…පෙ…. ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතං යෙභුය්‍යෙන ඛායිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන… පස්සාවමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා අමනුස්සිත්ථිං… තිරච්ඡානගතිත්ථිං… මනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකං… අමනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකං… තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන… පස්සාවමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකං ජාගරන්තං… සුත්තං… මත්තං… උම්මත්තං… පමත්තං… මතං අක්ඛායිතං… මතං යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතං…පෙ…. ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතං යෙභුය්‍යෙන ඛායිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන… පස්සාවමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං සාදියති , පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සපණ්ඩකං… අමනුස්සපණ්ඩකං… තිරච්ඡානගතපණ්ඩකං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා තිරච්ඡානගතපණ්ඩකං ජාගරන්තං… සුත්තං… මත්තං… උම්මත්තං… පමත්තං… මතං අක්ඛායිතං … මතං යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතං…පෙ…. ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතං යෙභුය්‍යෙන ඛායිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

60. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සපුරිසං… අමනුස්සපුරිසං… තිරච්ඡානගතපුරිසං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා තිරච්ඡානගතපුරිසං ජාගරන්තං… සුත්තං… මත්තං… උම්මත්තං… පමත්තං… මතං අක්ඛායිතං… මතං යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතං…පෙ…. ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතං යෙභුය්‍යෙන ඛායිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

61. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන… පස්සාවමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති සන්ථතාය අසන්ථතස්ස, අසන්ථතාය සන්ථතස්ස, සන්ථතාය සන්ථතස්ස, අසන්ථතාය අසන්ථතස්ස. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති .

භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං ජාගරන්තිං… සුත්තං… මත්තං… උම්මත්තං… පමත්තං… මතං අක්ඛායිතං… මතං යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතං…පෙ…. ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතං යෙභුය්‍යෙන ඛායිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන… පස්සාවමග්ගෙන… මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති, සන්ථතාය අසන්ථතස්ස, අසන්ථතාය සන්ථතස්ස, සන්ථතාය සන්ථතස්ස, අසන්ථතාය අසන්ථතස්ස. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා අමනුස්සිත්ථිං... තිරච්ඡානගතිත්ථිං... මනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකං... අමනස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකං ... තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන... පස්සාවමග්ගෙන... මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති සන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, සන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකං ජාගරන්තං... සුත්තං... මත්තං... උම්මත්තං... පමත්තං... මතං අක්ඛායිතං... මතං යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතං...පෙ.... ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතං යෙභුය්‍යෙන ඛායිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන... පස්සාවමග්ගෙන... මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති, සන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, සන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති , උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

62. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සපණ්ඩකං... අමනුස්සපණ්ඩකං... තිරච්ඡානගතපණ්ඩකං... මනුස්සපුරිසං... අමනුස්සපුරිසං... තිරච්ඡානගතපුරිසං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන... මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති සන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, සන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා තිරච්ඡානගතපුරිසං ජාගරන්තං... සුත්තං... මත්තං... උම්මත්තං... පමත්තං... මතං අක්ඛායිතං... මතං යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතං...පෙ.... ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතං යෙභුය්‍යෙන ඛායිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන... මුඛෙන අඞ්ගජාතං අභිනිසීදෙන්ති, සන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, සන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස. සො ච පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති , ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

63. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්ථියා සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඞ්ගජාතෙන වච්චමග්ගං... පස්සාවමග්ගං... මුඛං අභිනිසීදෙන්ති. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති , ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්ථියා ජාගරන්තියා... සුත්තාය... මත්තාය... උම්මත්තාය... පමත්තාය ... මතාය අක්ඛායිතාය... මතාය යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතාය...පෙ.... ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතාය යෙභුය්‍යෙන ඛායිතාය සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඞ්ගජාතෙන වච්චමග්ගං... පස්සාවමග්ගං... මුඛං අභිනිසීදෙන්ති. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං අමනුස්සිත්ථියා... තිරච්ඡානගතිත්ථියා... මනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස... අමනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස... තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස... මනුස්සපණ්ඩකස්ස... අමනුස්සපණ්ඩකස්ස... තිරච්ඡානගතපණ්ඩකස්ස... මනුස්සපුරිසස්ස... අමනුස්සපුරිසස්ස... තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඞ්ගජාතෙන වච්චමග්ගං... මුඛං අභිනිසීදෙන්ති. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස ජාගරන්තස්ස... සුත්තස්ස... මත්තස්ස... උම්මත්තස්ස... පමත්තස්ස... මතස්ස අක්ඛායිතස්ස... මතස්ස යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතස්ස...පෙ.... ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතස්ස යෙභුය්‍යෙන ඛායිතස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඞ්ගජාතෙන වච්චමග්ගං... මුඛං අභිනිසීදෙන්ති. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

64. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්ථියා සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඞ්ගජාතෙන වච්චමග්ගං... පස්සාවමග්ගං... මුඛං අභිනිසීදෙන්ති සන්ථතස්ස අසන්ථතාය, අසන්ථතස්ස සන්ථතාය, සන්ථතස්ස සන්ථතාය, අසන්ථතස්ස අසන්ථතාය. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්ථියා ජාගරන්තියා... සුත්තාය... මත්තාය... උම්මත්තාය... පමත්තාය... මතාය අක්ඛායිතාය... මතාය යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතාය...පෙ.... ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතාය යෙභුය්‍යෙන ඛායිතාය සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඞ්ගජාතෙන වච්චමග්ගං... පස්සාවමග්ගං... මුඛං අභිනිසීදෙන්ති සන්ථතස්ස අසන්ථතාය, අසන්ථතස්ස සන්ථතාය, සන්ථතස්ස සන්ථතාය, අසන්ථතස්ස අසන්ථතාය. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස...පෙ.... න සාදියති, අනාපත්ති.

භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං අමනුස්සිත්ථියා... තිරච්ඡානගතිත්ථියා... මනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස... අමනුස්සුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස... තිරච්ඡානගතුභතොබ්‍යඤ්ජනකස්ස... මනුස්සපණ්ඩකස්ස...

අමනුස්සපණ්ඩකස්ස… තිරච්ඡානගතපණ්ඩකස්ස… මනුස්සපුරිසස්ස… අමනුස්සපුරිසස්ස… තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඞ්ගජාතෙන වච්චමග්ගං… මුඛං අභිනිසීදෙන්ති සන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, සන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

65. භික්ඛුපච්චත්ථිකා භික්ඛුං තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස ජාගරන්තස්ස… සුත්තස්ස… මත්තස්ස… උම්මත්තස්ස… පමත්තස්ස… මතස්ස අක්ඛායිතස්ස… මතස්ස යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතස්ස…පෙ…. ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මතස්ස යෙභුය්‍යෙන ඛායිතස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඞ්ගජාතෙන වච්චමග්ගං… මුඛං අභිනිසීදෙන්ති සන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, සන්ථතස්ස සන්ථතස්ස, අසන්ථතස්ස අසන්ථතස්ස. සො චෙ පවෙසනං සාදියති, පවිට්ඨං සාදියති, ඨිතං සාදියති, උද්ධරණං සාදියති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…. න සාදියති, අනාපත්ති.

යථා භික්ඛුපච්චත්ථිකා විත්ථාරිතා, එවං විත්ථාරෙතබ්බා.

රාජපච්චත්ථිකා… චොරපච්චත්ථිකා… ධුත්තපච්චත්ථිකා… උප්පලගන්ධපච්චත්ථිකා. සංඛිත්තං.

66. මග්ගෙන මග්ගං පවෙසෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මග්ගෙන අමග්ගං පවෙසෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. අමග්ගෙන මග්ගං පවෙසෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. අමග්ගෙන අමග්ගං පවෙසෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

භික්ඛු සුත්තභික්ඛුම්හි විප්පටිපජ්ජති; පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙතබ්බා. පටිබුද්ධො න සාදියති, දූසකො නාසෙතබ්බො. භික්ඛු සුත්තසාමණෙරම්හි විප්පටිපජ්ජති; පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙතබ්බා. පටිබුද්ධො න සාදියති, දූසකො නාසෙතබ්බො. සාමණෙරො සුත්තභික්ඛුම්හි විප්පටිපජ්ජති; පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙතබ්බා. පටිබුද්ධො න සාදියති, දූසකො නාසෙතබ්බො. සාමණෙරො සුත්තසාමණෙරම්හි විප්පටිපජ්ජති; පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙතබ්බා . පටිබුද්ධො න සාදියති, දූසකො නාසෙතබ්බො.

අනාපත්ති අජානන්තස්ස, අසාදියන්තස්ස, උම්මත්තකස්ස, ඛිත්තචිත්තස්ස, වෙදනාට්ටස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

සන්ථතභාණවාරො නිට්ඨිතො.

විනීතවත්ථුඋද්දානගාථා

මක්කටී වජ්ජිපුත්තා ච, ගිහී නග්ගො ච තිත්ථියා;
දාරිකුප්පලවණ්ණා ච, බ්‍යඤ්ජනෙහිපරෙ දුවෙ.

මාතා ධීතා භගිනී ච, ජායා ච මුදු ලම්බිනා;
ද්වෙ වණා ලෙපචිත්තඤ්ච, දාරුධීතලිකාය ච.

සුන්දරෙන සහ පඤ්ච, පඤ්ච සිවථිකට්ඨිකා;
නාගී යක්ඛී ච පෙතී ච, පණ්ඩකොපහතො ඡුපෙ.

භද්දියෙ අරහං සුත්තො, සාවත්ථියා චතුරො පරෙ;
වෙසාලියා තයො මාලා, සුපිනෙ භාරුකච්ඡකො.

සුපබ්බා සද්ධා භික්ඛුනී, සික්ඛමානා සාමණෙරී ච;
වෙසියා පණ්ඩකො ගිහී, අඤ්ඤමඤ්ඤං වුඩ්ඪපබ්බජිතො මිගොති.

විනීතවත්ථු

67. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මක්කටියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො අහං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නො’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛූ සික්ඛං අපච්චක්ඛාය දුබ්බල්‍යං අනාවිකත්වා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිංසු. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො මයං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නා’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘ආපත්තිං තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ආපන්නා පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු – ‘එවං මෙ අනාපත්ති භවිස්සතී’ති, ගිහිලිඞ්ගෙන මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො අහං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නො’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු – ‘එවං මෙ අනාපත්ති භවිස්සතී’ති, නග්ගො හුත්වා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු – ‘එවං මෙ අනාපත්ති භවිස්සතී’ති, කුසචීරං නිවාසෙත්වා… වාකචීරං නිවාසෙත්වා… ඵලකචීරං නිවාසෙත්වා… කෙසකම්බලං නිවාසෙත්වා… වාලකම්බලං නිවාසෙත්වා… උලූකපක්ඛිකං නිවාසෙත්වා… අජිනක්ඛිපං නිවාසෙත්වා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩචාරිකො භික්ඛු පීඨකෙ නිපන්නං දාරිකං පස්සිත්වා සාරත්තො අඞ්ගුට්ඨං අඞ්ගජාතං පවෙසෙසි. සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති , භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්සා’’ති.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො මාණවකො උප්පලවණ්ණාය භික්ඛුනියා පටිබද්ධචිත්තො හොති. අථ ඛො සො මාණවකො උප්පලවණ්ණාය භික්ඛුනියා ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨාය කුටිකං පවිසිත්වා නිලීනො අච්ඡි. උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තා පාදෙ පක්ඛාලෙත්වා කුටිකං පවිසිත්වා මඤ්චකෙ නිසීදි. අථ ඛො සො මාණවකො උප්පලවණ්ණං භික්ඛුනිං උග්ගහෙත්වා දූසෙසි. උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, අසාදියන්තියා’’ති.

69. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ඉත්ථිලිඞ්ගං පාතුභූතං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, තංයෙව උපජ්ඣං තමෙව උපසම්පදං තානියෙව [තානි (සී. ස්‍යා.)] වස්සානි භික්ඛුනීහි සඞ්ගමිතුං [සඞ්කමිතුං (සී. ස්‍යා.)]. යා ආපත්තියො භික්ඛූනං භික්ඛුනීහි සාධාරණා තා ආපත්තියො භික්ඛුනීනං සන්තිකෙ වුට්ඨාතුං. යා ආපත්තියො භික්ඛූනං භික්ඛුනීහි අසාධාරණා තාහි ආපත්තීහි අනාපත්තී’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරිස්සා භික්ඛුනියා පුරිසලිඞ්ගං පාතුභූතං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, තංයෙව උපජ්ඣං තමෙව උපසම්පදං තානියෙව [තානි (සී. ස්‍යා.)] වස්සානි භික්ඛූහි සඞ්ගමිතුං [සඞ්කමිතුං (සී. ස්‍යා.)]. යා ආපත්තියො භික්ඛුනීනං භික්ඛූහි සාධාරණා තා ආපත්තියො භික්ඛූනං සන්තිකෙ වුට්ඨාතුං. යා ආපත්තියො භික්ඛුනීනං භික්ඛූහි අසාධාරණා තාහි ආපත්තීහි අනාපත්තී’’ති.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු – ‘එවං මෙ අනාපත්ති භවිස්සතී’ති, මාතුයා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි… ධීතුයා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි… භගිනියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි… තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුරාණදුතියිකාය මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

71. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මුදුපිට්ඨිකො හොති. සො අනභිරතියා පීළිතො අත්තනො අඞ්ගජාතං මුඛෙන අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ලම්බී හොති. සො අනභිරතියා පීළිතො අත්තනො අඞ්ගජාතං අත්තනො වච්චමග්ගං පවෙසෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මතසරීරං පස්සි. තස්මිඤ්ච සරීරෙ අඞ්ගජාතසාමන්තා වණො හොති. සො – ‘එවං මෙ අනාපත්ති භවිස්සතී’ති, අඞ්ගජාතෙ අඞ්ගජාතං පවෙසෙත්වා වණෙන නීහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මතසරීරං පස්සි. තස්මිඤ්ච සරීරෙ අඞ්ගජාතසාමන්තා වණො හොති. සො – ‘එවං මෙ අනාපත්ති භවිස්සතී’ති, වණෙ අඞ්ගජාතං පවෙසෙත්වා අඞ්ගජාතෙන නීහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො ලෙපචිත්තස්ස නිමිත්තං අඞ්ගජාතෙන ඡුපි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො දාරුධීතලිකාය නිමිත්තං අඞ්ගජාතෙන ඡුපි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

72. තෙන ඛො පන සමයෙන සුන්දරො නාම භික්ඛු රාජගහා පබ්බජිතො රථිකාය [රථියාය (ක.)] ගච්ඡති. අඤ්ඤතරා ඉත්ථී – ‘මුහුත්තං [ඉත්ථී තං පස්සිත්වා එතදවොච මුහුත්තං (ස්‍යා.)], භන්තෙ, ආගමෙහි, වන්දිස්සාමී’ති සා වන්දන්තී අන්තරවාසකං උක්ඛිපිත්වා මුඛෙන අඞ්ගජාතං අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘සාදියි ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘නාහං, භගවා, සාදියි’’න්ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අසාදියන්තස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී භික්ඛුං පස්සිත්වා එතදවොච – ‘‘එහි, භන්තෙ, මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවා’’ති. ‘‘අලං, භගිනි, නෙතං කප්පතී’’ති. ‘‘එහි, භන්තෙ, අහං වායමිස්සාමි, ත්වං මා වායමි, එවං තෙ අනාපත්ති භවිස්සතී’’ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී භික්ඛුං පස්සිත්වා එතදවොච – ‘‘එහි, භන්තෙ, මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවා’’ති. ‘‘අලං, භගිනි, නෙතං කප්පතී’’ති. ‘‘එහි භන්තෙ, ත්වං වායම, අහං න වායමිස්සාමි, එවං තෙ අනාපත්ති භවිස්සතී’’ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී භික්ඛුං පස්සිත්වා එතදවොච – ‘‘එහි, භන්තෙ, මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවා’’ති. ‘‘අලං, භගිනි, නෙතං කප්පතී’’ති. ‘‘එහි, භන්තෙ, අබ්භන්තරං ඝට්ටෙත්වා බහි මොචෙහි…පෙ…. බහි ඝට්ටෙත්වා අබ්භන්තරං මොචෙහි, එවං තෙ අනාපත්ති භවිස්සතී’’ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

73. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිවථිකං ගන්ත්වා අක්ඛායිතං සරීරං පස්සිත්වා තස්මිං මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිවථිකං ගන්ත්වා යෙභුය්‍යෙන අක්ඛායිතං සරීරං පස්සිත්වා තස්මිං මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිවථිකං ගන්ත්වා යෙභුය්‍යෙන ඛායිතං සරීරං පස්සිත්වා තස්මිං මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිවථිකං ගන්ත්වා ඡින්නසීසං පස්සිත්වා වට්ටකතෙ මුඛෙ ඡුපන්තං අඞ්ගජාතං පවෙසෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සිවථිකං ගන්ත්වා ඡින්නසීසං පස්සිත්වා වට්ටකතෙ මුඛෙ අච්ඡුපන්තං අඞ්ගජාතං පවෙසෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරිස්සා ඉත්ථියා පටිබද්ධචිත්තො හොති. සා කාලඞ්කතා [කාලකතා (සී. ස්‍යා.)] සුසානෙ ඡඩ්ඩිතා. අට්ඨිකානි විප්පකිණ්ණානි හොන්ති. අථ ඛො සො භික්ඛු සිවථිකං ගන්ත්වා අට්ඨිකානි සඞ්කඩ්ඪිත්වා නිමිත්තෙ අඞ්ගජාතං පටිපාදෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු නාගියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි… යක්ඛිනියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි… පෙතියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි … පණ්ඩකස්ස මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු උපහතින්ද්‍රියො හොති. සො – ‘නාහං වෙදියාමි [වෙදයාමි (ක.)] සුඛං වා දුක්ඛං වා, අනාපත්ති මෙ භවිස්සතී’ති, මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘වෙදයි වා සො, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසො න වා වෙදයි, ආපත්ති පාරාජිකස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු – ‘ඉත්ථියා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිස්සාමී’ති, ඡුපිතමත්තෙ විප්පටිසාරී අහොසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්සා’’ති.

74. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු භද්දියෙ ජාතියාවනෙ දිවාවිහාරගතො නිපන්නො හොති. තස්ස අඞ්ගමඞ්ගානි වාතුපත්ථද්ධානි හොන්ති. අඤ්ඤතරා ඉත්ථී පස්සිත්වා අඞ්ගජාතෙ අභිනිසීදිත්වා යාවදත්ථං කත්වා පක්කාමි. භික්ඛූ කිලින්නං පස්සිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''පඤ්චහි , භික්ඛවෙ, ආකාරෙහි අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති – රාගෙන, වච්චෙන, පස්සාවෙන, වාතෙන, උච්චාලිඞ්ගපාණකදට්ඨෙන. ඉමෙහි ඛො, භික්ඛවෙ, පඤ්චහාකාරෙහි අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති . අට්ඨානමෙතං, භික්ඛවෙ, අනවකාසො යං තස්ස භික්ඛුනො රාගෙන අඞ්ගජාතං කම්මනියං අස්ස. අරහං සො, භික්ඛවෙ, භික්ඛු. අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, තස්ස භික්ඛුනො''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවත්ථියා අන්ධවනෙ දිවාවිහාරගතො නිපන්නො හොති. අඤ්ඤතරා ගොපාලිකා පස්සිත්වා අඞ්ගජාතෙ අභිනිසීදි. සො භික්ඛු පවෙසනං සාදියි, පවිට්ඨං සාදියි, ඨිතං සාදියි, උද්ධරණං සාදියි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවත්ථියා අන්ධවනෙ දිවාවිහාරගතො නිපන්නො හොති. අඤ්ඤතරා අජපාලිකා පස්සිත්වා… අඤ්ඤතරා කට්ඨහාරිකා පස්සිත්වා… අඤ්ඤතරා ගොමයහාරිකා පස්සිත්වා අඞ්ගජාතෙ අභිනිසීදි. සො භික්ඛු පවෙසනං සාදියි, පවිට්ඨං සාදියි, ඨිතං සාදියි, උද්ධරණං සාදියි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ දිවාවිහාරගතො නිපන්නො හොති. අඤ්ඤතරා ඉත්ථී පස්සිත්වා අඞ්ගජාතෙ අභිනිසීදිත්වා යාවදත්ථං කත්වා සාමන්තා හසමානා ඨිතා හොති . සො භික්ඛු පටිබුජ්ඣිත්වා තං ඉත්ථිං එතදවොච – ''තුය්හිදං කම්ම''න්ති? ''ආම, මය්හං කම්ම''න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''සාදියි ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''නාහං, භගවා, ජානාමී''ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, අජානන්තස්සා''ති.

76. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ දිවාවිහාරගතො රුක්ඛං අපස්සාය නිපන්නො හොති. අඤ්ඤතරා ඉත්ථී පස්සිත්වා අඞ්ගජාතෙ අභිනිසීදි. සො භික්ඛු සහසා වුට්ඨාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''සාදියි ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''නාහං, භගවා, සාදියි''න්ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, අසාදියන්තස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ දිවාවිහාරගතො රුක්ඛං අපස්සාය නිපන්නො හොති. අඤ්ඤතරා ඉත්ථී පස්සිත්වා අඞ්ගජාතෙ අභිනිසීදි. සො භික්ඛු අක්කමිත්වා පවත්තෙසි [පවට්ටෙසි (සී. ස්‍යා.)]. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''සාදියි ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''නාහං, භගවා, සාදියි''න්ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, අසාදියන්තස්සා''ති.

77. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං දිවාවිහාරගතො ද්වාරං විවරිත්වා නිපන්නො හොති. තස්ස අඞ්ගමඞ්ගානි වාතුපත්ථද්ධානි හොන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා ඉත්ථියො ගන්ධඤ්ච මාලඤ්ච ආදාය ආරාමං ආගමංසු විහාරපෙක්ඛිකායො. අථ ඛො තා ඉත්ථියො තං භික්ඛුං පස්සිත්වා අඞ්ගජාතෙ අභිනිසීදිත්වා යාවදත්ථං කත්වා, පුරිසුසභො වතායන්ති වත්වා ගන්ධඤ්ච මාලඤ්ච ආරොපෙත්වා පක්කමිංසු. භික්ඛූ කිලින්නං පස්සිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''පඤ්චහි, භික්ඛවෙ, ආකාරෙහි අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති – රාගෙන, වච්චෙන, පස්සාවෙන, වාතෙන, උච්චාලිඞ්ගපාණකදට්ඨෙන. ඉමෙහි ඛො, භික්ඛවෙ, පඤ්චහාකාරෙහි අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති. අට්ඨානමෙතං, භික්ඛවෙ, අනවකාසො, යං තස්ස භික්ඛුනො රාගෙන අඞ්ගජාතං කම්මනියං අස්ස. අරහං සො, භික්ඛවෙ, භික්ඛු. අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, තස්ස භික්ඛුනො. අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, දිවා පටිසල්ලීයන්තෙන ද්වාරං සංවරිත්වා පටිසල්ලීයිතු''න්ති.

78. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භාරුකච්ඡකො භික්ඛු සුපිනන්තෙ [සුපිනන්තෙන (සී. ස්‍යා.)] පුරාණදුතියිකාය මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිත්වා – 'අස්සමණො අහං, විබ්භමිස්සාමී'ති, භාරුකච්ඡං ගච්ඡන්තො අන්තරාමග්ගෙ ආයස්මන්තං උපාලිං පස්සිත්වා එතමත්ථං ආරොචෙසි. ආයස්මා උපාලි එවමාහ – ''අනාපත්ති, ආවුසො, සුපිනන්තෙනා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ සුපබ්බා නාම උපාසිකා මුධප්පසන්නා [මුද්ධප්පසන්නා (සී.)] හොති. සා එවංදිට්ඨිකා හොති – ''යා මෙථුනං ධම්මං දෙති සා අග්ගදානං දෙතී''ති. සා භික්ඛුං පස්සිත්වා එතදවොච – ''එහි, භන්තෙ, මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවා''ති. ''අලං, භගිනි, නෙතං කප්පතී''ති. ''එහි, භන්තෙ, ඌරුන්තරිකාය [ඌරන්තරිකාය (සී.)] ඝට්ටෙහි, එවං තෙ අනාපත්ති භවිස්සතී''ති…පෙ…. එහි, භන්තෙ, නාභියං ඝට්ටෙහි… එහි, භන්තෙ, උදරවට්ටියං ඝට්ටෙහි… එහි, භන්තෙ, උපකච්ඡකෙ ඝට්ටෙහි… එහි, භන්තෙ, ගීවායං ඝට්ටෙහි… එහි, භන්තෙ, කණ්ණච්ඡිද්දෙ ඝට්ටෙහි… එහි, භන්තෙ, කෙසවට්ටියං ඝට්ටෙහි… එහි, භන්තෙ, අඞ්ගුලන්තරිකාය ඝට්ටෙහි… ''එහි, භන්තෙ, හත්ථෙන උපක්කමිත්වා මොචෙස්සාමි, එවං තෙ අනාපත්ති භවිස්සතී''ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්සා''ති.

79. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවත්ථියං සද්ධා නාම උපාසිකා මුධප්පසන්නා හොති. සා එවංදිට්ඨිකා හොති – ''යා මෙථුනං ධම්මං දෙති සා අග්ගදානං දෙතී''ති. සා භික්ඛුං පස්සිත්වා එතදවොච – ''එහි, භන්තෙ, මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවා''ති. ''අලං, භගිනි, නෙතං කප්පතී''ති. ''එහි, භන්තෙ, ඌරුන්තරිකාය ඝට්ටෙහි…පෙ…. එහි, භන්තෙ,

හත්ථෙන උපක්කමිත්වා මොචෙස්සාමි, එවං තෙ අනාපත්ති භවිස්සතී''ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්සා''ති.

80. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා භික්ඛුනියා විප්පටිපාදෙසුං... සික්ඛමානාය විප්පටිපාදෙසුං... සාමණෙරියා විප්පටිපාදෙසුං. උභො සාදියිංසු. උභො නාසෙතබ්බා. උභො න සාදියිංසු. උභින්නං අනාපත්ති.

81. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා වෙසියා විප්පටිපාදෙසුං... පණ්ඩකෙ විප්පටිපාදෙසුං... ගිහිනියා විප්පටිපාදෙසුං. භික්ඛු සාදියි. භික්ඛු නාසෙතබ්බො. භික්ඛු න සාදියි. භික්ඛුස්ස අනාපත්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්ඡවිකුමාරකා භික්ඛූ ගහෙත්වා අඤ්ඤමඤ්ඤං විප්පටිපාදෙසුං. උභො සාදියිංසු. උභො නාසෙතබ්බා. උභො න සාදියිංසු. උභින්නං අනාපත්ති.

82. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො වුඩ්ඪපබ්බජිතො භික්ඛු පුරාණදුතියිකාය දස්සනං අගමාසි. සා – 'එහි, භන්තෙ, විබ්භමා'ති අග්ගහෙසි. සො භික්ඛු පටික්කමන්තො උත්තානො පරිපති. සා උබ්භජිත්වා [උබ්භුජිත්වා (සී. ස්‍යා.)] අඞ්ගජාතෙ [අඞ්ගජාතෙන (සී.)] අභිනිසීදි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි ...පෙ.... ''සාදියි ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''නාහං, භගවා, සාදියි''න්ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, අසාදියන්තස්සා''ති.

83. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අරඤ්ඤෙ විහරති. මිගපොතකො තස්ස පස්සාවට්ඨානං ආගන්ත්වා පස්සාවං පිවන්තො මුඛෙන අඞ්ගජාතං අග්ගහෙසි. සො භික්ඛු සාදියි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

පඨමපාරාජිකං සමත්තං.

2. දුතියපාරාජිකං

84. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා සන්දිට්ඨා සම්භත්තා භික්ඛූ ඉසිගිලිපස්සෙ තිණකුටියො කරිත්වා වස්සං උපගච්ඡිංසු. ආයස්මාපි ධනියො කුම්භකාරපුත්තො තිණකුටිකං කරිත්වා වස්සං උපගච්ඡි. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ වස්සංවුට්ඨා තෙමාසච්චයෙන තිණකුටියො භින්දිත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච පටිසාමෙත්වා ජනපදචාරිකං පක්කමිංසු. ආයස්මා පන ධනියො කුම්භකාරපුත්තො තත්ථෙව වස්සං වසි, තත්ථ හෙමන්තං, තත්ථ ගිම්හං. අථ ඛො ආයස්මතො ධනියස්ස කුම්භකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨස්ස තිණහාරියො කට්ඨහාරියො තිණකුටිකං භින්දිත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමංසු. දුතියම්පි ඛො ආයස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච සංකඩ්ඪිත්වා තිණකුටිකං අකාසි. දුතියම්පි ඛො ආයස්මතො ධනියස්ස කුම්භකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨස්ස තිණහාරියො කට්ඨහාරියො තිණකුටිකං භින්දිත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමංසු. තතියම්පි ඛො ආයස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච සංකඩ්ඪිත්වා තිණකුටිකං අකාසි. තතියම්පි ඛො ආයස්මතො ධනියස්ස කුම්භකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨස්ස තිණහාරියො කට්ඨහාරියො තිණකුටිකං භින්දිත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමංසු.

අථ ඛො ආයස්මතො ධනියස්ස කුම්භකාරපුත්තස්ස එතදහොසි – ''යාවතතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨස්ස තිණහාරියො කට්ඨහාරියො තිණකුටිකං භින්දිත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමංසු. අහං ඛො පන සුසික්ඛිතො අනවයො සකෙ ආචරියකෙ කුම්භකාරකම්මෙ පරියොදාතසිප්පො . යංනූනාහං සාමං චික්ඛල්ලං මද්දිත්වා සබ්බමත්තිකාමයං කුටිකං කරෙය්‍ය''න්ති! අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො සාමං චික්ඛල්ලං මද්දිත්වා සබ්බමත්තිකාමයං කුටිකං කරිත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ගොමයඤ්ච සංකඩ්ඪිත්වා තං කුටිකං පචි. සා අහොසි කුටිකා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා ලොහිතිකා [ලොහිතකා (ස්‍යා.)], සෙය්‍යථාපි ඉන්දගොපකො. සෙය්‍යථාපි නාම කිඞ්කණිකසද්දො [කිඞ්කිණිකසද්දො (සී. ස්‍යා.)] එවමෙවං තස්සා කුටිකාය සද්දො අහොසි.

85. අථ ඛො භගවා සම්බහුලෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දස තං කුටිකං අභිරූපං දස්සනීයං පාසාදිකං ලොහිතිකං. දිස්වාන භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''කිං එතං, භික්ඛවෙ, අභිරූපං දස්සනීයං පාසාදිකං ලොහිතිකං, සෙය්‍යථාපි ඉන්දගොපකො''ති? අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං, භික්ඛවෙ, තස්ස මොඝපුරිසස්ස අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම සො, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසො සබ්බමත්තිකාමයං කුටිකං කරිස්සති! න හි නාම, භික්ඛවෙ, තස්ස මොඝපුරිසස්ස පාණෙසු අනුද්දයා අනුකම්පා අවිහෙසා භවිස්සති! ගච්ඡථෙතං, භික්ඛවෙ, කුටිකං භින්දථ. මා පච්ඡිමා ජනතා පාණෙසු පාතබ්‍යතං ආපජ්ජි. න ච, භික්ඛවෙ, සබ්බමත්තිකාමයා කුටිකා කාතබ්බා. යො කරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති. ''එවං, භන්තෙ''ති, ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පටිස්සුණිත්වා යෙන සා කුටිකා තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා තං කුටිකං භින්දිංසු. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො තෙ භික්ඛූ එතදවොච – ''කිස්ස මෙ තුම්හෙ, ආවුසො, කුටිකං භින්දථා''ති? ''භගවා, ආවුසො, භෙදාපෙතී''ති. ''භින්දථාවුසො, සචෙ ධම්මස්සාමී භෙදාපෙතී''ති.

86. අථ ඛො ආයස්මතො ධනියස්ස කුම්භකාරපුත්තස්ස එතදහොසි – ‘‘යාවතතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨස්ස තිණහාරියො කට්ඨහාරියො තිණකුටිකං භින්දිත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමත්තිකාමයා කුටිකා කතා සාපි භගවතා භෙදාපිතා. අත්ථි ච මෙ දාරුගහෙ ගණකො සන්දිට්ඨො. යංනූනාහං දාරුගහෙ ගණකං දාරූනි යාචිත්වා දාරුකුටිකං කරෙය්‍ය’’න්ති. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො යෙන දාරුගහෙ ගණකො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා දාරුගහෙ ගණකං එතදවොච – ‘‘යාවතතියකං ඛො මෙ, ආවුසො, ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨස්ස තිණහාරියො කට්ඨහාරියො තිණකුටිකං භින්දිත්වා තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමත්තිකාමයා කුටිකා කතා සාපි භගවතා භෙදාපිතා . දෙහි මෙ, ආවුසො, දාරූනි. ඉච්ඡාමි දාරුකුටිකං [දාරුකුඩ්ඩිකං කුටිකං (සී.)] කාතු’’න්ති. ‘‘නත්ථි, භන්තෙ, තාදිසානි දාරූනි යානාහං අය්‍යස්ස දදෙය්‍යං. අත්ථි , භන්තෙ, දෙවගහදාරූනි නගරපටිසඞ්ඛාරිකානි ආපදත්ථාය නික්ඛිත්තානි. සචෙ තානි දාරූනි රාජා දාපෙති හරාපෙථ, භන්තෙ’’ති. ‘‘දින්නානි, ආවුසො, රඤ්ඤා’’ති. අථ ඛො දාරුගහෙ ගණකස්ස එතදහොසි – ‘‘ඉමෙ ඛො සමණා සක්‍යපුත්තියා ධම්මචාරිනො සමචාරිනො [සමචාරිනො (ක.)] බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවන්තො කල්‍යාණධම්මා. රාජාපිමෙසං අභිප්පසන්නො. නාරහති අදින්නං දින්නන්ති වත්තු’’න්ති. අථ ඛො දාරුගහෙ ගණකො ආයස්මන්තං ධනියං කුම්භකාරපුත්තං එතදවොච – ‘‘හරාපෙථ, භන්තෙ’’ති. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො තානි දාරූනි ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං ඡෙදාපෙත්වා සකටෙහි නිබ්බාහාපෙත්වා දාරුකුටිකං අකාසි.

87. අථ ඛො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො රාජගහෙ කම්මන්තෙ අනුසඤ්ඤායමානො යෙන දාරුගහෙ ගණකො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා දාරුගහෙ ගණකං එතදවොච – ‘‘යානි තානි, භණෙ, දෙවගහදාරූනි නගරපටිසඞ්ඛාරිකානි ආපදත්ථාය නික්ඛිත්තානි කහං තානි දාරූනී’’ති? ‘‘තානි, සාමි, දාරූනි දෙවෙන අය්‍යස්ස ධනියස්ස කුම්භකාරපුත්තස්ස දින්නානී’’ති. අථ ඛො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො අනත්තමනො අහොසි – ‘‘කථඤ්හි නාම දෙවො දෙවගහදාරූනි නගරපටිසඞ්ඛාරිකානි ආපදත්ථාය නික්ඛිත්තානි ධනියස්ස කුම්භකාරපුත්තස්ස දස්සතී’’ති! අථ ඛො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච – ‘‘සච්චං කිර, දෙවෙන [සච්චං කිර දෙව දෙවෙන (සී.)] දෙවගහදාරූනි නගරපටිසඞ්ඛාරිකානි ආපදත්ථාය නික්ඛිත්තානි ධනියස්ස කුම්භකාරපුත්තස්ස දින්නානී’’ති? ‘‘කො එවමාහා’’ති? ‘‘දාරුගහෙ ගණකො, දෙවා’’ති. ‘‘තෙන හි, බ්‍රාහ්මණ, දාරුගහෙ ගණකං ආණාපෙහී’’ති. අථ ඛො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො දාරුගහෙ ගණකං බන්ධං [බද්ධං (සී.)] ආණාපෙසි. අද්දස ඛො ආයස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො දාරුගහෙ ගණකං බන්ධං නීයමානං. දිස්වාන දාරුගහෙ ගණකං එතදවොච – ‘‘කිස්ස ත්වං, ආවුසො, බන්ධො නීයාසී’’ති? ‘‘තෙසං, භන්තෙ, දාරූනං කිච්චා’’ති. ‘‘ගච්ඡාවුසො, අහම්පි ආගච්ඡාමී’’ති. ‘‘එය්‍යාසි, භන්තෙ, පුරාහං හඤ්ඤාමී’’ති.

88. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො යෙන රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ධනියං කුම්භකාරපුත්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තං ධනියං කුම්භකාරපුත්තං එතදවොච – ‘‘සච්චං කිර මයා, භන්තෙ, දෙවගහදාරූනි නගරපටිසඞ්ඛාරිකානි ආපදත්ථාය නික්ඛිත්තානි අය්‍යස්ස දින්නානී’’ති? ‘‘එවං, මහාරාජා’’ති. ‘‘මයං ඛො, භන්තෙ, රාජානො නාම බහුකිච්චා බහුකරණීයා, දත්වාපි න සරෙය්‍යාම; ඉඞ්ඝ, භන්තෙ, සරාපෙහී’’ති. ‘‘සරසි ත්වං, මහාරාජ, පඨමාභිසිත්තො එවරූපිං වාචං භාසිතා – ‘‘දින්නඤ්ඤෙව සමණබ්‍රාහ්මණානං තිණකට්ඨොදකං පරිභුඤ්ජන්තූ’’ති. ‘‘සරාමහං, භන්තෙ. සන්ති, භන්තෙ, සමණබ්‍රාහ්මණා ලජ්ජිනො කුක්කුච්චකා සික්ඛාකාමා. තෙසං අප්පමත්තකෙපි කුක්කුච්චං උප්පජ්ජති. තෙසං මයා සන්ධාය භාසිතං, තඤ්ච ඛො අරඤ්ඤෙ අපරිග්ගහිතං. සො ත්වං, භන්තෙ, තෙන ලෙසෙන දාරූනි අදින්නං හරිතුං මඤ්ඤසි! කථඤ්හි නාම මාදිසො සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජිතෙ වසන්තං හනෙය්‍ය වා බන්ධෙය්‍ය වා පබ්බාජෙය්‍ය වා! ගච්ඡ, භන්තෙ, ලොමෙන ත්වං මුත්තොසි. මාස්සු පුනපි එවරූපං අකාසී’’ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙ හි නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවන්තො කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති! නත්ථි ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, නත්ථි ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. නට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං! අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. රාජානම්පි ඉමෙ වඤ්චෙන්ති, කිං පනඤ්ඤෙ මනුස්සෙ’’ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජිනො කුක්කුච්චකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා ධනියො කුම්භකාරපුත්තො රඤ්ඤො දාරූනි අදින්නං ආදියිස්සතී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං ධනියං කුම්භකාරපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං ධනියං කුම්භකාරපුත්තං පටිපුච්ඡි – ‘‘සච්චං කිර ත්වං, ධනිය, රඤ්ඤො දාරූනි අදින්නං ආදියී’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ‘‘අනනුච්ඡවිකං, මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස , රඤ්ඤො දාරූනි අදින්නං ආදියිස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය පසන්නානං වා භිය්‍යොභාවාය; අථඛ්වෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානඤ්චෙව අප්පසාදාය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරාණවොහාරිකො මහාමත්තො භික්ඛූසු පබ්බජිතො භගවතො අවිදූරෙ නිසින්නො හොති. අථ ඛො භගවා තං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘කිත්තකෙන ඛො භික්ඛු රාජා මාගධො සෙනියො

බිම්බිසාරො චොරං ගහෙත්වා හනති වා බන්ධති වා පබ්බාජෙති වා''ති? ''පාදෙන වා, භගවා, පාදාරහෙන වා''ති [පාදාරහෙනවා අතිරෙකපාදෙනවාති (සයා.)]. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ පඤ්චමාසකො පාදො හොති. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ධනියං කුම්භකාරපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුබ්භරතාය...පෙ.... එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

89. **''යො පන භික්ඛු අදින්නං ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපෙ අදින්නාදානෙ රාජානො චොරං ගහෙත්වා හනෙය්‍යුං වා බන්ධෙය්‍යුං වා පබ්බාජෙය්‍යුං වා – 'චොරොසි බාලොසි මූළ්හොසි ථෙනොසී'ති, තථාරූපං භික්ඛු අදින්නං ආදියමානො අයම්පි පාරාජිකො හොති අසංවාසො''**ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

90. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ රජකත්ථරණං ගන්ත්වා රජකභණ්ඩිකං අවහරිත්වා ආරාමං හරිත්වා භාජෙසුං. භික්ඛූ එවමාහංසු – ''මහාපුඤ්ඤත්ථ තුම්හෙ, ආවුසො. බහුං තුම්හාකං චීවරං උප්පන්න''න්ති. ''කුතො ආවුසො, අම්හාකං පුඤ්ඤං, ඉදානි මයං රජකත්ථරණං ගන්ත්වා රජකභණ්ඩිකං අවහරිම්හා''ති. ''නනු, ආවුසො, භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං. කිස්ස තුම්හෙ, ආවුසො, රජකභණ්ඩිකං අවහරිත්ථා''ති ? ''සච්චං, ආවුසො, භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං. තඤ්ච ඛො ගාමෙ, නො අරඤ්ඤෙ''ති. ''නනු, ආවුසො, තථෙවෙතං හොති. අනනුච්ඡවිකං, ආවුසො, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, ආවුසො, රජකභණ්ඩිකං අවහරිස්සථ! නෙතං, ආවුසො, අප්පසන්නානං වා පසාදාය පසන්නානං වා භිය්‍යොභාවාය; අථඛ්වෙතං, ආවුසො, අප්පසන්නානඤ්චෙව අප්පසාදාය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා''ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ පටිපුච්ඡි – ''සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, රජකත්ථරණං ගන්ත්වා රජකභණ්ඩිකං අවහරිත්ථා''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං, මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අප්පටිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, රජකභණ්ඩිකං අවහරිස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය පසන්නානං වා භිය්‍යොභාවාය; අථ ඛ්වෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානඤ්චෙව අප්පසාදාය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා''ති. අථ ඛො භගවා ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුබ්භරතාය...පෙ.... වීරියාරම්භස්ස වණ්ණං භාසිත්වා භික්ඛූනං තදනුච්ඡවිකං තදනුලොමිකං ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි...පෙ.... ''එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

91. **''යො පන භික්ඛු ගාමා වා අරඤ්ඤා වා අදින්නං ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපෙ අදින්නාදානෙ රාජානො චොරං ගහෙත්වා හනෙය්‍යුං වා බන්ධෙය්‍යුං වා පබ්බාජෙය්‍යුං වා – 'චොරොසි බාලොසි මූළ්හොසි ථෙනොසී'ති, තථාරූපං භික්ඛු අදින්නං ආදියමානො අයම්පි පාරාජිකො හොති අසංවාසො''**ති.

92. **යො පනාති** යො යාදිසො...පෙ.... **භික්ඛූති**...පෙ.... අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

ගාමො නාම එකකුටිකොපි ගාමො, ද්විකුටිකොපි ගාමො, තිකුටිකොපි ගාමො, චතුකුටිකොපි ගාමො, සමනුස්සොපි ගාමො, අමනුස්සොපි ගාමො, පරික්ඛිත්තොපි ගාමො, අපරික්ඛිත්තොපි ගාමො, ගොනිසාදිනිවිට්ඨොපි ගාමො, යොපි සත්ථො අතිරෙකචතුමාසනිවිට්ඨො සොපි වුච්චති ගාමො.

ගාමූපචාරො නාම පරික්ඛිත්තස්ස ගාමස්ස ඉන්දඛීලෙ [ඉන්දඛිලෙ (ක.)] ඨිතස්ස මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස ලෙඩ්ඩුපාතො, අපරික්ඛිත්තස්ස ගාමස්ස ඝරූපචාරෙ ඨිතස්ස මජ්ඣිමස්ස පුරිසස්ස ලෙඩ්ඩුපාතො.

අරඤ්ඤං නාම ඨපෙත්වා ගාමඤ්ච ගාමූපචාරඤ්ච අවසෙසං අරඤ්ඤං නාම.

අදින්නං නාමං යං අදින්නං අනිස්සට්ඨං අපරිච්චත්තං රක්ඛිතං ගොපිතං මමායිතං පරපරිග්ගහිතං. එතං අදින්නං නාම.

ථෙය්‍යසඞ්ඛාතන්ති ථෙය්‍යචිත්තො අවහරණචිත්තො.

ආදියෙය්‍යාති ආදියෙය්‍ය හරෙය්‍ය අවහරෙය්‍ය ඉරියාපථං විකොපෙය්‍ය ඨානා චාවෙය්‍ය සඞ්කෙතං වීතිනාමෙය්‍ය.

යථාරූපං නාම පාදං වා පාදාරහං වා අතිරෙකපාදං වා.

රාජානො නාම පථබ්‍යාරාජා පදෙසරාජා මණ්ඩලිකා අන්තරභොගිකා අක්ඛදස්සා මහාමත්තා, යෙ වා පන ඡෙජ්ජභෙජ්ජං කරොන්තා අනුසාසන්ති. එතෙ රාජානො නාම.

චොරො නාම යො පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං අදින්නං ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං ආදියති. එසො චොරො නාම.

හනෙය්‍යුං වාති හත්ථෙන වා පාදෙන වා කසාය වා වෙත්තෙන වා අඩ්ඪදණ්ඩකෙන වා ඡෙජ්ජාය වා හනෙය්‍යුං.

බන්ධෙය්‍යුං වාති රජ්ජුබන්ධනෙන වා අන්දුබන්ධනෙන වා සඞ්ඛලිකබන්ධනෙන වා ඝරබන්ධනෙන වා නගරබන්ධනෙන වා ගාමබන්ධනෙන වා නිගමබන්ධනෙන වා බන්ධෙය්‍යුං, පුරිසගුත්තිං වා කරෙය්‍යුං.

පබ්බාජෙය්‍යුං වාති ගාමා වා නිගමා වා නගරා වා ජනපදා වා ජනපදපදෙසා වා පබ්බාජෙය්‍යුං.

චොරොසි බාලොසි මූළ්හොසි ථෙනොසීති පරිභාසො එසො.

තථාරූපං නාම පාදං වා පාදාරහං වා අතිරෙකපාදං වා.

ආදියමානොති ආදියමානො හරමානො අවහරමානො ඉරියාපථං විකොපයමානො ඨානා චාවයමානො සඞ්කෙතං වීතිනාමයමානො.

අයම්පීති පුරිමං උපාදාය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතීති සෙය්‍යථාපි නාම පණ්ඩුපලාසො බන්ධනා පවුත්තො [හරිතත්තාය (සී. ස්‍යා.)] අභබ්බො හරිතත්ථාය [හරිතත්තාය (සී. ස්‍යා.)], එවමෙව භික්ඛු පාදං වා පාදාරහං වා අතිරෙකපාදං වා අදින්නං ථෙය්‍යසඞ්ඛාතං ආදියිත්වා අස්සමණො හොති අසක්‍යපුත්තියො. තෙන වුච්චති – ‘පාරාජිකො හොතී’ති.

අසංවාසොති සංවාසො නාම එකකම්මං එකුද්දෙසො සමසික්ඛතා. එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නත්ථි. තෙන වුච්චති – ‘අසංවාසො’ති.

93. භූමට්ඨං ථලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං උදකට්ඨං නාවට්ඨං යානට්ඨං භාරට්ඨං ආරාමට්ඨං විහාරට්ඨං ඛෙත්තට්ඨං වත්ථුට්ඨං ගාමට්ඨං අරඤ්ඤට්ඨං උදකං දන්තපොණං [දන්තපොනං (සී. ක.)] වනප්පති හරණකං උපනිධි සුඞ්කඝාතං පාණො අපදං ද්විපදං චතුප්පදං බහුප්පදං ඔචරකො ඔණිරක්ඛො සංවිදාවහාරො සඞ්කෙතකම්මං නිමිත්තකම්මන්ති.

94. භූමට්ඨං නාම භණ්ඩං භූමියං නික්ඛිත්තං හොති නිඛාතං පටිච්ඡන්නං. භූමට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති කුදාලං වා පිටකං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තත්ථ ජාතකං කට්ඨං වා ලතං වා ඡින්දති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තත්ථ පංසුං ඛණති වා බ්‍යූහති [වියූහති (ස්‍යා.)] වා උද්ධරති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. කුම්භිං ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. අත්තනො භාජනං පවෙසෙත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. අත්තනො භාජනගතං වා කරොති මුට්ඨිං වා ඡින්දති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. සුත්තාරුළ්හං භණ්ඩං පාමඞ්ගං වා කණ්ඨසුත්තකං වා කටිසුත්තකං වා සාටකං වා වෙඨනං වා ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. කොටිං ගහෙත්වා උච්චාරෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඝංසන්තො නීහරති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. අන්තමසො කෙසග්ගමත්තම්පි කුම්භිමුඛා මොචෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. සප්පිං වා තෙලං වා මධුං වා ඵාණිතං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො එකෙන පයොගෙන පිවති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. තත්ථෙව භින්දති වා ඡඩ්ඩෙති වා ඣාපෙති වා අපරිභොගං වා කරොති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

95. ථලට්ඨං නාම භණ්ඩං ථලෙ නික්ඛිත්තං හොති. ථලට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

96. ආකාසට්ඨං නාම භණ්ඩං ආකාසගතං හොති. මොරො වා කපිඤ්ජරො වා තිත්තිරො වා වට්ටකො වා, සාටකං වා වෙඨනං වා හිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා ඡිජ්ජමානං පතති. ආකාසට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස . ගමනං උපච්ඡින්දති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

97. වෙහාසට්ඨං නාම භණ්ඩං වෙහාසගතං හොති. මඤ්චෙ වා පීඨෙ වා චීවරවංසෙ වා චීවරරජ්ජුයා වා භිත්තිඛිලෙ වා නාගදන්තෙ වා රුක්ඛෙ වා ලග්ගිතං හොති, අන්තමසො පත්තාධාරකෙපි. වෙහාසට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති

ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

98. **උදකට්ඨං** නාම භණ්ඩං උදකෙ නික්ඛිත්තං හොති. උදකට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. නිමුජ්ජති වා උම්මුජ්ජති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. තත්ථ ජාතකං උප්පලං වා පදුමං වා පුණ්ඩරීකං වා භිසං වා මච්ඡං වා කච්ඡපං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

99. **නාවා** නාම යාය තරති. **නාවට්ඨං** නාම භණ්ඩං නාවාය නික්ඛිත්තං හොති. ‘‘නාවට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමී’’ති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. නාවං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. බන්ධනං මොචෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. බන්ධනං මොචෙත්වා ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. උද්ධං වා අධො වා තිරියං වා අන්තමසො කෙසග්ගමත්තම්පි සඞ්කාමෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

100. **යානං** නාම වය්හං රථො සකටං සන්දමානිකා. **යානට්ඨං** නාම භණ්ඩං යානෙ නික්ඛිත්තං හොති. යානට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. යානං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

101. **භාරො** නාම සීසභාරො ඛන්ධභාරො කටිභාරො ඔලම්බකො. සීසෙ භාරං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඛන්ධං ඔරොපෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ඛන්ධෙ භාරං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. කටිං ඔරොපෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. කටියා භාරං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. හත්ථෙන ගණ්හාති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. හත්ථෙ භාරං ථෙය්‍යචිත්තො භූමියං නික්ඛිපති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ථෙය්‍යචිත්තො භූමිතො ගණ්හාති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

102. **ආරාමො** නාම පුප්ඵාරාමො ඵලාරාමො. **ආරාමට්ඨං** නාම භණ්ඩං ආරාමෙ චතූහි ඨානෙහි නික්ඛිත්තං හොති – භූමට්ඨං ථලට්ඨං, ආකාසට්ඨං, වෙහාසට්ඨං. ආරාමට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. තත්ථ ජාතකං මූලං වා තචං වා පත්තං වා පුප්ඵං වා ඵලං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ආරාමං අභියුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො න මය්හං භවිස්සතීති ධුරං නික්ඛිපති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො සාමිකං පරාජෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

103. **විහාරට්ඨං** නාම භණ්ඩං විහාරෙ චතූහි ඨානෙහි නික්ඛිත්තං හොති – භූමට්ඨං, ථලට්ඨං, ආකාසට්ඨං, වෙහාසට්ඨං. විහාරට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. විහාරං අභියුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො න මය්හං භවිස්සතීති ධුරං නික්ඛිපති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො සාමිකං පරාජෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

104. **ඛෙත්තං** නාම යත්ථ පුබ්බණ්ණං වා අපරණ්ණං වා ජායති. **ඛෙත්තට්ඨං** නාම භණ්ඩං ඛෙත්තෙ චතූහි ඨානෙහි නික්ඛිත්තං හොති – භූමට්ඨං, ථලට්ඨං, ආකාසට්ඨං, වෙහාසට්ඨං. ඛෙත්තට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති, දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. තත්ථ ජාතකං පුබ්බණ්ණං වා අපරණ්ණං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ඛෙත්තං අභියුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො න මය්හං භවිස්සතීති ධුරං නික්ඛිපති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො සාමිකං පරාජෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඛිලං වා රජ්ජුං වා වතිං වා මරියාදං වා සඞ්කාමෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. එකං පයොගං අනාගතෙ, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. තස්මිං පයොගෙ ආගතෙ, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

105. **වත්ථු** නාම ආරාමවත්ථු විහාරවත්ථු. **වත්ථුට්ඨං** නාම භණ්ඩං වත්ථුස්මිං චතූහි ඨානෙහි නික්ඛිත්තං හොති – භූමට්ඨං, ථලට්ඨං, ආකාසට්ඨං, වෙහාසට්ඨං. වත්ථුට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. වත්ථුං අභියුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො න මය්හං භවිස්සතීති ධුරං නික්ඛිපති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො සාමිකං පරාජෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඛීලං වා රජ්ජුං වා වතිං වා පාකාරං වා සඞ්කාමෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. එකං පයොගං අනාගතෙ ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. තස්මිං පයොගෙ ආගතෙ ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

106. **ගාමට්ඨං** නාම භණ්ඩං ගාමෙ චතූහි ඨානෙහි නික්ඛිත්තං හොති – භූමට්ඨං, ථලට්ඨං, ආකාසට්ඨං, වෙහාසට්ඨං. ගාමට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

107. **අරඤ්ඤං** නාම යං මනුස්සානං පරිග්ගහිතං හොති, තං අරඤ්ඤං. **අරඤ්ඤට්ඨං** නාම භණ්ඩං අරඤ්ඤෙ චතූහි ඨානෙහි නික්ඛිත්තං හොති – භූමට්ඨං, ථලට්ඨං, ආකාසට්ඨං, වෙහාසට්ඨං. අරඤ්ඤට්ඨං භණ්ඩං අවහරිස්සාමීති ථෙය්‍යචිත්තො දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. තත්ථ ජාතකං කට්ඨං වා ලතං වා තිණං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

108. **උදකං** නාම භාජනගතං වා හොති පොක්ඛරණියා වා තළාකෙ වා. ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස . අත්තනො භාජනං පවෙසෙත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං උදකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. අත්තනො භාජනගතං කරොති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මරියාදං භින්දති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. මරියාදං භින්දිත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං උදකං නික්ඛාමෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. අතිරෙකමාසකං වා ඌනපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං උදකං නික්ඛාමෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මාසකං වා ඌනමාසකං වා අග්ඝනකං උදකං නික්ඛාමෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

109. **දන්තපොණං** නාම ඡින්නං වා අච්ඡින්නං වා. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

110. **වනප්පති** නාම යො මනුස්සානං පරිග්ගහිතො හොති රුක්ඛො පරිභොගො. ථෙය්‍යචිත්තො ඡින්දති, පහාරෙ පහාරෙ ආපත්ති දුක්කටස්ස. එකං පහාරං අනාගතෙ, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. තස්මිං පහාරෙ ආගතෙ, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

111. **හරණකං** නාම අඤ්ඤස්ස හරණකං භණ්ඩං. ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. සහභණ්ඩහාරකං පදසා නෙස්සාමීති පඨමං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. පතිතං භණ්ඩං ගහෙස්සාමීති පාතාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. පතිතං භණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

112. **උපනිධි** නාම උපනික්ඛිත්තං භණ්ඩං. දෙහි මෙ භණ්ඩන්ති වුච්චමානො නාහං ගණ්හාමීති භණති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති , ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස . සාමිකො න මය්හං දස්සතීති ධුරං නික්ඛිපති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො සාමිකං පරාජෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

113. **සුඞ්කඝාතං** නාම රඤ්ඤා ඨපිතං හොති පබ්බතඛණ්ඩෙ වා නදීතිත්ථෙ වා ගාමද්වාරෙ වා – ‘අත්‍ර පවිට්ඨස්ස සුඞ්කං ගණ්හන්තූ’ති. තත්‍ර පවිසිත්වා රාජග්ගං [රාජග්ඝං (සී. ස්‍යා.)] භණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. පඨමං පාදං සුඞ්කඝාතං අතික්කාමෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. අන්තොසුඞ්කඝාතෙ ඨිතො බහිසුඞ්කඝාතං පාතෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. සුඞ්කං පරිහරති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

114. **පාණො** නාම මනුස්සපාණො වුච්චති. ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. පදසා නෙස්සාමීති පඨමං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

අපදං නාම අහි මච්ඡා. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

115. **ද්විපදං** නාම මනුස්සා, පක්ඛජාතා. ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. පදසා නෙස්සාමීති පඨමං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

116. **චතුප්පදං** නාම – හත්ථී අස්සා ඔට්ඨා ගොණා ගද්‍රභා පසුකා. ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. පදසා නෙස්සාමීති පඨමං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. දුතියං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. තතියං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. චතුත්ථං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

117. **බහුප්පදං** නාම – විච්ඡිකා සතපදී උච්චාලිඞ්ගපාණකා. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. පදසා නෙස්සාමීති සඞ්කාමෙති, පදෙ පදෙ ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. පච්ඡිමං පාදං සඞ්කාමෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

118. **ඔචරකො** නාම භණ්ඩං ඔචරිත්වා ආචික්ඛති – ''ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරා''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො තං භණ්ඩං අවහරති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

ඔණිරක්ඛො නාම ආහටං භණ්ඩං ගොපෙන්තො පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

සංවිදාවහාරො නාම සම්බහුලා සංවිදහිත්වා එකො භණ්ඩං අවහරති, ආපත්ති සබ්බෙසං පාරාජිකස්ස.

119. **සඞ්කෙතකම්මං** නාම සඞ්කෙතං කරොති – ''පුරෙභත්තං වා පච්ඡාභත්තං වා රත්තිං වා දිවා වා තෙන සඞ්කෙතෙන තං භණ්ඩං අවහරා''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තෙන සඞ්කෙතෙන තං භණ්ඩං අවහරති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස. තං සඞ්කෙතං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති. අවහාරකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

120. **නිමිත්තකම්මං** නාම නිමිත්තං කරොති. අක්ඛිං වා නිඛණිස්සාමි භමුකං වා උක්ඛිපිස්සාමි සීසං වා උක්ඛිපිස්සාමි, තෙන නිමිත්තෙන තං භණ්ඩං අවහරාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තෙන නිමිත්තෙන තං භණ්ඩං අවහරති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස. තං නිමිත්තං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති. අවහාරකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

121. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ''ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරා''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො තං මඤ්ඤමානො තං අවහරති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ''ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරා''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති. අවහාරකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ''ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරා''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං අවහරති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ''ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරා''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති. අවහාරකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ''ඉත්ථන්නාමස්ස පාවද – 'ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස පාවදතු – ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරතූ'''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ඉතරස්ස ආරොචෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අවහාරකො පටිග්ගණ්හාති, මූලට්ඨස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. සො තං භණ්ඩං අවහරති, ආපත්ති සබ්බෙසං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ''ඉත්ථන්නාමස්ස පාවද – 'ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස පාවදතු – ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරතූ'''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො අඤ්ඤං ආණාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අවහාරකො පටිග්ගණ්හාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො තං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති. ආණාපකස්ස ච අවහාරකස්ස ච ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරා’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ගන්ත්වා පුන පච්චාගච්ඡති – ‘‘නාහං සක්කොමි තං භණ්ඩං අවහරිතු’’න්ති. සො පුන ආණාපෙති – ‘‘යදා සක්කොසි තදා තං භණ්ඩං අවහරා’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො තං භණ්ඩං අවහරති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරා’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ආණාපෙත්වා විප්පටිසාරී න සාවෙති – ‘‘මා අවහරී’’ති. සො තං භණ්ඩං අවහරති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරා’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ආණාපෙත්වා විප්පටිසාරී සාවෙති – ‘‘මා අවහරී’’ති. සො ‘‘ආණත්තො අහං තයා’’ති, තං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති. අවහාරකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං භණ්ඩං අවහරා’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ආණාපෙත්වා විප්පටිසාරී සාවෙති – ‘‘මා අවහරී’’ති. සො ‘‘සාධූ’’ති [සුට්ඨූති (ක.)]? ඔරමති, උභින්නං අනාපත්ති.

122. පඤ්චහි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පරපරිග්ගහිතඤ්ච හොති, පරපරිග්ගහිතසඤ්ඤී ච, ගරුකො ච හොති පරික්ඛාරො, පඤ්චමාසකො වා අතිරෙකපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

123. පඤ්චහි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස – පරපරිග්ගහිතඤ්ච හොති, පරපරිග්ගහිතසඤ්ඤී ච, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො, අතිරෙකමාසකො වා ඌනපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

124. පඤ්චහි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස. පරපරිග්ගහිතඤ්ච හොති, පරපරිග්ගහිතසඤ්ඤී ච, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො, මාසකො වා ඌනමාසකො වා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

125. ඡහි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස. න ච සකසඤ්ඤී, න ච විස්සාසග්ගාහී, න ච තාවකාලිකං, ගරුකො ච හොති පරික්ඛාරො, පඤ්චමාසකො වා අතිරෙකපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

126. ඡහි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. න ච සකසඤ්ඤී, න ච විස්සාසග්ගාහී, න ච තාවකාලිකං, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො අතිරෙකමාසකො වා ඌනපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

127. ඡහි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස. න ච සකසඤ්ඤී, න ච විස්සාසග්ගාහී, න ච තාවකාලිකං, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො, මාසකො වා ඌනමාසකො වා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

128. පඤ්චහි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස. න ච පරපරිග්ගහිතං හොති, පරපරිග්ගහිතසඤ්ඤී ච, ගරුකො ච හොති පරික්ඛාරො, පඤ්චමාසකො වා අතිරෙකපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

129. පඤ්චහි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස. න ච පරපරිග්ගහිතං හොති, පරපරිග්ගහිතසඤ්ඤී ච, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො, අතිරෙකමාසකො වා ඌනපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

130. පඤ්චහි ආකාරෙහි අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස. න ච පරපරිග්ගහිතං හොති, පරපරිග්ගහිතසඤ්ඤී ච, ලහුකො ච හොති පරික්ඛාරො, මාසකො වා ඌනමාසකො වා, ථෙය්‍යචිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඵන්දාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඨානා චාවෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

131. අනාපත්ති සසඤ්ඤිස්ස, විස්සාසග්ගාහෙ, තාවකාලිකෙ, පෙතපරිග්ගහෙ, තිරච්ඡානගතපරිග්ගහෙ, පංසුකූලසඤ්ඤිස්ස, උම්මත්තකස්ස, (ඛිත්තචිත්තස්ස වෙදනාට්ටස්ස) [(ඛිත්තචිත්තස්ස වෙදනාට්ටස්ස) කත්ථචි නත්ථි] ආදිකම්මිකස්සාති.

අදින්නාදානම්හි පඨමභාණවාරො නිට්ඨිතො.

විනීතවත්ථුඋද්දානගාථා

රජකෙහි පඤ්ච අක්ඛාතා, චතුරො අත්ථරණෙහි ච;
අන්ධකාරෙන වෙ පඤ්ච, පඤ්ච හාරණකෙන ච.

නිරුත්තියා පඤ්ච අක්ඛාතා, වාතෙහි අපරෙ දුවෙ;
අසම්භින්නෙ කුසාපාතො, ජන්තග්ගෙන [ජන්තාඝරෙන (ස්‍යා.)] සහා දස.

විඝාසෙහි පඤ්ච අක්ඛාතා, පඤ්ච චෙව අමූලකා;
දුබ්භික්ඛෙ කුරමංසඤ්ච [කුරමංසඤ්ච (ස්‍යා.)], පූවසක්ඛලිමොදකා.

ඡපරික්ඛාරථවිකා , භිසිවංසා න නික්ඛමෙ;
ඛාදනීයඤ්ච විස්සාසං, සසඤ්ඤායපරෙ දුවෙ.

සත්ත නාවහරාමාති, සත්ත චෙව අවාහරුං;
සඞ්ඝස්ස අවහරුං සත්ත, පුප්ඵෙහි අපරෙ දුවෙ.

තයො ච වුත්තවාදිනො, මණි තීණි අතික්කමෙ;
සූකරා ච මිගා මච්ඡා, යානඤ්චාපි පවත්තයි.

දුවෙ පෙසී දුවෙ දාරූ, පංසුකූලං දුවෙ දකා;
අනුපුබ්බවිධානෙන , තදඤ්ඤො න පරිපූරයි.

සාවත්ථියා චතුරො මුට්ඨී, ද්වෙ විඝාසා දුවෙ තිණා;
සඞ්ඝස්ස භාජයුං සත්ත, සත්ත චෙව අස්සාමිකා.

දාරුදකා මත්තිකා ද්වෙ තිණානි;
සඞ්ඝස්ස සත්ත අවහාසි සෙය්‍යාං;
සස්සාමිකං න චාපි නීහරෙය්‍ය;
හරෙය්‍ය සස්සාමිකං තාවකාලිකං.

චම්පා රාජගහෙ චෙව, වෙසාලියා ච අජ්ජුකො;
බාරාණසී ච කොසම්බී, සාගලා දළ්හිකෙන චාති.

විනීතවත්ථු

132. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ රජකත්ථරණං ගන්ත්වා රජකභණ්ඩිකං අවහරිංසු. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි – ''භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං. කච්චි නු ඛො මයං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නා''ති . භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''ආපත්තිං තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ආපන්නා පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රජකත්ථරණං ගන්ත්වා මහග්ඝං දුස්සං පස්සිත්වා ථෙය්‍යචිත්තං උප්පාදෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි – ''භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො අහං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නො''ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, චිත්තුප්පාදෙ''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රජකත්ථරණං ගන්ත්වා මහග්ඝං දුස්සං පස්සිත්වා ථෙය්‍යචිත්තො ආමසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රජකත්ථරණං ගන්ත්වා මහග්ඝං දුස්සං පස්සිත්වා ථෙය්‍යචිත්තො ඵන්දාපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රජකත්ථරණං ගන්ත්වා මහග්ඝං දුස්සං පස්සිත්වා ථෙය්‍යචිත්තො ඨානා චාවෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

133. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩචාරිකො භික්ඛු මහග්ඝං උත්තරත්ථරණං පස්සිත්වා ථෙය්‍යචිත්තං උප්පාදෙසි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො ආමසි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො ඵන්දාපෙසි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො ඨානා චාවෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

134. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා භණ්ඩං පස්සිත්වා නිමිත්තං අකාසි – ‘රත්තිං අවහරිස්සාමී’ති. සො තං මඤ්ඤමානො තං අවහරි…පෙ…. තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි…පෙ…. අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං අවහරි…පෙ…. අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති .

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා භණ්ඩං පස්සිත්වා නිමිත්තං අකාසි – ‘‘රත්තිං අවහරිස්සාමී’’ති. සො තං මඤ්ඤමානො අත්තනො භණ්ඩං අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤස්ස භණ්ඩං හරන්තො සීසෙ භාරං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො ඵන්දාපෙසි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො ඛන්ධං ඔරොපෙසි…පෙ…. ඛන්ධෙ භාරං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො ඵන්දාපෙසි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො කටිං ඔරොපෙසි…පෙ…. කටියා භාරං ථෙය්‍යචිත්තො ආමසි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො ඵන්දාපෙසි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො හත්ථෙන අග්ගහෙසි…පෙ…. හත්ථෙ භාරං ථෙය්‍යචිත්තො භූමියං නික්ඛිපි…පෙ…. ථෙය්‍යචිත්තො භූමිතො අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

135. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අජ්ඣොකාසෙ චීවරං පත්ථරිත්වා විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤතරො භික්ඛු – ‘මායිදං චීවරං නස්සී’ති, පටිසාමෙසි. සො නික්ඛමිත්වා තං භික්ඛුං පුච්ඡි – ‘‘ආවුසො, මය්හං චීවරං කෙන අවහට’’න්ති ? සො එවමාහ – ‘‘මයා අවහට’’න්ති. ‘‘සො තං ආදියි, අස්සමණොසි ත්ව’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ….. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘නිරුත්තිපථො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නිරුත්තිපථෙ’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පීඨෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා. පීඨෙ නිසීදනං නික්ඛිපිත්වා… හෙට්ඨාපීඨෙ පත්තං නික්ඛිපිත්වා විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤතරො භික්ඛු – ‘‘මායං පත්තො නස්සී’’ති පටිසාමෙසි. සො නික්ඛමිත්වා තං භික්ඛුං පුච්ඡි – ‘‘ආවුසො, මය්හං පත්තො කෙන අවහටො’’ති? සො එවමාහ – ‘‘මයා අවහටො’’ති. ‘‘සො තං ආදියි, අස්සමණොසි ත්ව’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නිරුත්තිපථෙ’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී වතියා චීවරං පත්ථරිත්වා විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී – ‘මායිදං චීවරං නස්සී’ති පටිසාමෙසි. සා නික්ඛමිත්වා තං භික්ඛුනිං පුච්ඡි – ‘‘අය්‍යෙ, මය්හං චීවරං කෙන අවහට’’න්ති? සා එවමාහ – ‘‘මයා අවහට’’න්ති. ‘‘සා තං ආදියි, අස්සමණීසි ත්ව’’න්ති. තස්සා කුක්කුච්චං අහොසි. අථ ඛො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නිරුත්තිපථෙ’’ති.

136. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වාතමණ්ඩලිකාය උක්ඛිත්තං සාටකං පස්සිත්වා සාමිකානං දස්සාමීති, අග්ගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණොසි ත්ව’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං භික්ඛූ’’ති? ‘‘අථෙය්‍යචිත්තො අහං, භගවා’’ති. අනාපත්ති, භික්ඛු, අථෙය්‍යචිත්තස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වාතමණ්ඩලිකාය උක්ඛිත්තං වෙඨනං පස්සිත්වා ‘පුරෙ සාමිකා පස්සන්තී’ති ථෙය්‍යචිත්තො අග්ගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණොසි ත්ව’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

137. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සුසානං ගන්ත්වා අභින්නෙ සරීරෙ පංසුකූලං අග්ගහෙසි. තස්මිඤ්ච සරීරෙ පෙතො අධිවත්ථො හොති . අථ ඛො සො පෙතො තං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘මා, භන්තෙ, මය්හං සාටකං අග්ගහෙසී’’ති. සො භික්ඛු අනාදියන්තො අගමාසි . අථ ඛො තං සරීරං උට්ඨහිත්වා තස්ස භික්ඛුනො පිට්ඨියතො පිට්ඨියතො අනුබන්ධි. අථ ඛො සො භික්ඛු විහාරං පවිසිත්වා ද්වාරං ථකෙසි. අථ ඛො තං සරීරං තත්ථෙව පරිපති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, අභින්නෙ සරීරෙ පංසුකූලං ගහෙතබ්බං. යො ගණ්හෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

138. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස චීවරෙ භාජීයමානෙ ථෙය්‍යචිත්තො කුසං සඞ්කාමෙත්වා චීවරං අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො

පාරාජික''න්ති.

139. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ආනන්දො ජන්තාඝරෙ අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අන්තරවාසකං අත්තනො මඤ්ඤමානො නිවාසෙසි. අථ ඛො සො භික්ඛු ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච – ''කිස්ස මෙ ත්වං, ආවුසො ආනන්ද, අන්තරවාසකං නිවාසෙසී''ති? ''සකසඤ්ඤී අහං, ආවුසො''ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, සකසඤ්ඤිස්සා''ති.

140. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තා සීහවිඝාසං පස්සිත්වා පචාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, සීහවිඝාසෙ''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තා බ්‍යග්ඝවිඝාසං පස්සිත්වා… දීපිවිඝාසං පස්සිත්වා… තරච්ඡවිඝාසං පස්සිත්වා… කොකවිඝාසං පස්සිත්වා පචාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, තිරච්ඡානගතපරිග්ගහෙ''ති.

141. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස ඔදනෙ භාජීයමානෙ – 'අපරස්ස භාගං දෙහී'ති අමූලකං අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති සම්පජානමුසාවාදෙ පාචිත්තියස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස ඛාදනීයෙ භාජීයමානෙ… සඞ්ඝස්ස පූවෙ භාජීයමානෙ… සඞ්ඝස්ස උච්ඡුම්හි භාජීයමානෙ… සඞ්ඝස්ස තිම්බරූසකෙ භාජීයමානෙ – 'අපරස්ස භාගං දෙහී'ති අමූලකං අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ….. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති සම්පජානමුසාවාදෙ පාචිත්තියස්සා''ති.

142. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුබ්භික්ඛෙ ඔදනීයඝරං පවිසිත්වා පත්තපූරං ඔදනං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුබ්භික්ඛෙ සූනඝරං [සූනාඝරං (සී. ස්‍යා.)] පවිසිත්වා පත්තපූරං මංසං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දුබ්භික්ඛෙ පූවඝරං පවිසිත්වා පත්තපූරං පූවං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි…පෙ…. පත්තපූරා සක්ඛලියො ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි…පෙ…. පත්තපූරෙ මොදකෙ ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

143. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා පරික්ඛාරං පස්සිත්වා නිමිත්තං අකාසි – ''රත්තිං අවහරිස්සාමී''ති. සො තං මඤ්ඤමානො තං අවහරි…පෙ…. තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි…පෙ…. අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං අවහරි…පෙ…. අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දිවා පරික්ඛාරං පස්සිත්වා නිමිත්තං අකාසි – ''රත්තිං අවහරිස්සාමී''ති. සො තං මඤ්ඤමානො අත්තනො පරික්ඛාරං අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

144. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පීඨෙ ථවිකං පස්සිත්වා – ''ඉතො ගණ්හන්තො පාරාජිකො භවිස්සාමී''ති සහ පීඨකෙන සඞ්කාමෙත්වා අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස භිසිං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි… පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

145. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු චීවරවංසෙ චීවරං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විහාරෙ චීවරං අවහරිත්වා – ''ඉතො නික්ඛමන්තො පාරාජිකො භවිස්සාමී''ති විහාරා න නික්ඛමි…පෙ…. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''නික්ඛමි [නික්ඛමෙය්‍ය (සී. ස්‍යා.)] වා සො, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසො න වා නික්ඛමි [නික්ඛමෙය්‍ය (සී. ස්‍යා.)], ආපත්ති පාරාජිකස්සා''ති.

146. තෙන ඛො පන සමයෙන ද්වෙ භික්ඛූ සහායකා හොන්ති. එකො භික්ඛු ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. දුතියො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස ඛාදනීයෙ භාජීයමානෙ සහායකස්ස භාගං ගහෙත්වා තස්ස විස්සසන්තො පරිභුඤ්ජි. සො ජානිත්වා තං

චොදෙසි – ''අස්සමණොසි ත්‌ව''න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''කිං චිත්තො ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''විස්සාසග්ගාහො අහං, භගවා''ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, විස්සාසග්ගාහෙ''ති.

147. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ චීවරකම්මං කරොන්ති. සඞ්ඝස්ස ඛාදනීයෙ භාජීයමානෙ සබ්බෙසං පටිවිසා ආහරිත්වා උපනික්ඛිත්තා හොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පටිවිසං අත්තනො මඤ්ඤමානො පරිභුඤ්ජි. සො ජානිත්වා තං චොදෙසි – ''අස්සමණොසි ත්ව''න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''සකසඤ්ඤී අහං, භගවා''ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, සකසඤ්ඤිස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ චීවරකම්මං කරොන්ති. සඞ්ඝස්ස ඛාදනීයෙ භාජීයමානෙ අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පත්තෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පටිවිසො ආහරිත්වා උපනික්ඛිත්තො හොති. පත්තසාමිකො භික්ඛු අත්තනො මඤ්ඤමානො පරිභුඤ්ජි. සො ජානිත්වා තං චොදෙසි – ''අස්සමණොසි ත්ව''න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, සකසඤ්ඤිස්සා''ති.

148. තෙන ඛො පන සමයෙන අම්බචොරකා අම්බං පාතෙත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ චොරකෙ අනුබන්ධිංසු. චොරකා සාමිකෙ පස්සිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලායිංසු. භික්ඛූ පංසුකූලසඤ්ඤිනො පටිග්ගහාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ''අස්සමණාත්ථ තුම්හෙ''ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''කිංචිත්තා තුම්හෙ, භික්ඛවෙ''ති? ''පංසුකූලසඤ්ඤිනො මයං, භගවා''ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පංසුකූලසඤ්ඤිස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජම්බුචොරකා… ලබුජචොරකා… පනසචොරකා… තාලපක්කචොරකා… උච්ඡුචොරකා… තිම්බරූසකචොරකා තිම්බරූසකෙ උච්චිනිත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ චොරකෙ අනුබන්ධිංසු. චොරකා සාමිකෙ පස්සිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලායිංසු. භික්ඛූ පංසුකූලසඤ්ඤිනො පටිග්ගහාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ''අස්සමණාත්ථ තුම්හෙ''ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පංසුකූලසඤ්ඤිස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අම්බචොරකා අම්බං පාතෙත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ චොරකෙ අනුබන්ධිංසු. චොරකා සාමිකෙ පස්සිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලායිංසු. භික්ඛූ – 'පුරෙ සාමිකා පස්සන්තී'ති, ථෙය්‍යචිත්තා පරිභුඤ්ජිංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ''අස්සමණාත්ථ තුම්හෙ''ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ආපන්නා පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජම්බුචොරකා… ලබුජචොරකා… පනසචොරකා… තාලපක්කචොරකා… උච්ඡුචොරකා… තිම්බරූසකචොරකා තිම්බරූසකෙ උච්චිනිත්වා භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ චොරකෙ අනුබන්ධිංසු. චොරකා සාමිකෙ පස්සිත්වා භණ්ඩිකං පාතෙත්වා පලායිංසු. භික්ඛූ – 'පුරෙ සාමිකා පස්සන්තී'ති, ථෙය්‍යචිත්තා පරිභුඤ්ජිංසු. සාමිකා තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ''අස්සමණාත්ථ තුම්හෙ''ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ආපන්නා පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස අම්බං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි… සඞ්ඝස්ස ජම්බුං… සඞ්ඝස්ස ලබුජං… සඞ්ඝස්ස පනසං… සඞ්ඝස්ස තාලපක්කං… සඞ්ඝස්ස උච්ඡුං… සඞ්ඝස්ස තිම්බරූසකං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

149. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුප්ඵාරාමං ගන්ත්වා ඔචිතං පුප්ඵං පඤ්චමාසග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුප්ඵාරාමං ගන්ත්වා පුප්ඵං ඔචිනිත්වා පඤ්චමාසග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

150. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගාමකං ගච්ඡන්තො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච – ''ආවුසො, තුය්හං උපට්ඨාකකුලං වුත්තො වජ්ජෙමී''ති. සො ගන්ත්වා එකං සාටකං ආහරාපෙත්වා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සො ජානිත්වා තං චොදෙසි – ''අස්සමණොසි ත්ව''න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, වුත්තො වජ්ජෙමීති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගාමකං ගච්ඡති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොච – ''ආවුසො, මය්හං උපට්ඨාකකුලං වුත්තො වජ්ජෙහී''ති. සො ගන්ත්වා යුගසාටකං ආහරාපෙත්වා එකං අත්තනා පරිභුඤ්ජි, එකං තස්ස භික්ඛුනො අදාසි. සො ජානිත්වා තං චොදෙසි – ''අස්සමණොසි ත්ව''න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, වුත්තො වජ්ජෙහීති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගාමකං ගච්ඡන්තො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච – ''ආවුසො, තුය්හං උපට්ඨාකකුලං වුත්තො වජ්ජෙමී''ති. සොපි එවමාහ – ''වුත්තො වජ්ජෙහී''ති. සො ගන්ත්වා ආළ්හකං සප්පිං තුලං ගුළං දොණං තණ්ඩුලං ආහරාපෙත්වා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සො ජානිත්වා තං චොදෙසි – ''අස්සමණොසි ත්ව''න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, වුත්තො වජ්ජෙමීති වත්තබ්බො, න ච වුත්තො වජ්ජෙහීති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

151. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො මහග්ඝං මණිං ආදාය අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුනා සද්ධිං අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නො හොති. අථ ඛො සො පුරිසො සුඞ්කට්ඨානං පස්සිත්වා තස්ස භික්ඛුනො අජානන්තස්ස ථවිකාය මණිං පක්ඛිපිත්වා සුඞ්කට්ඨානං අතික්කමිත්වා අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''නාහං, භගවා, ජානාමී''ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, අජානන්තස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො මහග්ඝං මණිං ආදාය අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුනා සද්ධිං අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නො හොති. අථ ඛො සො පුරිසො සුඞ්කට්ඨානං පස්සිත්වා ගිලානාලයං කරිත්වා අත්තනො භණ්ඩිකං තස්ස භික්ඛුනො අදාසි. අථ ඛො සො පුරිසො සුඞ්කට්ඨානං අතික්කමිත්වා තං භික්ඛුං එතදවොච – ''ආහර මෙ, භන්තෙ, භණ්ඩිකං; නාහං අකල්ලකො''ති. ''කිස්ස පන ත්වං, ආවුසො, එවරූපං අකාසී''ති? අථ ඛො සො පුරිසො තස්ස භික්ඛුනො එතමත්ථං ආරොචෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''නාහං, භගවා, ජානාමී''ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, අජානන්තස්සා''ති.

152. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සත්ථෙන සද්ධිං අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නො හොති. අඤ්ඤතරො පුරිසො තං භික්ඛුං ආමිසෙන උපලාපෙත්වා සුඞ්කට්ඨානං පස්සිත්වා මහග්ඝං මණිං තස්ස භික්ඛුනො අදාසි – ''ඉමං, භන්තෙ, මණිං සුඞ්කට්ඨානං අතික්කාමෙහී''ති. අථ ඛො සො භික්ඛු තං මණිං සුඞ්කට්ඨානං අතික්කාමෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

153. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පාසෙ බන්ධං සූකරං කාරුඤ්ඤෙන මුඤ්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''කාරුඤ්ඤාධිප්පායො අහං, භගවා''ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, කාරුඤ්ඤාධිප්පායස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පාසෙ බන්ධං සූකරං – ''පුරෙ සාමිකා පස්සන්තී''ති, ථෙය්‍යචිත්තො මුඤ්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පාසෙ බන්ධං මිගං කාරුඤ්ඤෙන මුඤ්චි... පාසෙ බන්ධං මිගං – ''පුරෙ සාමිකා පස්සන්තී''ති, ථෙය්‍යචිත්තො මුඤ්චි ... කුමිනෙ බන්ධෙ මච්ඡෙ කාරුඤ්ඤෙන මුඤ්චි... කුමිනෙ බන්ධෙ මච්ඡෙ – ''පුරෙ සාමිකා පස්සන්තී''ති ථෙය්‍යචිත්තො මුඤ්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු යානෙ භණ්ඩං පස්සිත්වා – ''ඉතො ගණ්හන්තො පාරාජිකො භවිස්සාමී''ති, අතික්කමිත්වා පවට්ටෙත්වා [පවත්තෙත්වා (ක.)] අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''ආපත්තිං ත්වං , භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කුලලෙන උක්ඛිත්තං මංසපෙසිං – ''සාමිකානං දස්සාමී''ති අග්ගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං චොදෙසුං – ''අස්සමණොසි ත්ව''න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''අනාපත්ති, භික්ඛු, අථෙය්‍යචිත්තස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කුලලෙන උක්ඛිත්තං මංසපෙසිං – ''පුරෙ සාමිකා පස්සන්තී''ති, ථෙය්‍යචිත්තො අග්ගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං චොදෙසුං – ''අස්සමණොසි ත්ව''න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ. ... ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

154. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා උළුම්පං බන්ධිත්වා අචිරවතියා නදියා ඔසාරෙන්ති. බන්ධනෙ ඡින්නෙ කට්ඨානි විප්පකිණ්ණානි අගමංසු. භික්ඛූ පංසුකූලසඤ්ඤිනො උත්තාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ''අස්සමණාත්ථ තුම්හෙ''ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පංසුකූලසඤ්ඤිස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා උළුම්පං බන්ධිත්වා අචිරවතියා නදියා ඔසාරෙන්ති. බන්ධනෙ ඡින්නෙ කට්ඨානි විප්පකිණ්ණානි අගමංසු. භික්ඛූ – ''පුරෙ සාමිකා පස්සන්තී''ති, ථෙය්‍යචිත්තා උත්තාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ''අස්සමණාත්ථ තුම්හෙ''ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''ආපත්තිං තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ආපන්නා පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො ගොපාලකො රුක්ඛෙ සාටකං ආලග්ගෙත්වා උච්චාරං අගමාසි. අඤ්ඤතරො භික්ඛු පංසුකූලසඤ්ඤී අග්ගහෙසි . අථ ඛො සො ගොපාලකො තං භික්ඛුං චොදෙසි – ‘‘අස්සමණොසි ත්ව’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පංසුකූලසඤ්ඤිස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො නදිං තරන්තස්ස රජකානං හත්ථතො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං හොති. සො භික්ඛු – ‘‘සාමිකානං දස්සාමී’’ති අග්ගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණොසි ත්ව’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අථෙය්‍යචිත්තස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො නදිං තරන්තස්ස රජකානං හත්ථතො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං හොති . සො භික්ඛු – ‘‘පුරෙ සාමිකා පස්සන්තී’’ති, ථෙය්‍යචිත්තො අග්ගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණොසි ත්ව’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

155. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සප්පිකුම්භිං පස්සිත්වා ථොකං ථොකං පරිභුඤ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ සංවිදහිත්වා අගමංසු – ‘‘භණ්ඩං අවහරිස්සාමා’’ති. එකො භණ්ඩං අවහරි. තෙ එවමාහංසු – ‘‘න මයං පාරාජිකා. යො අවහටො සො පාරාජිකො’’ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං… ‘‘ආපත්තිං තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ආපන්නා පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ සංවිදහිත්වා භණ්ඩං අවහරිත්වා භාජෙසුං . තෙහි භාජීයමානෙ එකමෙකස්ස පටිවිසො න පඤ්චමාසකො පූරි. තෙ එවමාහංසු – ‘‘න මයං පාරාජිකා’’ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘ආපත්තිං තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ආපන්නා පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවත්ථියං දුබ්භික්ඛෙ ආපණිකස්ස තණ්ඩුලමුට්ඨිං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාවත්ථියං දුබ්භික්ඛෙ ආපණිකස්ස මුග්ගමුට්ඨිං… මාසමුට්ඨිං… තිලමුට්ඨිං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සාවත්ථියං අන්ධවනෙ චොරකා ගාවිං හන්ත්වා මංසං ඛාදිත්වා සෙසකං පටිසාමෙත්වා අගමංසු. භික්ඛූ පංසුකූලසඤ්ඤිනො පටිග්ගහාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. චොරකා තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණත්ථ තුම්හෙ’’ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පංසුකූලසඤ්ඤිස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සාවත්ථියං අන්ධවනෙ චොරකා සූකරං හන්ත්වා මංසං ඛාදිත්වා සෙසකං පටිසාමෙත්වා අගමංසු. භික්ඛූ පංසුකූලසඤ්ඤිනො පටිග්ගහාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. චොරකා තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණත්ථ තුම්හෙ’’ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පංසුකූලසඤ්ඤිස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තිණක්ඛෙත්තං ගන්ත්වා ලූනං තිණං පඤ්චමාසග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි …පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තිණක්ඛෙත්තං ගන්ත්වා තිණං ලායිත්වා පඤ්චමාසග්ඝනකං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

156. තෙන ඛො පන සමයෙන ආගන්තුකා භික්ඛූ සඞ්ඝස්ස අම්බං භාජාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. ආවාසිකා භික්ඛූ තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණත්ථ තුම්හෙ’’ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘කිංචිත්තා තුම්හෙ, භික්ඛවෙ’’ති? ‘‘පරිභොගත්ථාය [පරිභොගත්ථා (සී.)] මයං භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පරිභොගත්ථායා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආගන්තුකා භික්ඛූ සඞ්ඝස්ස ජම්බුං… සඞ්ඝස්ස ලබුජං… සඞ්ඝස්ස පනසං… සඞ්ඝස්ස තාලපක්කං… සඞ්ඝස්ස උච්ඡුං… සඞ්ඝස්ස තිම්බරුසකං භාජාපෙත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. ආවාසිකා භික්ඛූ තෙ භික්ඛූ චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණත්ථ, තුම්හෙ’’ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පරිභොගත්ථායා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අම්බපාලකා භික්ඛූනං අම්බඵලං දෙන්ති. භික්ඛූ – ‘‘ගොපෙතුං ඉමෙ ඉස්සරා, නයිමෙ දාතු’’න්ති, කුක්කුච්චායන්තා න පටිග්ගණ්හන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, ගොපකස්ස දානෙ’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජම්බුපාලකා… ලබුජපාලකා… පනසපාලකා… තාලපක්කපාලකා… උච්ඡුපාලකා… තිම්බරුසකපාලකා භික්ඛූනං තිම්බරුසකං දෙන්ති. භික්ඛූ – ‘‘ගොපෙතුං ඉමෙ ඉස්සරා, නයිමෙ දාතු’’න්ති, කුක්කුච්චායන්තා න පටිග්ගණ්හන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, ගොපකස්ස දානෙ’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස දාරුං තාවකාලිකං හරිත්වා අත්තනො විහාරස්ස කුට්ටං උපත්ථම්භෙසි. භික්ඛූ තං භික්ඛුං චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණොසි ත්ව’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘තාවකාලිකො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, තාවකාලිකෙ’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස උදකං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි… සඞ්ඝස්ස මත්තිකං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි… සඞ්ඝස්ස පුඤ්ජකිතං තිණං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි… තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස පුඤ්ජකිතං තිණං ථෙය්‍යචිත්තො ඣාපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස මඤ්චං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි… තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සඞ්ඝස්ස පීඨං… සඞ්ඝස්ස භිසිං… සඞ්ඝස්ස බිබ්බොහනං [බිම්බොහනං (සී. ස්‍යා.)] … සඞ්ඝස්ස කවාටං… සඞ්ඝස්ස ආලොකසන්ධිං… සඞ්ඝස්ස ගොපානසිං ථෙය්‍යචිත්තො අවහරි… තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

157. [චූළව. 324] තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අඤ්ඤතරස්ස උපාසකස්ස විහාරපරිභොගං සෙනාසනං අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ජන්ති. අථ ඛො සො උපාසකො උජ්ඣායති ඛිය්‍යති විපාචෙති – ‘‘කථඤ්හි නාම භදන්තා අඤ්ඤත්‍ර පරිභොගං අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ජිස්සන්තී’’ති! භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘න, භික්ඛවෙ, අඤ්ඤත්‍ර පරිභොගො අඤ්ඤත්‍ර පරිභුඤ්ජිතබ්බො. යො පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

[චූළව. 324] තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ උපොසථග්ගම්පි සන්නිසජ්ජම්පි හරිතුං කුක්කුච්චායන්තා ඡමායං නිසීදන්ති. ගත්තානිපි චීවරානිපි පංසුකිතානි හොන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, තාවකාලිකං හරිතු’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන චම්පායං ථුල්ලනන්දාය භික්ඛුනියා අන්තෙවාසිනී භික්ඛුනී ථුල්ලනන්දාය භික්ඛුනියා උපට්ඨාකකුලං ගන්ත්වා – ‘‘අය්‍යා ඉච්ඡති තෙකටුලයාගුං පාතු’’න්ති, පචාපෙත්වා හරිත්වා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සා ජානිත්වා තං චොදෙසි – ‘‘අස්සමණීසි ත්ව’’න්ති. තස්සා කුක්කුච්චං අහොසි. අථ ඛො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති සම්පජානමුසාවාදෙ පාචිත්තියස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ථුල්ලනන්දාය භික්ඛුනියා අන්තෙවාසිනී භික්ඛුනී ථුල්ලනන්දාය භික්ඛුනියා උපට්ඨාකකුලං ගන්ත්වා – ‘‘අය්‍යා ඉච්ඡති මධුගොළකං ඛාදිතු’’න්ති, පචාපෙත්වා හරිත්වා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සා ජානිත්වා තං චොදෙසි – ‘‘අස්සමණීසි ත්ව’’න්ති. තස්සා කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති සම්පජානමුසාවාදෙ පාචිත්තියස්සා’’ති.

158. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං ආයස්මතො අජ්ජුකස්ස උපට්ඨාකස්ස ගහපතිනො ද්වෙ දාරකා හොන්ති – පුත්තො ච භාගිනෙය්‍යො ච. අථ ඛො සො ගහපති ආයස්මන්තං අජ්ජුකං එතදවොච – ‘‘ඉමං, භන්තෙ, ඔකාසං යො ඉමෙසං ද්වින්නං දාරකානං සද්ධො හොති පසන්නො තස්ස ආචික්ඛෙය්‍යාසී’’ති [ආචික්ඛෙය්‍යාසීති සො කාලමකාසි (ස්‍යා.)]. තෙන ඛො පන සමයෙන තස්ස ගහපතිනො භාගිනෙය්‍යො සද්ධො හොති පසන්නො. අථ ඛො ආයස්මා අජ්ජුකො තං ඔකාසං තස්ස දාරකස්ස ආචික්ඛි. සො තෙන සාපතෙය්‍යෙන කුටුම්බඤ්ච සණ්ඨපෙසි දානඤ්ච පට්ඨපෙසි. අථ ඛො තස්ස ගහපතිනො පුත්තො ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච – ‘‘කො නු ඛො, භන්තෙ ආනන්ද, පිතුනො දායජ්ජො – පුත්තො වා භාගිනෙය්‍යො වා’’ති? ‘‘පුත්තො ඛො, ආවුසො, පිතුනො දායජ්ජො’’ති. ‘‘අයං, භන්තෙ, අය්‍යො අජ්ජුකො අම්හාකං සාපතෙය්‍යං අම්හාකං මෙථුනකස්ස ආචික්ඛී’’ති. ‘‘අස්සමණො, ආවුසො, ආයස්මා අජ්ජුකො’’ති. අථ ඛො ආයස්මා අජ්ජුකො ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච – ‘‘දෙහි මෙ, ආවුසො ආනන්ද, විනිච්ඡය’’න්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපාලි ආයස්මතො අජ්ජුකස්ස පක්ඛො හොති. අථ ඛො ආයස්මා උපාලි ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච – ‘‘යො නු ඛො, ආවුසො ආනන්ද, සාමිකෙන ‘ඉමං ඔකාසං ඉත්ථන්නාමස්ස ආචික්ඛෙය්‍යාසී’ති වුත්තො තස්ස ආචික්ඛති, කිං සො ආපජ්ජතී’’ති? ‘‘න, භන්තෙ, කිඤ්චි ආපජ්ජති, අන්තමසො

දුක්කටමත්තම්පී’’ති. ‘‘අයං, ආවුසො, ආයස්මා අජ්ජුකො සාමිකෙන – ‘ඉමං ඔකාසං ඉත්ථන්නාමස්ස ආචික්ඛා’ති වුත්තො තස්ස ආචික්ඛති; අනාපත්ති, ආවුසො, ආයස්මතො අජ්ජුකස්සා’’ති.

159. තෙන ඛො පන සමයෙන බාරාණසියං ආයස්මතො පිලින්දවච්ඡස්ස උපට්ඨාකකුලං චොරෙහි උපද්දුතං හොති. ද්වෙ ච දාරකා නීතා හොන්ති. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො තෙ දාරකෙ ඉද්ධියා ආනෙත්වා පාසාදෙ ඨපෙසි. මනුස්සා තෙ දාරකෙ පස්සිත්වා – ‘‘අයྭස්සායං පිලින්දවච්ඡස්ස ඉද්ධානුභාවො’’ති, ආයස්මන්තෙ පිලින්දවච්ඡෙ අභිප්පසීදිංසු. භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛියྭන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො චොරෙහි නීතෙ දාරකෙ ආනෙස්සතී’’ති! භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ [ඉද්ධිමතො (සී.), ඉද්ධිමන්තස්ස (ස්යා.)], ඉද්ධිමස්ස ඉද්ධිවිසයෙ’’ති.

160. තෙන ඛො පන සමයෙන ද්වෙ භික්ඛූ සහායකා හොන්ති – පණ්ඩුකො ච කපිලො ච. එකො ගාමකෙ විහරති, එකො කොසම්බියං. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුනො ගාමකා කොසම්බිං ගච්ඡන්තස්ස අන්තරාමග්ගෙ නදිං තරන්තස්ස සූකරිකානං හත්ථතො මුත්තා මෙදවට්ටි පාදෙ ලග්ගා හොති. සො භික්ඛු – ‘‘සාමිකානං දස්සාමී’’ති අග්ගහෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං චොදෙසුං – ‘‘අස්සමණොසි ත්ව’’න්ති. තං උත්තිණ්ණං ගොපාලිකා [අඤ්ඤතරා ගොපාලිකා (සී. ස්යා.)] පස්සිත්වා එතදවොච – ‘‘එහි, භන්තෙ, මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවා’’ති. සො – ‘‘පකතියාපාහං අස්සමණො’’ති තස්සා මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිත්වා කොසම්බිං ගන්ත්වා භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ඔරොචෙසුං. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, අදින්නාදානෙ පාරාජිකස්ස; ආපත්ති මෙථුනධම්මසමායොගෙ පාරාජිකස්සා’’ති.

161. තෙන ඛො පන සමයෙන සාගලායං ආයස්මතො දළ්හිකස්ස සද්ධිවිහාරිකො භික්ඛු අනභිරතියා පීළිතො ආපණිකස්ස වෙඨනං අවහරිත්වා ආයස්මන්තං දළ්හිකං එතදවොච – ‘‘අස්සමණො අහං, භන්තෙ, විබ්භමිස්සාමී’’ති. ‘‘කිං තයා, ආවුසො, කත’’න්ති? සො තමත්ථං ආරොචෙසි. ආහරාපෙත්වා අග්ඝාපෙසි. තං අග්ඝාපෙන්තං න පඤ්චමාසකෙ අග්ඝති . ‘‘අනාපත්ති, ආවුසො, පාරාජිකස්සා’’ති. ධම්මකථං අකාසි. සො භික්ඛු අභිරමතීති [අභිරමීති (සී. ස්යා.)].

දුතියපාරාජිකං සමත්තං.

3. තතියපාරාජිකං

162. [ඉදං වත්ථු සං. නි. 5.985] තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා භික්ඛූනං අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපත්තියා වණ්ණං භාසති. අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘ඉච්ඡාමහං, භික්ඛවෙ, අද්ධමාසං පටිසල්ලීයිතුං. නම්හි කෙනචි උපසඞ්කමිතබ්බො, අඤ්ඤත්‍ර එකෙන පිණ්ඩපාතනීහාරකෙනා’’ති. ‘‘එවං, භන්තෙ’’ති, ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පටිස්සුණිත්වා නාස්සුධ කොචි භගවන්තං උපසඞ්කමති, අඤ්ඤත්‍ර එකෙන පිණ්ඩපාතනීහාරකෙන. භික්ඛූ – ‘‘භගවා ඛො අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපත්තියා වණ්ණං භාසතී’’ති (තෙ) [( ) (?) එවමුපරිපි ඊදිසෙසු ඨානෙසු] අනෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනානුයොගමනුයුත්තා විහරන්ති. තෙ සකෙන කායෙන අට්ටීයන්ති හරායන්ති ජිගුච්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි නාම ඉත්ථී වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො සීසංන්හාතො අහිකුණපෙන වා කුක්කුරකුණපෙන වා මනුස්සකුණපෙන වා කණ්ඨෙ ආසත්තෙන අට්ටීයෙය්‍ය හරායෙය්‍ය ජිගුච්ඡෙය්‍ය, එවමෙව තෙ භික්ඛූ සකෙන කායෙන අට්ටීයන්තා හරායන්තා ජිගුච්ඡන්තා අත්තනාපි අත්තානං ජීවිතා වොරොපෙන්ති, අඤ්ඤමඤ්ඤම්පි ජීවිතා වොරොපෙන්ති, මිගලණ්ඩිකම්පි සමණකුත්තකං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදන්ති – ‘‘සාධු නො, ආවුසො, ජීවිතා වොරොපෙහි . ඉදං තෙ පත්තචීවරං භවිස්සතී’’ති. අථ ඛො මිගලණ්ඩිකො සමණකුත්තකො පත්තචීවරෙහි භටො සම්බහුලෙ භික්ඛූ ජීවිතා වොරොපෙත්වා ලොහිතකං [ලොහිතගතං (ක.)] අසිං ආදාය යෙන වග්ගමුදා නදී තෙනුපසඞ්කමි.

163. අථ ඛො මිගලණ්ඩිකස්ස සමණකුත්තකස්ස ලොහිතකං තං අසිං ධොවන්තස්ස අහුදෙව කුක්කුච්චං අහු විප්පටිසාරො – ‘‘අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා; දුල්ලද්ධං වත මෙ, න වත මෙ සුලද්ධං . බහුං වත මයා අපුඤ්ඤං පසුතං, යොහං භික්ඛූ සීලවන්තෙ කල්‍යාණධම්මෙ ජීවිතා වොරොපෙසි’’න්ති. අථ ඛො අඤ්ඤතරා මාරකායිකා දෙවතා අභිජ්ජමානෙ උදකෙ ආගන්ත්වා මිගලණ්ඩිකං සමණකුත්තකං එතදවොච – ‘‘සාධු සාධු සප්පුරිස, ලාභා තෙ සප්පුරිස, සුලද්ධං තෙ සප්පුරිස. බහුං තයා සප්පුරිස පුඤ්ඤං පසුතං, යං ත්වං අතිණ්ණෙ තාරෙසී’’ති. අථ ඛො මිගලණ්ඩිකො සමණකුත්තකො – ‘‘ලාභා කිර මෙ, සුලද්ධං කිර මෙ, බහුං කිර මයා පුඤ්ඤං පසුතං, අතිණ්ණෙ කිරාහං තාරෙමී’’ති තිණ්හං අසිං ආදාය විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදෙති – ‘‘කො අතිණ්ණො, කං තාරෙමී’’ති? තත්ථ යෙ තෙ භික්ඛූ අවීතරාගා තෙසං තස්මිං සමයෙ හොතියෙව භයං හොති ඡම්භිතත්තං හොති ලොමහංසො. යෙ පන තෙ භික්ඛූ වීතරාගා තෙසං තස්මිං සමයෙ න හොති භයං න හොති ඡම්භිතත්තං න හොති ලොමහංසො. අථ ඛො මිගලණ්ඩිකො සමණකුත්තකො එකම්පි භික්ඛුං එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, ද්වෙපි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, තයොපි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, චත්තාරොපි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, පඤ්චපි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, දසපි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, වීසම්පි භික්ඛූ

එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, තිංසම්පි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, චත්තාලීසම්පි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, පඤ්ඤාසම්පි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි, සට්ඨිම්පි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි.

164. අථ ඛො භගවා තස්ස අද්ධමාසස්ස අච්චයෙන පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන්තෙසි – ''කිං නු ඛො, ආනන්ද, තනුභූතො විය භික්ඛුසඞ්ඝො''ති? ''තථා හි පන, භන්තෙ, භගවා භික්ඛූනං අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපත්තියා වණ්ණං භාසති. තෙ ච, භන්තෙ, භික්ඛූ – 'භගවා ඛො අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපත්තියා වණ්ණං භාසතී'ති, තෙ අනෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනානුයොගමනුයුත්තා විහරන්ති. තෙ සකෙන කායෙන අට්ටීයන්ති හරායන්ති ජිගුච්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි නාම ඉත්ථී වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො සීසංන්හාතො අහිකුණපෙන වා කුක්කුරකුණපෙන වා මනුස්සකුණපෙන වා කණ්ඨෙ ආසත්තෙන අට්ටීයෙය්‍ය හරායෙය්‍ය ජිගුච්ඡෙය්‍ය, එවමෙව තෙ භික්ඛූ සකෙන කායෙන අට්ටීයන්තා හරායන්තා ජිගුච්ඡන්තා අත්තනාපි අත්තානං ජීවිතා වොරොපෙන්ති, අඤ්ඤමඤ්ඤම්පි ජීවිතා වොරොපෙන්ති, මිගලණ්ඩිකම්පි සමණකුත්තකං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදන්ති – 'සාධු නො, ආවුසො, ජීවිතා වොරොපෙහි. ඉදං තෙ පත්තචීවරං භවිස්සතී'ති. අථ ඛො, භන්තෙ, මිගලණ්ඩිකො සමණකුත්තකො පත්තචීවරෙහි භටො එකම්පි භික්ඛුං එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි…පෙ…. සට්ඨිම්පි භික්ඛූ එකාහෙන ජීවිතා වොරොපෙසි. සාධු, භන්තෙ, භගවා අඤ්ඤං පරියායං ආචික්ඛතු යථායං භික්ඛුසඞ්ඝො අඤ්ඤාය සණ්ඨහෙය්‍යා''ති. ''තෙනහානන්ද, යාවතිකා භික්ඛූ වෙසාලිං උපනිස්සාය විහරන්ති තෙ සබ්බෙ උපට්ඨානසාලායං සන්නිපාතෙහී''ති . ''එවං, භන්තෙ''ති, ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො පටිස්සුණිත්වා යාවතිකා භික්ඛූ වෙසාලිං උපනිස්සාය විහරන්ති තෙ සබ්බෙ උපට්ඨානසාලායං සන්නිපාතෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච – ''සන්නිපතිතො, භන්තෙ භික්ඛුසඞ්ඝො; යස්ස දානි, භන්තෙ, භගවා කාලං මඤ්ඤතී''ති.

165. අථ ඛො භගවා යෙන උපට්ඨානසාලා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ජ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''අයම්පි ඛො, භික්ඛවෙ, ආනාපානස්සතිසමාධි භාවිතො බහුලීකතො සන්තො චෙව පණීතො ච අසෙචනකො ච සුඛො ච විහාරො උප්පන්නුප්පන්නෙ ච පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨානසො අන්තරධාපෙති වූපසමෙති. සෙය්‍යථාපි, භික්ඛවෙ, ගිම්හානං පච්ඡිමෙ මාසෙ ඌහතං [ඌභතං (ක.)] රජොජල්ලං තමෙනං මහා අකාලමෙඝො ඨානසො අන්තරධාපෙති වූපසමෙති, එවමෙව ඛො, භික්ඛවෙ, ආනාපානස්සතිසමාධි භාවිතො බහුලීකතො සන්තො චෙව පණීතො ච අසෙචනකො ච සුඛො ච විහාරො උප්පන්නුප්පන්නෙ ච පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨානසො අන්තරධාපෙති වූපසමෙති. කථං භාවිතො ච, භික්ඛවෙ, ආනාපානස්සතිසමාධි කථං බහුලීකතො සන්තො චෙව පණීතො ච අසෙචනකො ච සුඛො ච විහාරො උප්පන්නුප්පන්නෙ ච පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨානසො අන්තරධාපෙති වූපසමෙති? ඉධ, භික්ඛවෙ, භික්ඛු අරඤ්ඤගතො වා රුක්ඛමූලගතො වා සුඤ්ඤාගාරගතො වා නිසීදති පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා උජුං කායං පණිධාය පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා. සො සතොව අස්සසති සතො පස්සසති. දීඝං වා අස්සසන්තො දීඝං අස්සසාමීති පජානාති, දීඝං වා පස්සසන්තො දීඝං පස්සසාමීති පජානාති. රස්සං වා අස්සසන්තො රස්සං අස්සසාමීති පජානාති, රස්සං වා පස්සසන්තො රස්සං පස්සසාමීති පජානාති. සබ්බකායප්පටිසංවෙදී අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. සබ්බකායප්පටිසංවෙදී පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. පස්සම්භයං කායසඞ්ඛාරං අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. පස්සම්භයං කායසඞ්ඛාරං පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. පීතිප්පටිසංවෙදී අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. පීතිප්පටිසංවෙදී පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. සුඛප්පටිසංවෙදී අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. සුඛප්පටිසංවෙදී පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. චිත්තසඞ්ඛාරප්පටිසංවෙදී අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. චිත්තසඞ්ඛාරප්පටිසංවෙදී පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. පස්සම්භයං චිත්තසඞ්ඛාරං අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. පස්සම්භයං චිත්තසඞ්ඛාරං පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. චිත්තප්පටිසංවෙදී අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. චිත්තප්පටිසංවෙදී පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. අභිප්පමොදයං චිත්තං…පෙ…. සමාදහං චිත්තං…පෙ…. විමොචයං චිත්තං…පෙ…. අනිච්චානුපස්සී…පෙ…. විරාගානුපස්සී…පෙ…. නිරොධානුපස්සී…පෙ…. පටිනිස්සග්ගානුපස්සී අස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. පටිනිස්සග්ගානුපස්සී පස්සසිස්සාමීති සික්ඛති. එවං භාවිතො ඛො, භික්ඛවෙ, ආනාපානස්සතිසමාධි එවං බහුලීකතො සන්තො චෙව පණීතො ච අසෙචනකො ච සුඛො ච විහාරො උප්පන්නුප්පන්නෙ ච පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨානසො අන්තරධාපෙති වූපසමෙතී''ති.

166. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛූ පටිපුච්ඡි – ''සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, භික්ඛූ අත්තනාපි අත්තානං ජීවිතා වොරොපෙන්ති, අඤ්ඤමඤ්ඤම්පි ජීවිතා වොරොපෙන්ති මිගලණ්ඩිකම්පි සමණකුත්තකං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදන්ති – 'සාධු නො, ආවුසො , ජීවිතා වොරොපෙහි, ඉදං තෙ පත්තචීවරං භවිස්සතී'''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං, භික්ඛවෙ, තෙසං භික්ඛූනං අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, භික්ඛූ අත්තනාපි අත්තානං ජීවිතා වොරොපෙස්සන්ති, අඤ්ඤමඤ්ඤම්පි ජීවිතා වොරොපෙස්සන්ති, මිගලණ්ඩිකම්පි සමණකුත්තකං උපසඞ්කමිත්වා එවං වක්ඛන්ති – 'සාධු නො, ආවුසො, ජීවිතා වොරොපෙහි, ඉදං තෙ පත්තචීවරං භවිස්සතී'ති. නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

167. **''යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය සත්ථහාරකං වාස්ස පරියෙසෙය්‍ය, අයම්පි පාරාජිකො හොති අසංවාසො''ති.**

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

168. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො ගිලානො හොති. තස්ස පජාපති අභිරූපා හොති දස්සනීයා පාසාදිකා. ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ තස්සා ඉත්ථියා පටිබද්ධචිත්තා හොන්ති. අථ ඛො ඡබ්බග්ගියානං භික්ඛූනං එතදහොසි – ''සචෙ ඛො සො, ආවුසො , උපාසකො ජීවිස්සති න මයං තං ඉත්ථිං ලභිස්සාම. හන්ද මයං, ආවුසො, තස්ස උපාසකස්ස මරණවණ්ණං සංවණ්ණෙමා''ති. අථ ඛො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ යෙන සො උපාසකො තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා තං උපාසකං එතදවොචුං – ''ත්වං ඛොසි, උපාසක, කතකල්‍යාණො කතකුසලො කතභීරුත්තාණො අකතපාපො අකතලුද්දො අකතකිබ්බිසො. කතං තයා කල්‍යාණං, අකතං තයා පාපං . කිං තුය්හිමිනා පාපකෙන දුජ්ජීවිතෙන! මතං තෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො ත්වං කාලඞ්කතො කායස්ස භෙදා පරං මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සසි. තත්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමප්පිතො සමඞ්ගීභූතො පරිචාරෙස්සසී''ති.

169. අථ ඛො සො උපාසකො – ''සච්චං ඛො අය්‍යා ආහංසු. අහඤ්හි කතකල්‍යාණො කතකුසලො කතභීරුත්තාණො අකතපාපො අකතලුද්දො අකතකිබ්බිසො. කතං මයා කල්‍යාණං, අකතං මයා පාපං . කිං මය්හිමිනා පාපකෙන දුජ්ජීවිතෙන! මතං මෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො අහං කාලඞ්කතො කායස්ස භෙදා පරං මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමි. තත්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමප්පිතො සමඞ්ගීභූතො පරිචාරෙස්සාමී''ති, සො අසප්පායානි චෙව භොජනානි භුඤ්ජි අසප්පායානි ච ඛාදනීයානි ඛාදි අසප්පායානි ච සායනීයානි සායි අසප්පායානි ච පානානි පිවි. තස්ස අසප්පායානි චෙව භොජනානි භුඤ්ජතො අසප්පායානි ච ඛාදනීයානි ඛාදතො අසප්පායානි ච සායනීයානි සායතො අසප්පායානි ච පානානි පිවතො ඛරො ආබාධො උප්පජ්ජි. සො තෙනෙව ආබාධෙන කාලමකාසි. තස්ස පජාපති උජ්ඣායති ඛිය්‍යති විපාචෙති – ''අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙ හි නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවන්තො කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති! නත්ථි ඉමෙසං සාමඤ්ඤං නත්ථි ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ මෙ සාමිකස්ස මරණවණ්ණං සංවණ්ණෙසුං. ඉමෙහි මෙ සාමිකො මාරිතො''ති. අඤ්ඤෙපි මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙ හි නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවන්තො කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති! නත්ථි ඉමෙසං සාමඤ්ඤං නත්ථි ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ උපාසකස්ස මරණවණ්ණං සංවණ්ණෙසුං. ඉමෙහි උපාසකො මාරිතො''ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ උපාසකස්ස මරණවණ්ණං සංවණ්ණිස්සන්තී''ති!

170. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං… පෙ…. ''සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, උපාසකස්ස මරණවණ්ණං සංවණ්ණෙථා''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං, මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, උපාසකස්ස මරණවණ්ණං සංවණ්ණිස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

171. ''යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය සත්ථහාරකං වාස්ස පරියෙසෙය්‍ය මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණෙය්‍ය මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය – 'අම්භො පුරිස, කිං තුය්හිමිනා පාපකෙන දුජ්ජීවිතෙන, මතං තෙ ජීවිතා සෙය්‍යො'ති, ඉති චිත්තමනො චිත්තසඞ්කප්පො අනෙකපරියායෙන මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණෙය්‍ය, මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය, අයම්පි පාරාජිකො හොති අසංවාසො''ති.

172. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

සඤ්චිච්චාති ජානන්තො සඤ්ජානන්තො චෙච්ච අභිවිතරිත්වා වීතික්කමො.

මනුස්සවිග්ගහො නාම යං මාතුකුච්ඡිස්මිං පඨමං චිත්තං උප්පන්නං පඨමං විඤ්ඤාණං පාතුභූතං, යාව මරණකාලා එත්ථන්තරෙ එසො මනුස්සවිග්ගහො නාම.

ජීවිතා වොරොපෙය්‍යාති ජීවිතින්ද්‍රියං උපච්ඡින්දති උපරොධෙති සන්තතිං විකොපෙති.

සත්ථහාරකං වාස්ස පරියෙසෙය්‍යාති අසිං වා සත්තිං වා භෙණ්ඩිං වා [හෙන්දිං වා (ක.)] ලගුළං වා [සූලංවා ලගුළංවා (සයා.)] පාසාණං වා සත්ථං වා විසං වා රජ්ජුං වා.

මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණෙය්‍යාති ජීවිතෙ ආදීනවං දස්සෙති, මරණෙ වණ්ණං භණති.

මරණාය වා සමාදපෙය්‍යාති සත්ථං වා ආහර, විසං වා ඛාද, රජ්ජුයා වා උබ්බන්ධිත්වා කාලඞ්කරොහීති.

අම්භො පුරිසාති ආලපනාධිවචනමෙතං.

කිං තුය්හිමිනා පාපකෙන දුජ්ජීවිතෙනාති පාපකං නාම ජීවිතං අඩ්ඪානං ජීවිතං උපාදාය දලිද්දානං ජීවිතං පාපකං ලාමකං, සධනානං ජීවිතං උපාදාය අධනානං ජීවිතං පාපකං, දෙවානං ජීවිතං උපාදාය මනුස්සානං ජීවිතං පාපකං .

දුජ්ජීවිතං නාම හත්ථච්ඡින්නස්ස පාදච්ඡින්නස්ස හත්ථපාදච්ඡින්නස්ස කණ්ණච්ඡින්නස්ස නාසච්ඡින්නස්ස කණ්ණනාසච්ඡින්නස්ස, ඉමිනා ච පාපකෙන ඉමිනා ච දුජ්ජීවිතෙන මතං තෙ ජීවිතා සෙය්‍යොති.

ඉති චිත්තමනොති යං චිත්තං තං මනො, යං මනො තං චිත්තං.

චිත්තසඞ්කප්පොති මරණසඤ්ඤී මරණචෙතනො මරණාධිප්පායො.

අනෙකපරියායෙනාති උච්චාවචෙහි ආකාරෙහි.

මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණෙය්‍යාති ජීවිතෙ ආදීනවං දස්සෙති, මරණෙ වණ්ණං භණති – ‘‘ඉතො ත්වං කාලඞ්කතො කායස්ස භෙදා පරං මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සසි, තත්ථ දිබ්බෙහි පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමප්පිතො සමඞ්ගීභූතො පරිචාරෙස්සසී’’ති.

මරණාය වා සමාදපෙය්‍යාති සත්ථං වා ආහර, විසං වා ඛාද, රජ්ජුයා වා උබ්බන්ධිත්වා කාලඞ්කරොහි, සොබ්භෙ වා නරකෙ වා පපාතෙ වා පපතාති.

අයම්පීති පුරිමෙ උපාදාය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතීති සෙය්‍යථාපි නාම පුථුසිලා ද්විධා භින්නා [ද්වෙධා භින්නා (ස්‍යා.)] අප්පටිසන්ධිකා හොති, එවමෙව භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙත්වා අස්සමණො හොති අසක්‍යපුත්තියො. තෙන වුච්චති – ‘පාරාජිකො හොතී’ති.

අසංවාසොති සංවාසො නාම එකකම්මං එකුද්දෙසො සමසික්ඛතා – එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නත්ථි, තෙන වුච්චති අසංවාසොති.

173. සාමං, අධිට්ඨාය, දූතෙන, දූතපරංපරාය, විසක්කියෙන දූතෙන, ගතපච්චාගතෙන දූතෙන, අරහො රහොසඤ්ඤී, රහො අරහොසඤ්ඤී, අරහො අරහොසඤ්ඤී, රහො රහොසඤ්ඤී කායෙන සංවණ්ණෙති, වාචාය සංවණ්ණෙති, කායෙන වාචාය සංවණ්ණෙති, දූතෙන සංවණ්ණෙති, ලෙඛාය සංවණ්ණෙති, ඔපාතං අපස්සෙනං, උපනික්ඛිපනං, භෙසජ්ජං, රූපූපහාරො, සද්දූපහාරො, ගන්ධූපහාරො, රසූපහාරො, ඵොට්ඨබ්බූපහාරො, ධම්මූපහාරො, ආචික්ඛනා, අනුසාසනී, සඞ්කෙතකම්මං, නිමිත්තකම්මන්ති.

174. **සාමන්ති** සයං හනති කායෙන වා කායපටිබද්ධෙන වා නිස්සග්ගියෙන වා.

අධිට්ඨායාති අධිට්ඨහිත්වා ආණාපෙති – ‘‘එවං විජ්ඣ, එවං පහර, එවං ඝාතෙහී’’ති.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො තං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙත්ති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති. වධකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙති; මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති, වධකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමස්ස පාවද – ‘ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස පාවදතු – ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙතූ’’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ඉතරස්ස ආරොචෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. වධකො පටිග්ගණ්හාති, මූලට්ඨස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. සො තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපත්ති සබ්බෙසං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමස්ස පාවද – ‘ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමස්ස පාවදතු – ඉත්ථන්නාමො ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙතූ’’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො අඤ්ඤං ආණාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. වධකො පටිග්ගණ්හාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො තං ජීවිතා වොරොපෙති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති; ආණාපකස්ස ච වධකස්ස ච ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ගන්ත්වා පුන පච්චාගච්ඡති – ‘‘නාහං සක්කොමි තං ජීවිතා වොරොපෙතු’’න්ති. සො පුන ආණාපෙති – ‘‘යදා සක්කොසි තදා තං ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ආණාපෙත්වා විප්පටිසාරී න සාවෙති – ‘‘මා ඝාතෙහී’’ති. සො තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ආණාපෙත්වා විප්පටිසාරී සාවෙති – ‘‘මා ඝාතෙහී’’ති. සො – ‘‘ආණත්තො අහං තයා’’ති තං ජීවිතා වොරොපෙති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති. වධකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ඉත්ථන්නාමං ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො ආණාපෙත්වා විප්පටිසාරී සාවෙති – ‘‘මා ඝාතෙහී’’ති. සො සාධූති ඔරමති, උභින්නං අනාපත්ති.

175. අරහො රහොසඤ්ඤී උල්ලපති – ‘‘අහො ඉත්ථන්නාමො හතො අස්සා’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. රහො අරහොසඤ්ඤී උල්ලපති – ‘‘අහො ඉත්ථන්නාමො හතො අස්සා’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අරහො අරහොසඤ්ඤී උල්ලපති – ‘‘අහො ඉත්ථන්නාමො හතො අස්සා’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස . රහො රහොසඤ්ඤී උල්ලපති – ‘‘අහො ඉත්ථන්නාමො හතො අස්සා’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

කායෙන සංවණ්ණෙති නාම කායෙන විකාරං කරොති – ‘‘යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡතී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තාය සංවණ්ණනාය මරිස්සාමීති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

වාචාය සංවණ්ණෙති නාම වාචාය භණති – ‘‘යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡතී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තාය සංවණ්ණනාය මරිස්සාමීති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

කායෙන වාචාය සංවණ්ණෙති නාම කායෙන ච විකාරං කරොති, වාචාය ච භණති – ‘‘යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡතී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තාය සංවණ්ණනාය මරිස්සාමීති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

දූතෙන සංවණ්ණෙති නාම දූතස්ස සාසනං ආරොචෙති – ‘‘යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡතී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. දූතස්ස සාසනං සුත්වා මරිස්සාමීති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

176. **ලෙඛාය සංවණ්ණෙති** නාම ලෙඛං ඡින්දති – ‘‘යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡතී’’ති, අක්ඛරක්ඛරාය ආපත්ති දුක්කටස්ස. ලෙඛං පස්සිත්වා මරිස්සාමීති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

ඔපාතං නාම මනුස්සං උද්දිස්ස ඔපාතං ඛනති – ‘‘පපතිත්වා මරිස්සතී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උප්පජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. අනොදිස්ස ඔපාතං ඛනති – ‘‘යො කොචි පපතිත්වා මරිස්සතී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. මනුස්සො තස්මිං පපතති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උප්පජ්ජති , ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. යක්ඛො වා පෙතො වා තිරච්ඡානගතමනුස්සවිග්ගහො වා තස්මිං පපතති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උප්පජ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. මරති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. තිරච්ඡානගතො තස්මිං පපතති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. පපතිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උප්පජ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. මරති, ආපත්ති පාචිත්තියස්ස.

177. **අපස්සෙනං** නාම අපස්සෙනෙ සත්ථං වා ඨපෙති විසෙන වා මක්ඛෙති දුබ්බලං වා කරොති සොබ්භෙ වා නරකෙ වා පපාතෙ වා ඨපෙති – ‘‘පපතිත්වා මරිස්සතී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සත්ථෙන වා විසෙන වා පපතිතෙන වා දුක්ඛා වෙදනා උප්පජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති , ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

උපනික්ඛිපනං නාම අසිං වා සත්තිං වා භෙණ්ඩිං වා ලගුළං වා පාසාණං වා සත්ථං වා විසං වා රජ්ජුං වා උපනික්ඛිපති – ''ඉමිනා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ''තෙන මරිස්සාමී''ති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

භෙසජ්ජං නාම සප්පිං වා නවනීතං වා තෙලං වා මධුං වා ඵාණිතං වා දෙති – ''ඉමං සායිත්වා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං සායිතෙ දුක්ඛා වෙදනා උප්පජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

178. **රූපූපහාරො** නාම අමනාපිකං රූපං උපසංහරති භයානකං භෙරවං – ''ඉමං පස්සිත්වා උත්තසිත්වා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං පස්සිත්වා උත්තසති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං රූපං උපසංහරති [උපසංහරති පෙමනීයං හදයඞ්ගමං (සයා.)] – ''ඉමං පස්සිත්වා අලාභකෙන සුස්සිත්වා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං පස්සිත්වා අලාභකෙන සුස්සති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

සද්දූපහාරො නාම අමනාපිකං සද්දං උපසංහරති භයානකං භෙරවං – ''ඉමං සුත්වා උත්තසිත්වා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං සුත්වා උත්තසති , ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං සද්දං උපසංහරති පෙමනීයං හදයඞ්ගමං – ''ඉමං සුත්වා අලාභකෙන සුස්සිත්වා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං සුත්වා අලාභකෙන සුස්සති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති , ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

ගන්ධූපහාරො නාම අමනාපිකං ගන්ධං උපසංහරති ජෙගුච්ඡං පාටිකුල්‍යං [පටිකූලං (?)] – ''ඉමං සායිත්වා ජෙගුච්ඡතා පාටිකුල්‍යතා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං සායිතෙ ජෙගුච්ඡතා පාටිකුල්‍යතා දුක්ඛා වෙදනා උප්පජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං ගන්ධං උපසංහරති – ''ඉමං සායිත්වා අලාභකෙන සුස්සිත්වා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං සායිත්වා අලාභකෙන සුස්සති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

රසූපහාරො නාම අමනාපිකං රසං උපසංහරති ජෙගුච්ඡං පාටිකුල්‍යං [පටිකූලං (?)] – ''ඉමං සායිත්වා ජෙගුච්ඡතා පාටිකුල්‍යතා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං සායිතෙ ජෙගුච්ඡතා පාටිකුල්‍යතා දුක්ඛා වෙදනා උප්පජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං රසං උපසංහරති – ''ඉමං සායිත්වා අලාභකෙන සුස්සිත්වා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං සායිත්වා අලාභකෙන සුස්සති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

ඵොට්ඨබ්බූපහාරො නාම අමනාපිකං ඵොට්ඨබ්බං උපසංහරති දුක්ඛසම්ඵස්සං ඛරසම්ඵස්සං – ''ඉමිනා ඵුට්ඨො මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තෙන ඵුට්ඨස්ස දුක්ඛා වෙදනා උප්පජ්ජති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං ඵොට්ඨබ්බං උපසංහරති සුඛසම්ඵස්සං මුදුසම්ඵස්සං – ''ඉමිනා ඵුට්ඨො අලාභකෙන සුස්සිත්වා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තෙන ඵුට්ඨො අලාභකෙන සුස්සති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

ධම්මූපහාරො නාම නෙරයිකස්ස නිරයකථං කථෙති – ''ඉමං සුත්වා උත්තසිත්වා මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං සුත්වා උත්තසති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. කල්‍යාණකම්මස්ස සග්ගකථං කථෙති – ''ඉමං සුත්වා අධිමුත්තො මරිස්සතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තං සුත්වා අධිමුත්තො මරිස්සාමීති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

179. **ආචික්ඛනා** නාම පුට්ඨො භණති – ''එවං මරස්සු. යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තාය ආචික්ඛනාය මරිස්සාමීති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

අනුසාසනී නාම අපුට්ඨො භණති – ''එවං මරස්සු. යො එවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡතී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තාය අනුසාසනියා මරිස්සාමීති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. මරති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

සඞ්කෙතකම්මං නාම සඞ්කෙතං කරොති පුරෙභත්තං වා පච්ඡාභත්තං වා රත්තිං වා දිවා වා – ''තෙන සඞ්කෙතෙන තං ජීවිතා වොරොපෙහී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තෙන සඞ්කෙතෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස. තං සඞ්කෙතං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං ජීවිතා වොරොපෙති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති, වධකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

නිමිත්තකම්මං නාම නිමිත්තං කරොති – ''අක්ඛිං වා නිඛණිස්සාමි භමුකං වා උක්ඛිපිස්සාමි සීසං වා උක්ඛිපිස්සාමි, තෙන නිමිත්තෙන තං ජීවිතා වොරොපෙහී''ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තෙන නිමිත්තෙන තං ජීවිතා

වොරොපෙති, ආපත්ති උභින්නං පාරාජිකස්ස. තං නිමිත්තං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං ජීවිතා වොරොපෙති, මූලට්ඨස්ස අනාපත්ති, වධකස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච අජානන්තස්ස නමරණාධිප්පායස්ස උම්මත්තකස්ස [උම්මත්තකස්ස ඛිත්තචිත්තස්ස වෙදනාට්ටස්ස (ස්‍යා.)] ආදිකම්මිකස්සාති.

මනුස්සවිග්ගහපාරාජිකම්හි පඨමභාණවාරො නිට්ඨිතො.

විනීතවත්ථුඋද්දානගාථා

සංවණ්ණනා නිසීදන්තො, මුසලොදුක්ඛලෙන ච;
වුඩ්ඪපබ්බජිතාභිසන්නො, අග්ගවීමංසනාවිසං.

තයො ච වත්ථුකම්මෙහි, ඉට්ඨකාහිපරෙ තයො;
වාසී ගොපානසී චෙව, අට්ටකොතරණං පති.

සෙදං නත්ථුඤ්ච සම්බාහො, න්හාපනබ්භඤ්ජනෙන ච;
උට්ඨාපෙන්තො නිපාතෙන්තො, අන්නපානෙන මාරණං.

ජාරගබ්භො සපත්තී ච, මාතා පුත්තං උභො වධි;
උභො න මීයරෙ මද්දා, තාපං වඤ්ඣා විජායිනී.

පතොදං නිග්ගහෙ යක්ඛො, වාළයක්ඛඤ්ච පාහිණි;
තං මඤ්ඤමානො පහරි, සග්ගඤ්ච නිරයං භණෙ.

ආළවියා තයො රුක්ඛා, දායෙහි අපරෙ තයො;
මා කිලමෙසි න තුය්හං, තක්කං සොවීරකෙන චාති.

විනීතවත්ථු

180. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛූ කාරුඤ්ඤෙන මරණවණ්ණං සංවණ්ණෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි ''භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො මයං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නා''ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''ආපත්තිං තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ආපන්නා පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩචාරිකො භික්ඛු පීඨකෙ පිලොතිකාය පටිච්ඡන්නං දාරකං නිසීදන්තො ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි ''භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො අහං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නො''ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, අප්පටිවෙක්ඛිත්වා ආසනෙ නිසීදිතබ්බං; යො නිසීදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු භත්තග්ගෙ අන්තරඝරෙ ආසනං පඤ්ඤපෙන්තො මුසලෙ උස්සිතෙ එකං මුසලං අග්ගහෙසි. දුතියො මුසලො පරිපතිත්වා අඤ්ඤතරස්ස දාරකස්ස මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''අසඤ්චිච්ච අහං, භගවා''ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, අසඤ්චිච්චා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු භත්තග්ගෙ අන්තරඝරෙ ආසනං පඤ්ඤපෙන්තො උදුක්ඛලභණ්ඩිකං අක්කමිත්වා පවට්ටෙසි. අඤ්ඤතරං දාරකං ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''අනාපත්ති, භික්ඛු, අසඤ්චිච්චා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන පිතාපුත්තා භික්ඛූසු පබ්බජිතා හොන්ති. කාලෙ ආරොචිතෙ පුත්තො පිතරං එතදවොච – ''ගච්ඡ, භන්තෙ, සඞ්ඝො තං පතිමානෙතී''ති පිට්ඨියං ගහෙත්වා පණාමෙසි. සො පපතිත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ''ති? ''නාහං, භගවා, මරණාධිප්පායො''ති. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන පිතාපුත්තා භික්ඛූසු පබ්බජිතා හොන්ති. කාලෙ ආරොචිතෙ පුත්තො පිතරං එතදවොච – ''ගච්ඡ, භන්තෙ, සඞ්ඝො තං පතිමානෙතී''ති මරණාධිප්පායො පිට්ඨියං ගහෙත්වා පණාමෙසි. සො පපතිත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන පිතාපුත්තා භික්ඛූසු පබ්බජිතා හොන්ති. කාලෙ ආරොචිතෙ පුත්තො පිතරං එතදවොච – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, සඞ්ඝො තං පතිමානෙතී’’ති මරණාධිප්පායො පිට්ඨියං ගහෙත්වා පණාමෙසි. සො පපතිත්වා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස ; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

181. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො භුඤ්ජන්තස්ස මංසං කණ්ඨෙ විලග්ගං හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තස්ස භික්ඛුනො ගීවායං පහාරං අදාසි. සලොහිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො භුඤ්ජන්තස්ස මංසං කණ්ඨෙ විලග්ගං හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො තස්ස භික්ඛුනො ගීවායං පහාරං අදාසි. සලොහිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි . තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො භුඤ්ජන්තස්ස මංසං කණ්ඨෙ විලග්ගං හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො තස්ස භික්ඛුනො ගීවායං පහාරං අදාසි. සලොහිතං මංසං පති. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩචාරිකො භික්ඛු විසගතං පිණ්ඩපාතං ලභිත්වා පටික්කමනං හරිත්වා භික්ඛූනං අග්ගකාරිකං අදාසි. තෙ භික්ඛූ කාලමකංසු. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘නාහං, භගවා, ජානාමී’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අජානන්තස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු වීමංසාධිප්පායො අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො විසං අදාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘වීමංසාධිප්පායො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

182. තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා [ආළවිකා (සායා.)] භික්ඛූ විහාරවත්ථුං කරොන්ති . අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා සිලං උච්චාරෙසි. උපරිමෙන භික්ඛුනා දුග්ගහිතා සිලා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුනො මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අසඤ්චිච්චා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ විහාරවත්ථුං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා සිලං උච්චාරෙසි. උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුනො මත්ථකෙ සිලං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ විහාරස්ස කුට්ටං උට්ඨාපෙන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා ඉට්ඨකං උච්චාරෙසි. උපරිමෙන භික්ඛුනා දුග්ගහිතා ඉට්ඨකා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුනො මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපති, භික්ඛු, අසඤ්චිච්චා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ විහාරස්ස කුට්ටං උට්ඨාපෙන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා ඉට්ඨකං උච්චාරෙසි. උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුනො මත්ථකෙ ඉට්ඨකං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

183. තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ නවකම්මං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා වාසිං උච්චාරෙසි. උපරිමෙන භික්ඛුනා දුග්ගහිතා වාසී හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුනො මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අසඤ්චිච්චා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ නවකම්මං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා වාසිං උච්චාරෙසි. උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුනො මත්ථකෙ වාසිං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ නවකම්මං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා ගොපානසිං උච්චාරෙසි. උපරිමෙන භික්ඛුනා දුග්ගහිතා ගොපානසී හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුනො මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අසඤ්චිච්චා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ නවකම්මං කරොන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා ගොපානසිං උච්චාරෙසි. උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුනො මත්ථකෙ ගොපානසිං මුඤ්චි. සො භික්ඛු

කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ නවකම්මං කරොන්තා අට්ටකං බන්ධන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ආවුසො, අත්‍රට්ඨිතො බන්ධාහී’’ති. සො තත්‍රට්ඨිතො බන්ධන්තො පරිපතිත්වා කාලමකාසි . තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘නාහං, භගවා, මරණාධිප්පායො’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ නවකම්මං කරොන්තා අට්ටකං බන්ධන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ආවුසො, අත්‍රට්ඨිතො බන්ධාහී’’ති. සො තත්‍රට්ඨිතො බන්ධන්තො පරිපතිත්වා කාලමකාසි…පෙ…. පරිපතිත්වා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔතරති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ආවුසො, ඉතො ඔතරාහී’’ති. සො තෙන ඔතරන්තො පරිපතිත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔතරති . අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො තං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ආවුසො, ඉතො ඔතරාහී’’ති. සො තෙන ඔතරන්තො පරිපතිත්වා කාලමකාසි…පෙ…. පරිපතිත්වා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අනභිරතියා පීළිතො ගිජ්ඣකූටං පබ්බතං අභිරුහිත්වා පපාතෙ පපතන්තො අඤ්ඤතරං විලීවකාරං ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, අත්තානං පාතෙතබ්බං. යො පාතෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ ගිජ්ඣකූටං පබ්බතං අභිරුහිත්වා දවාය සිලං පවිජ්ඣිංසු. සා අඤ්ඤතරං ගොපාලකං ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි …පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, දවාය සිලා පවිජ්ඣිතබ්බා. යො පවිජ්ඣෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

184. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ සෙදෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති . තං භික්ඛූ මරණාධිප්පායා සෙදෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි….පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො සීසාභිතාපො හොති. තස්ස භික්ඛූ නත්ථුං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො සීසාභිතාපො හොති. තස්ස භික්ඛූ මරණාධිප්පායා නත්ථුං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ සම්බාහෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ මරණාධිප්පායා සම්බාහෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ න්හාපෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ මරණාධිප්පායා න්හාපෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ තෙලෙන අබ්භඤ්ජිංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ මරණාධිප්පායා තෙලෙන අබ්භඤ්ජිංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

185. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ උට්ඨාපෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ මරණාධිප්පායා උට්ඨාපෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති .

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ නිපාතෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ මරණාධිප්පායා නිපාතෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛූ අන්නං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛූ මරණාධිප්පායා අන්නං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛූ පානං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛූ මරණාධිප්පායා පානං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ , පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

186. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී පවුත්ථපතිකා ජාරෙන ගබ්භිනී හොති. සා කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ඉඞ්ඝාය්‍යා ගබ්භපාතනං ජානාහී’’ති. ‘‘සුට්ඨු, භගිනී’’ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදාසි. දාරකො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුරිසස්ස ද්වෙ පජාපතියො හොන්ති – එකා වඤ්ඣා, එකා විජායිනී. වඤ්ඣා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘සචෙ සා, භන්තෙ, විජායිස්සති සබ්බස්ස කුටුම්බස්ස ඉස්සරා භවිස්සති. ඉඞ්ඝාය්‍යා, තස්සා ගබ්භපාතනං ජානාහී’’ති .‘‘සුට්ඨු, භගිනී’’ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදාසි. දාරකො කාලමකාසි, මාතා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුරිසස්ස ද්වෙ පජාපතියො හොන්ති – එකා වඤ්ඣා, එකා විජායිනී. වඤ්ඣා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘සචෙ සා, භන්තෙ, විජායිස්සති සබ්බස්ස කුටුම්බස්ස ඉස්සරා භවිස්සති. ඉඞ්ඝාය්‍යා, තස්සා ගබ්භපාතනං ජානාහී’’ති. ‘‘සුට්ඨු, භගිනී’’ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදාසි. මාතා කාලමකාසි, දාරකො න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස ; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස පුරිසස්ස ද්වෙ පජාපතියො හොන්ති – එකා වඤ්ඣා , එකා විජායිනී. වඤ්ඣා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘සචෙ සා, භන්තෙ, විජායිස්සති සබ්බස්ස කුටුම්බස්ස ඉස්සරා භවිස්සති. ඉඞ්ඝාය්‍යා, තස්සා ගබ්භපාතනං ජානාහී’’ති. ‘‘සුට්ඨු, භගිනී’’ති තස්සා ගබ්භපාතනං අදාසි. උභො කාලමකංසු…පෙ…. උභො න කාලමකංසු. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

187. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ගබ්භිනී ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ඉඞ්ඝාය්‍යා, ගබ්භපාතනං ජානාහී’’ති. ‘‘තෙන හි, භගිනි, මද්දස්සූ’’ති. සා මද්දාපෙත්වා ගබ්භං පාතෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ….

‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ගබ්භිනී ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ඉඞ්ඝාය්‍ය, ගබ්භපාතනං ජානාහී’’ති. ‘‘තෙන හි, භගිනි, තාපෙහී’’ති. සා තාපෙත්වා ගබ්භං පාතෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා වඤ්ඣා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ඉඞ්ඝාය්‍ය, භෙසජ්ජං ජානාහි යෙනාහං විජායෙය්‍ය’’න්ති. ‘‘සුට්ඨු, භගිනී’’ති තස්සා භෙසජ්ජං අදාසි . සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ. … ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා විජායිනී ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ඉඞ්ඝාය්‍ය, භෙසජ්ජං ජානාහි යෙනාහං න විජායෙය්‍ය’’න්ති. ‘‘සුට්ඨු, භගිනී’’ති තස්සා භෙසජ්ජං අදාසි. සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි… පෙ…. ‘‘අනාපත්ති , භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ සත්තරසවග්ගියං භික්ඛුං අඞ්ගුලිපතොදකෙන හාසෙසුං. සො භික්ඛු උත්තන්තො අනස්සාසකො කාලමකාසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්සා’’ති [පාරාජිකස්ස, ආපත්ති පාචිත්තියස්සාති (ස්‍යා.)].

තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවග්ගියා භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුං කම්මං කරිස්සාමාති ඔත්ථරිත්වා මාරෙසුං. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භූතවෙජ්ජකො භික්ඛු යක්ඛං ජීවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාළයක්ඛවිහාරං පාහෙසි. තං යක්ඛා ජීවිතා වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාළයක්ඛවිහාරං පාහෙසි. තං යක්ඛා ජීවිතා වොරොපෙසුං…පෙ…. තං යක්ඛා ජීවිතා න වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති .

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාළකන්තාරං පාහෙසි . තං වාළා ජීවිතා වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාළකන්තාරං පාහෙසි. තං වාළා ජීවිතා වොරොපෙසුං…පෙ…. තං වාළා ජීවිතා න වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං චොරකන්තාරං පාහෙසි. තං චොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං චොරකන්තාරං පාහෙසි. තං චොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං…පෙ…. තං චොරා ජීවිතා න වොරොපෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

188. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙසි…පෙ…. තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසි…පෙ…. අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙසි…පෙ…. අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අමනුස්සෙන ගහිතො හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තස්ස භික්ඛුනො පහාරං අදාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු , නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අමනුස්සෙන ගහිතො හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො තස්ස භික්ඛුනො පහාරං අදාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි…පෙ…. සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කල්‍යාණකම්මස්ස සග්ගකථං කථෙසි. සො අධිමුත්තො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො කල්‍යාණකම්මස්ස සග්ගකථං කථෙසි. සො අධිමුත්තො කාලමකාසි…පෙ…. සො අධිමුත්තො න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු නෙරයිකස්ස නිරයකථං කථෙසි. සො උත්තසිත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො නෙරයිකස්ස නිරයකථං කථෙසි. සො උත්තසිත්වා කාලමකාසි…පෙ…. සො උත්තසිත්වා න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

189. තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ නවකම්මං කරොන්තා රුක්ඛං ඡින්දන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ආවුසො, අත්‍රට්ඨිතො ඡින්දාහී’’ති. තං තත්‍රට්ඨිතං ඡින්දන්තං රුක්ඛො ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි . තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ නවකම්මං කරොන්තා රුක්ඛං ඡින්දන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ආවුසො, අත්‍රට්ඨිතො ඡින්දාහී’’ති. තං තත්‍රට්ඨිතං ඡින්දන්තං රුක්ඛො ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි…පෙ…. රුක්ඛො ඔත්ථරිත්වා න මාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

190. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ දායං ආලිම්පෙසුං [ආළිම්පෙසුං (ස්‍යා. ක.)]; මනුස්සා දඩ්ඪා කාලමකංසු. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, නමරණාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ මරණාධිප්පායා දායං ආලිම්පෙසුං. මනුස්සා දඩ්ඪා කාලමකංසු…පෙ…. මනුස්සා දඩ්ඪා න කාලමකංසු. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

191. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ත්වා චොරඝාතං එතදවොච – ‘‘ආවුසො, මායිමං කිලමෙසි. එකෙන පහාරෙන ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති. ‘‘සුට්ඨු, භන්තෙ’’ති එකෙන පහාරෙන ජීවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ත්වා චොරඝාතං එතදවොච – ‘‘ආවුසො, මායිමං කිලමෙසි . එකෙන පහාරෙන ජීවිතා වොරොපෙහී’’ති. සො – ‘‘නාහං තුය්හං වචනං කරිස්සාමී’’ති තං ජීවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

192. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො ඤාතිඝරෙ හත්ථපාදච්ඡින්නො ඤාතකෙහි සම්පරිකිණ්ණො හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙ මනුස්සෙ එතදවොච – ‘‘ආවුසො, ඉච්ඡථ ඉමස්ස මරණ’’න්ති? ‘‘ආම, භන්තෙ, ඉච්ඡාමා’’ති. ‘‘තෙන හි තක්කං පායෙථා’’ති. තෙ තං තක්කං පායෙසුං. සො කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො කුලඝරෙ හත්ථපාදච්ඡින්නො ඤාතකෙහි සම්පරිකිණ්ණො හොති. අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී තෙ මනුස්සෙ එතදවොච – ‘‘ආවුසො, ඉච්ඡථ ඉමස්ස මරණ’’න්ති? ‘‘ආමය්‍යෙ, ඉච්ඡාමා’’ති. ‘‘තෙන හි ලොණසොවීරකං පායෙථා’’ති. තෙ තං ලොණසොවීරකං පායෙසුං. සො කාලමකාසි. තස්සා කුක්කුච්චං අහොසි. අථ ඛො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘ආපත්තිං සා, භික්ඛවෙ, භික්ඛුනී ආපන්නා පාරාජික’’න්ති.

තතියපාරාජිකං සමත්තං.

4. චතුත්ථපාරාජිකං

193. [ඉදං වත්ථු පාචි. 67] තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා සන්දිට්ඨා සම්භත්තා භික්ඛූ වග්ගුමුදාය නදියා තීරෙ වස්සං උපගච්ඡිංසු. තෙන ඛො පන සමයෙන වජ්ජී දුබ්භික්ඛා හොති ද්වීහිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකාවුත්තා, න සුකරා උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං. අථ ඛො තෙසං භික්ඛූනං එතදහොසි – ‘‘එතරහි ඛො වජ්ජී දුබ්භික්ඛා ද්වීහිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකාවුත්තා, න සුකරා

උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං. කෙන නු ඛො මයං උපායෙන සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඵාසුකං වස්සං වසෙය්‍යාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙය්‍යාමා''ති? එකච්චෙ එවමාහංසු – ''හන්ද මයං, ආවුසො, ගිහීනං කම්මන්තං අධිට්ඨෙම, එවං තෙ අම්හාකං දාතුං මඤ්ඤිස්සන්ති. එවං මයං සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිස්සාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිස්සාමා''ති. එකච්චෙ එවමාහංසු – ''අලං, ආවුසො, කිං ගිහීනං කම්මන්තං අධිට්ඨිතෙන! හන්ද මයං , ආවුසො, ගිහීනං දූතෙය්‍යං හරාම, එවං තෙ අම්හාකං දාතුං මඤ්ඤිස්සන්ති. එවං මයං සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිස්සාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිස්සාමා''ති. එකච්චෙ එවමාහංසු – ''අලං, ආවුසො, කිං ගිහීනං කම්මන්තං අධිට්ඨිතෙන! කිං ගිහීනං දූතෙය්‍යං හටෙන! හන්ද මයං, ආවුසො, ගිහීනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිස්සාම – 'අසුකො භික්ඛු පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු දුතියස්ස ඣානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු තතියස්ස ඣානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු චතුත්ථස්ස ඣානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු සොතාපන්නො, අසුකො භික්ඛු සකදාගාමී, අසුකො භික්ඛු අනාගාමී, අසුකො භික්ඛු අරහා, අසුකො භික්ඛු තෙවිජ්ජො, අසුකො භික්ඛු ඡළභිඤ්ඤො'ති. එවං තෙ අම්හාකං දාතුං මඤ්ඤිස්සන්ති. එවං මයං සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිස්සාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිස්සාමා''ති. ''එසොයෙව ඛො, ආවුසො, සෙය්‍යො යො අම්හාකං ගිහීනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණො භාසිතො''ති.

194. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ගිහීනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිංසු – ''අසුකො භික්ඛු පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභී…පෙ…. අසුකො භික්ඛු ඡළභිඤ්ඤො''ති. අථ ඛො තෙ මනුස්සා – ''ලාභා වත නො, සුලද්ධං වත නො, යෙසං වත නො එවරූපා භික්ඛූ වස්සං උපගතා; න වත නො ඉතො පුබ්බෙ එවරූපා භික්ඛූ වස්සං උපගතා යථයිමෙ භික්ඛූ සීලවන්තො කල්‍යාණධම්මා''ති, තෙ න තාදිසානි භොජනානි අත්තනා පරිභුඤ්ජන්ති මාතාපිතූනං දෙන්ති පුත්තදාරස්ස දෙන්ති දාසකම්මකරපොරිසස්ස දෙන්ති මිත්තාමච්චානං දෙන්ති ඤාතිසාලොහිතානං දෙන්ති, යාදිසානි භික්ඛූනං දෙන්ති. තෙ න තාදිසානි ඛාදනීයානි සායනීයානි පානානි අත්තනා ඛාදන්ති සායන්ති පිවන්ති මාතාපිතූනං දෙන්ති පුත්තදාරස්ස දෙන්ති දාසකම්මකරපොරිසස්ස දෙන්ති මිත්තාමච්චානං දෙන්ති ඤාතිසාලොහිතානං දෙන්ති, යාදිසානි භික්ඛූනං දෙන්ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ වණ්ණවා අහෙසුං පීණින්ද්‍රියා පසන්නමුඛවණ්ණා විප්පසන්නඡවිවණ්ණා.

ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං වස්සංවුට්ඨානං භික්ඛූනං භගවන්තං දස්සනාය උපසඞ්කමිතුං. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ වස්සංවුට්ඨා තෙමාසච්චයෙන සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන වෙසාලී තෙන පක්කමිංසු. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලී මහාවනං කූටාගාරසාලා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු.

තෙන ඛො පන සමයෙන දිසාසු වස්සංවුට්ඨා භික්ඛූ කිසා හොන්ති ලූඛා දුබ්බණ්ණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතා ධමනිසන්ථතගත්තා; වග්ගුමුදාතීරියා පන භික්ඛූ වණ්ණවා හොන්ති පීණින්ද්‍රියා පසන්නමුඛවණ්ණා විප්පසන්නඡවිවණ්ණා. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථ ඛො භගවා වග්ගුමුදාතීරියෙ භික්ඛූ එතදවොච – ''කච්චි, භික්ඛවෙ, ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං කච්චි සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිත්ථ න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්ථා''ති? ''ඛමනීයං, භගවා, යාපනීයං, භගවා. සමග්ගා ච මයං, භන්තෙ, සම්මොදමානා අවිවදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිම්හා, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිම්හා''ති. ජානන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති, ජානන්තාපි න පුච්ඡන්ති…පෙ…. ද්වීහාකාරෙහි බුද්ධා භගවන්තො භික්ඛූ පටිපුච්ඡන්ති – ධම්මං වා දෙසෙස්සාම, සාවකානං වා සික්ඛාපදං පඤ්ඤාපෙස්සාමාති. අථ ඛො භගවා වග්ගුමුදාතීරියෙ භික්ඛූ එතදවොච – ''යථා කථං පන තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, සමග්ගා සම්මොදමානා අවිවදමානා ඵාසුකං වස්සං වසිත්ථ න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්ථා''ති? අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං – ''කච්චි පන වො, භික්ඛවෙ, භූත''න්ති? ''අභූතං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං, මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, උදරස්ස කාරණා ගිහීනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිස්සථ! වරං තුම්හෙහි, මොඝපුරිසා, තිණ්හෙන ගොවිකන්තනෙන [ගොවිකත්තනෙන (සී. ක.)] කුච්ඡිං පරිකන්තො, න ත්වෙව උදරස්ස කාරණා ගිහීනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණො භාසිතො! තං කිස්ස හෙතු? තතො නිදානඤ්හි, මොඝපුරිසා, මරණං වා නිගච්ඡෙය්‍ය මරණමත්තං වා දුක්ඛං, න ත්වෙව තප්පච්චයා කායස්ස භෙදා පරං මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍ය. ඉතො නිදානඤ්ච ඛො, මොඝපුරිසා, කායස්ස භෙදා පරං මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජෙය්‍යාථ. නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය''…පෙ…. විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි –

195. ''පඤ්චිමෙ, භික්ඛවෙ, මහාචොරා සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං. කතමෙ පඤ්ච? ඉධ, භික්ඛවෙ, එකච්චස්ස මහාචොරස්ස එවං හොති – 'කුදාස්සු නාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරාජධානීසු ආහිණ්ඩිස්සාමි හනන්තො ඝාතෙන්තො ඡින්දන්තො ඡෙදාපෙන්තො පචන්තො පාචෙන්තො'ති! සො අපරෙන සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරාජධානීසු ආහිණ්ඩති හනන්තො ඝාතෙන්තො ඡින්දන්තො ඡෙදාපෙන්තො පචන්තො පාචෙන්තො. එවමෙව ඛො, භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චස්ස පාපභික්ඛුනො එවං හොති – 'කුදාස්සු නාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරාජධානීසු චාරිකං චරිස්සාමි සක්කතො ගරුකතො මානිතො පූජිතො අපචිතො ගහට්ඨානඤ්චෙව පබ්බජිතානඤ්ච, ලාභී චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරාන'න්ති ! සො අපරෙන සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිවුතො ගාමනිගමරාජධානීසු චාරිකං චරති සක්කතො ගරුකතො මානිතො පූජිතො අපචිතො ගහට්ඨානඤ්චෙව

පබ්බජිතානඤ්ච, ලාභී චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරානං. අයං, භික්ඛවෙ, පඨමො මහාචොරො සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

‘‘පුන චපරං, භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු තථාගතප්පවෙදිතං ධම්මවිනයං පරියාපුණිත්වා අත්තනො දහති. අයං, භික්ඛවෙ, දුතියො මහාචොරො සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

‘‘පුන චපරං, භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු සුද්ධං බ්‍රහ්මචාරිං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරන්තං අමූලකෙන අබ්‍රහ්මචරියෙන අනුද්ධංසෙති. අයං, භික්ඛවෙ, තතියො මහාචොරො සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

‘‘පුන චපරං, භික්ඛවෙ, ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු යානි තානි සඞ්ඝස්ස ගරුභණ්ඩානි ගරුපරික්ඛාරානි, සෙය්‍යථිදං – ආරාමො ආරාමවත්ථු විහාරො විහාරවත්ථු මඤ්චො පීඨං භිසි බිම්බොහනං [බිම්බොහනං (සී. ස්‍යා.)] ලොහකුම්භී ලොහභාණකං ලොහවාරකො ලොහකටාහං වාසි පරසු [ඵරසු (සී. ස්‍යා.)] කුඨාරී කුදාලො නිඛාදනං වල්ලි වෙළු මුඤ්ජං පබ්බජං තිණං මත්තිකා දාරුභණ්ඩං මත්තිකාභණ්ඩං, තෙහි ගිහීං සඞ්ගණ්හාති උපලාපෙති. අයං, භික්ඛවෙ, චතුත්ථො මහාචොරො සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

‘‘සදෙවකෙ, භික්ඛවෙ, ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අයං අග්ගො මහාචොරො යො අසන්තං අභූතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති. තං කිස්ස හෙතු? ථෙය්‍යාය වො, භික්ඛවෙ, රට්ඨපිණ්ඩො භුත්තො’’ති.

[සං. නි. 1.35] අඤ්ඤථා සන්තමත්තානං, අඤ්ඤථා යො පවෙදයෙ;
නිකච්ච කිතවස්සෙව, භුත්තං ථෙය්‍යෙන තස්ස තං.

[ධ. ප. 307 ධම්මපදෙපි] කාසාවකණ්ඨා බහවො, පාපධම්මා අසඤ්ඤතා;
පාපා පාපෙහි කම්මෙහි, නිරයං තෙ උපපජ්ජරෙ.

[ධ. ප. 307 ධම්මපදෙපි] සෙය්‍යො අයොගුළො භුත්තො, තත්තො අග්ගිසිඛූපමො;
යඤ්චෙ භුඤ්ජෙය්‍ය දුස්සීලො, රට්ඨපිණ්ඩං අසඤ්ඤතොති.

අථ ඛො භගවා තෙ වග්ගුමුදාතීරියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුබ්භරතාය දුප්පොසතාය…පෙ.… එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

‘‘යො පන භික්ඛු අනභිජානං උත්තරිමනුස්සධම්මං අත්තුපනායිකං අලමරියඤාණදස්සනං සමුදාචරෙය්‍ය – ‘ඉති ජානාමි ඉති පස්සාමී’ති, තතො අපරෙන සමයෙන සමනුග්ගාහීයමානො වා අසමනුග්ගාහීයමානො වා ආපන්නො විසුද්ධාපෙක්ඛො එවං වදෙය්‍ය – ‘අජානමෙවං, ආවුසො, අවචං ජානාමි , අපස්සං පස්සාමි. තුච්ඡං මුසා විලපි’න්ති, අයම්පි පාරාජිකො හොති අසංවාසො’’ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

196. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ අදිට්ඨෙ දිට්ඨසඤ්ඤිනො අපත්තෙ පත්තසඤ්ඤිනො අනධිගතෙ අධිගතසඤ්ඤිනො අසච්ඡිකතෙ සච්ඡිකතසඤ්ඤිනො අධිමානෙන අඤ්ඤං බ්‍යාකරිංසු. තෙසං අපරෙන සමයෙන රාගායපි චිත්තං නමති දොසායපි චිත්තං නමති මොහායපි චිත්තං නමති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං. මයඤ්චම්හ අදිට්ඨෙ දිට්ඨසඤ්ඤිනො අපත්තෙ පත්තසඤ්ඤිනො අනධිගතෙ අධිගතසඤ්ඤිනො අසච්ඡිකතෙ සච්ඡිකතසඤ්ඤිනො, අධිමානෙන අඤ්ඤං බ්‍යාකරිම්හා. කච්චි නු ඛො මයං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නා’’ති? තෙ ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘හොන්ති යෙ තෙ, ආනන්ද [හොන්ති යෙවානන්ද (ස්‍යා.), හොන්ති තෙ ආනන්ද (සී.)], භික්ඛූ අදිට්ඨෙ දිට්ඨසඤ්ඤිනො අපත්තෙ පත්තසඤ්ඤිනො අනධිගතෙ අධිගතසඤ්ඤිනො අසච්ඡිකතෙ සච්ඡිකතසඤ්ඤිනො අධිමානෙන අඤ්ඤං බ්‍යාකරොන්ති. තඤ්ච ඛො එතං අබ්බොහාරික’’න්ති.

‘‘එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

197. **‘‘යො පන භික්ඛු අනභිජානං උත්තරිමනුස්සධම්මං අත්තුපනායිකං අලමරියඤාණදස්සනං සමුදාචරෙය්‍ය – ‘ඉති ජානාමි ඉති පස්සාමී’ති, තතො අපරෙන සමයෙන සමනුග්ගාහීයමානො වා අසමනුග්ගාහීයමානො වා ආපන්නො විසුද්ධාපෙක්ඛො එවං වදෙය්‍ය – ‘අජානමෙවං, ආවුසො, අවචං ජානාමි, අපස්සං පස්සාමි. තුච්ඡං මුසා විලපි’න්ති, අඤ්ඤත්‍ර අධිමානා, අයම්පි පාරාජිකො හොති අසංවාසො’’ති.**

198. යො පනාති යො යාදිසො…පෙ.… **භික්ඛූති**…පෙ.… අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

අනභිජානන්ති අසන්තං අභූතං අසංවිජ්ජමානං අජානන්තො අපස්සන්තො අත්තනි කුසලං ධම්මං – අත්ථි මෙ කුසලො ධම්මොති.

[පාචි. 70] **උත්තරිමනුස්සධම්මො** නාම ඣානං විමොක්ඛො [විමොක්ඛං (සී. ස්‍යා.)] සමාධි සමාපත්ති ඤාණදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්ඡිකිරියා කිලෙසප්පහානං විනීවරණතා චිත්තස්ස සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති.

අත්තුපනායිකන්ති තෙ වා කුසලෙ ධම්මෙ අත්තනි උපනෙති අත්තානං වා තෙසු කුසලෙසු ධම්මෙසු උපනෙති.

ඤාණන්ති තිස්සො විජ්ජා. **දස්සනන්ති** යං ඤාණං තං දස්සනං. යං දස්සනං තං ඤාණං.

සමුදාචරෙය්‍යාති ආරොචෙය්‍ය ඉත්ථියා වා පුරිසස්ස වා ගහට්ඨස්ස වා පබ්බජිතස්ස වා.

ඉති ජානාමි ඉති පස්සාමීති ජානාමහං එතෙ ධම්මෙ, පස්සාමහං එතෙ ධම්මෙ අත්ථි ච එතෙ ධම්මා මයි, අහඤ්ච එතෙසු ධම්මෙසු සන්දිස්සාමීති.

තතො අපරෙන සමයෙනාති යස්මිං ඛණෙ සමුදාචිණ්ණං හොති තං ඛණං තං ලයං තං මුහුත්තං වීතිවත්තෙ.

සමනුග්ගාහීයමානොති යං වත්ථු පටිඤ්ඤාතං හොති තස්මිං වත්ථුස්මිං සමනුග්ගාහීයමානො – ‘‘කින්තෙ අධිගතං, කින්ති තෙ අධිගතං, කදා තෙ අධිගතං, කත්ථ තෙ අධිගතං, කතමෙ තෙ කිලෙසා පහීනා, කතමෙසං ත්වං ධම්මානං ලාභී’’ති.

අසමනුග්ගාහීයමානොති න කෙනචි වුච්චමානො.

ආපන්නොති පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො අසන්තං අභූතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපිත්වා පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නො හොති.

විසුද්ධාපෙක්ඛොති ගිහී වා හොතුකාමො උපාසකො වා හොතුකාමො ආරාමිකො වා හොතුකාමො සාමණෙරො වා හොතුකාමො.

අජානමෙවං , ආවුසො, අවචං – ජානාමි, අපස්සං පස්සාමීති නාහං එතෙ ධම්මෙ ජානාමි, නාහං එතෙ ධම්මෙ පස්සාමි, නත්ථි ච එතෙ ධම්මා මයි, න චාහං එතෙසු ධම්මෙසු සන්දිස්සාමීති.

තුච්ඡං මුසා විලපින්ති තුච්ඡකං මයා භණිතං, මුසා මයා භණිතං, අභූතං මයා භණිතං, අජානන්තෙන මයා භණිතං.

අඤ්ඤත්‍ර අධිමානාති ඨපෙත්වා අධිමානං.

අයම්පීති පුරිමෙ උපාදාය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතීති සෙය්‍යථාපි නාම තාලො මත්ථකච්ඡින්නො අභබ්බො පුන විරූළ්හියා, එවමෙව භික්ඛු පාපිච්ඡො ඉච්ඡාපකතො අසන්තං අභූතං උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපිත්වා අස්සමණො හොති අසක්‍යපුත්තියො. තෙන වුච්චති – ‘‘පාරාජිකො හොතී’’ති.

අසංවාසොති සංවාසො නාම එකකම්මං එකුද්දෙසො සමසික්ඛතා – එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නත්ථි. තෙන වුච්චති – ‘‘අසංවාසො’’ති.

199. **උත්තරිමනුස්සධම්මො** නාම ඣානං විමොක්ඛො සමාධි සමාපත්ති ඤාණදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්ඡිකිරියා කිලෙසප්පහානං විනීවරණතා චිත්තස්ස සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති.

[පාචි. 70] **ඣානන්ති** පඨමං ඣානං දුතියං ඣානං තතියං ඣානං චතුත්ථං ඣානං.

[පාචි. 70] **විමොක්ඛොති** සුඤ්ඤතො විමොක්ඛො අනිමිත්තො විමොක්ඛො අප්පණිහිතො විමොක්ඛො.

[පාචි. 70] **සමාධීති** සුඤ්ඤතො සමාධි අනිමිත්තො සමාධි අප්පණිහිතො සමාධි.

[පාචි. 70] **සමාපත්තීති** සුඤ්ඤතා සමාපත්ති අනිමිත්තා සමාපත්ති අප්පණිහිතා සමාපත්ති.

[පාචි. 70] **ඤාණදස්සනන්ති** තිස්සො විජ්ජා.

[පාචි. 70] **මග්ගභාවනාති** චත්තාරො සතිපට්ඨානා, චත්තාරො සම්මප්පධානා, චත්තාරො ඉද්ධිපාදා, පඤ්චින්ද්‍රියානි, පඤ්ච බලානි, සත්ත බොජ්ඣඞ්ගා, අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො.

[පාචි. 70] **ඵලසච්ඡිකිරියාති** සොතාපත්තිඵලස්ස සච්ඡිකිරියා, සකදාගාමිඵලස්ස සච්ඡිකිරියා, අනාගාමිඵලස්ස සච්ඡිකිරියා, අරහත්තස්ස [අරහත්තඵලස්ස (ස්‍යා.)] සච්ඡිකිරියා.

[පාචි. 70] **කිලෙසප්පහානන්ති** රාගස්ස පහානං දොසස්ස පහානං මොහස්ස පහානං.

[පාචි. 70] **විනීවරණතා චිත්තස්සාති** රාගා චිත්තං විනීවරණතා, දොසා චිත්තං විනීවරණතා, මොහා චිත්තං විනීවරණතා.

[පාචි. 70] **සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරතීති** පඨමෙන ඣානෙන සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති, දුතියෙන ඣානෙන සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති, තතියෙන ඣානෙන සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති, චතුත්ථෙන ඣානෙන සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති.

200. තීහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස, පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති.

චතූහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං.

පඤ්චහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛන්තිං.

ඡහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං.

සත්තහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

201. තීහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජාමීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති.

චතූහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජාමීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං.

පඤ්චහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජාමීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං.

ඡහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජාමීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං.

සත්තහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජාමීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

202. තීහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපන්නොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති.

චතුභාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපන්නොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං.

පඤ්චභාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපන්නොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං.

ඡභාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපන්නොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං.

සත්තභාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපන්නොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

203. තීහාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති.

චතුභාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං.

පඤ්චභාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති , භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං.

ඡභාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං.

සත්තභාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

204. තීහාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස වසීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති.

චතුභාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස වසීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං.

පඤ්චභාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස වසීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං.

ඡභාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස වසීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං.

සත්තභාකාරෙහි පඨමස්ස ඣානස්ස වසීම්හීති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

205. තීහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති.

චතුභාකාරෙහි පඨමං ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං.

පඤ්චභාකාරෙහි පඨමං ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං.

ඡහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං.

සත්තහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

යථා ඉදං පඨමං ඣානං විත්ථාරිතං තං සබ්බම්පි විත්ථාරෙතබ්බං.

206. තීහාකාරෙහි…පෙ…. සත්තහාකාරෙහි දුතියං ඣානං…පෙ…. තතියං ඣානං…පෙ…. චතුත්ථං ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… චතුත්ථස්ස ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… චතුත්ථං ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

207. තීහාකාරෙහි සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං… අනිමිත්තං විමොක්ඛං… අප්පණිහිතං විමොක්ඛං… සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… අප්පණිහිතස්ස විමොක්ඛස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… අප්පණිහිතො විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස…පෙ…..

තීහාකාරෙහි සුඤ්ඤතං සමාධිං… අනිමිත්තං සමාධිං… අප්පණිහිතං සමාධිං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… අප්පණිහිතස්ස සමාධිස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… අප්පණිහිතො සමාධි සච්ඡිකතො මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි සුඤ්ඤතං සමාපත්තිං… අනිමිත්තං සමාපත්තිං… අප්පණිහිතං සමාපත්තිං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… අප්පණිහිතාය සමාපත්තියා ලාභීම්හි… වසීම්හි… අප්පණිහිතා සමාපත්ති සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි තිස්සො විජ්ජා සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි සමාපන්නො… තිස්සන්නං විජ්ජානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… තිස්සො විජ්ජා සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ… චත්තාරො සම්මප්පධානෙ… චත්තාරො ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… චතුන්නං ඉද්ධිපාදානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… චත්තාරො ඉද්ධිපාදා සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි පඤ්චින්ද්‍රියානි… පඤ්ච බලානි සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො … පඤ්චන්නං බලානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඤ්චබලානි සච්ඡිකතානි මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි සත්ත බොජ්ඣඞ්ගෙ සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… සත්තන්නං බොජ්ඣඞ්ගානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… සත්ත බොජ්ඣඞ්ගා සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි අරියං අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… අරියස්ස අට්ඨඞ්ගිකස්ස මග්ගස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… අරියො අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි සොතාපත්තිඵලං… සකදාගාමිඵලං… අනාගාමිඵලං… අරහත්තං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… අරහත්තස්ස ලාභීම්හි වසීම්හි අරහත්තං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස .

තීහාකාරෙහි රාගො මෙ චත්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි දොසො මෙ චත්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි මොහො මෙ චත්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි රාගා මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි දොසා මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි …පෙ…. සත්තහාකාරෙහි මොහා මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස – පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

සුද්ධිකං නිට්ඨිතං.

208. තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං දුතියඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස දුතියස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං දුතියඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස…පෙ…..

තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං තතියඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස තතියස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං තතියඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස චතුත්ථස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං… පඨමඤ්ච ඣානං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං… පඨමඤ්ච ඣානං අප්පණිහිතඤ්ච විමොක්ඛං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස අප්පණිහිතස්ස ච විමොක්ඛස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං අප්පණිහිතො ච විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං… පඨමඤ්ච ඣානං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං… පඨමඤ්ච ඣානං අප්පණිහිතඤ්ච සමාධිං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො පඨමස්ස ච ඣානස්ස අප්පණිහිතස්ස ච සමාධිස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං අප්පණිහිතො ච සමාධි සච්ඡිකතො මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපත්තිං… පඨමඤ්ච ඣානං අනිමිත්තඤ්ච සමාපත්තිං… පඨමඤ්ච ඣානං අප්පණිහිතඤ්ච සමාපත්තිං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො පඨමස්ස ච ඣානස්ස අප්පණිහිතාය ච සමාපත්තියා ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං අප්පණිහිතා ච සමාපත්ති සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං තිස්සො ච විජ්ජා සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස තිස්සන්නඤ්ච විජ්ජානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං තිස්සො ච විජ්ජා සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං චත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ… පඨමඤ්ච ඣානං චත්තාරො ච සම්මප්පධානෙ… පඨමඤ්ච ඣානං චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස චතුන්නඤ්ච ඉද්ධිපාදානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදා සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි… පඨමඤ්ච ඣානං පඤ්ච ච බලානි සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස පඤ්චන්නඤ්ච බලානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං පඤ්ච ච බලානි සච්ඡිකතානි මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

209. තිභාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං සත්ත ච බොජ්ඣඞ්ගෙ සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස සත්තන්නඤ්ච බොජ්ඣඞ්ගානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං සත්ත ච බොජ්ඣඞ්ගා සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං අරියඤ්ච අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස අරියස්ස ච අට්ඨඞ්ගිකස්ස මග්ගස්ස ලාභීම්හි වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං අරියො ච අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං සොතාපත්තිඵලඤ්ච… පඨමඤ්ච ඣානං සකදාගාමිඵලඤ්ච… පඨමඤ්ච ඣානං අනාගාමිඵලඤ්ච… පඨමඤ්ච ඣානං අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං අරහත්තඤ්ච සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයා, රාගො ච මෙ වන්තො… දොසො ච මෙ වන්තො… මොහො ච මෙ වන්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි…පෙ…. සත්තහාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… පඨමස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… පඨමඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයා, රාගා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං… දොසා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

ඛණ්ඩචක්කං නිට්ඨිතං.

210. තීහාකාරෙහි දුතියඤ්ච ඣානං තතියඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… දුතියස්ස ච ඣානස්ස තතියස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… දුතියඤ්ච ඣානං තතියඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි දුතියඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… දුතියස්ස ච ඣානස්ස චතුත්ථස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… දුතියඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි දුතියඤ්ච ඣානං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං… අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං… අප්පණිහිතඤ්ච විමොක්ඛං… සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං… අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං… අප්පණිහිතඤ්ච සමාධිං… සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපත්තිං… අනිමිත්තඤ්ච සමාපත්තිං… අප්පණිහිතඤ්ච සමාපත්තිං… තිස්සො ච විජ්ජා… චත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ… චත්තාරො ච සම්මප්පධානෙ… චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ… පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි… පඤ්ච ච බලානි… සත්ත ච බොජ්ඣඞ්ගෙ… අරියඤ්ච අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං… සොතාපත්තිඵලඤ්ච… සකදාගාමිඵලඤ්ච… අනාගාමිඵලඤ්ච… අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… දුතියස්ස ච ඣානස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභීම්හි… වසීම්හි… දුතියඤ්ච ඣානං අරහත්තඤ්ච සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි දුතියඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… දුතියස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… දුතියඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයා, රාගො ච මෙ වන්තො… දොසො ච මෙ වන්තො… මොහො ච මෙ වන්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතො. රාගා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං… දොසා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි …පෙ…. සත්තහාකාරෙහි දුතියඤ්ච ඣානං පඨමඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… දුතියස්ස ච ඣානස්ස පඨමස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… දුතියඤ්ච ඣානං පඨමඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස…පෙ…. විනිධාය භාවං.

බද්ධචක්කං.

එවං එකෙකං මූලං කාතූන බද්ධචක්කං පරිවත්තකං කත්තබ්බං.

ඉදං සංඛිත්තං.

211. තීහාකාරෙහි තතියඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං…පෙ…. තතියඤ්ච ඣානං අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… තතියස්ස ච ඣානස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභීම්හි… වසීම්හි… තතියඤ්ච ඣානං අරහත්තඤ්ච සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි තතියඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… තතියස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… තතියඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයා, රාගො ච මෙ වන්තො… දොසො ච මෙ වන්තො… මොහො ච මෙ වන්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතො. රාගා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං… දොසා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි තතියඤ්ච ඣානං පඨමඤ්ච ඣානං… තතියඤ්ච ඣානං දුතියඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… තතියස්ස ච ඣානස්ස දුතියස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… තතියඤ්ච ඣානං දුතියඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං පඨමඤ්ච ඣානං…පෙ…. දුතියඤ්ච ඣානං… තතියඤ්ච ඣානං… චතුත්ථඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජිං සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං චතුත්ථස්ස ච ඣානස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං චතුත්ථඤ්ච ඣානං සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

212. තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං… අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං… අප්පණිහිතඤ්ච විමොක්ඛං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අප්පණිහිතස්ස ච විමොක්ඛස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අප්පණිහිතො ච විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං… අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං… අප්පණිහිතඤ්ච සමාධිං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අප්පණිහිතස්ස ච සමාධිස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අප්පණිහිතො ච සමාධි සච්ඡිකතො මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපත්තිං… අනිමිත්තඤ්ච සමාපත්තිං… අප්පණිහිතඤ්ච සමාපත්තිං සමාපජ්ජිං සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අප්පණිහිතාය ච සමාපත්තියා ලාභීම්හි… වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අප්පණිහිතා ච සමාපත්ති සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං තිස්සො ච විජ්ජා සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… ‘මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං තිස්සන්නඤ්ච විජ්ජානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං තිස්සො ච විජ්ජා සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං චත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ… චත්තාරො ච සම්මප්පධානෙ… චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං චතුන්නඤ්ච ඉද්ධිපාදානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදා සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

213. තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි… පඤ්ච ච බලානි සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං පඤ්චන්නඤ්ච බලානං ලාභීම්හි… වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං පඤ්ච ච බලානි සච්ඡිකතානි මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං සත්ත ච බොජ්ඣඞ්ගෙ සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං සත්තන්නඤ්ච බොජ්ඣඞ්ගානං ලාභීම්හි … වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං සත්ත ච බොජ්ඣඞ්ගා සච්ඡිකතා මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අරියඤ්ච අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අරියස්ස ච අට්ඨඞ්ගිකස්ස මග්ගස්ස ලාභීම්හි… වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අරියො ච අට්ඨඞ්ගිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං සොතාපත්තිඵලඤ්ච… සකදාගාමිඵලඤ්ච… අනාගාමිඵලඤ්ච… අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජිං… සමාපජ්ජාමි… සමාපන්නො… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අරහත්තස්ස ච ලාභීම්හි… වසීම්හි… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං අරහත්තඤ්ච සච්ඡිකතං මයාති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං, රාගො ච මෙ චත්තො... දොසො ච මෙ චත්තො... මොහො ච මෙ චත්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

තීහාකාරෙහි...පෙ.... සත්තහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං රාගා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං... දොසා ච මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

එකමූලකං නිට්ඨිතං. [එකමූලකං සඞ්ඛිත්තං නිට්ඨිතං (සයා.)]

යථා එකමූලකං විත්ථාරිතං එවමෙව දුමූලකාදිපි විත්ථාරෙතබ්බං.

ඉදං සබ්බමූලකං

214. තීහාකාරෙහි ...පෙ.... සත්තහාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං දුතියඤ්ච ඣානං තතියඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණිහිතඤ්ච විමොක්ඛං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං අප්පණිහිතඤ්ච සමාධිං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපත්තිං අනිමිත්තඤ්ච සමාපත්තිං අප්පණිහිතඤ්ච සමාපත්තිං තිස්සො ච විජ්ජා චත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ චත්තාරො ච සම්මප්පධානෙ චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ච ච බලානි සත්ත ච බොජ්ඣඞ්ගෙ අරියඤ්ච අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං සොතාපත්තිඵලඤ්ච සකදාගාමිඵලඤ්ච අනාගාමිඵලඤ්ච අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජිං... සමාපජ්ජාමි... සමාපන්නො...පෙ.... රාගො ච මෙ චත්තො, දොසො ච මෙ චත්තො, මොහො ච මෙ චත්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතො. රාගා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං, දොසා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං, මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

සබ්බමූලකං නිට්ඨිතං.

සුද්ධිකවාරකථා නිට්ඨිතා.

215. තීහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති වත්තුකාමො දුතියං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

තීහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති වත්තුකාමො තතියං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

තීහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති වත්තුකාමො චතුත්ථං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

තීහාකාරෙහි ...පෙ.... සත්තහාකාරෙහි පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති වත්තුකාමො සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං... අනිමිත්තං විමොක්ඛං... අප්පණිහිතං විමොක්ඛං... සුඤ්ඤතං සමාධිං... අනිමිත්තං සමාධිං... අප්පණිහිතං සමාධිං... සුඤ්ඤතං සමාපත්තිං... අනිමිත්තං සමාපත්තිං... අප්පණිහිතං සමාපත්තිං... තිස්සො විජ්ජා... චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ... චත්තාරො සම්මප්පධානෙ... චත්තාරො ඉද්ධිපාදෙ... පඤ්චින්ද්‍රියානි... පඤ්ච බලානි... සත්ත බොජ්ඣඞ්ගෙ... අරියං අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං... සොතාපත්තිඵලං... සකදාගාමිඵලං... අනාගාමිඵලං... අරහත්තං සමාපජ්ජිං...පෙ.... රාගො මෙ චත්තො... දොසො මෙ චත්තො... මොහො මෙ චත්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතො. රාගා මෙ චිත්තං විනීවරණං... දොසා මෙ චිත්තං විනීවරණං... මොහා මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

වත්ථුවිසාරකස්ස එකමූලකස්ස ඛණ්ඩචක්කං නිට්ඨිතං.

216. තීහාකාරෙහි දුතියං ඣානං සමාපජ්ජින්ති වත්තුකාමො තතියං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

තීහාකාරෙහි දුතියං ඣානං සමාපජ්ජින්ති වත්තුකාමො චතුත්ථං ඣානං සමාපජ්ජින්ති...පෙ.... මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස

ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

තීහාකාරෙහි…පෙ…. සත්තහාකාරෙහි දුතියං ඣානං සමාපජ්ජින්ති වත්තුකාමො පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස ; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස… පෙ…. විනිධාය භාවං.

වත්ථුවිසාරකස්ස එකමූලකස්ස බද්ධචක්කං.

මූලං සංඛිත්තං.

217. තීහාකාරෙහි මොහා මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති වත්තුකාමො පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

තීහාකාරෙහි…පෙ…. සත්තහාකාරෙහි මොහා මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති වත්තුකාමො දොසා මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…. විනිධාය භාවං.

වත්ථුවිසාරකස්ස එකමූලකං නිට්ඨිතං.

යථා එකමූලකං විත්ථාරිතං එවමෙව දුමූලකාදිපි විත්ථාරෙතබ්බං.

ඉදං සබ්බමූලකං

218. තීහාකාරෙහි…පෙ…. සත්තහාකාරෙහි පඨමඤ්ච ඣානං දුතියඤ්ච ඣානං තතියඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණිහිතඤ්ච විමොක්ඛං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං අප්පණිහිතඤ්ච සමාධිං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපත්තිං අනිමිත්තඤ්ච සමාපත්තිං අප්පණිහිතඤ්ච සමාපත්තිං තිස්සො ච විජ්ජා චත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ චත්තාරො ච සම්මප්පධානෙ චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ච ච බලානි සත්ත ච බොජ්ඣඞ්ගෙ අරියඤ්ච අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං සොතාපත්තිඵලඤ්ච සකදාගාමිඵලඤ්ච අනාගාමිඵලඤ්ච අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජිං…පෙ…. රාගො ච මෙ චත්තො… දොසො ච මෙ චත්තො… මොහො ච මෙ චත්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙට්ටිතො සමුක්ඛෙට්ටිතො. රාගා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං… දොසා ච මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති වත්තුකාමො මොහා මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. [[ ] එත්ථන්තරෙ පාඨො සයාමපොත්ථකෙ නත්ථි]

219. තීහාකාරෙහි දුතියඤ්ච ඣානං තතියඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණිහිතඤ්ච විමොක්ඛං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං අප්පණිහිතඤ්ච සමාධිං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපත්තිං අනිමිත්තඤ්ච සමාපත්තිං අප්පණිහිතඤ්ච සමාපත්තිං තිස්සො ච විජ්ජා චත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ චත්තාරො ච සම්මප්පධානෙ චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ච ච බලානි සත්ත ච බොජ්ඣඞ්ගෙ අරියඤ්ච අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං සොතාපත්තිඵලඤ්ච සකදාගාමිඵලඤ්ච අනාගාමිඵලඤ්ච අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජිං…පෙ…. රාගො ච මෙ චත්තො… දොසො ච මෙ චත්තො… මොහො ච මෙ චත්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙට්ටිතො සමුක්ඛෙට්ටිතො. රාගා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං… දොසා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං… මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති වත්තුකාමො පඨමං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

තීහාකාරෙහි තතියඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං…පෙ…. මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං පඨමඤ්ච ඣානං සමාපජ්ජින්ති වත්තුකාමො දුතියං ඣානං සමාපජ්ජින්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

තීහාකාරෙහි…පෙ…. සත්තහාකාරෙහි මොහා ච මෙ චිත්තං විනීවරණං පඨමඤ්ච ඣානං දුතියඤ්ච ඣානං තතියඤ්ච ඣානං චතුත්ථඤ්ච ඣානං…පෙ…. රාගා ච මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති වත්තුකාමො දොසා මෙ චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති පාරාජිකස්ස ; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

වත්ථුවිසාරකස්ස සබ්බමූලකං නිට්ඨිතං.

වත්ථුවිසාරකස්ස චක්කපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං.

වත්ථුකාමවාරකථා නිට්ඨිතා.

220. තීහාකාරෙහි යො තෙ විහාරෙ වසි සො භික්ඛු පඨමං ඣානං සමාපජ්ජි... සමාපජ්ජති... සමාපන්නො... සො භික්ඛු පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභී... වසී... තෙන භික්ඛුනා පඨමං ඣානං සච්ඡිකතන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස.

චතුහාකාරෙහි ... පඤ්චහාකාරෙහි... ඡහාකාරෙහි... සත්තහාකාරෙහි යො තෙ විහාරෙ වසි සො භික්ඛු පඨමං ඣානං සමාපජ්ජි... සමාපජ්ජති... සමාපන්නො... සො භික්ඛු පඨමස්ස ඣානස්ස ලාභී... වසී... තෙන භික්ඛුනා පඨමං ඣානං සච්ඡිකතන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

තීහාකාරෙහි යො තෙ විහාරෙ වසි සො භික්ඛු දුතියං ඣානං... තතියං ඣානං... චතුත්ථං ඣානං... සුඤ්ඤතං විමොක්ඛං... අනිමිත්තං විමොක්ඛං... අප්පණිහිතං විමොක්ඛං... සුඤ්ඤතං සමාධිං... අනිමිත්තං සමාධිං... අප්පණිහිතං සමාධිං... සුඤ්ඤතං සමාපත්තිං... අනිමිත්තං සමාපත්තිං... අප්පණිහිතං සමාපත්තිං... තිස්සො විජ්ජා... චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ... චත්තාරො සම්මප්පධානෙ... චත්තාරො ඉද්ධිපාදෙ... පඤ්ච ඉන්ද්‍රියානි... පඤ්ච බලානි... සත්ත බොජ්ඣඞ්ගෙ... අරියං අට්ඨඞ්ගිකං මග්ගං... සොතාපත්තිඵලං... සකදාගාමිඵලං... අනාගාමිඵලං... අරහත්තං සමාපජ්ජි... සමාපජ්ජති... සමාපන්නො... සො භික්ඛු අරහත්තස්ස ලාභී... වසී... තෙන භික්ඛුනා අරහත්තං සච්ඡිකතන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස.

තීහාකාරෙහි යො තෙ විහාරෙ වසි, තස්ස භික්ඛුනො රාගො චත්තො... දොසො චත්තො... මොහො චත්තො වන්තො මුත්තො පහීනො පටිනිස්සට්ඨො උක්ඛෙටිතො සමුක්ඛෙටිතොති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස.

තීහාකාරෙහි...පෙ.... සත්තහාකාරෙහි යො තෙ විහාරෙ වසි, තස්ස භික්ඛුනො රාගා චිත්තං විනීවරණං... දොසා චිත්තං විනීවරණං... මොහා චිත්තං විනීවරණන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.... පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

තීහාකාරෙහි...පෙ.... සත්තහාකාරෙහි යො තෙ විහාරෙ වසි සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ පඨමං ඣානං... දුතියං ඣානං... තතියං ඣානං... චතුත්ථං ඣානං සමාපජ්ජි ... සමාපජ්ජති... සමාපන්නො... සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථස්ස ඣානස්ස ලාභී... වසී... තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඣානං සච්ඡිකතන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති, භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති භණිතස්ස හොති, මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

යථා ඉදං විත්ථාරිතං එවමෙව සෙසානිපි විත්ථාරෙතබ්බානි.

221. තීහාකාරෙහි...පෙ.... සත්තහාකාරෙහි යො තෙ චීවරං පරිභුඤ්ජි... යො තෙ පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ජි... යො තෙ සෙනාසනං පරිභුඤ්ජි... යො තෙ ගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං පරිභුඤ්ජි සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඣානං සමාපජ්ජි... සමාපජ්ජති... සමාපන්නො... සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථස්ස ඣානස්ස ලාභී... වසී... තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඣානං සච්ඡිකතන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.... විනිධාය භාවං.

තීහාකාරෙහි...පෙ.... සත්තහාකාරෙහි යෙන තෙ විහාරො පරිභුත්තො... යෙන තෙ චීවරං පරිභුත්තං... යෙන තෙ පිණ්ඩපාතො පරිභුත්තො... යෙන තෙ සෙනාසනං පරිභුත්තං... යෙන තෙ ගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරො පරිභුත්තො... සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඣානං සමාපජ්ජි... සමාපජ්ජති... සමාපන්නො... සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථස්ස ඣානස්ස ලාභී... වසී... තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඣානං සච්ඡිකතන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස; න පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ. ... විනිධාය භාවං.

තීහාකාරෙහි ...පෙ.... සත්තහාකාරෙහි යං ත්වං ආගම්ම විහාරං අදාසි... චීවරං අදාසි... පිණ්ඩපාතං අදාසි... සෙනාසනං අදාසි... ගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං අදාසි සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඣානං සමාපජ්ජි... සමාපජ්ජති... සමාපන්නො... සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථස්ස ඣානස්ස ලාභී... වසී... තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ චතුත්ථං ඣානං සච්ඡිකතන්ති සම්පජානමුසා භණන්තස්ස පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස; න

පටිවිජානන්තස්ස ආපත්ති දුක්කටස්ස. පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා භණිස්සන්ති , භණන්තස්ස හොති මුසා භණාමීති, භණිතස්ස හොති මුසා මයා භණිතන්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

පෙය්‍යාලපන්නරසකං නිට්ඨිතං.

පච්චයප්පටිසංයුත්තවාරකථා නිට්ඨිතා.

උත්තරිමනුස්සධම්මචක්කපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං.

222. අනාපත්ති අධිමානෙන, අනුල්ලපනාධිප්පායස්ස, උම්මත්තකස්ස, ඛිත්තචිත්තස්ස, වෙදනාට්ටස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

විනීතවත්ථුඋද්දානගාථා

අධිමානෙ [අධිමානෙන (පී.)] අරඤ්ඤම්හි, පිණ්ඩොපජ්ඣාරියාපථො;
සංයොජනා රහොධම්මා, විහාරො පච්චුපට්ඨිතො.

න දුක්කරං වීරියමථොපි මච්චුනො;
භායාවුසො විප්පටිසාරි සම්මා;
විරියෙන යොගෙන ආරාධනාය;
අථ වෙදනාය අධිවාසනා දුවෙ.

බ්‍රාහ්මණෙ පඤ්ච වත්ථූනි, අඤ්ඤං බ්‍යාකරණා තයො;
අගාරාවරණා කාමා, රති චාපි අපක්කමි.

අට්ඨි පෙසි උභො ගාවඝාතකා;
පිණ්ඩො සාකුණිකො නිච්ඡවි ඔරබ්භි;
අසි ච සූකරිකො සත්ති මාගවි;
උසු ච කාරණිකො සූචි සාරථී.

යො ච සිබ්බීයති සූචකො හි සො;
අණ්ඩභාරි අහු ගාමකූටකො;
කූපෙ නිමුග්ගො හි සො පාරදාරිකො;
ගූථඛාදී අහු දුට්ඨබ්‍රාහ්මණො.

නිච්ඡවිත්ථී අතිචාරිනී අහු;
මඞ්ගුලිත්ථී අහු ඉක්ඛණිත්ථිකා;
ඔකිලිනී හි සපත්තඞ්ගාරොකිරි;
සීසච්ඡින්නො අහු චොරඝාතකො.

භික්ඛු භික්ඛුනී සික්ඛමානා;
සාමණෙරො අථ සාමණෙරිකා;
කස්සපස්ස විනයස්මිං පබ්බජං;
පාපකම්මමකරිංසු තාවදෙ.

තපොදා රාජගහෙ යුද්ධං, නාගානොගාහනෙන ච;
සොභිතො අරහං භික්ඛු, පඤ්චකප්පසතං සරෙති.

විනීතවත්ථු

223. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අධිමානෙන අඤ්ඤං බ්‍යාකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං. කච්චි නු ඛො අහං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නො’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අධිමානෙනා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණිධාය අරඤ්ඤෙ විහරති – ‘‘එවං මං ජනො සම්භාවෙස්සතී’’ති. තං ජනො සම්භාවෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, පණිධාය අරඤ්ඤෙ වත්ථබ්බං. යො වසෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණිධාය පිණ්ඩාය චරති – ‘‘එවං මං ජනො සම්භාවෙස්සතී’’ති. තං ජනො සම්භාවෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, පණිධාය පිණ්ඩාය චරිතබ්බං. යො චරෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘යෙ, ආවුසො, අම්හාකං උපජ්ඣායස්ස සද්ධිවිහාරිකා සබ්බෙව අරහන්තො’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘උල්ලපනාධිප්පායො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘යෙ, ආවුසො, අම්හාකං උපජ්ඣායස්ස අන්තෙවාසිකා සබ්බෙව මහිද්ධිකා මහානුභාවා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘උල්ලපනාධිප්පායො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණිධාය චඞ්කමති… පණිධාය තිට්ඨති… පණිධාය නිසීදති… පණිධාය සෙය්‍යං කප්පෙති – ‘‘එවං මං ජනො සම්භාවෙස්සතී’’ති. තං ජනො සම්භාවෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, පණිධාය සෙය්‍යා කප්පෙතබ්බා. යො කප්පෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති. සොපි එවමාහ – ‘‘මය්හම්පි, ආවුසො, සංයොජනා පහීනා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

224. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රහොගතො උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති. පරචිත්තවිදූ භික්ඛු තං භික්ඛුං අපසාදෙසි – ‘‘මා, ආවුසො, එවරූපං අභණි. නත්ථෙසො තුය්හ’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු රහොගතො උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති. දෙවතා තං භික්ඛුං අපසාදෙසි – ‘‘මා, භන්තෙ, එවරූපං අභණි. නත්ථෙසො තුය්හ’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං උපාසකං එතදවොච – ‘‘යො, ආවුසො , තුය්හං විහාරෙ වසති සො භික්ඛු අරහා’’ති . සො ච තස්ස විහාරෙ වසති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘උල්ලපනාධිප්පායො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං උපාසකං එතදවොච – ‘‘යං ත්වං, ආවුසො, උපට්ඨෙසි චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන සො භික්ඛු අරහා’’ති. සො ච තං උපට්ඨෙති චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘උල්ලපනාධිප්පායො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

225. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘අත්ථායස්මතො උත්තරිමනුස්සධම්මො’’ති? ‘‘නාවුසො, දුක්කරං අඤ්ඤං බ්‍යාකාතු’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘යෙ ඛො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං වදෙය්‍යුං. අහඤ්චම්හි න භගවතො සාවකො. කච්චි නු ඛො අහං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නො’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘අනුල්ලපනාධිප්පායො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති .

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘අත්ථායස්මතො උත්තරිමනුස්සධම්මො’’ති? ‘‘ආරාධනීයො ඛො, ආවුසො, ධම්මො ආරද්ධවීරියෙනා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘මා ඛො, ආවුසො, භායී’’ති. නාහං, ආවුසො, මච්චුනො භායාමී’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘මා ඛො, ආවුසො, භායී’’ති. ‘‘යො නූනාවුසො, විප්පටිසාරී අස්ස සො භායෙය්‍යා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘අත්ථායස්මතො උත්තරිමනුස්සධම්මො’’ති? ‘‘ආරාධනීයො ඛො, ආවුසො, ධම්මො සම්මාපයුත්තෙනා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘අත්ථායස්මතො උත්තරිමනුස්සධම්මො’’ති? ‘‘ආරාධනීයො ඛො, ආවුසො, ධම්මො ආරද්ධවීරියෙනා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘අත්ථායස්මතො උත්තරිමනුස්සධම්මො’’ති? ‘‘ආරාධනීයො ඛො, ආවුසො, ධම්මො යුත්තයොගෙනා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘කච්චාවුසො, ඛමනීයං, කච්චි යාපනීය’’න්ති? ‘‘නාවුසො, සක්කා යෙන වා තෙන වා අධිවාසෙතු’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘කච්චාවුසො ඛමනීයං, කච්චි යාපනීය’’න්ති? ‘‘නාවුසො, සක්කා පුථුජ්ජනෙන අධිවාසෙතු’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘උල්ලපනාධිප්පායො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, පාරාජිකස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

226. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණො භික්ඛූ නිමන්තෙත්වා එතදවොච – ‘‘ආයන්තු, භොන්තො අරහන්තො’’ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘මයඤ්චම්හ න අරහන්තො [අනරහන්තො (සී.)]. අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අම්හෙ අරහන්තවාදෙන සමුදාචරති. කථං නු ඛො අම්හෙහි පටිපජ්ජිතබ්බ’’න්ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පසාදභඤ්ඤෙ’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො බ්‍රාහ්මණො භික්ඛූ නිමන්තෙත්වා එතදවොච – ‘‘නිසීදන්තු, භොන්තො අරහන්තො’’ති… ‘‘භුඤ්ජන්තු, භොන්තො අරහන්තො’’ති… ‘‘තප්පෙන්තු, භොන්තො අරහන්තො’’ති… ‘‘ගච්ඡන්තු, භොන්තො අරහන්තො’’ති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘මයඤ්චම්හ න අරහන්තො . අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අම්හෙ අරහන්තවාදෙන සමුදාචරති. කථං නු ඛො අම්හෙහි පටිපජ්ජිතබ්බ’’න්ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, පසාදභඤ්ඤෙ’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති. සොපි එවමාහ – ‘‘මය්හම්පි, ආවුසො, ආසවා පහීනා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති. සොපි එවමාහ – ‘‘මය්හම්පි, ආවුසො, එතෙ ධම්මා සංවිජ්ජන්තී’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උල්ලපති. සොපි එවමාහ – ‘‘අහම්පාවුසො, තෙසු ධම්මෙසු සන්දිස්සාමී’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘ආපත්තිං ත්වං , භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤාතකා එතදවොචුං – ‘‘එහි, භන්තෙ, අගාරං අජ්ඣාවසා’’ති. ‘‘අභබ්බො ඛො, ආවුසො, මාදිසො අගාරං අජ්ඣාවසිතු’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

227. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤාතකා එතදවොචුං – ‘‘එහි, භන්තෙ, කාමෙ පරිභුඤ්ජා’’ති. ‘‘ආවටා මෙ, ආවුසො, කාමා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඤාතකා එතදවොචුං – ‘‘අභිරමසි, භන්තෙ’’ති? ‘‘අභිරතො අහං, ආවුසො, පරමාය අභිරතියා’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. ‘‘යෙ ඛො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං වදෙය්‍යුං! අහඤ්චම්හි න භගවතො සාවකො. කච්චි නු ඛො අහං පාරාජිකං ආපත්තිං ආපන්නො’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘අනුල්ලපනාධිප්පායො අහං, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අනුල්ලපනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ කතිකං කත්වා අඤ්ඤතරස්මිං ආවාසෙ වස්සං උපගච්ඡිංසු – ‘‘යො ඉමම්හා ආවාසා පඨමං පක්කමිස්සති තං මයං අරහාති ජානිස්සාමා’’ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු – ‘‘මං අරහාති ජානන්තූ’’ති, තම්හා ආවාසා පඨමං පක්කාමි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.... ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො පාරාජික’’න්ති.

228. [ඉමානි වත්ථූනි සං. නි. 2.202 ආගතානි] තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ච ලක්ඛණො ආයස්මා ච මහාමොග්ගල්ලානො ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ විහරන්ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙනායස්මා ලක්ඛණො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ලක්ඛණං එතදවොච – ‘‘ආයාමාවුසො ලක්ඛණ, රාජගහං පිණ්ඩාය පවිසිස්සාමා’’ති. ‘‘එවමාවුසො’’ති ඛො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මතො මහාමොග්ගල්ලානස්ස පච්චස්සොසි. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤතරස්මිං පදෙසෙ සිතං පාත්වාකාසි. අථ ඛො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං එතදවොච – ‘‘කො නු ඛො, ආවුසො මොග්ගල්ලාන, හෙතු කො පච්චයො සිතස්ස පාතුකම්මායා’’ති? ‘‘අකාලො ඛො, ආවුසො ලක්ඛණ, එතස්ස පඤ්හස්ස [පඤ්හස්ස බ්‍යාකරණාය (ස්‍යා.)]. භගවතො මං සන්තිකෙ එතං පඤ්හං පුච්ඡාහී’’ති. අථ ඛො ආයස්මා ච ලක්ඛණො ආයස්මා ච මහාමොග්ගල්ලානො රාජගහෙ පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං එතදවොච – ‘‘ඉධායස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤතරස්මිං පදෙසෙ සිතං පාත්වාකාසි. කො නු ඛො, ආවුසො මොග්ගල්ලාන, හෙතු කො පච්චයො සිතස්ස පාතුකම්මායා’’ති? ‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං අට්ඨිකසඞ්ඛලිකං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා ඵාසුළන්තරිකාහි විතුඩෙන්ති [විතුදෙන්ති විතච්ඡෙන්ති විරාජෙන්ති (ස්‍යා.)]. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති. තස්ස මය්හං, ආවුසො, එතදහොසි – ‘අච්ඡරියං වත භො, අබ්භුතං වත භො, එවරූපොපි නාම සත්තො භවිස්සති! එවරූපොපි නාම යක්ඛො භවිස්සති! එවරූපොපි නාම අත්තභාවප්පටිලාභො භවිස්සතී’’’ති! භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො උල්ලපතී’’ති. අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘චක්ඛුභූතා වත, භික්ඛවෙ, සාවකා විහරන්ති. ඤාණභූතා වත, භික්ඛවෙ, සාවකා විහරන්ති. යත්‍ර හි නාම සාවකො එවරූපං ඤස්සති වා දක්ඛති වා සක්ඛිං වා කරිස්සති. පුබ්බෙව මෙ සො, භික්ඛවෙ, සත්තො දිට්ඨො අහොසි. අපි චාහං න බ්‍යාකාසිං. අහඤ්චෙතං බ්‍යාකරෙය්‍යං පරෙ ච මෙ න සද්දහෙය්‍යුං. යෙ මෙ න සද්දහෙය්‍යුං තෙසං තං අස්ස දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය. එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ ගොඝාතකො අහොසි. සො තස්ස කම්මස්ස විපාකෙන බහූනි වස්සානි බහූනි වස්සසතානි බහූනි වස්සසහස්සානි බහූනි වස්සසතසහස්සානි නිරයෙ පච්චිත්වා තස්සෙව කම්මස්ස විපාකාවසෙසෙන එවරූපං අත්තභාවප්පටිලාභං පටිසංවෙදෙති. සච්චං, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානො ආහ. අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානස්සා’’ති.

229. ‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං මංසපෙසිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡෙන්ති විභජ්ජෙන්ති [විතුදෙන්ති විතච්ඡෙන්ති විරාජෙන්ති (ස්‍යා.)]. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ.... එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ ගොඝාතකො අහොසි…පෙ.....

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං මංසපිණ්ඩං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡෙන්ති විභජ්ජෙන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ.... එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සාකුණිකො අහොසි…පෙ.....

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං නිච්ඡවිං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡෙන්ති විභජ්ජෙන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ.... එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ ඔරබ්භිකො අහොසි…පෙ.....

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං අසිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං . තස්ස තෙ අසී උප්පතිත්වා උප්පතිත්වා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ.... එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සූකරිකො අහොසි…පෙ.....

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං සත්තිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තා සත්තියො උප්පතිත්වා උප්පතිත්වා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ.... එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ මාගවිකො අහොසි…පෙ.....

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං උසුලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තෙ උසූ උප්පතිත්වා උප්පතිත්වා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ.... එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ කාරණිකො අහොසි…පෙ.....

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං සූචිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තා සූචියො උප්පතිත්වා උප්පතිත්වා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ…. එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සාරථිකො අහොසි…පෙ…..

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං සූචිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තා සූචියො සීසෙ පවිසිත්වා මුඛතො නික්ඛමන්ති; මුඛෙ පවිසිත්වා උරතො නික්ඛමන්ති; උරෙ පවිසිත්වා උදරතො නික්ඛමන්ති; උදරෙ පවිසිත්වා ඌරූහි නික්ඛමන්ති; ඌරූසු පවිසිත්වා ජඞ්ඝාහි නික්ඛමන්ති; ජඞ්ඝාසු පවිසිත්වා පාදෙහි නික්ඛමන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ…. එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සූචකො අහොසි…පෙ…..

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං කුම්භණ්ඩං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. සො ගච්ඡන්තොපි තෙව අණ්ඩෙ ඛන්ධෙ ආරොපෙත්වා ගච්ඡති, නිසීදන්තොපි තෙස්වෙව අණ්ඩෙසු නිසීදති. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡෙන්ති විභජ්ජෙන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ…. එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ ගාමකූටො අහොසි…පෙ…..

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං පුරිසං ගූථකූපෙ සසීසකං නිමුග්ගං…පෙ…. එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ පාරදාරිකො අහොසි…පෙ…..

‘‘ඉධාහං , ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං පුරිසං ගූථකූපෙ සසීසකං නිමුග්ගං උභොහි හත්ථෙහි ගූථං ඛාදන්තං…පෙ…. එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ දුට්ඨබ්‍රාහ්මණො අහොසි. සො කස්සපස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනෙ භික්ඛුසඞ්ඝං භත්තෙන නිමන්තෙත්වා දොණියො [දොණියො (ඉතිපි)] ගූථස්ස පූරාපෙත්වා කාලං ආරොචාපෙත්වා එතදවොච – ‘අතො [ඉතො (ස්‍යා.) අහො (ඉතිපි)], භොන්තො, යාවදත්ථං භුඤ්ජන්තු චෙව හරන්තු චා’’’ති…පෙ…..

230. ‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං නිච්ඡවිං ඉත්ථිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡෙන්ති විභජ්ජෙන්ති. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ…. එසා, භික්ඛවෙ, ඉත්ථී ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ අතිචාරිනී අහොසි…පෙ…..

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං ඉත්ථිං දුග්ගන්ධං මඞ්ගුලිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡෙන්ති විභජ්ජෙන්ති. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ…. එසා, භික්ඛවෙ, ඉත්ථී ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ ඉක්ඛණිකා අහොසි…පෙ…..

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං ඉත්ථිං උප්පක්කං ඔකිලිනිං ඔකිරිනිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ…. එසා, භික්ඛවෙ , ඉත්ථී කාලිඞ්ගස්ස රඤ්ඤො අග්ගමහෙසී අහොසි. සා ඉස්සාපකතා සපත්තිං අඞ්ගාරකටාහෙන ඔකිරි…පෙ…..

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං අසීසකං කබන්ධං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස උරෙ අක්ඛීනි චෙව හොන්ති මුඛඤ්ච. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡෙන්ති විභජ්ජෙන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ…. එසො, භික්ඛවෙ, සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ හාරිකො නාම චොරඝාතකො අහොසි…පෙ…..

‘‘ඉධාහං , ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං භික්ඛුං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස සඞ්ඝාටිපි ආදිත්තා සම්පජ්ජලිතා සජොතිභූතා, පත්තොපි ආදිත්තො සම්පජ්ජලිතො සජොතිභූතො, කායබන්ධනම්පි ආදිත්තං සම්පජ්ජලිතං සජොතිභූතං, කායොපි ආදිත්තො සම්පජ්ජලිතො සජොතිභූතො. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති…පෙ…. එසො, භික්ඛවෙ, භික්ඛු කස්සපස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනෙ පාපභික්ඛු අහොසි…පෙ…..

‘‘ඉධාහං, ආවුසො, ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං භික්ඛුනිං… අද්දසං සික්ඛමානං… අද්දසං සාමණෙරං… අද්දසං සාමණෙරිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තස්සා සඞ්ඝාටිපි ආදිත්තා සම්පජ්ජලිතා සජොතිභූතා, පත්තොපි ආදිත්තො සම්පජ්ජලිතො සජොතිභූතො, කායබන්ධනම්පි ආදිත්තං සම්පජ්ජලිතං සජොතිභූතං, කායොපි ආදිත්තො සම්පජ්ජලිතො සජොතිභූතො. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති. තස්ස මය්හං, ආවුසො, එතදහොසි – ‘අච්ඡරියං වත භො, අබ්භුතං වත භො, එවරූපොපි නාම සත්තො භවිස්සති! එවරූපොපි නාම යක්ඛො භවිස්සති! එවරූපොපි නාම අත්තභාවපටිලාභො භවිස්සතී’’’ති! භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො උල්ලපතී’’ති.

අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘චක්ඛුභූතා වත, භික්ඛවෙ, සාවකා විහරන්ති. ඤාණභූතා වත , භික්ඛවෙ, සාවකා විහරන්ති. යත්‍ර හි නාම සාවකො එවරූපං ඤස්සති වා දක්ඛති වා සක්ඛිං වා කරිස්සති! පුබ්බෙව මෙ සා, භික්ඛවෙ, සාමණෙරී දිට්ඨා අහොසි. අපි චාහං න බ්‍යාකාසිං. අහඤ්චෙතං බ්‍යාකරෙය්‍යං පරෙ ච මෙ න සද්දහෙය්‍යුං.

යෙ මෙ න සද්දහෙය්‍යුං තෙසං තං අස්ස දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය. එසා, භික්ඛවෙ, සාමණෙරී කස්සපස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනෙ පාපසාමණෙරී අහොසි. සා තස්ස කම්මස්ස විපාකෙන බහූනි වස්සානි බහූනි වස්සසතානි බහූනි වස්සසහස්සානි බහූනි වස්සසතසහස්සානි නිරයෙ පච්චිත්වා තස්සෙව කම්මස්ස විපාකාවසෙසෙන එවරූපං අත්තභාවප්පටිලාභං පටිසංවෙදෙති. සච්චං, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානො ආහ. අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානස්සා’’ති.

231. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘යතායං, ආවුසො, තපොදා සන්දති සො දහො අච්ඡොදකො සීතොදකො සාතොදකො සෙතකො සුප්පතිත්ථො රමණීයො පහූතමච්ඡකච්ඡපො චක්කමත්තානි ච පදුමානි පුප්ඵන්තී’’ති. භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො එවං වක්ඛති – ‘යතායං, ආවුසො , තපොදා සන්දති සො දහො අච්ඡොදකො සීතොදකො සාතොදකො සෙතකො සුප්පතිත්ථො රමණීයො පහූතමච්ඡකච්ඡපො චක්කමත්තානි ච පදුමානි පුප්ඵන්තී’ති. අථ ච පනායං තපොදා කුථිතා සන්දති. උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො උල්ලපතී’’ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘යතායං, භික්ඛවෙ, තපොදා සන්දති සො දහො අච්ඡොදකො සීතොදකො සාතොදකො සෙතකො සුප්පතිත්ථො රමණීයො පහූතමච්ඡකච්ඡපො චක්කමත්තානි ච පදුමානි පුප්ඵන්ති. අපි චායං, භික්ඛවෙ, තපොදා ද්වින්නං මහානිරයානං අන්තරිකාය ආගච්ඡති. තෙනායං තපොදා කුථිතා සන්දති. සච්චං, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානො ආහ. අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ලිච්ඡවීහි සද්ධිං සඞ්ගාමෙන්තො පභග්ගො අහොසි. අථ රාජා පච්ඡා සෙනං සඞ්කඩ්ඪිත්වා ලිච්ඡවයො පරාජෙසි. සඞ්ගාමෙ ච නන්දි චරති – ‘‘රඤ්ඤා ලිච්ඡවී පභග්ගා’’ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘රාජා, ආවුසො, ලිච්ඡවීහි පභග්ගො’’ති. භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො එවං වක්ඛති – ‘රාජා , ආවුසො, ලිච්ඡවීහි පභග්ගො’ති! සඞ්ගාමෙ ච නන්දිං චරති – ‘රඤ්ඤා ලිච්ඡවී පභග්ගා’ති! උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො උල්ලපතී’’ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘පඨමං, භික්ඛවෙ, රාජා ලිච්ඡවීහි පභග්ගො. අථ රාජා පච්ඡා සෙනං සඞ්කඩ්ඪිත්වා ලිච්ඡවයො පරාජෙසි. සච්චං, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානො ආහ. අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානස්සා’’ති.

232. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘ඉධාහං, ආවුසො, සප්පිනිකාය නදියා තීරෙ ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපන්නො නාගානං ඔගය්හ උත්තරන්තානං කොඤ්චං කරොන්තානං සද්දං අස්සොසි’’න්ති. භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපන්නො සද්දං සොස්සති! උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො උල්ලපතී’’ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අත්ථෙසො, භික්ඛවෙ, සමාධි සො ච ඛො අපරිසුද්ධො. සච්චං, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානො ආහ. අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, මොග්ගල්ලානස්සා’’ති.

අථ ඛො ආයස්මා සොභිතො භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘අහං, ආවුසො, පඤ්ච කප්පසතානි අනුස්සරාමී’’ති. භික්ඛූ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා සොභිතො එවං වක්ඛති – ‘අහං, ආවුසො , පඤ්ච කප්පසතානි අනුස්සරාමී’ති! උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා සොභිතො උල්ලපතී’’ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘අත්ථෙසා, භික්ඛවෙ, සොභිතස්ස. සා ච ඛො එකායෙව ජාති. සච්චං, භික්ඛවෙ, සොභිතො ආහ. අනාපත්ති, භික්ඛවෙ, සොභිතස්සාති.

චතුත්ථපාරාජිකං සමත්තං.

233. උද්දිට්ඨා ඛො ආයස්මන්තො චත්තාරො පාරාජිකා ධම්මා, යෙසං භික්ඛු අඤ්ඤතරං වා අඤ්ඤතරං වා ආපජ්ජිත්වා න ලභති භික්ඛූහි සද්ධිං සංවාසං, යථා පුරෙ තථා පච්ඡා, පාරාජිකො හොති අසංවාසො. තත්ථායස්මන්තෙ පුච්ඡාමි – ‘‘කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා’’? දුතියම්පි පුච්ඡාමි – ‘‘කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා’’? තතියම්පි පුච්ඡාමි – ‘‘කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා’’? පරිසුද්ධෙත්ථායස්මන්තො, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමීති.

පාරාජිකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං –

මෙථුනාදින්නාදානඤ්ච, මනුස්සවිග්ගහුත්තරි;
පාරාජිකානි චත්තාරි, ඡෙජ්ජවත්ථූ අසංසයාති.

පාරාජිකකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

2. සඞ්ඝාදිසෙසකණ්ඩං

1. සුක්කවිස්සට්ඨිසික්ඛාපදං

ඉමෙ ඛො පනායස්මන්තො තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසා

ධම්මා උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති.

234. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා සෙය්‍යසකො අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං චරති. සො තෙන කිසො හොති ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො. අද්දස ඛො ආයස්මා උදායී ආයස්මන්තං සෙය්‍යසකං කිසං ලූඛං දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතං ධමනිසන්ථතගත්තං. දිස්වාන ආයස්මන්තං සෙය්‍යසකං එතදවොච – ''කිස්ස ත්වං, ආවුසො සෙය්‍යසක, කිසො ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො? කච්චි නො ත්වං, ආවුසො සෙය්‍යසක, අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං චරසී''ති? ''එවමාවුසො''ති. ''තෙන හි ත්වං, ආවුසො සෙය්‍යසක, යාවදත්ථං භුඤ්ජ යාවදත්ථං සුප යාවදත්ථං න්හාය. යාවදත්ථං භුඤ්ජිත්වා යාවදත්ථං සුපිත්වා යාවදත්ථං න්හායිත්වා යදා තෙ අනභිරති උප්පජ්ජති රාගො චිත්තං අනුද්ධංසෙති තදා හත්ථෙන උපක්කමිත්වා අසුචිං මොචෙහී''ති. ''කිං නු ඛො, ආවුසො, කප්පති එවරූපං කාතු''න්ති? ''ආම, ආවුසො. අහම්පි එවං කරොමී''ති.

අථ ඛො ආයස්මා සෙය්‍යසකො යාවදත්ථං භුඤ්ජි යාවදත්ථං සුපි යාවදත්ථං න්හායි. යාවදත්ථං භුඤ්ජිත්වා යාවදත්ථං සුපිත්වා යාවදත්ථං න්හායිත්වා යදා අනභිරති උප්පජ්ජති රාගො චිත්තං අනුද්ධංසෙති තදා හත්ථෙන උපක්කමිත්වා අසුචිං මොචෙසි . අථ ඛො ආයස්මා සෙය්‍යසකො අපරෙන සමයෙන වණ්ණවා අහොසි පීණින්ද්‍රියො පසන්නමුඛවණ්ණො විප්පසන්නඡවිවණ්ණො. අථ ඛො ආයස්මතො සෙය්‍යසකස්ස සහායකා භික්ඛූ ආයස්මන්තං සෙය්‍යසකං එතදවොචුං – ''පුබ්බෙ ඛො ත්වං, ආවුසො සෙය්‍යසක, කිසො අහොසි ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො. සො දානි ත්වං එතරහි වණ්ණවා පීණින්ද්‍රියො පසන්නමුඛවණ්ණො විප්පසන්නඡවිවණ්ණො. කිං නු ඛො ත්වං, ආවුසො සෙය්‍යසක, භෙසජ්ජං කරොසී''ති? ''න ඛො අහං, ආවුසො, භෙසජ්ජං කරොමි . අපිචාහං යාවදත්ථං භුඤ්ජාමි යාවදත්ථං සුපාමි යාවදත්ථං න්හායාමි. යාවදත්ථං භුඤ්ජිත්වා යාවදත්ථං සුපිත්වා යාවදත්ථං න්හායිත්වා යදා මෙ අනභිරති උප්පජ්ජති රාගො චිත්තං අනුද්ධංසෙති තදා හත්ථෙන උපක්කමිත්වා අසුචිං මොචෙමී''ති. ''කිං පන ත්වං, ආවුසො සෙය්‍යසක, යෙනෙව හත්ථෙන සද්ධාදෙය්‍යං භුඤ්ජසි තෙනෙව හත්ථෙන උපක්කමිත්වා අසුචිං මොචෙසී''ති? ''එවමාවුසො''ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා සෙය්‍යසකො හත්ථෙන උපක්කමිත්වා අසුචිං මොචෙස්සතී''ති!

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං සෙය්‍යසකං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං සෙය්‍යසකං පටිපුච්ඡි – ''සච්චං කිර ත්වං, සෙය්‍යසක, හත්ථෙන උපක්කමිත්වා අසුචිං මොචෙසී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති . විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං, මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, හත්ථෙන උපක්කමිත්වා අසුචිං මොචෙස්සසි! නනු මයා, මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සරාගාය, විසඤ්ඤොගාය ධම්මො දෙසිතො නො සඤ්ඤොගාය, අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො නො සඋපාදානාය! තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, මයා විරාගාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සරාගාය චෙතෙස්සසි, විසඤ්ඤොගාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සඤ්ඤොගාය චෙතෙස්සසි, අනුපාදානාය ධම්මෙ දෙසිතෙ සඋපාදානාය චෙතෙස්සසි! නනු මයා, මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො දෙසිතො, මදනිම්මදනාය පිපාසවිනයාය ආලයසමුග්ඝාතාය වට්ටුපච්ඡෙදාය තණ්හක්ඛයාය විරාගාය නිරොධාය නිබ්බානාය ධම්මො දෙසිතො? නනු මයා, මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන කාමානං පහානං අක්ඛාතං, කාමසඤ්ඤානං පරිඤ්ඤා අක්ඛාතා, කාමපිපාසානං පටිවිනයො අක්ඛාතො, කාමවිතක්කානං සමුග්ඝාතො අක්ඛාතො, කාමපරිළාහානං වූපසමො අක්ඛාතො? නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය, පසන්නානං වා භිය්‍යොභාවාය. අථ ඛ්වෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානඤ්චෙව අප්පසාදාය, පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤථත්තායා''ති. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං සෙය්‍යසකං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුබ්භරතාය…පෙ…. ''එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

''සඤ්චෙතනිකා සුක්කවිස්සට්ඨි [විසට්ඨි (සී. ස්‍යා.)] **සඞ්ඝාදිසෙසො''**ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

235. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ පණීතභොජනානි භුඤ්ජිත්වා මුට්ඨස්සතී අසම්පජානා නිද්දං ඔක්කමන්ති. තෙසං මුට්ඨස්සතීනං අසම්පජානානං නිද්දං ඔක්කමන්තානං සුපිනන්තෙන අසුචි මුච්චති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි – ''භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං – 'සඤ්චෙතනිකා සුක්කවිස්සට්ඨි සඞ්ඝාදිසෙසො'ති. අම්හාකඤ්ච සුපිනන්තෙන

අසුචි මුච්චති. අත්ථි චෙත්ථ චෙතනා ලබ්භති. කච්චි නු ඛො මයං සඞ්ඝාදිසෙසං ආපත්තිං ආපන්නා''ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''අත්ථෙසා, භික්ඛවෙ, චෙතනා; සා ච ඛො අබ්බොහාරිකාති. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

236. **''සඤ්චෙතනිකා සුක්කවිස්සට්ඨි අඤ්ඤත්‍ර සුපිනන්තා සඞ්ඝාදිසෙසො''**ති.

237. **සඤ්චෙතනිකා**ති ජානන්තො සඤ්ජානන්තො චෙච්ච අභිවිතරිත්වා වීතික්කමො.

සුක්කන්ති දස සුක්කානි – නීලං පීතකං ලොහිතකං ඔදාතං තක්කවණ්ණං දකවණ්ණං තෙලවණ්ණං ඛීරවණ්ණං දධිවණ්ණං සප්පිවණ්ණං.

විස්සට්ඨීති ඨානතො චාවනා වුච්චති විස්සට්ඨීති.

අඤ්ඤත්‍ර සුපිනන්තාති ඨපෙත්වා සුපිනන්තං.

සඞ්ඝාදිසෙසොති සඞ්ඝොව තස්සා ආපත්තියා පරිවාසං දෙති, මූලාය පටිකස්සති, මානත්තං දෙති , අබ්භෙති; න සම්බහුලා, න එකපුග්ගලො. තෙන වුච්චති – ''සඞ්ඝාදිසෙසො''ති. තස්සෙව ආපත්තිනිකායස්ස නාමකම්මං අධිවචනං. තෙනපි වුච්චති – ''සඞ්ඝාදිසෙසො''ති.

අජ්ඣත්තරූපෙ මොචෙති, බහිද්ධාරූපෙ මොචෙති, අජ්ඣත්තබහිද්ධාරූපෙ මොචෙති, ආකාසෙ කටිං කම්පෙන්තො මොචෙති; රාගූපත්ථම්භෙ මොචෙති, වච්චූපත්ථම්භෙ මොචෙති, පස්සාවූපත්ථම්භෙ මොචෙති, වාතූපත්ථම්භෙ මොචෙති , උච්චාලිඞ්ගපාණකදට්ඨූපත්ථම්භෙ මොචෙති; ආරොග්‍යත්ථාය මොචෙති, සුඛත්ථාය මොචෙති, භෙසජ්ජත්ථාය මොචෙති, දානත්ථාය මොචෙති, පුඤ්ඤත්ථාය මොචෙති, යඤ්ඤත්ථාය මොචෙති, සග්ගත්ථාය මොචෙති, බීජත්ථාය මොචෙති, වීමංසත්ථාය මොචෙති, දවත්ථාය මොචෙති; නීලං මොචෙති, පීතකං මොචෙති, ලොහිතකං මොචෙති, ඔදාතං මොචෙති, තක්කවණ්ණං මොචෙති, දකවණ්ණං මොචෙති, තෙලවණ්ණං මොචෙති, ඛීරවණ්ණං මොචෙති, දධිවණ්ණං මොචෙති, සප්පිවණ්ණං මොචෙති.

238. **අජ්ඣත්තරූපෙ**ති අජ්ඣත්තං උපාදින්නෙ [උපාදිණ්ණෙ (සී. ක.)] රූපෙ.

බහිද්ධාරූපෙති බහිද්ධා උපාදින්නෙ වා අනුපාදින්නෙ වා.

අජ්ඣත්තබහිද්ධාරූපෙති තදුභයෙ.

ආකාසෙ කටිං කම්පෙන්තොති ආකාසෙ වායමන්තස්ස අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති.

රාගූපත්ථම්භෙති රාගෙන පීළිතස්ස අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති.

වච්චූපත්ථම්භෙති වච්චෙන පීළිතස්ස අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති.

පස්සාවූපත්ථම්භෙති පස්සාවෙන පීළිතස්ස අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති.

වාතූපත්ථම්භෙති වාතෙන පීළිතස්ස අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති.

උච්චාලිඞ්ගපාණකදට්ඨූපත්ථම්භෙති උච්චාලිඞ්ගපාණකදට්ඨෙන අඞ්ගජාතං කම්මනියං හොති.

239. ආරොග්‍යත්ථායාති අරොගො භවිස්සාමි.

සුඛත්ථායාති සුඛං වෙදනං උප්පාදෙස්සාමි.

භෙසජ්ජත්ථායාති භෙසජ්ජං භවිස්සති.

දානත්ථායාති දානං දස්සාමි.

පුඤ්ඤත්ථායාති පුඤ්ඤං භවිස්සති.

යඤ්ඤත්ථායාති යඤ්ඤං යජිස්සාමි.

සග්ගත්ථායාති සග්ගං ගමිස්සාමි.

බීජත්ථායාති බීජං භවිස්සති.

වීමංසත්ථායාති නීලං භවිස්සති, පීතකං භවිස්සති, ලොහිතකං භවිස්සති, ඔදාතං භවිස්සති, තක්කවණ්ණං භවිස්සති, දකවණ්ණං භවිස්සති, තෙලවණ්ණං භවිස්සති, ඛීරවණ්ණං භවිස්සති, දධිවණ්ණං භවිස්සති, සප්පිවණ්ණං භවිස්සතීති.

දවත්ථායාති ඛිඩ්ඩාධිප්පායො.

240. අජ්ඣත්තරූපෙ චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බහිද්ධාරූපෙ චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අජ්ඣත්තබහිද්ධාරූපෙ චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ආකාසෙ කටිං කම්පෙන්තො චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

රාගූපත්ථම්භෙ චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

වච්චූපත්ථම්භෙ චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පස්සාවූපත්ථම්භෙ චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

වාතූපත්ථම්භෙ චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

උච්චාලිඞ්ගපාණකදට්ඨූපත්ථම්භෙ චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ආරොග්‍යත්ථාය චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සුඛත්ථාය...පෙ.... භෙසජ්ජත්ථාය... දානත්ථාය... පුඤ්ඤත්ථාය... යඤ්ඤත්ථාය... සග්ගත්ථාය... බීජත්ථාය... වීමංසත්ථාය... දවත්ථාය චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නීලං චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස .

පීතකං... ලොහිතකං... ඔදාතං... තක්කවණ්ණං... දකවණ්ණං... තෙලවණ්ණං... ඛීරවණ්ණං... දධිවණ්ණං... සප්පිවණ්ණං චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සුද්ධිකං නිට්ඨිතං.

ආරොග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ආරොග්‍යත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච...පෙ.... ආරොග්‍යත්ථඤ්ච දානත්ථඤ්ච... ආරොග්‍යත්ථඤ්ච පුඤ්ඤත්ථඤ්ච... ආරොග්‍යත්ථඤ්ච යඤ්ඤත්ථඤ්ච... ආරොග්‍යත්ථඤ්ච සග්ගත්ථඤ්ච... ආරොග්‍යත්ථඤ්ච බීජත්ථඤ්ච... ආරොග්‍යත්ථඤ්ච වීමංසත්ථඤ්ච... ආරොග්‍යත්ථඤ්ච දවත්ථඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකස්ස ඛණ්ඩචක්කං නිට්ඨිතං.

241. සුඛත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සුඛත්ථඤ්ච දානත්ථඤ්ච...පෙ.... සුඛත්ථඤ්ච පුඤ්ඤත්ථඤ්ච... සුඛත්ථඤ්ච යඤ්ඤත්ථඤ්ච... සුඛත්ථඤ්ච සග්ගත්ථඤ්ච... සුඛත්ථඤ්ච බීජත්ථඤ්ච... සුඛත්ථඤ්ච වීමංසත්ථඤ්ච... සුඛත්ථඤ්ච දවත්ථඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සුඛත්ථාය ච ආරොග්‍යත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

242. භෙසජ්ජත්ථාය ච දානත්ථාය ච...පෙ.... භෙසජ්ජත්ථාය ච පුඤ්ඤත්ථාය ච... භෙසජ්ජත්ථාය ච යඤ්ඤත්ථාය ච... භෙසජ්ජත්ථාය ච සග්ගත්ථාය ච... භෙසජ්ජත්ථාය ච බීජත්ථාය ච... භෙසජ්ජත්ථාය ච වීමංසත්ථාය ච... භෙසජ්ජත්ථාය ච දවත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භෙසජ්ජත්ථාය ච ආරොග්‍යත්ථාය ච...පෙ.... භෙසජ්ජත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දානත්ථාය ච පුඤ්ඤත්ථාය ච...පෙ.... දානත්ථාය ච යඤ්ඤත්ථාය ච... දානත්ථාය ච සග්ගත්ථාය ච... දානත්ථාය ච බීජත්ථාය ච... දානත්ථාය ච වීමංසත්ථාය ච... දානත්ථාය ච දවත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දානත්ථාය ච ආරොග්‍යත්ථාය ච...පෙ.... දානත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච... දානත්ථාය ච භෙසජ්ජත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුඤ්ඤත්ථාය ච යඤ්ඤත්ථාය ච...පෙ.... පුඤ්ඤත්ථාය ච සග්ගත්ථාය ච... පුඤ්ඤත්ථාය ච බීජත්ථාය ච... පුඤ්ඤත්ථාය ච වීමංසත්ථාය ච... පුඤ්ඤත්ථාය ච දවත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුඤ්ඤත්ථාය ච ආරොග්‍යත්ථාය ච...පෙ.... පුඤ්ඤත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච... පුඤ්ඤත්ථාය ච භෙසජ්ජත්ථාය ච... පුඤ්ඤත්ථාය ච දානත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

යඤ්ඤත්ථාය ච සග්ගත්ථාය ච...පෙ.... යඤ්ඤත්ථාය ච බීජත්ථාය ච... යඤ්ඤත්ථාය ච වීමංසත්ථාය ච ... යඤ්ඤත්ථාය ච දවත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

යඤ්ඤත්ථාය ච ආරොග්‍යත්ථාය ච...පෙ.... යඤ්ඤත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච... යඤ්ඤත්ථාය ච භෙසජ්ජත්ථාය ච... යඤ්ඤත්ථාය ච දානත්ථාය ච... යඤ්ඤත්ථාය ච පුඤ්ඤත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සග්ගත්ථාය ච බීජත්ථාය ච...පෙ.... සග්ගත්ථාය ච වීමංසත්ථාය ච... සග්ගත්ථාය ච දවත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සග්ගත්ථාය ච ආරොග්‍යත්ථාය ච...පෙ.... සග්ගත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච... සග්ගත්ථාය ච භෙසජ්ජත්ථාය ච... සග්ගත්ථාය ච දානත්ථාය ච... සග්ගත්ථාය ච පුඤ්ඤත්ථාය ච... සග්ගත්ථාය ච යඤ්ඤත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බීජත්ථාය ච වීමංසත්ථාය ච...පෙ.... බීජත්ථාය ච දවත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බීජත්ථාය ච ආරොග්‍යත්ථාය ච...පෙ.... බීජත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච... බීජත්ථාය ච භෙසජ්ජත්ථාය ච... බීජත්ථාය ච දානත්ථාය ච... බීජත්ථාය ච පුඤ්ඤත්ථාය ච... බීජත්ථාය ච යඤ්ඤත්ථාය ච... බීජත්ථාය ච සග්ගත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

වීමංසත්ථාය ච දවත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

වීමංසත්ථාය ච ආරොග්‍යත්ථාය ච...පෙ.... වීමංසත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච... වීමංසත්ථාය ච භෙසජ්ජත්ථාය ච... වීමංසත්ථාය ච දානත්ථාය ච... වීමංසත්ථාය ච පුඤ්ඤත්ථාය ච... වීමංසත්ථාය ච යඤ්ඤත්ථාය ච... වීමංසත්ථාය ච සග්ගත්ථාය ච... වීමංසත්ථාය ච බීජත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දවත්ථාය ච ආරොග්‍යත්ථාය ච...පෙ.... දවත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච... දවත්ථාය ච භෙසජ්ජත්ථාය ච... දවත්ථාය ච දානත්ථාය ච... දවත්ථාය ච පුඤ්ඤත්ථාය ච... දවත්ථාය ච යඤ්ඤත්ථාය ච... දවත්ථාය ච සග්ගත්ථාය ච... දවත්ථාය ච බීජත්ථාය ච... දවත්ථාය ච වීමංසත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකස්ස බද්ධචක්කං නිට්ඨිතං.

ආරොග්‍යත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච භෙසජ්ජත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස...පෙ.... ආරොග්‍යත්ථාය ච සුඛත්ථාය ච දවත්ථාය ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දුමූලකස්ස ඛණ්ඩචක්කං.

සුඛත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච දානත්ථඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස…පෙ…. සුඛත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච දවත්ථඤ්ච…පෙ…. සුඛත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච ආරොග්‍යත්ථඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දුමූලකස්ස බද්ධචක්කං සංඛිත්තං.

වීමංසත්ථඤ්ච දවත්ථඤ්ච ආරොග්‍යත්ථඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස. වීමංසත්ථඤ්ච දවත්ථඤ්ච බීජත්ථඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දුමූලකං නිට්ඨිතං.

තිමූලකම්පි චතුමූලකම්පි පඤ්චමූලකම්පි ඡමූලකම්පි සත්තමූලකම්පි අට්ඨමූලකම්පි නවමූලකම්පි එවමෙව විත්ථාරෙතබ්බං.

ඉදං සබ්බමූලකං.

243. ආරොග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච දානත්ථඤ්ච පුඤ්ඤත්ථඤ්ච යඤ්ඤත්ථඤ්ච සග්ගත්ථඤ්ච බීජත්ථඤ්ච වීමංසත්ථඤ්ච දවත්ථඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සබ්බමූලකං නිට්ඨිතං.

244. නීලඤ්ච පීතකඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නීලඤ්ච ලොහිතකඤ්ච…පෙ…. නීලඤ්ච ඔදාතඤ්ච… නීලඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච… නීලඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච… නීලඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච… නීලඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච… නීලඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච… නීලඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චත්ති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකස්ස ඛණ්ඩචක්කං නිට්ඨිතං.

245. පීතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පීතකඤ්ච ඔදාතඤ්ච…පෙ…. පීතකඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච… පීතකඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච… පීතකඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච… පීතකඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච… පීතකඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච… පීතකඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පීතකඤ්ච නීලඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකස්ස බද්ධචක්කං.

246. ලොහිතකඤ්ච ඔදාතඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ලොහිතකඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච…පෙ…. ලොහිතකඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච… ලොහිතකඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච… ලොහිතකඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච… ලොහිතකඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච… ලොහිතකඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ලොහිතකඤ්ච නීලඤ්ච…පෙ…. ලොහිතකඤ්ච පීතකඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඔදාතඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච…පෙ…. ඔදාතඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච… ඔදාතඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච… ඔදාතඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච… ඔදාතඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච… ඔදාතඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඔදාතඤ්ච නීලඤ්ච…පෙ…. ඔදාතඤ්ච පීතකඤ්ච… ඔදාතඤ්ච ලොහිතකඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

තක්කවණ්ණඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච…පෙ…. තක්කවණ්ණඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච… තක්කවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච… තක්කවණ්ණඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච… තක්කවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

තක්කවණ්ණඤ්ච නීලඤ්ච…පෙ…. තක්කවණ්ණඤ්ච පීතකඤ්ච… තක්කවණ්ණඤ්ච ලොහිතකඤ්ච… තක්කවණ්ණඤ්ච ඔදාතඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දකවණ්ණඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච…පෙ…. දකවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච… දකවණ්ණඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච… දකවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දකවණ්ණඤ්ච නීලඤ්ච…පෙ…. දකවණ්ණඤ්ච පීතකඤ්ච… දකවණ්ණඤ්ච ලොහිතකඤ්ච… දකවණ්ණඤ්ච ඔදාතඤ්ච… දකවණ්ණඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති , ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

තෙලවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච…පෙ…. තෙලවණ්ණඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච… තෙලවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

තෙලවණ්ණඤ්ච නීලඤ්ච…පෙ…. තෙලවණ්ණඤ්ච පීතකඤ්ච… තෙලවණ්ණඤ්ච ලොහිතකඤ්ච… තෙලවණ්ණඤ්ච ඔදාතඤ්ච… තෙලවණ්ණඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච… තෙලවණ්ණඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛීරවණ්ණඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච…පෙ…. ඛීරවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛීරවණ්ණඤ්ච නීලඤ්ච…පෙ…. ඛීරවණ්ණඤ්ච පීතකඤ්ච… ඛීරවණ්ණඤ්ච ලොහිතකඤ්ච… ඛීරවණ්ණඤ්ච ඔදාතඤ්ච… ඛීරවණ්ණඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච… ඛීරවණ්ණඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච… ඛීරවණ්ණඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දධිවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දධිවණ්ණඤ්ච නීලඤ්ච…පෙ…. දධිවණ්ණඤ්ච පීතකඤ්ච… දධිවණ්ණඤ්ච ලොහිතකඤ්ච… දධිවණ්ණඤ්ච ඔදාතඤ්ච… දධිවණ්ණඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච… දධිවණ්ණඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච… දධිවණ්ණඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච… දධිවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සප්පිවණ්ණඤ්ච නීලඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සප්පිවණ්ණඤ්ච පීතකඤ්ච…පෙ…. සප්පිවණ්ණඤ්ච ලොහිතකඤ්ච… සප්පිවණ්ණඤ්ච ඔදාතඤ්ච… සප්පිවණ්ණඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච… සප්පිවණ්ණඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච… සප්පිවණ්ණඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච… සප්පිවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච … සප්පිවණ්ණඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකස්ස බද්ධචක්කං නිට්ඨිතං.

නීලඤ්ච පීතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස…පෙ…. නීලඤ්ච පීතකඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දුමූලකස්ස ඛණ්ඩචක්කං.

පීතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච ඔදාතඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස…පෙ…. පීතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච…පෙ…. පීතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච නීලඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දුමූලකස්ස බද්ධචක්කං සංඛිත්තං.

දධිවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච නීලඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස…පෙ…. දධිවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච වෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දුමූලකං නිට්ඨිතං.

තිමූලකම්පි චතුමූලකම්පි පඤ්චමූලකම්පි ඡමූලකම්පි සත්තමූලකම්පි අට්ඨමූලකම්පි නවමූලකම්පි එවමෙව විත්ථාරෙතබ්බං.

ඉදං සබ්බමූලකං.

247. නීලඤ්ච පීතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච ඔදාතඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සබ්බමූලකං නිට්ඨිතං.

248. ආරොගයත්ථඤ්ච නීලඤ්ච [ආරොගයත්ථං නීලං (?)] චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ආරොගයත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච නීලඤ්ච පීතකඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ආරොගයත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච නීලඤ්ච පීතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

උභතො වඩ්ඪකං එවමෙව වඩ්ඪෙතබ්බං.

ආරොගයත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච දානත්ථඤ්ච පුඤ්ඤත්ථඤ්ච යඤ්ඤත්ථඤ්ච සග්ගත්ථඤ්ච බීජත්ථඤ්ච වීමංසත්ථඤ්ච දවත්ථඤ්ච නීලඤ්ච පීතකඤ්ච ලොහිතකඤ්ච ඔදාතඤ්ච තක්කවණ්ණඤ්ච දකවණ්ණඤ්ච තෙලවණ්ණඤ්ච ඛීරවණ්ණඤ්ච දධිවණ්ණඤ්ච සප්පිවණ්ණඤ්ච චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

මිස්සකචක්කං නිට්ඨිතං.

249. නීලං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති පීතකං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නීලං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති ලොහිතකං…පෙ…. ඔදාතං … තක්කවණ්ණං… දකවණ්ණං… තෙලවණ්ණං… ඛීරවණ්ණං… දධිවණ්ණං… සප්පිවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩචක්කං නිට්ඨිතං.

250. පීතකං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති ලොහිතකං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පීතකං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති ඔදාතං…පෙ…. තක්කවණ්ණං… දකවණ්ණං… තෙලවණ්ණං… ඛීරවණ්ණං… දධිවණ්ණං… සප්පිවණ්ණං… නීලං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධචක්කමූලං සංඛිත්තං.

251. සප්පිවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති නීලං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සප්පිවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති පීතකං…පෙ…. ලොහිතකං… ඔදාතං … තක්කවණ්ණං… දකවණ්ණං… තෙලවණ්ණං… ඛීරවණ්ණං… දධිවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

කුච්ඡිචක්කං නිට්ඨිතං.

252. පීතකං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති නීලං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ලොහිතකං…පෙ…. ඔදාතං… තක්කවණ්ණං… දකවණ්ණං… තෙලවණ්ණං… ඛීරවණ්ණං… දධිවණ්ණං… සප්පිවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති නීලං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිචක්කස්ස පඨමං ගමනං නිට්ඨිතං.

253. ලොහිතකං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති පීතකං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඔදාතං…පෙ…. තක්කවණ්ණං… දකවණ්ණං… තෙලවණ්ණං… ඛීරවණ්ණං

… දධිවණ්ණං… සප්පිවණ්ණං… නීලං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති පීතකං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිචක්කස්ස දුතියං ගමනං නිට්ඨිතං.

254. ඔදාතං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති ලොහිතකං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

තක්කවණ්ණං…පෙ…. දකවණ්ණං… තෙලවණ්ණං… ඛීරවණ්ණං… දධිවණ්ණං…

සප්පිවණ්ණං… නීලං … පීතකං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති ලොහිතකං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිචක්කස්ස තතියං ගමනං නිට්ඨිතං.

255. තක්කවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති ඔදාතං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දකවණ්ණං…පෙ…. තෙලවණ්ණං… ඛීරවණ්ණං… දධිවණ්ණං… සප්පිවණ්ණං… නීලං… පීතකං… ලොහිතකං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති ඔදාතං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිචක්කස්ස චතුත්ථං ගමනං නිට්ඨිතං.

256. දකවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති තක්කවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

තෙලවණ්ණං …පෙ…. ඛීරවණ්ණං… දධිවණ්ණං… සප්පිවණ්ණං… නීල…

පීතකං… ලොහිතකං… ඔදාතං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති තක්කවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිචක්කස්ස පඤ්චමං ගමනං නිට්ඨිතං.

257. තෙලවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති දකවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛීරවණ්ණං…පෙ…. දධිවණ්ණං… සප්පිවණ්ණං… නීලං … පීතකං… ලොහිතකං…

ඔදාතං… තක්කවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති දකවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිචක්කස්ස ඡට්ඨං ගමනං නිට්ඨිතං.

258. ඛීරවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති තෙලවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දධිවණ්ණං…පෙ…. සප්පිවණ්ණං… නීලං… පීතකං… ලොහිතකං… ඔදාතං… තක්කවණ්ණං… දකවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති තෙලවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිචක්කස්ස සත්තමං ගමනං නිට්ඨිතං.

259. දධිවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති ඛීරවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සප්පිවණ්ණං…පෙ…. නීලං… පීතකං… ලොහිතකං… ඔදාතං… තක්කවණ්ණං… දකවණ්ණං… තෙලවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති ඛීරවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිචක්කස්ස අට්ඨමං ගමනං නිට්ඨිතං.

260. සප්පිවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති දධිවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නීලං…පෙ…. පීතකං… ලොහිතකං… ඔදාතං… තක්කවණ්ණං… දකවණ්ණං… තෙලවණ්ණං… ඛීරවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති දධිවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවක්කස්ස නවමං ගමනං නිට්ඨිතං.

261. නීලං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති සප්පිවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පීතකං …පෙ…. ලොහිතකං… ඔදාතං… තක්කවණ්ණං… දකවණ්ණං … තෙලවණ්ණං… ඛීරවණ්ණං… දධිවණ්ණං මොචෙස්සාමීති චෙතෙති උපක්කමති සප්පිවණ්ණං මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවක්කස්ස දසමං ගමනං නිට්ඨිතං.

පිට්ඨිවක්කං නිට්ඨිතං.

262. චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

චෙතෙති උපක්කමති න මුච්චති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

චෙතෙති න උපක්කමති මුච්චති, අනාපත්ති.

චෙතෙති න උපක්කමති න මුච්චති, අනාපත්ති.

න චෙතෙති උපක්කමති මුච්චති, අනාපත්ති.

න චෙතෙති උපක්කමති න මුච්චති, අනාපත්ති.

න චෙතෙති න උපක්කමති මුච්චති, අනාපත්ති.

න චෙතෙති න උපක්කමති න මුච්චති, අනාපත්ති.

අනාපත්ති සුපිනන්තෙන, නමොචනාධිප්පායස්ස, උම්මත්තකස්ස, ඛිත්තචිත්තස්ස, වෙදනාට්ටස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

විනීතවත්ථුඋද්දානගාථා

සුපිනොච්චාරපස්සාවො , විතක්කුණ්හොදකෙන ච;
භෙසජ්ජං කණ්ඩුවං මග්ගො, වත්ථි ජන්තාසරූපක්කමො [ජන්තග්ගුපක්කමො (සී.), ජන්තාසරං ඌරු (ස්‍යා.)].

සාමණෙරො ච සුත්තො ච, ඌරු මුට්ඨිනා පීළයි;
ආකාසෙ ථම්භං නිජ්ඣායි, ඡිද්දං කට්ඨෙන ඝට්ටයි.

සොතො උදඤ්ජලං ධාවං, පුප්ඵාවලියං පොක්ඛරං;
වාලිකා කද්දමුස්සෙකො [කද්දමොසෙකො (?)], සයනඞ්ගුට්ඨකෙන චාති.

විනීතවත්ථු

263. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො සුපිනන්තෙන අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො අහං සඞ්ඝාදිසෙසං ආපත්තිං ආපන්නො’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සුපිනන්තෙනා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උච්චාරං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘නාහං, භගවා, මොචනාධිප්පායො’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කාමවිතක්කං විතක්කෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, විතක්කෙන්තස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උණ්හොදකෙන න්හායන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘කිංචිත්තො ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘නාහං, භගවා, මොචනාධිප්පායො’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස උණ්හොදකෙන න්හායන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස උණ්හොදකෙන න්හායන්තස්ස අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අඞ්ගජාතෙ වණො හොති. භෙසජ්ජෙන [තස්ස භෙසජ්ජෙන (?)] ආලිම්පෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අඞ්ගජාතෙ වණො හොති. මොචනාධිප්පායස්ස [තස්ස මොචනාමිප්පායස්ස (ස්‍යා.)] භෙසජ්ජෙන ආලිම්පෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අණ්ඩං කණ්ඩුවන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති , භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස අණ්ඩං කණ්ඩුවන්තස්ස [කණ්ඩූවන්තස්ස (සී.)] අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

264. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මග්ගං ගච්ඡන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස මග්ගං ගච්ඡන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො වත්ථිං ගහෙත්වා පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස වත්ථිං ගහෙත්වා පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ජන්තාඝරෙ උදරවට්ටිං තාපෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස ජන්තාඝරෙ උදරවට්ටිං තාපෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ජන්තාඝරෙ උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපරිකම්මං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස ජන්තාඝරෙ උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපරිකම්මං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

265. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො ඌරුං ඝට්ටාපෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස ඌරුං ඝට්ටාපෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මොචනාධිප්පායො අඤ්ඤතරං සාමණෙරං එතදවොච – ‘‘එහි මෙ ත්වං, ආවුසො සාමණෙර, අඞ්ගජාතං ගණ්හාහී’’ති. සො තස්ස අඞ්ගජාතං අග්ගහෙසි. තස්සෙව අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සුත්තස්ස සාමණෙරස්ස අඞ්ගජාතං අග්ගහෙසි. තස්සෙව අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි …පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

266. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස ඌරූහි අඞ්ගජාතං පීළෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස මුට්ඨිනා අඞ්ගජාතං පීළෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස ආකාසෙ කටිං කම්පෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කායං ථම්භෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස කායං ථම්භෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො මාතුගාමස්ස අඞ්ගජාතං උපනිජ්ඣායි. තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස. න ච, භික්ඛවෙ, සාරත්තෙන මාතුගාමස්ස අඞ්ගජාතං උපනිජ්ඣායිතබ්බං. යො උපනිජ්ඣායෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

267. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස තාළච්ඡිද්දං අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස කට්ඨෙන අඞ්ගජාතං ඝට්ටෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස ; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පටිසොතෙ න්හායන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස පටිසොතෙ න්හායන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උදඤ්ජලං කීළන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස උදඤ්ජලං කීළන්තස්ස අසුචි මුච්චි…පෙ…. අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති

ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උදකෙ ධාවන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි... පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස උදකෙ ධාවන්තස්ස අසුචි මුච්චි...පෙ.... අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පුප්ඵාවලියං [පුප්ඵාවළියං (සයා. ක.)] කීළන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස පුප්ඵාවලියං කීළන්තස්ස අසුචි මුච්චි... පෙ.... අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

268. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පොක්ඛරවනෙ ධාවන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස පොක්ඛරවනෙ ධාවන්තස්ස අසුචි මුච්චි...පෙ.... අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස වාලිකං අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි...පෙ.... අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස කද්දමං අඞ්ගජාතං පවෙසෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි...පෙ.... අසුචි න මුච්චි . තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො උදකෙන අඞ්ගජාතං ඔසිඤ්චන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නමොචනාධිප්පායස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස උදකෙන අඞ්ගජාතං ඔසිඤ්චන්තස්ස අසුචි මුච්චි...පෙ.... අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස සයනෙ අඞ්ගජාතං ඝට්ටෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි...පෙ.... අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පායස්ස අඞ්ගුට්ඨෙන අඞ්ගජාතං ඝට්ටෙන්තස්ස අසුචි මුච්චි...පෙ.... අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො අහං සඞ්ඝාදිසෙසං ආපත්තිං ආපන්නො’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

සුක්කවිස්සට්ඨිසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං පඨමං.

2. කායසංසග්ගසික්ඛාපදං

269. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උදායී අරඤ්ඤෙ විහරති. තස්සායස්මතො විහාරො අභිරූපො හොති දස්සනීයො පාසාදිකො, මජ්ඣෙගබ්භො, සමන්තාපරියාගාරො, සුපඤ්ඤත්තං මඤ්චපීඨං භිසිබිම්බොහනං, පානීයං පරිභොජනීයං සුපට්ඨිතං, පරිවෙණං සුසම්මට්ඨං. බහූ මනුස්සා ආයස්මතො උදායිස්ස විහාරපෙක්ඛකා ආගච්ඡන්ති. අඤ්ඤතරොපි බ්‍රාහ්මණො සපජාපතිකො යෙනායස්මා උදායී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොච – ‘‘ඉච්ඡාම මයං භොතො උදායිස්ස විහාරං පෙක්ඛිතු’’න්ති. ‘‘තෙන හි, බ්‍රාහ්මණ, පෙක්ඛස්සූ’’ති, අවාපුරණං [අපාපුරණං (සයා.)] ආදාය ඝටිකං උග්ඝාටෙත්වා කවාටං පණාමෙත්වා විහාරං පාවිසි. සොපි ඛො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මතො උදායිස්ස පිට්ඨිතො

පාවිසි. සාපි ඛො බ්‍රාහ්මණී තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පිට්ඨිතො පාවිසි. අථ ඛො ආයස්මා උදායී එකච්චෙ වාතපානෙ විවරන්තො එකච්චෙ වාතපානෙ ථකෙන්තො ගබ්භං අනුපරිගන්ත්වා පිට්ඨිතො ආගන්ත්වා තස්සා බ්‍රාහ්මණියා අඞ්ගමඞ්ගානි පරාමසි. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මතා උදායිනා සද්ධිං පටිසම්මොදිත්වා අගමාසි. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො අත්තමනො අත්තමනවාචං නිච්ඡාරෙසි – ''උළාරා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා යෙ ඉමෙ එවරූපෙ අරඤ්ඤෙ විහරන්ති. භවම්පි උදායී උළාරො යො එවරූපෙ අරඤ්ඤෙ විහරතී''ති.

එවං වුත්තෙ සා බ්‍රාහ්මණී තං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච – ''කුතො තස්ස උළාරත්තතා! යථෙව මෙ ත්වං අඞ්ගමඞ්ගානි පරාමසි එවමෙව මෙ සමණො උදායී අඞ්ගමඞ්ගානි පරාමසී''ති. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති ඛියති විපාචෙති – ''අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙ හි නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවන්තො කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති! නත්ථි ඉමෙසං සාමඤ්ඤං නත්ථි ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. කථඤ්හි නාම සමණො උදායී මම භරියාය අඞ්ගමඞ්ගානි පරාමසිස්සති! න හි සක්කා කුලිත්ථීහි කුලධීතාහි කුලකුමාරීහි කුලසුණ්හාහි කුලදාසීහි ආරාමං වා විහාරං වා ගන්තුං. සචෙ [සචෙ හි (ස්‍යා.)] කුලිත්ථියො කුලධීතරො [කුලධීතායො (සී. ස්‍යා.)] කුලකුමාරියො කුලසුණ්හායො කුලදාසියො ආරාමං වා විහාරං වා ගච්ඡෙය්‍යුං, තාපි සමණා සක්‍යපුත්තියා දූසෙය්‍යු''න්ති!

අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ඛියන්තස්ස විපාචෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උදායී මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජිස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උදායිං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං උදායිං පටිපුච්ඡි – ''සච්චං කිර ත්වං, උදායි, මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජසී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං, මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජිස්සසි! නනු මයා, මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සරාගාය…පෙ…. කාමපරිළාහානං වූපසමො අක්ඛාතො. නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

270. ''යො පන භික්ඛු ඔතිණ්ණො විපරිණතෙන චිත්තෙන මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජෙය්‍ය හත්ථග්ගාහං වා වෙණිග්ගාහං වා අඤ්ඤතරස්ස වා අඤ්ඤතරස්ස වා අඞ්ගස්ස පරාමසනං, සඞ්ඝාදිසෙසො''ති.

271. යො පනාති යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

ඔතිණ්ණො නාම සාරත්තො අපෙක්ඛවා පටිබද්ධචිත්තො.

විපරිණතන්ති රත්තම්පි චිත්තං විපරිණතං. දුට්ඨම්පි චිත්තං විපරිණතං. මූළ්හම්පි චිත්තං විපරිණතං. අපිච, රත්තං චිත්තං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතං විපරිණතන්ති.

මාතුගාමො නාම මනුස්සිත්ථී, න යක්ඛී න පෙතී, න තිරච්ඡානගතා. අන්තමසො තදහුජාතාපි දාරිකා, පගෙව මහත්තරී.

සද්ධින්ති එකතො.

කායසංසග්ගං සමාපජ්ජෙය්‍යාති අජ්ඣාචාරො වුච්චති.

හත්ථො නාම කප්පරං උපාදාය යාව අග්ගනඛා.

වෙණී නාම සුද්ධකෙසා වා, සුත්තමිස්සා වා, මාලාමිස්සා වා, හිරඤ්ඤමිස්සා වා, සුවණ්ණමිස්සා වා, මුත්තාමිස්සා වා, මණිමිස්සා වා.

අඞ්ගං නාම හත්ථඤ්ච වෙණිඤ්ච ඨපෙත්වා අවසෙසං අඞ්ගං නාම.

272. ආමසනා , පරාමසනා, ඔමසනා, උම්මසනා, ඔලඞ්ඝනා, උල්ලඞ්ඝනා, ආකඩ්ඪනා, පතිකඩ්ඪනා, අභිනිග්ගණ්හනා, අභිනිප්පීළනා, ගහණං, ඡුපනං.

ආමසනා නාම ආමට්ඨමත්තා.

පරාමසනා නාම ඉතොචිතො ච සංචොපනා.

ඔමසනා නාම හෙට්ඨා ඔරොපනා.

උම්මසනා නාම උද්ධං උච්චාරණා.

ඔලඞ්ඝනා නාම හෙට්ඨා ඔනමනා.

උල්ලඞ්ඝනා නාම උද්ධං උච්චාරණා.

ආකඩ්ඪනා නාම ආවිඤ්ඡනා [ආවිඤ්ජනා (සී. ස්‍යා.)].

පතිකඩ්ඪනා නාම පතිප්පණාමනා.

අභිනිග්ගණ්හනා නාම අඞ්ගං ගහෙත්වා නිප්පීළනා.

අභිනිප්පීළනා නාම කෙනචි සහ නිප්පීළනා.

ගහණං නාම ගහිතමත්තං.

ඡුපනං නාම ඵුට්ඨමත්තං.

සඞ්ඝාදිසෙසොති…පෙ…. තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

273. ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච භික්ඛු ච. නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති ඔමසති උම්මසති ඔලඞ්ඝෙති උල්ලඞ්ඝෙති ආකඩ්ඪති පතිකඩ්ඪති අභිනිග්ගණ්හාති අභිනිප්පීළෙති ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඉත්ථී ච හොති වෙමතිකො සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

ඉත්ථී ච හොති පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

ඉත්ථී ච හොති පුරිසසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

ඉත්ථී ච හොති තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

පණ්ඩකො ච හොති පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

පණ්ඩකො ච හොති වෙමතිකො සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

පණ්ඩකො ච හොති පුරිසසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

පණ්ඩකො ච හොති තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති , ආපත්ති දුක්කටස්ස.

පණ්ඩකො ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං පණ්ඩකස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

පුරිසො ච හොති පුරිසසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං පුරිසස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

පුරිසො ච හොති වෙමතිකො…පෙ…. පුරිසො ච හොති තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී… පුරිසො ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී… පුරිසො ච හොති පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං පුරිසස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

තිරච්ඡානගතො ච හොති තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං තිරච්ඡානගතස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

තිරච්ඡානගතො ච හොති වෙමතිකො…පෙ…. තිරච්ඡානගතො ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී… තිරච්ඡානගතො ච හොති පණ්ඩකසඤ්ඤී… තිරච්ඡානගතො ච හොති. පුරිසසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං තිරච්ඡානගතස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

එකමූලකං නිට්ඨිතං.

274. ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසානං.

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං වෙමතිකො සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං.

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං පණ්ඩකසඤ්ඤී…පෙ…. පුරිසසඤ්ඤී… තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච ද්වින්නං ඉත්ථීනං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං.

ද්වෙ පණ්ඩකා ද්වින්නං පණ්ඩකානං පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච භික්ඛු ච නං ද්වින්නං පණ්ඩකානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං.

ද්වෙ පණ්ඩකා ද්වින්නං පණ්ඩකානං වෙමතිකො…පෙ…. පුරිසසඤ්ඤී… තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී… ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං පණ්ඩකානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

ද්වෙ පුරිසා ද්වින්නං පුරිසානං පුරිසසඤ්ඤී සාරත්තො ච භික්ඛු ච නං ද්වින්නං පුරිසානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

ද්වෙ පුරිසා ද්වින්නං පුරිසානං වෙමතිකො…පෙ…. තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී… ඉත්ථිසඤ්ඤී… පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං පුරිසානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

ද්වෙ තිරච්ඡානගතා ද්වින්නං තිරච්ඡානගතානං තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං තිරච්ඡානගතානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

ද්වෙ තිරච්ඡානගතා ද්වින්නං තිරච්ඡානගතානං වෙමතිකො…පෙ…. ඉත්ථිසඤ්ඤී… පණ්ඩකසඤ්ඤී … පුරිසසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං තිරච්ඡානගතානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

275. ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස.

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං වෙමතිකො සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස.

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං.

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං පුරිසසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස.

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස.

ඉත්ථී ච පුරිසො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස.

ඉත්ථී ච පුරිසො ච උභින්නං වෙමතිකො…පෙ…. පණ්ඩකසඤ්ඤී… පුරිසසඤ්ඤී… තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස.

ඉත්ථී ච තිරච්ඡානගතො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස.

ඉත්ථී ච තිරච්ඡානගතො ච උභින්නං වෙමතිකො…පෙ…. පණ්ඩකසඤ්ඤී… පුරිසසඤ්ඤී … තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස.

පණ්ඩකො ච පුරිසො ච උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස.

පණ්ඩකො ච පුරිසො ච උභින්නං වෙමතිකො…පෙ…. පුරිසසඤ්ඤී… තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී… ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

පණ්ඩකො ච තිරච්ඡානගතො ච උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස.

පණ්ඩකො ච තිරච්ඡානගතො ච උභින්නං වෙමතිකො…පෙ…. පුරිසසඤ්ඤී… තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී… ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

පුරිසො ච තිරච්ඡානගතො ච උභින්නං පුරිසසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

පුරිසො ච තිරච්ඡානගතො ච උභින්නං වෙමතිකො…පෙ…. තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී… ඉත්ථිසඤ්ඤී… පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

දුමූලකං නිට්ඨිතං.

276. ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං …පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා කායපටිබද්ධෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ.… ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං කායපටිබද්ධෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායපටිබද්ධෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා නිස්සග්ගියෙන කායපටිබද්ධං ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං නිස්සග්ගියෙන කායපටිබද්ධං ආමසති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං නිස්සග්ගියෙන කායපටිබද්ධං ආමසති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

භික්ඛුපෙය්‍යාලො නිට්ඨිතො.

277. ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසති පරාමසති ඔමසති උම්මසති ඔලඞ්ඝෙති උල්ලඞ්ඝෙති ආකඩ්ඪති පතිකඩ්ඪති අභිනිග්ගණ්හාති අභිනිප්පීළෙති ගණ්හාති ඡුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති ඔමසන්ති උම්මසන්ති ඔලඞ්ඝෙන්ති උල්ලඞ්ඝෙන්ති ආකඩ්ඪන්ති පතිකඩ්ඪන්ති අභිනිග්ගණ්හන්ති අභිනිප්පීළෙන්ති ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ…. ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ…. ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ…. ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ…. ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ…. ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස…පෙ…..

278. ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසති පරාමසති…පෙ…. ගණ්හාති ඡුපති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ…. ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායපටිබද්ධෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති පරාමසන්ති…පෙ…. ගණ්හන්ති ඡුපන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. උභො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසන්ති. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායපටිබද්ධං ආමසති. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. උභො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායපටිබද්ධං ආමසන්ති. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථී ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසති. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති, න ච ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…..

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. ඉත්ථියො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසන්ති. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති, න ච ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. උභො ච නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසන්ති. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති, න ච ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…..

279. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති, න ච ඵස්සං පටිවිජානාති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

සෙවනාධිප්පායො න ච කායෙන වායමති, ඵස්සං පටිවිජානාති, අනාපත්ති.

සෙවනාධිප්පායො න ච කායෙන වායමති, න ච ඵස්සං පටිවිජානාති, අනාපත්ති.

මොක්ඛාධිප්පායො කායෙන වායමති, ඵස්සං පටිවිජානාති, අනාපත්ති.

මොක්ඛාධිප්පායො කායෙන වායමති, න ච ඵස්සං පටිවිජානාති , අනාපත්ති.

මොක්ඛාධිප්පායො න ච කායෙන වායමති, ඵස්සං පටිවිජානාති, අනාපත්ති.

මොක්ඛාධිප්පායො න ච කායෙන වායමති, න ච ඵස්සං පටිවිජානාති, අනාපත්ති.

280. අනාපත්ති අසඤ්චිච්ච, අසතියා, අජානන්තස්ස, අසාදියන්තස්ස, උම්මත්තකස්ස, ඛිත්තචිත්තස්ස, වෙදනාට්ටස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

විනීතවත්ථුඋද්දානගාථා

මාතා ධීතා භගිනී ච, ජායා යක්ඛී ච පණ්ඩකො;
සුත්තා මතා තිරච්ඡානා, දාරුධීතලිකාය ච.

සම්පීළෙ සඞ්කමො මග්ගො, රුක්ඛො නාවා ච රජ්ජු ච;
දණ්ඩො පත්තං පණාමෙසි, වන්දෙ වායමි නච්ඡුපෙති.

විනීතවත්ථු

281. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මාතුයා මාතුපෙමෙන ආමසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො අහං සඞ්ඝාදිසෙසං ආපත්තිං ආපන්නො’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ධීතුයා ධීතුපෙමෙන ආමසි…පෙ…. භගිනියා භගිනිපෙමෙන ආමසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පුරාණදුතියිකාය කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු යක්ඛිනියා කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණ්ඩකස්ස කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති , භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සුත්තිත්ථියා කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මතිත්ථියා කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තිරච්ඡානගතිත්ථියා කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු දාරුධීතලිකාය කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

282. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා ඉත්ථියො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං සම්පීළෙත්වා බාහාපරම්පරාය ආනෙසුං. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘සාදියි ත්වං, භික්ඛූ’’ති? ‘‘නාහං, භගවා, සාදියි’’න්ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, අසාදියන්තස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉත්ථියා අභිරූළ්හං සඞ්කමං සාරත්තො සඤ්චාලෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉත්ථිං පටිපථෙ පස්සිත්වා සාරත්තො අංසකූටෙන පහාරං අදාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉත්ථියා අභිරූළ්හං රුක්ඛං සාරත්තො සඤ්චාලෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉත්ථියා අභිරූළ්හං නාවං සාරත්තො සඤ්චාලෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉත්ථියා ගහිතං රජ්ජුං සාරත්තො ආවිඤ්ඡි [ආවිඤ්ජි (සී. ස්‍යා.)]. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉත්ථියා ගහිතං දණ්ඩං සාරත්තො ආවිඤ්ඡි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො ඉත්ථිං පත්තෙන පණාමෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉත්ථියා වන්දන්තියා සාරත්තො පාදං උච්චාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ඉත්ථිං ගහෙස්සාමීති වායමිත්වා න ඡුපි.

තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

කායසංසග්ගසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං දුතියං.

3. දුට්ඨුල්ලවාචාසික්ඛාපදං

283. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උදායී අරඤ්ඤෙ විහරති. තස්සායස්මතො විහාරො අභිරූපො හොති දස්සනීයො පාසාදිකො. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා ඉත්ථියො ආරාමං ආගමංසු විහාරපෙක්ඛිකායො. අථ ඛො තා ඉත්ථියො යෙනායස්මා උදායී තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොචුං – ‘‘ඉච්ඡාම මයං, භන්තෙ, අය්‍යස්ස විහාරං පෙක්ඛිතු’’න්ති. අථ ඛො ආයස්මා උදායී තා ඉත්ථියො විහාරං පෙක්ඛාපෙත්වා තාසං ඉත්ථීනං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති යාචතිපි ආයාචතිපි පුච්ඡතිපි පටිපුච්ඡතිපි ආචික්ඛතිපි අනුසාසතිපි අක්කොසතිපි. යා තා ඉත්ථියො ඡින්නිකා ධුත්තිකා අහිරිකායො තා ආයස්මතා උදායිනා සද්ධිං උහසන්තිපි උල්ලපන්තිපි උජ්ජග්ඝන්තිපි උප්පණ්ඩෙන්තිපි. යා පන තා ඉත්ථියො හිරිමනා තා නික්ඛමිත්වා භික්ඛූ උජ්ඣාපෙන්ති – ‘‘ඉදං, භන්තෙ, නච්ඡන්නං නප්පතිරූපං. සාමිකෙනපි මයං එවං වුත්තා න ඉච්ඡෙය්‍යාම, කිං පනායෙන උදායිනා’’ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා උදායී මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසිස්සතී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උදායිං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං උදායිං පටිපුච්ඡි – ‘‘සච්චං කිර ත්වං, උදායි, මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසසී’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ‘‘අනනුච්ඡවිකං, මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසිස්සසි! නනු මයා, මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සරාගාය…පෙ…. කාමපරිළාහානං වූපසමො අක්ඛාතො. නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

284. **‘‘යො පන භික්ඛු ඔතිණ්ණො විපරිණතෙන චිත්තෙන මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසෙය්‍ය යථා තං යුවා යුවතිං මෙථුනුපසංහිතාහි, සඞ්ඝාදිසෙසො’’**ති.

285. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

ඔතිණ්ණො නාම සාරත්තො අපෙක්ඛවා පටිබද්ධචිත්තො.

විපරිණතන්ති රත්තම්පි චිත්තං විපරිණතං, දුට්ඨම්පි චිත්තං විපරිණතං මූළ්හම්පි චිත්තං විපරිණතං. අපිච, රත්තං චිත්තං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතං විපරිණතන්ති.

මාතුගාමො නාම මනුස්සිත්ථී, න යක්ඛී, න පෙතී, න තිරච්ඡානගතා. විඤ්ඤූ පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතං දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආජානිතුං.

දුට්ඨුල්ලා නාම **වාචා** වච්චමග්ගපස්සාවමග්ගමෙථුනධම්මප්පටිසංයුත්තා වාචා.

ඔභාසෙය්‍යාති අජ්ඣාචාරො වුච්චති.

යථා තං යුවා යුවතින්ති දහරො දහරිං, තරුණො තරුණිං, කාමභොගී කාමභොගිනිං.

මෙථුනුපසංහිතාහීති මෙථුනධම්මප්පටිසංයුත්තාහි.

සඞ්ඝාදිසෙසොති …පෙ…. තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

ද්වෙ මග්ගෙ ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති, අවණ්ණම්පි භණති, යාචතිපි, ආයාචතිපි, පුච්ඡතිපි, පටිපුච්ඡතිපි, ආචික්ඛතිපි, අනුසාසතිපි, අක්කොසතිපි.

වණ්ණං භණති නාම ද්වෙ මග්ගෙ ථොමෙති වණ්ණෙති පසංසති.

අවණ්ණං භණති නාම ද්වෙ මග්ගෙ ඛුංසෙති වම්භෙති ගරහති.

යාචති නාම දෙහි මෙ, අරහසි මෙ දාතුන්ති.

ආයාචති නාම කදා තෙ මාතා පසීදිස්සති, කදා තෙ පිතා පසීදිස්සති, කදා තෙ දෙවතායො පසීදිස්සන්ති, කදා [කදා තෙ (ස්‍යා.)] සුඛණො සුලයො සුමුහුත්තො භවිස්සති, කදා තෙ මෙථුනං ධම්මං ලභිස්සාමීති.

පුච්ඡති නාම කථං ත්වං සාමිකස්ස දෙසි, කථං ජාරස්ස දෙසීති?

පටිපුච්ඡති නාම එවං කිර ත්වං සාමිකස්ස දෙසි, එවං ජාරස්ස දෙසීති.

ආචික්ඛති නාම පුට්ඨො භණති – ''එවං දෙහි. එවං දෙන්තා සාමිකස්ස පියා භවිස්සසි මනාපා චා''ති.

අනුසාසති නාම අපුට්ඨො භණති – ''එවං දෙහි. එවං දෙන්තා සාමිකස්ස පියා භවිස්සති මනාපා චා''ති.

අක්කොසති නාම අනිමිත්තාසි, නිමිත්තමත්තාසි, අලොහිතාසි, ධුවලොහිතාසි , ධුවචොළාසි, පග්ඝරන්තීසි, සිඛරණීසි, ඉත්ථිපණ්ඩකාසි, වෙපුරිසිකාසි, සම්භින්නාසි, උභතොබ්‍යඤ්ජනාසීති.

286. ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති යාචතිපි ආයාචතිපි පුච්ඡතිපි පටිපුච්ඡතිපි ආචික්ඛතිපි අනුසාසතිපි අක්කොසතිපි, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස…පෙ…. .

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණංපි භණති…පෙ…. අක්කොසතිපි, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසානං…පෙ…. .

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති…පෙ…. අක්කොසතිපි, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. .

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ඨපෙත්වා අධක්ඛකං උබ්භජාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති…පෙ…. අක්කොසතිපි , ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස…

පෙ.....

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ඨපෙත්වා අධක්ඛකං උබ්භජාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති...පෙ.... අක්කොසතිපි, ආපත්ති ද්වින්නං ථුල්ලච්චයානං...පෙ.....

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ඨපෙත්වා අධක්ඛකං උබ්භජාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති...පෙ.... අක්කොසතිපි, ආපත්ති ථුල්ලච්චයෙන දුක්කටස්ස...පෙ.....

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා උබ්භක්ඛකං අධොජාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති...පෙ.... අක්කොසතිපි, ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.....

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං උබ්භක්ඛකං අධොජාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති...පෙ.... අක්කොසතිපි, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං...පෙ.....

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං උබ්භක්ඛකං අධොජාණුමණ්ඩලං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති...පෙ.... අක්කොසතිපි, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං...පෙ.....

ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා කායපටිබද්ධං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති...පෙ.... අක්කොසතිපි, ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.....

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං කායපටිබද්ධං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති...පෙ.... අක්කොසතිපි, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං...පෙ.....

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං කායපටිබද්ධං ආදිස්ස වණ්ණම්පි භණති අවණ්ණම්පි භණති...පෙ.... අක්කොසතිපි, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං...පෙ.....

287. අනාපත්ති අත්ථපුරෙක්ඛාරස්ස, ධම්මපුරෙක්ඛාරස්ස, අනුසාසනිපුරෙක්ඛාරස්ස, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

විනීතවත්ථුඋද්දානගාථා

ලොහිතං කක්කසාකිණ්ණං, ඛරං දීඝඤ්ච වාපිතං;
කච්චි සංසීදති මග්ගො, සද්ධා දානෙන කම්මුනාති.

විනීතවත්ථු

288. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී නවරත්තං කම්බලං පාරුතා හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො තං ඉත්ථිං එතදවොච – ''ලොහිතං ඛො තෙ, භගිනී''ති. සා න පටිවිජානි. ''ආමායྱ, නවරත්තො කම්බලො''ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි ''භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො අහං සඞ්ඝාදිසෙසං ආපත්තිං ආපන්නො''ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ''අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී ඛරකම්බලං පාරුතා හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො තං ඉත්ථිං එතදවොච – ''කක්කසලොමං ඛො තෙ, භගිනී''ති. සා න පටිවිජානි. ''ආමායྱ, ඛරකම්බලකො''ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී නවාවුතං කම්බලං පාරුතා හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො තං ඉත්ථිං එතදවොච – ''ආකිණ්ණලොමං ඛො තෙ, භගිනී''ති. සා න පටිවිජානි. ''ආමායྱ, නවාවුතො කම්බලො''ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී ඛරකම්බලං පාරුතා හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො තං ඉත්ථිං එතදවොච – ''ඛරලොමං ඛො තෙ, භගිනී''ති. සා න පටිවිජානි. ''ආමායྱ, ඛරකම්බලකො''ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි...පෙ.... ''අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී පාවාරං [දීඝපාවාරං (ස්‍යා.)] පාරුතා හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො තං ඉත්ථිං එතදවොච – ‘‘දීඝලොමං ඛො තෙ, භගිනී’’ති. සා න පටිවිජානි. ‘‘ආමායාය, පාවාරො’’ [දීඝපාවාරො (ස්‍යා.)] ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

289. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී ඛෙත්තං වපාපෙත්වා ආගච්ඡති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො තං ඉත්ථිං එතදවොච – ‘‘වාපිතං ඛො තෙ, භගිනී’’ති? සා න පටිවිජානි. ‘‘ආමායාය, නො ච ඛො පටිවුත්ත’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පරිබ්බාජිකං පටිපථෙ පස්සිත්වා සාරත්තො තං පරිබ්බාජිකං එතදවොච – ‘‘කච්චි, භගිනි, මග්ගො සංසීදතී’’ති? සා න පටිවිජානි. ‘‘ආම භික්ඛු, පටිපජ්ජිස්සසී’’ති . තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො අඤ්ඤතරං ඉත්ථිං එතදවොච – ‘‘සද්ධාසි ත්වං, භගිනි. අපි ච, යං සාමිකස්ස දෙසි තං නාම්හාකං දෙසී’’ති . ‘‘කිං, භන්තෙ’’ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො අඤ්ඤතරං ඉත්ථිං එතදවොච – ‘‘සද්ධාසි ත්වං, භගිනි. අපි ච, යං අග්ගදානං තං නාම්හාකං දෙසී’’ති. ‘‘කිං, භන්තෙ, අග්ගදාන’’න්ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී කම්මං කරොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු සාරත්තො තං ඉත්ථිං එතදවොච – ‘‘තිට්ඨ, භගිනි, අහං කරිස්සාමීති…පෙ…. නිසීද, භගිනි, අහං කරිස්සාමීති…පෙ…. නිපජ්ජ, භගිනි, අහං කරිස්සාමී’’ති. සා න පටිවිජානි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

දුට්ඨුල්ලවාචාසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං තතියං.

4. අත්තකාමපාරිචරියසික්ඛාපදං

290. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උදායී සාවත්ථියං කුලූපකො හොති, බහුකානි කුලානි උපසඞ්කමති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී මතපතිකා අභිරූපා හොති දස්සනීයා පාසාදිකා. අථ ඛො ආයස්මා උදායී පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන තස්සා ඉත්ථියා නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො සා ඉත්ථී යෙනායස්මා උදායී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උදායිං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො තං ඉත්ථිං ආයස්මා උදායී ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි. අථ ඛො සා ඉත්ථී ආයස්මතා උදායිනා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොච – ‘‘වදෙය්‍යාථ, භන්තෙ, යෙන අත්ථො. පටිබලා මයං අය්‍යස්ස දාතුං යදිදං චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාර’’න්ති.

‘‘න ඛො තෙ, භගිනි, අම්හාකං දුල්ලභා යදිදං චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරා. අපි ච, යො අම්හාකං දුල්ලභො තං දෙහී’’ති. ‘‘කිං, භන්තෙ’’ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. ‘‘අත්ථො , භන්තෙ’’ති? ‘‘අත්ථො, භගිනී’’ති. ‘‘එහි, භන්තෙ’’ති, ඔවරකං පවිසිත්වා සාටකං නික්ඛිපිත්වා මඤ්චකෙ උත්තානා නිපජ්ජි. අථ ඛො ආයස්මා උදායී යෙන සා ඉත්ථී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා – ‘‘කො ඉමං වසලං දුග්ගන්ධං ආමසිස්සතී’’ති, නිට්ඨුභිත්වා පක්කාමි. අථ ඛො සා ඉත්ථී උජ්ඣායති ඛිය්‍යති විපාචෙති – ‘‘අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙ හි නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවන්තො කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති! නත්ථි ඉමෙසං සාමඤ්ඤං නත්ථි ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. කථඤ්හි නාම සමණො උදායී මං සාමං මෙථුනධම්මං යාචිත්වා, ‘කො ඉමං වසලං දුග්ගන්ධං ආමසිස්සතී’’ති නිට්ඨුභිත්වා පක්කමිස්සති! කිං මෙ පාපකං කිං මෙ දුග්ගන්ධං, කස්සාහං කෙන හායාමී’’ති? අඤ්ඤාපි ඉත්ථියො උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො…පෙ…. කථඤ්හි නාම සමණො උදායී ඉමිස්සා සාමං මෙථුනධම්මං යාචිත්වා, ‘කො ඉමං වසලං දුග්ගන්ධං ආමසිස්සතී’ති නිට්ඨුභිත්වා පක්කමිස්සති! කිං ඉමිස්සා පාපකං කිං ඉමිස්සා දුග්ගන්ධං, කස්සායං කෙන හායතී’’ති? අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තාසං ඉත්ථීනං උජ්ඣායන්තීනං ඛිය්‍යන්තීනං විපාචෙන්තීනං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා උදායී මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසිස්සතී’’ති!

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උදායිං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං උදායිං පටිපුච්ඡි – ''සච්චං කිර ත්වං, උදායි, මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසසී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා – ''අනනුච්ඡවිකං, මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසිස්සසි! නනු මයා , මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සරාගාය…පෙ.… කාමපරිළාහානං වූපසමො අක්ඛාතො? නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ.… එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

291. **''යො පන භික්ඛු ඔතිණ්ණො විපරිණතෙන චිත්තෙන මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසෙය්‍ය – 'එතදග්ගං, භගිනි, පාරිචරියානං යා මාදිසං සීලවන්තං කල්‍යාණධම්මං බ්‍රහ්මචාරිං එතෙන ධම්මෙන පරිචරෙය්‍යාති මෙථුනුපසංහිතෙන', සඞ්ඝාදිසෙසො''ති.**

292. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ.… **භික්ඛූති**…පෙ.… අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

ඔතිණ්ණො නාම සාරත්තො අපෙක්ඛවා පටිබද්ධචිත්තො.

විපරිණතන්ති රත්තම්පි චිත්තං විපරිණතං, දුට්ඨම්පි චිත්තං විපරිණතං, මූළ්හම්පි චිත්තං විපරිණතං. අපිච, රත්තං චිත්තං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතං විපරිණතන්ති.

මාතුගාමො නාම මනුස්සිත්ථී, න යක්ඛී, න පෙතී, න තිරච්ඡානගතා. විඤ්ඤූ පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතං දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආජානිතුං.

මාතුගාමස්ස සන්තිකෙති මාතුගාමස්ස සාමන්තා, මාතුගාමස්ස අවිදූරෙ.

අත්තකාමන්ති අත්තනො කාමං අත්තනො හෙතුං අත්තනො අධිප්පායං අත්තනො පාරිචරියං.

එතදග්ගන්ති එතං අග්ගං එතං සෙට්ඨං එතං මොක්ඛං එතං උත්තමං එතං පවරං.

යාති ඛත්තියී [ඛත්තියා (ස්‍යා.)] වා බ්‍රාහ්මණී වා වෙස්සී වා සුද්දී වා.

මාදිසන්ති ඛත්තියං වා බ්‍රාහ්මණං වා වෙස්සං වා සුද්දං වා.

සීලවන්තන්ති පාණාතිපාතා පටිවිරතං, අදින්නාදානා පටිවිරතං, මුසාවාදා පටිවිරතං.

බ්‍රහ්මචාරින්ති මෙථුනධම්මා පටිවිරතං.

කල්‍යාණධම්මො නාම තෙන ච සීලෙන තෙන ච බ්‍රහ්මචරියෙන කල්‍යාණධම්මො හොති.

එතෙන ධම්මෙනාති මෙථුනධම්මෙන.

පරිචරෙය්‍යාති අභිරමෙය්‍ය.

මෙථුනුපසංහිතෙනාති මෙථුනධම්මප්පටිසංයුත්තෙන.

සඞ්ඝාදිසෙසොති…පෙ.… තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

293. ඉත්ථී ච හොති ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස .

ඉත්ථී ච හොති වෙමතිකො…පෙ.… පණ්ඩකසඤ්ඤී… පුරිසසඤ්ඤී… තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ඉත්ථියා සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

පණ්ඩකො ච හොති පණ්ඩකසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං පණ්ඩකස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

පණ්ඩකො ච හොති වෙමතිකො…පෙ…. පුරිසසඤ්ඤී… තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී… ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං පණ්ඩකස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

පුරිසො ච හොති…පෙ…. තිරච්ඡානගතො ච හොති තිරච්ඡානගතසඤ්ඤී…පෙ…. වෙමතිකො ඉත්ථිසඤ්ඤී… පණ්ඩකසඤ්ඤී… පුරිසසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං තිරච්ඡානගතස්ස සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

ද්වෙ ඉත්ථියො ද්වින්නං ඉත්ථීනං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං ද්වින්නං ඉත්ථීනං සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසානං…පෙ…. .

ඉත්ථී ච පණ්ඩකො ච උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤී සාරත්තො ච. භික්ඛු ච නං උභින්නං සන්තිකෙ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. .

294. අනාපත්ති ‘‘චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන උපට්ඨහා’’ති භණති, උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

විනීතවත්ථුඋද්දානගාථා

කථං වඤ්ඣා ලභෙ පුත්තං, පියා ච සුභගා සියං;
කිං දජ්ජං කෙනුපට්ඨෙය්‍යං, කථං ගච්ඡෙය්‍යං සුග්ගතින්ති.

විනීතවත්ථු

295. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා වඤ්ඣා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘කථාහං, භන්තෙ, විජායෙය්‍යා’’න්ති? ‘‘තෙන හි, භගිනි, අග්ගදානං දෙහී’’ති. ‘‘කිං, භන්තෙ, අග්ගදාන’’න්ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා විජායිනී ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘කථාහං, භන්තෙ, පුත්තං ලභෙය්‍යා’’න්ති? ‘‘තෙන හි, භගිනි, අග්ගදානං දෙහී’’ති. ‘‘කිං, භන්තෙ, අග්ගදාන’’න්ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘කථාහං, භන්තෙ, සාමිකස්ස පියා අස්ස’’න්ති? ‘‘තෙන හි, භගිනි, අග්ගදානං දෙහී’’ති. ‘‘කිං, භන්තෙ, අග්ගදාන’’න්ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘කථාහං, භන්තෙ, සුභගා අස්ස’’න්ති? ‘‘තෙන හි , භගිනි, අග්ගදානං දෙහී’’ති. ‘‘කිං, භන්තෙ, අග්ගදාන’’න්ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘ක්‍යාහං, භන්තෙ, අය්‍යස්ස දජ්ජාමී’’ති? ‘‘අග්ගදානං, භගිනී’’ති. ‘‘කිං, භන්තෙ, අග්ගදාන’’න්ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘කෙනාහං, භන්තෙ, අය්‍යං උපට්ඨෙමී’’ති? ‘‘අග්ගදානෙන, භගිනී’’ති. ‘‘කිං, භන්තෙ, අග්ගදාන’’න්ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී කුලූපකං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘කථාහං,

භන්තෙ, සුගතිං ගච්ඡෙය්‍යා’’න්ති? ‘‘තෙන හි, භගිනි, අග්ගදානං දෙහී’’ති. ‘‘කිං, භන්තෙ, අග්ගදාන’’න්ති? ‘‘මෙථුනධම්ම’’න්ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘ආපත්තිං ත්වං, භික්ඛු, ආපන්නො සඞ්ඝාදිසෙස’’න්ති.

අත්තකාමපාරිචරියසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං චතුත්ථං.

5. සඤ්චරිත්තසික්ඛාපදං

296. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උදායී සාවත්ථියං කුලූපකො හොති. බහුකානි කුලානි උපසඞ්කමති. යත්ථ පස්සති කුමාරකං වා අපජාපතිකං, කුමාරිකං වා අපතිකං, කුමාරකස්ස මාතාපිතූනං සන්තිකෙ කුමාරිකාය වණ්ණං භණති – ''අමුකස්ස කුලස්ස කුමාරිකා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා පණ්ඩිතා බ්‍යත්තා මෙධාවිනී දක්ඛා අනලසා. ඡන්නා සා කුමාරිකා ඉමස්ස කුමාරකස්සා''ති. තෙ එවං වදන්ති – ''එතෙ ඛො, භන්තෙ, අම්හෙ න ජානන්ති – 'කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා'ති. සචෙ, භන්තෙ, අය්‍යො දාපෙය්‍ය ආනෙය්‍යාම මයං තං කුමාරිකං ඉමස්ස කුමාරකස්සා''ති. කුමාරිකාය මාතාපිතූනං සන්තිකෙ කුමාරකස්ස වණ්ණං භණති – ''අමුකස්ස කුලස්ස කුමාරකො අභිරූපො දස්සනීයො පාසාදිකො පණ්ඩිතො බ්‍යත්තො මෙධාවී දක්ඛො අනලසො. ඡන්නායං කුමාරිකා තස්ස කුමාරකස්සා''ති [ඡන්නො සො කුමාරකො ඉමිස්සා කුමාරිකායාති (ස්‍යා.)]. තෙ එවං වදන්ති – ''එතෙ ඛො, භන්තෙ, අම්හෙ න ජානන්ති – 'කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා'ති, කිස්මිං විය කුමාරිකාය වත්තුං. සචෙ, භන්තෙ, අය්‍යො යාචාපෙය්‍ය දජ්ජෙය්‍යාම මයං ඉමං කුමාරිකං තස්ස කුමාරකස්සා''ති. එතෙනෙව උපායෙන ආවාහානිපි කාරාපෙති , විවාහානිපි කාරාපෙති, වාරෙය්‍යානිපි කාරාපෙති.

297. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරිස්සා පුරාණගණකියා ධීතා අභිරූපා හොති දස්සනීයා පාසාදිකා. තිරොගාමකා ආජීවකසාවකා ආගන්ත්වා තං ගණකිං එතදවොචුං – ''දෙහාය්‍යෙ, ඉමං කුමාරිකං අම්හාකං කුමාරකස්සා''ති. සා එවමාහ – ''අහං ඛ්වය්‍යො [ඛ්වය්‍යා (ස්‍යා.), ඛ්වාය්‍යො (ක.)] තුම්හෙ න ජානාමි – 'කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා'ති. අයඤ්ච මෙ එකධීතිකා, තිරොගාමො ච ගන්තබ්බො, නාහං දස්සාමී''ති. මනුස්සා තෙ ආජීවකසාවකෙ එතදවොචුං – ''කිස්ස තුම්හෙ, අය්‍යො , ආගතත්ථා''ති? ''ඉධ මයං, අය්‍යො, අමුකං නාම ගණකිං ධීතරං යාචිම්හා අම්හාකං කුමාරකස්ස. සා එවමාහ – 'අහං, ඛ්වය්‍යො තුම්හෙ න ජානාමි – කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා'ති. අයඤ්ච මෙ එකධීතිකා, තිරොගාමො ච ගන්තබ්බො, නාහං දස්සාමී''ති. ''කිස්ස තුම්හෙ, අය්‍යො, තං ගණකිං ධීතරං යාචිත්ථ? නනු අය්‍යො උදායී වත්තබ්බො. අය්‍යො උදායී දාපෙස්සතී''ති.

අථ ඛො තෙ ආජීවකසාවකා යෙනායස්මා උදායී තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොචුං – ''ඉධ මයං, භන්තෙ, අමුකං නාම ගණකිං ධීතරං යාචිම්හා අම්හාකං කුමාරකස්ස. සා එවමාහ – 'අහං ඛ්වය්‍යො තුම්හෙ න ජානාමි – කෙ වා ඉමෙ කස්ස වාති. අයඤ්ච මෙ එකධීතිකා, තිරොගාමො ච ගන්තබ්බො, නාහං දස්සාමී'ති. සාධු, භන්තෙ, අය්‍යො තං ගණකිං ධීතරං දාපෙතු අම්හාකං කුමාරකස්සා''ති. අථ ඛො ආයස්මා උදායී යෙන සා ගණකී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තං ගණකිං එතදවොච – ''කිස්සිමෙසං ධීතරං න දෙසී''ති? ''අහං ඛ්වය්‍ය, ඉමෙ න ජානාමි – 'කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා'ති. අයඤ්ච මෙ එකධීතිකා, තිරොගාමො ච ගන්තබ්බො, නාහං දස්සාමී''ති. ''දෙහිමෙසං. අහං ඉමෙ ජානාමී''ති. ''සචෙ, භන්තෙ, අය්‍යො ජානාති, දස්සාමී''ති. අථ ඛො සා ගණකී තෙසං ආජීවකසාවකානං ධීතරං අදාසි. අථ ඛො තෙ ආජීවකසාවකා තං කුමාරිකං නෙත්වා මාසංයෙව සුණිසභොගෙන භුඤ්ජිංසු. තතො අපරෙන දාසිභොගෙන භුඤ්ජන්ති.

අථ ඛො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි – ''අහම්හි දුග්ගතා දුක්ඛිතා, න සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුණිසභොගෙන භුඤ්ජිංසු. තතො අපරෙන දාසිභොගෙන භුඤ්ජන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා, මං නෙස්සතූ''ති. අථ ඛො සා ගණකී යෙන තෙ ආජීවකසාවකා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තෙ ආජීවකසාවකෙ එතදවොච – ''මාය්‍යො, ඉමං කුමාරිකං දාසිභොගෙන භුඤ්ජිත්ථ. සුණිසභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජථා''ති. තෙ එවමාහංසු – ''නත්ථම්හාකං තයා සද්ධිං ආහාරූපහාරො, සමණෙන සද්ධිං අම්හාකං ආහාරූපහාරො . ගච්ඡ ත්වං. න මයං තං ජානාමා''ති. අථ ඛො සා ගණකී තෙහි ආජීවකසාවකෙහි අපසාදිතා පුනදෙව සාවත්ථිං පච්චාගඤ්ඡි. දුතියම්පි ඛො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි – ''අහම්හි දුග්ගතා දුක්ඛිතා, න සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුණිසභොගෙන භුඤ්ජිංසු. තතො අපරෙන දාසිභොගෙන භුඤ්ජන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා, මං නෙස්සතූ''ති. අථ ඛො සා ගණකී යෙනායස්මා උදායී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොච – ''සා කිර, භන්තෙ, කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිතා, න සුඛං ලභති. මාසංයෙව නං සුණිසභොගෙන භුඤ්ජිංසු. තතො අපරෙන දාසිභොගෙන භුඤ්ජන්ති. වදෙය්‍යාථ, භන්තෙ – 'මාය්‍යො, ඉමං කුමාරිකං දාසිභොගෙන භුඤ්ජිත්ථ. සුණිසභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජථා'''ති.

අථ ඛො ආයස්මා උදායී යෙන තෙ ආජීවකසාවකා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තෙ ආජීවකසාවකෙ එතදවොච – ''මාය්‍යො, ඉමං කුමාරිකං දාසිභොගෙන භුජ්ජිත්ථ. සුණිසභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජථා''ති. තෙ එවමාහංසු – ''නත්ථම්හාකං තයා සද්ධිං ආහාරූපහාරො, ගණකියා සද්ධිං අම්හාකං ආහාරූපහාරො. සමණෙන භවිතබ්බං අබ්‍යාවටෙන. සමණො අස්ස සුසමණො, ගච්ඡ ත්වං, න මයං තං ජානාමා''ති. අථ ඛො ආයස්මා උදායී තෙහි ආජීවකසාවකෙහි අපසාදිතො පුනදෙව සාවත්ථිං පච්චාගඤ්ඡි. තතියම්පි ඛො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි – ''අහම්හි දුග්ගතා දුක්ඛිතා, න සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුණිසභොගෙන භුඤ්ජිංසු. තතො අපරෙන දාසිභොගෙන භුඤ්ජන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා, මං නෙස්සතූ''ති. දුතියම්පි ඛො සා ගණකී යෙනායස්මා උදායී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොච – ''සා කිර, භන්තෙ, කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිතා, න සුඛං ලභති. මාසංයෙව නං සුණිසභොගෙන භුඤ්ජිංසු. තතො අපරෙන දාසිභොගෙන භුඤ්ජන්ති. වදෙය්‍යාථ, භන්තෙ – 'මාය්‍යො, ඉමං කුමාරිකං දාසිභොගෙන භුඤ්ජිත්ථ, සුණිසභොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජථා'''ති. ''පඨමංපාහං තෙහි ආජීවකසාවකෙහි අපසාදිතො. ගච්ඡ ත්වං. නාහං ගමිස්සාමී''ති.

298. අථ ඛො සා ගණකී උජ්ඣායති ඛිය්‍යති විපාචෙති – ''එවං දුග්ගතො හොතු අය්‍යො උදායී, එවං දුක්ඛිතො හොතු අය්‍යො උදායී, එවං මා සුඛං ලභතු අය්‍යො උදායී, යථා මෙ කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභති පාපිකාය

සස්සුයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා’’ති. සාපි ඛො කුමාරිකා උජ්ඣායති ඛියායති විපාචෙති – ‘‘එවං දුග්ගතො හොතු අයොයා උදායී, එවං දුක්ඛිතො හොතු අයොයා උදායී, එවං මා සුඛං ලභතු අයොයා උදායී, යථාහං දුග්ගතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභාමි පාපිකාය සස්සුයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා’’ති. අඤ්ඤාපි ඉත්ථියො අසන්තුට්ඨා සස්සූහි වා සසුරෙහි වා සාමිකෙහි වා, තා එවං ඔයාචන්ති – ‘‘එවං දුග්ගතො හොතු අයොයා උදායී, එවං දුක්ඛිතො හොතු අයොයා උදායී, එවං මා සුඛං ලභතු අයොයා උදායී, යථා මයං දුග්ගතා දුක්ඛිතා න සුඛං ලභාම පාපිකාහි සස්සූහි පාපකෙහි සසුරෙහි පාපකෙහි සාමිකෙහී’’ති. යා පන තා ඉත්ථියො සන්තුට්ඨා සස්සූහි වා සසුරෙහි වා සාමිකෙහි වා තා එවං ආයාචන්ති – ‘‘එවං සුඛිතො හොතු අයොයා උදායී, එවං සජ්ජිතො හොතු අයොයා උදායී, එවං සුඛමෙධො [සුඛමෙධිතො (සී. ක.)] හොතු අයොයා උදායී, යථා මයං සුඛිතා සජ්ජිතා සුඛමෙධා භද්දිකාහි සස්සූහි භද්දකෙහි සසුරෙහි භද්දකෙහි සාමිකෙහී’’ති.

අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ එකච්චානං ඉත්ථීනං ඔයාචන්තීනං එකච්චානං ඉත්ථීනං ආයාචන්තීනං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියායන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා උදායී සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජිස්සතී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උදායිං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං උදායිං පටිපුච්ඡි – ‘‘සච්චං කිර ත්වං, උදායි, සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජසී’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

299. ‘‘යො පන භික්ඛු සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජෙය්‍ය, ඉත්ථියා වා පුරිසමතිං පුරිසස්ස වා ඉත්ථිමතිං, ජායත්තනෙ වා ජාරත්තනෙ වා, සඞ්ඝාදිසෙසො’’ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

300. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා ධුත්තා උය්‍යානෙ පරිචාරෙන්තා අඤ්ඤතරිස්සා වෙසියා සන්තිකෙ දූතං පාහෙසුං – ‘‘ආගච්ඡතු උය්‍යානෙ, පරිචාරෙස්සාමා’’ති. සා එවමාහ – ‘‘අහං ඛ්වය්‍යො තුම්හෙ න ජානාමි – ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අහඤ්චම්හි බහුභණ්ඩා බහුපරික්ඛාරා, බහිනගරඤ්ච ගන්තබ්බං. නාහං ගමිස්සාමී’’ති. අථ ඛො සො දූතො තෙසං ධුත්තානං එතමත්ථං ආරොචෙසි. එවං වුත්තෙ, අඤ්ඤතරො පුරිසො තෙ ධුත්තෙ එතදවොච – ‘‘කිස්ස තුම්හෙ අයොයා එතං වෙසිං යාචිත්ථ? නනු අයොයා උදායී වත්තබ්බො! අයොයා උදායී උය්‍යොජෙස්සතී’’ති. එවං වුත්තෙ, අඤ්ඤතරො උපාසකො තං පුරිසං එතදවොච – ‘‘මාය්‍යො එවං අවච. න කප්පති සමණානං සක්‍යපුත්තියානං එවරූපං කාතුං. නාය්‍යො උදායී එවං කරිස්සතී’’ති. එවං වුත්තෙ, ‘‘කරිස්සති න කරිස්සතී’’ති අබ්භුතමකංසු. අථ ඛො තෙ ධුත්තා යෙනායස්මා උදායී තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොචුං – ‘‘ඉධ මයං, භන්තෙ, උය්‍යානෙ පරිචාරෙන්තා අසුකාය නාම වෙසියා සන්තිකෙ දූතං පහිණිම්හා – ‘ආගච්ඡතු උය්‍යානෙ, පරිචාරෙස්සාමා’ති. සා එවමාහ – ‘අහං ඛ්වය්‍යො තුම්හෙ න ජානාමි – කෙ වා ඉමෙ කස්ස වාති, අහඤ්චම්හි බහුභණ්ඩා බහුපරික්ඛාරා, බහිනගරඤ්ච ගන්තබ්බං. නාහං ගමිස්සාමී’ති. සාධු, භන්තෙ, අයොයා තං වෙසිං උය්‍යොජෙතූ’’ති.

අථ ඛො ආයස්මා උදායී යෙන සා වෙසී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තං වෙසිං එතදවොච – ‘‘කිස්සිමෙසං න ගච්ඡසී’’ති? ‘‘අහං ඛ්වය්‍ය ඉමෙ න ජානාමි – ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අහඤ්චම්හි බහුභණ්ඩා බහුපරික්ඛාරා, බහිනගරඤ්ච ගන්තබ්බං. නාහං ගමිස්සාමී’’ති. ‘‘ගච්ඡිමෙසං. අහං ඉමෙ ජානාමී’’ති. ‘‘සචෙ, භන්තෙ, අයොයා ජානාති අහං ගමිස්සාමී’’ති. අථ ඛො තෙ ධුත්තා තං වෙසිං ආදාය උය්‍යානං අගමංසු. අථ ඛො සො උපාසකො උජ්ඣායති ඛියායති විපාචෙති – ‘‘කථඤ්හි නාම අයොයා උදායී තඞ්ඛණිකං සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජිස්සතී’’ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස උපාසකස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ඛියායන්තස්ස විපාචෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියායන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා උදායී තඞ්ඛණිකං සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජිස්සතී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උදායිං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර ත්වං, උදායි, තඞ්ඛණිකං සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජසී’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. ‘‘කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, තඞ්ඛණිකං සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජිස්සසි? නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

301. ‘‘යො පන භික්ඛු සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජෙය්‍ය, ඉත්ථියා වා පුරිසමතිං පුරිසස්ස වා ඉත්ථිමතිං, ජායත්තනෙ වා ජාරත්තනෙ වා, අන්තමසො තඞ්ඛණිකායපි, සඞ්ඝාදිසෙසො’’ති.

302. යො පනාති යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජෙය්‍යාති ඉත්ථියා වා පහිතො පුරිසස්ස සන්තිකෙ ගච්ඡති, පුරිසෙන වා පහිතො ඉත්ථියා සන්තිකෙ ගච්ඡති.

ඉත්ථියා වා පුරිසමතින්ති පුරිසස්ස මතිං ඉත්ථියා ආරොචෙති.

පුරිසස්ස වා ඉත්ථිමතින්ති ඉත්ථියා මතිං පුරිසස්ස ආරොචෙති.

ජායත්තනෙ වාති ජායා භවිස්සසි.

ජාරත්තනෙ වාති ජාරී භවිස්සසි.

අන්තමසො තඞ්ඛණිකායපීති මුහුත්තිකා භවිස්සසි .

සඞ්ඝාදිසෙසොති…පෙ…. තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

303. දස ඉත්ථියො – මාතුරක්ඛිතා පිතුරක්ඛිතා මාතාපිතුරක්ඛිතා භාතුරක්ඛිතා භගිනිරක්ඛිතා ඤාතිරක්ඛිතා ගොත්තරක්ඛිතා ධම්මරක්ඛිතා සාරක්ඛා සපරිදණ්ඩා.

දස භරියායො – ධනක්කීතා ඡන්දවාසිනී භොගවාසිනී පටවාසිනී ඔදපත්තකිනී ඔභටචුම්බටා දාසී ච භරියා ච කම්මකාරී ච භරියා ච ධජාහටා මුහුත්තිකා.

304. **මාතුරක්ඛිතා** නාම මාතා රක්ඛති ගොපෙති ඉස්සරියං කාරෙති වසං වත්තෙති.

පිතුරක්ඛිතා නාම පිතා රක්ඛති ගොපෙති ඉස්සරියං කාරෙති වසං වත්තෙති.

මාතාපිතුරක්ඛිතා නාම මාතාපිතරො රක්ඛන්ති ගොපෙන්ති ඉස්සරියං කාරෙන්ති වසං වත්තෙන්ති.

භාතුරක්ඛිතා නාම භාතා රක්ඛති ගොපෙති ඉස්සරියං කාරෙති වසං වත්තෙති.

භගිනිරක්ඛිතා නාම භගිනී රක්ඛති ගොපෙති ඉස්සරියං කාරෙති වසං වත්තෙති.

ඤාතිරක්ඛිතා නාම ඤාතකා රක්ඛන්ති ගොපෙන්ති ඉස්සරියං කාරෙන්ති වසං වත්තෙන්ති.

ගොත්තරක්ඛිතා නාම සගොත්තා රක්ඛන්ති ගොපෙන්ති ඉස්සරියං කාරෙන්ති වසං වත්තෙන්ති.

ධම්මරක්ඛිතා නාම සහධම්මිකා රක්ඛන්ති ගොපෙන්ති ඉස්සරියං කාරෙන්ති වසං වත්තෙන්ති.

සාරක්ඛා නාම ගබ්භෙපි පරිග්ගහිතා හොති – මය්හං එසාති. අන්තමසො මාලාගුළපරික්ඛිත්තාපි.

සපරිදණ්ඩා නාම කෙහිචි දණ්ඩො ඨපිතො හොති – යො ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං ගච්ඡති එත්තකො දණ්ඩොති.

ධනක්කීතා නාම ධනෙන කිණිත්වා වාසෙති.

ඡන්දවාසිනී නාම පියො පියං වාසෙති.

භොගවාසිනී නාම භොගං දත්වා වාසෙති.

පටවාසිනී නාම පටං දත්වා වාසෙති.

ඔදපත්තකිනී නාම උදකපත්තං ආමසිත්වා වාසෙති.

ඔභටචුම්බටා නාම චුම්බටං ඔරොපෙත්වා වාසෙති.

දාසී නාම දාසී චෙව හොති භරියා ච.

කම්මකාරී නාම කම්මකාරී චෙව හොති භරියා ච.

ධජාහටා නාම කරමරානීතා වුච්චති.

මුහුත්තිකා නාම තඞ්ඛණිකා වුච්චති.

305. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං පිතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි...පෙ.... මාතාපිතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි... භාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි... භගිනිරක්ඛිතං බ්‍රූහි... ඤාතිරක්ඛිතං බ්‍රූහි... ගොත්තරක්ඛිතං බ්‍රූහි... ධම්මරක්ඛිතං බ්‍රූහි... සාරක්ඛං බ්‍රූහි... සපරිදණ්ඩං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නික්ඛෙපපදානි.

306. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතඤ්ච පිතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතඤ්ච මාතාපිතුරඅඛතඤ්ච...පෙ....

මාතුරක්ඛිතඤ්ච භාතුරක්ඛිතඤ්ච... මාතුරක්ඛිතඤ්ච භගිනිරක්ඛිතඤ්ච... මාතුරක්ඛිතඤ්ච ඤාතිරක්ඛිතඤ්ච... මාතුරක්ඛිතඤ්ච ගොත්තරක්ඛිතඤ්ච... මාතුරක්ඛිතඤ්ච ධම්මරක්ඛිතඤ්ච... මාතුරක්ඛිතඤ්ච සාරක්ඛඤ්ච... මාතුරක්ඛිතඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩචක්කං.

307. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං පිතුරක්ඛිතඤ්ච මාතාපිතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං පිතුරක්ඛිතඤ්ච භාතුරක්ඛිතඤ්ච...පෙ.... පිතුරක්ඛිතඤ්ච භගිනිරක්ඛිතඤ්ච... පිතුරක්ඛිතඤ්ච ඤාතිරක්ඛිතඤ්ච... පිතුරක්ඛිතඤ්ච ගොත්තරක්ඛිතඤ්ච... පිතුරක්ඛිතඤ්ච ධම්මරක්ඛිතඤ්ච... පිතුරක්ඛිතඤ්ච සාරක්ඛඤ්ච... පිතුරක්ඛිතඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං පිතුරක්ඛිතඤ්ච මාතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධචක්කං මූලං සංඛිත්තං.

308. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩඤ්ච මාතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩඤ්ච පිතුරඅඛතඤ්ච...පෙ....

සපරිදණ්ඩඤ්ච මාතාපිතුරක්ඛිතඤ්ච... සපරිදණ්ඩඤ්ච භාතුරක්ඛිතඤ්ච... සපරිදණ්ඩඤ්ච භගිනිරක්ඛිතඤ්ච... සපරිදණ්ඩඤ්ච ඤාතිරක්ඛිතඤ්ච... සපරිදණ්ඩඤ්ච ගොත්තරක්ඛිතඤ්ච... සපරිදණ්ඩඤ්ච ධම්මරක්ඛිතඤ්ච... සපරිදණ්ඩඤ්ච සාරක්ඛඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිට්ඨිතං.

එවං දුමූලකම්පි තිමූලකම්පි යාව නවමූලකං කාතබ්බං.

ඉදං දසමූලකං

309. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතඤ්ච පිතුරක්ඛිතඤ්ච මාතාපිතුරක්ඛිතඤ්ච භාතුරක්ඛිතඤ්ච භගිනිරක්ඛිතඤ්ච ඤාතිරක්ඛිතඤ්ච ගොත්තරක්ඛිතඤ්ච ධම්මරක්ඛිතඤ්ච සාරක්ඛඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ධනක්කීතාචක්කං නිට්ඨිතං.

310. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී…පෙ…. භොගවාසිනී… පටවාසිනී… ඔදපත්තකිනී… ඔභටචුම්බටා… දාසී ච භරියා ච… කම්මකාරී ච භරියා ච… ධජාහටා… මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං පිතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි…පෙ…. මාතාපිතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි… භාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි… භගිනිරක්ඛිතං බ්‍රූහි… ඤාතිරක්ඛිතං බ්‍රූහි… ගොත්තරක්ඛිතං බ්‍රූහි… ධම්මරක්ඛිතං බ්‍රූහි… සාරක්ඛං බ්‍රූහි… සපරිදණ්ඩං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නික්ඛෙපපදානි.

311. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතඤ්ච පිතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතඤ්ච මාතාපිතුරක්ඛිතඤ්ච…පෙ…. මාතුරක්ඛිතඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩචක්කං.

312. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං පිතුරක්ඛිතඤ්ච මාතාපිතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං පිතුරක්ඛිතඤ්ච භාතුරක්ඛිතඤ්ච…පෙ…. පිතුරක්ඛිතඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං පිතුරක්ඛිතඤ්ච මාතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධචක්කං මූලං සංඛිත්තං.

313. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩඤ්ච මාතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො මුහුත්තිකා’’’ති . පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩඤ්ච පිතුරක්ඛිතඤ්ච…පෙ…. සපරිදණ්ඩඤ්ච සාරක්ඛඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිට්ඨිතං.

දුමූලකාදීනිපි එවමෙව කාතබ්බානි.

ඉදං දසමූලකං

314. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතඤ්ච පිතුරක්ඛිතඤ්ච මාතාපිතුරක්ඛිතඤ්ච භාතුරක්ඛිතඤ්ච භගිනිරක්ඛිතඤ්ච ඤාතිරක්ඛිතඤ්ච ගොත්තරක්ඛිතඤ්ච ධම්මරක්ඛිතඤ්ච සාරක්ඛඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

මුහුත්තිකාචක්කං නිට්ඨිතං.

315. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී…පෙ…. භොගවාසිනී… පටවාසිනී… ඔදපත්තකිනී… ඔභටචුම්බටා… දාසී ච භරියා ච… කම්මකාරී ච

හරියා ච… ධජාහටා… මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නික්ඛෙපපදානි.

316. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා ධනක්කීතා ච භොගවාසිනී ච…පෙ…. ධනක්කීතා ච පටවාසිනී ච… ධනක්කීතා ච ඔදපත්තකිනී ච… ධනක්කීතා ච ඔභටචුම්බටා ච… ධනක්කීතා ච දාසී ච හරියා ච… ධනක්කීතා ච කම්මකාරී ච හරියා ච… ධනක්කීතා ච ධජාහටා ච… ධනක්කීතා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩචක්කං.

317. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච…පෙ…. ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච… ඡන්දවාසිනී ච ධනක්කීතා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධචක්කං මූලං සංඛිත්තං.

318. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා මුහුත්තිකා ච ධනක්කීතා ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ධජාහටා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිට්ඨිතං.

දුමූලකාදීනිපි එවමෙව කාතබ්බානි.

ඉදං දසමූලකං

319. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච ඔභටචුම්බටා ච දාසී ච හරියා ච කම්මකාරී ච හරියා ච ධජාහටා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

මාතුරක්ඛිතාචක්කං නිට්ඨිතං.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං පිතුරක්ඛිතං…පෙ…. මාතාපිතුරක්ඛිතං… භාතුරක්ඛිතං… භගිනිරක්ඛිතං … ඤාතිරක්ඛිතං… ගොත්තරක්ඛිතං… ධම්මරක්ඛිතං … සාරක්ඛං… සපරිදණ්ඩං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී…පෙ…. භොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපත්තකිනී, ඔභටචුම්බටා, දාසී ච හරියා ච, කම්මකාරී ච හරියා ච, ධජාහටා, මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නික්ඛෙපපදානි.

320. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා ධනක්කීතා ච භොගවාසිනී ච…පෙ…. ධනක්කීතා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩචක්කං.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච…පෙ…. ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච, ඡන්දවාසිනී ච ධනක්කීතා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති

වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවක්කං මූලං සංඛිත්තං.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා මුහුත්තිකා ච ධනක්කීතා ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච, මුහුත්තිකා ච ධජාහටා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිට්ඨිතං.

දුමූලකම්පි තිමූලකම්පි යාව නවමූලකං එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං දසමූලකං.

321. පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං සපරිදණ්ඩං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච ඔභටචුම්බටා ච දාසී ච භරියා ච කම්මකාරී ච භරියා ච ධජාහටා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සපරිදණ්ඩාවක්කං නිට්ඨිතං.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතං බ්‍රූහි – ‘හොහි කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතඤ්ච පිතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතඤ්ච පිතුරක්ඛිතඤ්ච මාතාපිතුරක්ඛිතඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එවං උභතොවඩ්ඪකං කාතබ්බං.

පුරිසො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං මාතුරක්ඛිතඤ්ච පිතුරක්ඛිතඤ්ච මාතාපිතුරක්ඛිතඤ්ච භාතුරක්ඛිතඤ්ච භගිනිරක්ඛිතඤ්ච ඤාතිරක්ඛිතඤ්ච ගොත්තරක්ඛිතඤ්ච ධම්මරක්ඛිතඤ්ච සාරක්ඛඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රූහි – ‘හොථ කිර ඉත්ථන්නාමස්ස භරියායො ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච ඔභටචුම්බටා ච දාසී ච භරියා ච කම්මකාරී ච භරියා ච ධජාහටා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

උභතොවඩ්ඪකං නිට්ඨිතං.

පුරිසස්ස මාතා භික්ඛුං පහිණති…පෙ…. පුරිසස්ස පිතා භික්ඛුං පහිණති…පෙ…. පුරිසස්ස මාතාපිතරො භික්ඛුං පහිණන්ති…පෙ…. පුරිසස්ස භාතා භික්ඛුං පහිණති…පෙ…. පුරිසස්ස භගිනී භික්ඛුං පහිණති…පෙ…. පුරිසස්ස ඤාතකා භික්ඛුං පහිණන්ති…පෙ…. පුරිසස්ස ගොත්තා භික්ඛුං පහිණන්ති…පෙ…. පුරිසස්ස සහධම්මිකා භික්ඛුං පහිණන්ති…පෙ….

පුරිසස්ස පෙය්‍යාලො විත්ථාරෙතබ්බො.

උභතොවඩ්ඪකං යථා පුරිමනයො තථෙව විත්ථාරෙතබ්බං.

322. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී…පෙ…. භොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපත්තකිනී, ඔභටචුම්බටා, දාසී ච භරියා ච, කම්මකාරී ච භරියා ච, ධජාහටා, මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නික්ඛෙපපදානි.

323. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච…පෙ…. ධනක්කීතා ච භොගවාසිනී ච, ධනක්කීතා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩචක්කං.

324. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච…පෙ…. ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච, ඡන්දවාසිනී ච ධනක්කීතා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධචක්කං මූලං සංඛිත්තං.

325. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා මුහුත්තිකා ච ධනක්කීතා ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ධජාහටා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිට්ඨිතං.

දුමූලකම්පි තිමූලකම්පි යාව නවමූලකං එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං දසමූලකං

326. මාතුරක්ඛිතාය මාතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච ඔභටචුම්බටා ච දාසී ච භරියා ච කම්මකාරී ච භරියා ච ධජාහටා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

මාතුචක්කං නිට්ඨිතං.

පිතුරක්ඛිතාය පිතා භික්ඛුං පහිණති…පෙ…. මාතාපිතුරක්ඛිතාය මාතාපිතරො භික්ඛුං පහිණන්ති… භාතුරක්ඛිතාය භාතා භික්ඛුං පහිණති… භගිනිරක්ඛිතාය භගිනී භික්ඛුං පහිණති… ඤාතිරක්ඛිතාය ඤාතකා භික්ඛුං පහිණන්ති… ගොත්තරක්ඛිතාය ගොත්තා [සගොත්තා (?)] භික්ඛුං පහිණන්ති… ධම්මරක්ඛිතාය සහධම්මිකා භික්ඛුං පහිණන්ති… සාරක්ඛාය යෙන පරිග්ගහිතා හොති සො භික්ඛුං පහිණති… සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ඨපිතො හොති සො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ඨපිතො හොති සො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී…පෙ…. භොගවාසිනී… පටවාසිනී… ඔදපත්තකිනී… ඔභටචුම්බටා… දාසී ච භරියා ච… කම්මකාරී ච භරියා ච… ධජාහටා… මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නික්ඛෙපපදානි.

327. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ඨපිතො හොති සො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච…පෙ…. ධනක්කීතා ච භොගවාසිනී ච… ධනක්කීතා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩචක්කං.

328. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ඨපිතො හොති සො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච…පෙ…. ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච… ඡන්දවාසිනී ච ධනක්කීතා චා’’’ ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධචක්කං මූලං සංඛිත්තං.

329. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො, ඨපිතො හොති සො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා මුහුත්තිකා ච ධනක්කීතා ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ධජාහටා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිට්ඨිතං.

දුමූලකම්පි තිමූලකම්පි යාව නවමූලකං එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං දසමූලකං

330. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ඨපිතො හොති සො භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොතු ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච ඔභටචුම්බටා ච දාසී ච භරියා ච කම්මකාරී ච භරියා ච ධජාහටා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දණ්ඩඨපිතචක්කං නිට්ඨිතං.

මාතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

මාතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී…පෙ…. භොගවාසිනී… පටවාසිනී… ඔදපත්තකිනී… ඔභටචුම්බටා… දාසී ච භරියා ච… කම්මකාරී ච භරියා ච… ධජාහටා… මුහුත්තිකා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නික්ඛෙපපදානි.

331. මාතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

මාතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච භොගවාසිනී ච…පෙ…. ධනක්කීතා ච පටවාසිනී ච…පෙ…. ධනක්කීතා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩචක්කං.

332. මාතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච…පෙ…. ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච… ඡන්දවාසිනී ච ධනක්කීතා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධචක්කං මූලං සංඛිත්තං.

මාතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා මුහුත්තිකා ච ධනක්කීතා ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ධජාහටා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිට්ඨිතං.

දුමූලකාදීනිපි එවමෙව කාතබ්බානි.

ඉදං දසමූලකං

333. මාතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – ‘හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච ඔභටචුම්බටා ච දාසී ච භරියා ච කම්මකාරී ච භරියා ච ධජාහටා ච මුහුත්තිකා චා’’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අපරං මාතුරක්ඛිතාචක්කං නිට්ඨිතං.

පිතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති…පෙ…. මාතාපිතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති… භාතුරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති… භගිනිරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති… ඤාතිරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති… ගොත්තරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති… ධම්මරක්ඛිතා භික්ඛුං පහිණති… සාරක්ඛා භික්ඛුං පහිණති… සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පහිණති – ''ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – 'හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා'''ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පහිණති – ''ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – 'හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී… පෙ…. භොගවාසිනී… පටවාසිනී… ඔදපත්තකිනී… ඔභටචුම්බටා… දාසී ච භරියා ච… කම්මකාරී ච භරියා ච… ධජාහටා… මුහුත්තිකා'''ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

නික්ඛෙපපදානි.

334. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පහිණති – ''ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – 'හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච…පෙ…. ධනක්කීතා ච මුහුත්තිකා චා'''ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ඛණ්ඩචක්කං.

335. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පහිණති – ''ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – 'හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච…පෙ…. ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච… ඡන්දවාසිනී ච ධනක්කීතා චා'''ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධචක්කං මූලං සංඛිත්තං.

336. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පහිණති – ''ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – 'හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා මුහුත්තිකා ච ධනක්කීතා ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච…පෙ…. මුහුත්තිකා ච ධජාහටා චා'''ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිට්ඨිතං.

දුමූලකාදීනිපි එවමෙව කාතබ්බානි.

ඉදං දසමූලකං

337. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පහිණති – ''ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං බ්‍රූහි – 'හොමි ඉත්ථන්නාමස්ස භරියා ධනක්කීතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච ඔභටචුම්බටා ච දාසී ච භරියා ච කම්මකාරී ච භරියා ච ධජාහටා ච මුහුත්තිකා චා'''ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අපරං සපරිදණ්ඩාචක්කං නිට්ඨිතං.

සබ්බං චක්කපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං.

338. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති න පච්චාහරති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. පටිග්ගණ්හාති න වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. පටිග්ගණ්හාති න වීමංසති න පච්චාහරති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. න පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. න පටිග්ගණ්හාති වීමංසති න පච්චාහරති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. න පටිග්ගණ්හාති න වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. න පටිග්ගණ්හාති න වීමංසති න පච්චාහරති, අනාපත්ති.

පුරිසො සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආණාපෙති – ''ගච්ඡථ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වීමංසථා''ති. සබ්බෙ පටිග්ගණ්හන්ති සබ්බෙ වීමංසන්ති සබ්බෙ පච්චාහරන්ති, ආපත්ති සබ්බෙසං සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආණාපෙති – ''ගච්ඡථ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වීමංසථා''ති. සබ්බෙ පටිග්ගණ්හන්ති සබ්බෙ වීමංසන්ති එකං පච්චාහරාපෙන්ති, ආපත්ති සබ්බෙසං සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආණාපෙති – ''ගච්ඡථ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වීමංසථා''ති. සබ්බෙ පටිග්ගණ්හන්ති, එකං වීමංසාපෙත්වා සබ්බෙ පච්චාහරන්ති, ආපත්ති සබ්බෙසං සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආණාපෙති – ‘‘ගච්ඡථ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වීමංසථා’’ති. සබ්බෙ පටිග්ගණ්හන්ති, එකං වීමංසාපෙත්වා එකං පච්චාහරාපෙන්ති, ආපත්ති සබ්බෙසං සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වීමංසා’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වීමංසා’’ති. පටිග්ගණ්හාති වීමංසති අන්තෙවාසිං පච්චාහරාපෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වීමංසා’’ති. පටිග්ගණ්හාති අන්තෙවාසිං වීමංසාපෙත්වා අත්තනා පච්චාහරති ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පුරිසො භික්ඛුං ආණාපෙති – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං විමංසා’’ති. පටිග්ගණ්හාති අන්තෙවාසිං වීමංසාපෙති අන්තෙවාසී වීමංසිත්වා බහිද්ධා පච්චාහරති, ආපත්ති උභින්නං ථුල්ලච්චයස්ස.

339. ගච්ඡන්තො සම්පාදෙති, ආගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

ගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආගච්ඡන්තො සම්පාදෙති, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස.

ගච්ඡන්තො සම්පාදෙති, ආගච්ඡන්තො සම්පාදෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, අනාපත්ති.

340. අනාපත්ති සඞ්ඝස්ස වා චෙතියස්ස වා ගිලානස්ස වා කරණීයෙන ගච්ඡති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

විනීතවත්ථුඋද්දානගාථා

සුත්තා මතා ච නික්ඛන්තා, අනිත්ථී ඉත්ථිපණ්ඩකා;
කලහං කත්වාන සම්මොදි, සඤ්චරිත්තඤ්ච පණ්ඩකෙති.

විනීතවත්ථු

341. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආණාපෙසි – [ආණාපෙති (ස්‍යා. ක.)] ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වීමංසා’’ති. සො ගන්ත්වා මනුස්සෙ පුච්ඡි – ‘‘කහං ඉත්ථන්නාමා’’ති? ‘‘සුත්තා, භන්තෙ’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි – ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං, කච්චි නු ඛො අහං සඞ්ඝාදිසෙසං ආපත්තිං ආපන්නො’’ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආණාපෙසි – ‘‘ගච්ඡ, භන්තෙ, ඉත්ථන්නාමං ඉත්ථිං වීමංසා’’ති. සො ගන්ත්වා මනුස්සෙ පුච්ඡි – ‘‘කහං ඉත්ථන්නාමා’’ති? ‘‘මතා, භන්තෙ’’ති…පෙ…. ‘‘නික්ඛන්තා, භන්තෙ’’ති… ‘‘අනිත්ථී, භන්තෙ’’ති… ‘‘ඉත්ථිපණ්ඩකා, භන්තෙ’’ති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉත්ථී සාමිකෙන සහ භණ්ඩිත්වා මාතුඝරං අගමාසි. කුලූපකො භික්ඛු සම්මොදනීයං අකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ…. ‘‘අලංවචනීයා, භික්ඛූ’’ති? ‘‘නාලංවචනීයා, භගවා’’ති. ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, නාලංවචනීයායා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු පණ්ඩකෙ සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි…පෙ.… ‘‘අනාපත්ති, භික්ඛු, සඞ්ඝාදිසෙසස්ස; ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්සා’’ති.

සඤ්චරිත්තසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං පඤ්චමං.

6. කුටිකාරසික්ඛාපදං

342. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආළවකා භික්ඛූ සඤ්ඤාචිකායො කුටියො කාරාපෙන්ති අස්සාමිකායො අත්තුද්දෙසිකායො අප්පමාණිකායො. තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරන්ති – ‘‘පුරිසං දෙථ, පුරිසත්ථකරං දෙථ, ගොණං

දෙථ, සකටං දෙථ, වාසිං දෙථ, පරසුං දෙථ, කුඨාරිං දෙථ, කුදාලං දෙථ, නිඛාදනං දෙථ, වල්ලිං දෙථ, වෙළුං දෙථ, මුඤ්ජං දෙථ, පබ්බජං දෙථ, තිණං දෙථ, මත්තිකං දෙථා''ති. මනුස්සා උපද්දුතා යාචනාය උපද්දුතා විඤ්ඤත්තියා භික්ඛූ දිස්වා උබ්බිජ්ජන්තිපි උත්තසන්තිපි පලායන්තිපි අඤ්ඤෙනපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤෙනපි මුඛං කරොන්ති ද්වාරම්පි ථකෙන්ති, ගාවිම්පි දිස්වා පලායන්ති භික්ඛූති මඤ්ඤමානා.

අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො රාජගහෙ වස්සංවුට්ඨො යෙන ආළවී තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන ආළවී තදවසරි. තත්‍ර සුදං ආයස්මා මහාකස්සපො ආළවියං විහරති අග්ගාළවෙ චෙතියෙ. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය ආළවිං පිණ්ඩාය පාවිසි. මනුස්සා ආයස්මන්තං මහාකස්සපං පස්සිත්වා උබ්බිජ්ජන්තිපි උත්තසන්තිපි පලායන්තිපි අඤ්ඤෙනපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤෙනපි මුඛං කරොන්ති ද්වාරම්පි ථකෙන්ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො ආළවියං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතප්පටික්කන්තො භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''පුබ්බායං, ආවුසො, ආළවී සුභික්ඛා අහොසි සුලභපිණ්ඩා සුකරා උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං; එතරහි පනායං ආළවී දුබ්භික්ඛා දුල්ලභපිණ්ඩා, න සුකරා උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතුං. කො නු ඛො, ආවුසො, හෙතු කො පච්චයො, යෙනායං ආළවී දුබ්භික්ඛා දුල්ලභපිණ්ඩා, න සුකරා උඤ්ඡෙන පග්ගහෙන යාපෙතු''න්ති? අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො මහාකස්සපස්ස එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

343. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන ආළවී තෙන චාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන ආළවී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා ආළවියං විහරති අග්ගාළවෙ චෙතියෙ. අථ ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආළවකෙ භික්ඛූ පටිපුච්ඡි – ''සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, සඤ්ඤාචිකායො කුටියො කාරාපෙථ අස්සාමිකායො අත්තුද්දෙසිකායො අප්පමාණිකායො . තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුම්හෙ යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරථ – 'පුරිසං දෙථ පුරිසත්ථකරං දෙථ…පෙ…. තිණං දෙථ මත්තිකං දෙථා'ති. මනුස්සා උපද්දුතා යාචනාය උපද්දුතා විඤ්ඤත්තියා භික්ඛූ දිස්වා උබ්බිජ්ජන්තිපි උත්තසන්තිපි පලායන්තිපි අඤ්ඤෙනපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤෙනපි මුඛං කරොන්ති ද්වාරම්පි ථකෙන්ති, ගාවිම්පි දිස්වා පලායන්ති භික්ඛූති මඤ්ඤමානා''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. ''කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, සංයාචිකායො කුටියො කාරාපෙස්සථ අස්සාමිකායො අත්තුද්දෙසිකායො අප්පමාණිකායො! තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුම්හෙ යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරිස්සථ – 'පුරිසං දෙථ පුරිසත්ථකරං දෙථ…පෙ…. තිණං දෙථ මත්තිකං දෙථා'ති! නෙතං මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ….'' විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි –

344. ''භූතපුබ්බං , භික්ඛවෙ, ද්වෙ භාතරො ඉසයො ගඞ්ගං නදිං උපනිස්සාය විහරිංසු. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, මණිකණ්ඨො නාගරාජා ගඞ්ගං නදිං උත්තරිත්වා යෙන කනිට්ඨො ඉසි තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා කනිට්ඨං ඉසිං සත්තක්ඛත්තුං භොගෙහි පරික්ඛිපිත්වා උපරිමුද්ධනි මහන්තං ඵණං කරිත්වා අට්ඨාසි. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, කනිට්ඨො ඉසි තස්ස නාගස්ස භයා කිසො අහොසි ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො. අද්දස ඛො, භික්ඛවෙ, ජෙට්ඨො ඉසි කනිට්ඨං ඉසිං කිසං ලූඛං දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතං ධමනිසන්ථතගත්තං. දිස්වාන කනිට්ඨං ඉසිං එතදවොච – ''කිස්ස ත්වං, භො, කිසො ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො''ති? ''ඉධ, භො, මණිකණ්ඨො නාගරාජා ගඞ්ගං නදිං උත්තරිත්වා යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා මං සත්තක්ඛත්තුං භොගෙහි පරික්ඛිපිත්වා උපරිමුද්ධනි මහන්තං ඵණං කරිත්වා අට්ඨාසි. තස්සාහං, භො, නාගස්ස භයා [භයාම්හි (සී.)] කිසො ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො''ති. ''ඉච්ඡසි පන ත්වං, භො, තස්ස නාගස්ස අනාගමන''න්ති? ''ඉච්ඡාමහං, භො, තස්ස නාගස්ස අනාගමන''න්ති. ''අපි පන ත්වං, භො, තස්ස නාගස්ස කිඤ්චි පස්සසී''ති? ''පස්සාමහං, භො, මණිමස්ස [මණිස්ස (සී. ක.)] කණ්ඨෙ පිළන්ධන''න්ති. ''තෙන හි ත්වං, භො, තං නාගං මණිං යාච – 'මණිං මෙ, භො, දෙහි; මණිනා මෙ අත්ථො'''ති.

අථ ඛො, භික්ඛවෙ, මණිකණ්ඨො නාගරාජා ගඞ්ගං නදිං උත්තරිත්වා යෙන කනිට්ඨො ඉසි තෙනුපසඞ්කමි ; උපසඞ්කමිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතං ඛො, භික්ඛවෙ, මණිකණ්ඨං නාගරාජානං කනිට්ඨො ඉසි එතදවොච – ''මණිං මෙ, භො, දෙහි; මණිනා මෙ අත්ථො''ති. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, මණිකණ්ඨො නාගරාජා – 'භික්ඛු මණිං යාචති, භික්ඛුස්ස මණිනා අත්ථො'ති ඛිප්පඤ්ඤෙව අගමාසි. දුතියම්පි ඛො, භික්ඛවෙ, මණිකණ්ඨො නාගරාජා ගඞ්ගං නදිං උත්තරිත්වා යෙන කනිට්ඨො ඉසි තෙනුපසඞ්කමි. අද්දස ඛො, භික්ඛවෙ, කනිට්ඨො ඉසි මණිකණ්ඨං නාගරාජානං දූරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන මණිකණ්ඨං නාගරාජානං එතදවොච – ''මණිං මෙ, භො, දෙහි; මණිනා මෙ අත්ථො''ති. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, මණිකණ්ඨො නාගරාජා – ''භික්ඛු මණිං යාචති, භික්ඛුස්ස මණිනා අත්ථො''ති තතොව පටිනිවත්ති. තතියම්පි ඛො, භික්ඛවෙ, මණිකණ්ඨො නාගරාජා ගඞ්ගං නදිං උත්තරති. අද්දස ඛො, භික්ඛවෙ, කනිට්ඨො ඉසි මණිකණ්ඨං නාගරාජානං ගඞ්ගං නදිං උත්තරන්තං. දිස්වාන මණිකණ්ඨං නාගරාජානං එතදවොච – ''මණිං මෙ, භො, දෙහි; මණිනා මෙ අත්ථො''ති. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, මණිකණ්ඨො නාගරාජා කනිට්ඨං ඉසිං ගාථාහි අජ්ඣභාසි –

[ජා. 1.3.7 මණිකණ්ඨජාතකෙපි] ''මමන්නපානං විපුලං උළාරං,
උප්පජ්ජතීමස්ස මණිස්ස හෙතු;

තං තෙ න දස්සං අතියාචකොසි;
න චාපි තෙ අස්සමමාගමිස්සං.

[ජා. 1.3.8 මණිකණ්ඨජාතකෙපි] ‘‘සුසු යථා සක්ඛරධොතපාණී;
තාසෙසි මං සෙලමායාචමානො;
තං තෙ න දස්සං අතියාචකොසි;
න චාපි තෙ අස්සමමාගමිස්ස’’න්ති.

අථ ඛො, භික්ඛවෙ, මණිකණ්ඨො නාගරාජා – ‘‘භික්ඛු මණිං යාචති, භික්ඛුස්ස මණිනා අත්ථො’’ති පක්කාමි. තථා පක්කන්තොව [තදාපක්කන්තොව (ක.)] අහොසි, න පුන පච්චාගඤ්ඡි. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, කනිට්ඨො ඉසි තස්ස නාගස්ස දස්සනීයස්ස අදස්සනෙන භියොසොමත්තාය කිසො අහොසි ලූඛො දුබ්බණ්ණො, උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො. අද්දස ඛො, භික්ඛවෙ, ජෙට්ඨො ඉසි කනිට්ඨං ඉසිං භියොසොමත්තාය කිසං ලූඛං දුබ්බණ්ණං උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතං ධමනිසන්ථතගත්තං. දිස්වාන කනිට්ඨං ඉසිං එතදවොච – ‘‘කිස්ස ත්වං, භො, භියොසොමත්තාය කිසො ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො’’ති? ‘‘තස්සාහං, භො, නාගස්ස දස්සනීයස්ස අදස්සනෙන භියොසොමත්තාය කිසො ලූඛො දුබ්බණ්ණො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො ධමනිසන්ථතගත්තො’’ති. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, ජෙට්ඨො ඉසි කනිට්ඨං ඉසිං ගාථාය අජ්ඣභාසි –

[ජා. 1.3.9 මණිකණ්ඨජාතකෙපි] ‘‘න තං යාචෙ යස්ස පියං ජිගීසෙ,
විදෙස්සො [දෙස්සො (සී.), දෙස්සො ච (ස්‍යා.)] හොති අතියාචනාය;
නාගො මණිං යාචිතො බ්‍රාහ්මණෙන;
අදස්සනඤ්ඤෙව තදජ්ඣගමා’’ති.

තෙසඤ්හි නාම, භික්ඛවෙ, තිරච්ඡානගතානං පාණානං අමනාපා භවිස්සති යාචනා අමනාපා විඤ්ඤත්ති. කිමඞ්ගං [කිමඞ්ග (සී.)] පන මනුස්සභූතානං!

345. ‘‘භූතපුබ්බං, භික්ඛවෙ, අඤ්ඤතරො භික්ඛු හිමවන්තපස්සෙ විහරති අඤ්ඤතරස්මිං වනසණ්ඩෙ. තස්ස ඛො, භික්ඛවෙ, වනසණ්ඩස්ස අවිදූරෙ මහන්තං නින්නං පල්ලලං. අථ ඛො,

වාසාය උපගච්ඡති. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, සො භික්ඛු තස්ස සකුණසඞ්ඝස්ස සද්දෙන උබ්බාළ්හො යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා මං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො අහං, භික්ඛවෙ, තං භික්ඛුං එතදවොච – ‘කච්චි, භික්ඛු, ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං කච්චිසි අප්පකිලමථෙන අද්ධානං ආගතො? කුතො ච ත්වං, භික්ඛු, ආගච්ඡසී’ති? ‘ඛමනීයං, භගවා, යාපනීයං, භගවා. අප්පකිලමථෙන චාහං, භන්තෙ, අද්ධානං ආගතො. අත්ථි, භන්තෙ, හිමවන්තපස්සෙ මහාවනසණ්ඩො. තස්ස ඛො පන, භන්තෙ, වනසණ්ඩස්ස අවිදූරෙ මහන්තං නින්නං පල්ලලං. අථ ඛො, භන්තෙ, මහාසකුණසඞ්ඝො තස්මිං පල්ලලෙ දිවසං ගොචරං චරිත්වා සායං තං වනසණ්ඩං වාසාය උපගච්ඡති. තතො අහං, භගවා, ආගච්ඡාමි – තස්ස සකුණසඞ්ඝස්ස සද්දෙන උබ්බාළ්හො’ති. ‘ඉච්ඡසි පන ත්වං, භික්ඛු, තස්ස සකුණසඞ්ඝස්ස අනාගමන’න්ති ? ‘ඉච්ඡාමහං, භගවා, තස්ස සකුණසඞ්ඝස්ස අනාගමන’න්ති. ‘තෙන හි ත්වං, භික්ඛු, තත්ථ ගන්ත්වා තං වනසණ්ඩං අජ්ඣොගාහෙත්වා රත්තියා පඨමං යාමං තික්ඛත්තුං සද්දමනුස්සාවෙහි – සුණන්තු මෙ, භොන්තො සකුණා, යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණ්ඩෙ වාසං උපගතා, පත්තෙන මෙ අත්ථො. එකෙකං මෙ, භොන්තො, පත්තං දදන්තූ’ති. රත්තියා මජ්ඣිමං යාමං… රත්තියා පච්ඡිමං යාමං තික්ඛත්තුං සද්දමනුස්සාවෙහි – ‘සුණන්තු මෙ, භොන්තො සකුණා, යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණ්ඩෙ වාසං උපගතා, පත්තෙන මෙ අත්ථො. එකෙකං මෙ, භොන්තො, පත්තං දදන්තූ’ති.

‘‘අථ ඛො, භික්ඛවෙ, සො භික්ඛු තත්ථ ගන්ත්වා තං වනසණ්ඩං අජ්ඣොගාහෙත්වා රත්තියා පඨමං යාමං තික්ඛත්තුං සද්දමනුස්සාවෙසි – ‘සුණන්තු මෙ, භොන්තො සකුණා, යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණ්ඩෙ වාසං උපගතා, පත්තෙන මෙ අත්ථො. එකෙකං මෙ, භොන්තො, පත්තං දදන්තූ’ති. රත්තියා මජ්ඣිම යාමං… රත්තියා පච්ඡිමං යාමං තික්ඛත්තුං සද්දමනුස්සාවෙසි – ‘සුණන්තු මෙ, භොන්තො සකුණා, යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණ්ඩෙ වාසං උපගතා, පත්තෙන මෙ අත්ථො. එකෙකං මෙ, භොන්තො, පත්තං දදන්තූ’ති. අථ ඛො, භික්ඛවෙ, සො සකුණසඞ්ඝො – ‘භික්ඛු පත්තං යාචති භික්ඛුස්ස පත්තෙන අත්ථො’ති තම්හා වනසණ්ඩා පක්කාමි. තථා පක්කන්තොව අහොසි න පුන පච්චාගඤ්ඡි. තෙසඤ්හි නාම, භික්ඛවෙ, තිරච්ඡානගතානං පාණානං අමනාපා භවිස්සති යාචනා අමනාපා විඤ්ඤත්ති. කිමඞ්ගං පන මනුස්සභූතානං’’!

346. ‘‘භූතපුබ්බං, භික්ඛවෙ, රට්ඨපාලස්ස කුලපුත්තස්ස පිතා රට්ඨපාලං කුලපුත්තං ගාථාය අජ්ඣභාසි –

‘අපාහං තෙ න ජානාමි, රට්ඨපාල බහූ ජනා;
[ජා. 1.7.54] තෙ මං සඞ්ගම්ම යාචන්ති, කස්මා මං ත්වං න යාචසී’ති.

[ජා. 1.7.55] ‘යාචකො අප්පියො හොති, යාචං අදදමප්පියො;

තස්මාහං තං න යාචාමි, මා මෙ විදෙස්සනා අහූ’ති.

‘‘සො හි නාම, භික්ඛවෙ, රට්ඨපාලො කුලපුත්තො සකං පිතරං එවං වක්ඛති. කිමඞ්ගං පන ජනො ජනං!

347. ‘‘ගිහීනං, භික්ඛවෙ, දුස්සංහරානි භොගානි සම්භතානිපි දුරක්ඛියානි . තත්ථ නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, එවං දුස්සංහරෙසු භොගෙසු සම්භතෙසුපි දුරක්ඛියෙසු යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරිස්සථ – ‘පුරිසං දෙථ, පුරිසත්ථකරං දෙථ, ගොණං දෙථ, සකටං දෙථ, වාසිං දෙථ, පරසුං දෙථ, කුඨාරිං දෙථ, කුදාලං දෙථ, නිඛාදනං දෙථ, වල්ලිං දෙථ, වෙළුං දෙථ, මුඤ්ජං දෙථ , පබ්බජං දෙථ, තිණං දෙථ, මත්තිකං දෙථා’’ති! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ.… එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

348. **‘‘සඤ්ඤාචිකාය පන භික්ඛුනා කුටිං කාරයමානෙන අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං පමාණිකා කාරෙතබ්බා. තත්‍රිදං පමාණං – දීඝසො ද්වාදස විදත්ථියො, සුගතවිදත්ථියා; තිරියං සත්තන්තරා. භික්ඛූ අභිනෙතබ්බා වත්ථුදෙසනාය. තෙහි භික්ඛූහි වත්ථු දෙසෙතබ්බං – අනාරම්භං [අනාරබ්භං (ක.)] සපරික්කමනං. සාරම්භෙ [සාරබ්භෙ (ක.)] චෙ භික්ඛු වත්ථුස්මිං අපරික්කමනෙ සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කාරෙය්‍ය, භික්ඛූ වා අනභිනෙය්‍ය වත්ථුදෙසනාය, පමාණං වා අතික්කාමෙය්‍ය, සඞ්ඝාදිසෙසො’’**ති.

349. **සඤ්ඤාචිකා** නාම සයං යාචිත්වා පුරිසම්පි පුරිසත්ථකරම්පි ගොණම්පි සකටම්පි වාසිම්පි පරසුම්පි කුඨාරිම්පි කුදාලම්පි නිඛාදනම්පි වල්ලිම්පි වෙළුම්පි මුඤ්ජම්පි පබ්බජම්පි තිණම්පි මත්තිකම්පි.

කුටි නාම උල්ලිත්තා වා හොති අවලිත්තා වා උල්ලිත්තාවලිත්තා වා.

කාරයමානෙනාති කරොන්තො වා කාරාපෙන්තො වා.

අස්සාමිකන්ති න අඤ්ඤො කොචි සාමිකො හොති, ඉත්ථී වා පුරිසො වා ගහට්ඨො වා පබ්බජිතො වා.

අත්තුද්දෙසන්ති අත්තනො අත්ථාය.

පමාණිකා කාරෙතබ්බා. තත්‍රිදං පමාණං – දීඝසො ද්වාදස විදත්ථියො, සුගතවිදත්ථියාති බාහිරිමෙන මානෙන.

තිරියං සත්තන්තරාති අබ්භන්තරිමෙන මානෙන.

භික්ඛූ අභිනෙතබ්බා වත්ථුදෙසනායාති තෙන කුටිකාරකෙන භික්ඛුනා කුටිවත්ථුං සොධෙත්වා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ‘‘අහං, භන්තෙ, සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සොහං, භන්තෙ, සඞ්ඝං කුටිවත්ථුඔලොකනං යාචාමී’’ති. දුතියම්පි යාචිතබ්බා. තතියම්පි යාචිතබ්බා. සචෙ සබ්බො සඞ්ඝො උස්සහති කුටිවත්ථුං ඔලොකෙතුං, සබ්බෙන සඞ්ඝෙන ඔලොකෙතබ්බං. නො චෙ සබ්බො සඞ්ඝො උස්සහති කුටිවත්ථුං ඔලොකෙතුං, යෙ තත්ථ හොන්ති භික්ඛූ බ්‍යත්තා පටිබලා සාරම්භං අනාරම්භං සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජානිතුං තෙ යාචිත්වා සම්මන්නිතබ්බා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

350. ‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සඞ්ඝං කුටිවත්ථුඔලොකනං යාචති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමඤ්ච ඉත්ථන්නාමඤ්ච භික්ඛූ සම්මන්නෙය්‍ය ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො කුටිවත්ථුං ඔලොකෙතුං. එසා ඤත්ති.

‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සඞ්ඝං කුටිවත්ථුඔලොකනං යාචති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමඤ්ච ඉත්ථන්නාමඤ්ච භික්ඛූ සම්මන්නති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො කුටිවත්ථුං ඔලොකෙතුං. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස ච ඉත්ථන්නාමස්ස ච භික්ඛූනං සම්මුති [සම්මති (ස්‍යා.)] ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො කුටිවත්ථුං ඔලොකෙතුං, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘‘සම්මතා සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච භික්ඛූ ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො කුටිවත්ථුං ඔලොකෙතුං. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී’’ති.

351. තෙහි සම්මතෙහි භික්ඛූහි තත්ථ ගන්ත්වා කුටිවත්ථු ඔලොකෙතබ්බං, සාරම්භං අනාරම්භං සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජානිතබ්බං. සචෙ සාරම්භං හොති අපරික්කමනං, ‘මා ඉධ කරී’ති වත්තබ්බො. සචෙ අනාරම්භං හොති සපරික්කමනං, සඞ්ඝස්ස ආරොචෙතබ්බං – ‘අනාරම්භං සපරික්කමන’න්ති. තෙන කුටිකාරකෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං

උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ‘‘අහං, භන්තෙ, සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං . සොහං, භන්තෙ, සඞ්ඝං කුටිවත්ථුදෙසනං යාචාමී’’ති. දුතියම්පි යාචිතබ්බා. තතියම්පි යාචිතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

352. ‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සඞ්ඝං කුටිවත්ථුදෙසනං යාචති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො කුටිවත්ථුං දෙසෙය්‍ය. එසා ඤත්ති.

‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සඤ්ඤාචිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සඞ්ඝං කුටිවත්ථුදෙසනං යාචති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො කුටිවත්ථුං දෙසෙති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො කුටිවත්ථුස්ස දෙසනා, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘‘දෙසිතං සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො කුටිවත්ථු. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී’’ති.

353. **සාරම්භං** නාම කිපිල්ලිකානං වා ආසයො හොති, උපචිකානං වා ආසයො හොති, උන්දූරානං වා ආසයො හොති, අහීනං වා ආසයො හොති, විච්ඡිකානං වා ආසයො හොති, සතපදීනං වා ආසයො හොති, හත්ථීනං වා ආසයො හොති, අස්සානං වා ආසයො හොති, සීහානං වා ආසයො හොති, බ්‍යග්ඝානං වා ආසයො හොති, දීපීනං වා ආසයො හොති, අච්ඡානං වා ආසයො හොති, තරච්ඡානං වා ආසයො හොති, යෙසං කෙසඤ්චි තිරච්ඡානගතානං පාණානං ආසයො හොති, පුබ්බණ්ණනිස්සිතං වා හොති, අපරණ්ණනිස්සිතං වා හොති, අබ්භාඝාතනිස්සිතං වා හොති, ආඝාතනනිස්සිතං වා හොති, සුසානනිස්සිතං වා හොති, උය්‍යානනිස්සිතං වා හොති, රාජවත්ථුනිස්සිතං වා හොති, හත්ථිසාලානිස්සිතං වා හොති, අස්සසාලානිස්සිතං වා හොති, බන්ධනාගාරනිස්සිතං වා හොති, පානාගාරනිස්සිතං වා හොති, සූනනිස්සිතං වා හොති, රච්ඡානිස්සිතං වා හොති, චච්චරනිස්සිතං වා හොති, සභානිස්සිතං වා හොති, සංසරණනිස්සිතං වා [සඤ්චරණනිස්සිතං වා (ක.)] හොති. එතං සාරම්භං නාම.

අපරික්කමනං නාම න සක්කා හොති යථායුත්තෙන සකටෙන අනුපරිගන්තුං සමන්තා නිස්සෙණියා අනුපරිගන්තුං. එතං අපරික්කමනං නාම.

අනාරම්භං නාම න කිපිල්ලිකානං වා ආසයො හොති, න උපචිකානං වා ආසයො හොති, න උන්දූරානං වා ආසයො හොති, න අහීනං වා ආසයො හොති, න විච්ඡිකානං වා ආසයො හොති, න සතපදීනං වා ආසයො හොති… පෙ…. න සංසරණනිස්සිතං වා හොති. එතං අනාරම්භං නාම.

සපරික්කමනං නාම සක්කා හොති යථායුත්තෙන සකටෙන අනුපරිගන්තුං, සමන්තා නිස්සෙණියා අනුපරිගන්තුං. එතං සපරික්කමනං නාම.

සඤ්ඤාචිකා නාම සයං යාචිත්වා පුරිසම්පි පුරිසත්ථකරම්පි…පෙ…. මත්තිකම්පි .

කුටි නාම උල්ලිත්තා වා හොති වා අවලිත්තා වා උල්ලිත්තාවලිත්තා වා.

කාරෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා.

භික්ඛූ වා අනභිනෙය්‍ය, වත්ථුදෙසනාය පමාණං වා අතික්කාමෙය්‍යාති ඤත්තිදුතියෙන කම්මෙන කුටිවත්ථුං න දෙසාපෙත්වා, ආයාමතො වා විත්ථාරතො වා අන්තමසො කෙසග්ගමත්තම්පි අතික්කාමෙත්වා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ පයොගෙ දුක්කටං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස. තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සඞ්ඝාදිසෙසොති…පෙ…. තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

354. භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං. භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

355. භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං. භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං

අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං. භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතික්කන්තං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතික්කන්තං අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං. භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං. භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං. භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස. භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

356. භික්ඛු සමාදිසති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං , ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සමාදිසති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

භික්ඛු සමාදිසති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සමාදිසති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

භික්ඛු සමාදිසති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසානං.

භික්ඛු සමාදිසති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

357. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. න ච සමාදිසති – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. න ච සමාදිසති – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…

පෙ.... සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.... අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.... අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. න ච සමාදිසති – ''පමාණිකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං...පෙ.... සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස...පෙ.... අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස...පෙ.... අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. න ච සමාදිසති – ''පමාණිකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං...පෙ.... සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.... අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.... අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. න ච සමාදිසති – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා ච අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං...පෙ.... සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස...පෙ.... අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස ...පෙ.... අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසානං.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. න ච සමාදිසති – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා ච අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං...පෙ.... සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.... අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස...පෙ.... අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

358. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති අදෙසිතවත්ථුකා සාරම්භා අපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං සපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති අදෙසිතවත්ථුකා සාරම්භා සපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා චා''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති අදෙසිතවත්ථුකා අනාරම්භා අපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු සපරික්කමනා චා''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති අදෙසිතවත්ථුකා අනාරම්භා සපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''දෙසිතවත්ථුකා හොතූ''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති දෙසිතවත්ථුකා සාරම්භා අපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''අනාරම්භා ච හොතු සපරික්කමනා චා''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං සපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති දෙසිතවත්ථුකා සාරම්භා සපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''අනාරම්භා හොතූ''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ

කයිරති දෙසිතවත්ථුකා අනාරම්භා අපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''සපරික්කමනා හොතූ''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

359. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''පමාණිකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති පමාණාතික්කන්තා සාරම්භා අපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''පමාණිකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති…පෙ…. ''පමාණිකා ච හොතු අනාරම්භා චා''ති…පෙ…. ''පමාණිකා ච හොතු සපරික්කමනා චා''ති…පෙ…. ''පමාණිකා හොතූ''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''පමාණිකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති පමාණිකා සාරම්භා අපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''අනාරම්භා ච හොතු සපරික්කමනා චා''ති…පෙ…. ''අනාරම්භා හොතූ''ති…පෙ…. ''සපරික්කමනා හොතූ''ති…පෙ…. අනාපත්ති.

360. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා ච අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති අදෙසිතවත්ථුකා පමාණාතික්කන්තා සාරම්භා අපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා ච අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති…පෙ…. ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා ච අනාරම්භා චා''ති…පෙ…. ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා ච සපරික්කමනා චා''ති…පෙ…. ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා චා''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා ච අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''කුටි කිර මෙ කයිරති දෙසිතවත්ථුකා පමාණිකා සාරම්භා අපරික්කමනා''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''අනාරම්භා ච හොතු සපරික්කමනා චා''ති…පෙ…. ''අනාරම්භා හොතූ''ති…පෙ…. ''සපරික්කමනා හොතූ''ති…පෙ…. අනාපත්ති.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං තිණ්ණං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කාටනං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''පමාණිකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං තිණ්ණං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''පමාණිකා ච හොතු අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා ච අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං චතුන්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං

තිණ්ණං දුක්කටානං…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං තිණ්ණං දුක්කටානං…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකා ච හොතු පමාණිකා ච අනාරම්භා ච සපරික්කමනා චා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

361. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති, තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දාතබ්බා භින්දිත්වා වා පුන කාතබ්බා. නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භින්දිත්වා වා පුන කාරෙය්‍ය, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං සපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති, තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දාතබ්බා භින්දිත්වා වා පුන කාතබ්බා. නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භින්දිත්වා වා පුන කාරෙය්‍ය, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං…පෙ…. ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං…පෙ…. ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති, තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දාතබ්බා භින්දිත්වා වා පුන කාතබ්බා. නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භින්දිත්වා වා පුන කාරෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

362. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති, තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දාතබ්බා භින්දිත්වා වා පුන කාතබ්බා. නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භින්දිත්වා වා පුන කාරෙය්‍ය, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති, තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දාතබ්බා භින්දිත්වා වා පුන කාතබ්බා . නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භින්දිත්වා වා පුන කාරෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං පමාණාතික්කන්තං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති, තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දාතබ්බා භින්දිත්වා වා පුන කාතබ්බා. නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භින්දිත්වා වා පුන කාරෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං සඞ්ඝාදිසෙසානං.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති, තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤස්ස වා දාතබ්බා භින්දිත්වා වා පුන කාතබ්බා. නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භින්දිත්වා වා පුන කාරෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කාටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''කුටිං මෙ කරොථා''ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං පමාණිකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

363. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති [පරියොසාවාපෙති (ක.)], ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති [පරියොසාවාපෙති (ක.)], ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

364. අනාපත්ති ලෙණෙ ගුහාය තිණකුටිකාය අඤ්ඤස්සත්ථාය වාසාගාරං ඨපෙත්වා සබ්බත්ථ, අනාපත්ති උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

කුටිකාරසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං ඡට්ඨං.

7. විහාරකාරසික්ඛාපදං

365. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසම්බියං විහරති ඝොසිතාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො ඡන්නස්ස උපට්ඨාකො ගහපති ආයස්මන්තං ඡන්නං එතදවොච – ''විහාරවත්ථුං, භන්තෙ, ජානාහි අය්‍යස්ස විහාරං කාරාපෙස්සාමී''ති. අථ ඛො ආයස්මා ඡන්නො විහාරවත්ථුං සොධෙන්තො අඤ්ඤතරං චෙතියරුක්ඛං ඡෙදාපෙසි ගාමපූජිතං නිගමපූජිතං නගරපූජිතං ජනපදපූජිතං රට්ඨපූජිතං. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා චෙතියරුක්ඛං ඡෙදාපෙස්සන්ති ගාමපූජිතං නිගමපූජිතං නගරපූජිතං ජනපදපූජිතං රට්ඨපූජිතං! එකින්ද්‍රියං සමණා සක්‍යපුත්තියා ජීවං විහෙඨෙන්තී'' [විහෙඨෙස්සන්ති (කත්ථචි)] ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා... පෙ.... තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා ඡන්නො චෙතියරුක්ඛං ඡෙදාපෙස්සති ගාමපූජිතං...පෙ.... රට්ඨපූජිත''න්ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං ඡන්නං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං...පෙ.... ''සච්චං කිර ත්වං, ඡන්න, චෙතියරුක්ඛං ඡෙදාපෙසි ගාමපූජිතං...පෙ.... රට්ඨපූජිත''න්ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා...පෙ.... ''කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, චෙතියරුක්ඛං ඡෙදාපෙස්සසි ගාමපූජිතං නිගමපූජිතං නගරපූජිතං ජනපදපූජිතං රට්ඨපූජිතං! ජීවසඤ්ඤිනො හි, මොඝපුරිස, මනුස්සා රුක්ඛස්මිං. නෙතං, මොඝපුරිස , අප්පසන්නානං වා පසාදාය...පෙ.... එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

366. **''මහල්ලකං පන භික්ඛුනා විහාරං කාරයමානෙන සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං භික්ඛූ අභිනෙතබ්බා වත්ථුදෙසනාය. තෙහි භික්ඛූහි වත්ථු දෙසෙතබ්බං අනාරම්භං සපරික්කමනං. සාරම්භෙ චෙ භික්ඛු වත්ථුස්මිං අපරික්කමනෙ මහල්ලකං විහාරං කාරෙය්‍ය භික්ඛූ වා අනභිනෙය්‍ය වත්ථුදෙසනාය, සඞ්ඝාදිසෙසො''**ති.

367. **මහල්ලකො** නාම විහාරො සස්සාමිකො වුච්චති.

විහාරො නාම උල්ලිත්තො වා හොති අවලිත්තො වා උල්ලිත්තාවලිත්තො වා.

කාරයමානෙනාති කරොන්තො වා කාරාපෙන්තො වා.

සස්සාමිකන්ති අඤ්ඤො කොචි සාමිකො හොති ඉත්ථී වා පුරිසො වා ගහට්ඨො වා පබ්බජිතො වා.

අත්තුද්දෙසන්ති අත්තනො අත්ථාය.

භික්ඛූ අභිනෙතබ්බා වත්ථුදෙසනායාති තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුනා විහාරවත්ථුං සොධෙත්වා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ''අහං, භන්තෙ, මහල්ලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සොහං, භන්තෙ, සඞ්ඝං විහාරවත්ථුඔලොකනං යාචාමී''ති. දුතියම්පි යාචිතබ්බා. තතියම්පි යාචිතබ්බා. සචෙ සබ්බො සඞ්ඝො උස්සහති විහාරවත්ථුං ඔලොකෙතුං සබ්බෙන සඞ්ඝෙන ඔලොකෙතබ්බං. නො චෙ සබ්බො සඞ්ඝො උස්සහති විහාරවත්ථුං ඔලොකෙතුං, යෙ තත්ථ හොන්ති භික්ඛූ බ්‍යත්තා පටිබලා සාරම්භං අනාරම්භං සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජානිතුං තෙ යාචිත්වා සම්මන්නිතබ්බා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

368. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු මහල්ලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සඞ්ඝං විහාරවත්ථුඔලොකනං යාචති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමඤ්ච ඉත්ථන්නාමඤ්ච භික්ඛූ සම්මන්නෙය්‍ය ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථුං ඔලොකෙතුං. එසා ඤත්ති.

''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු මහල්ලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සඞ්ඝං විහාරවත්ථුඔලොකනං යාචති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමඤ්ච ඉත්ථන්නාමඤ්ච භික්ඛූ සම්මන්නති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථුං ඔලොකෙතුං. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස ච ඉත්ථන්නාමස්ස ච භික්ඛූනං සම්මුති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථුං ඔලොකෙතුං, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘‘සම්මතා සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච භික්ඛූ ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථුං ඔලොකෙතුං. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී’’ති.

369. තෙහි සම්මතෙහි භික්ඛූහි තත්ථ ගන්ත්වා විහාරවත්ථු ඔලොකෙතබ්බං; සාරම්භං අනාරම්භං සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජානිතබ්බං. සචෙ සාරම්භං හොති අපරික්කමනං, ‘මායිධ කරී’ති වත්තබ්බො. සචෙ අනාරම්භං හොති සපරික්කමනං, සඞ්ඝස්ස ආරොචෙතබ්බං – ‘අනාරම්භං සපරික්කමන’න්ති . තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ‘‘අහං, භන්තෙ, මහල්ලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං . සොහං, භන්තෙ, සඞ්ඝං විහාරවත්ථුදෙසනං යාචාමී’’ති. දුතියම්පි යාචිතබ්බා. තතියම්පි යාචිතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

370. ‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු මහල්ලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සඞ්ඝං විහාරවත්ථුදෙසනං යාචති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථුං දෙසෙය්‍ය. එසා ඤත්ති.

‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු මහල්ලකං විහාරං කත්තුකාමො සස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං. සො සඞ්ඝං විහාරවත්ථුදෙසනං යාචති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථුං දෙසෙති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථුස්ස දෙසනා, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘‘දෙසිතං සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථුං. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී’’ති.

371. **සාරම්භං** නාම කිපිල්ලිකානං වා ආසයො හොති, උපචිකානං වා ආසයො හොති, උන්දූරානං වා…පෙ…. අහීනං වා විච්ඡිකානං වා සතපදීනං වා හත්ථීනං වා අස්සානං වා සීහානං වා බ්‍යග්ඝානං වා දීපීනං වා අච්ඡානං වා තරච්ඡානං වා ආසයො හොති, යෙසං කෙසඤ්චි තිරච්ඡානගතානං පාණානං ආසයො හොති, පුබ්බණ්ණනිස්සිතං වා හොති, අපරණ්ණනිස්සිතං වා හොති, අබ්භාඝාතනිස්සිතං වා හොති, ආඝාතනනිස්සිතං වා හොති, සුසානනිස්සිතං වා හොති, උය්‍යානනිස්සිතං වා හොති, රාජවත්ථුනිස්සිතං වා හොති, හත්ථිසාලානිස්සිතං වා හොති, අස්සසාලානිස්සිතං වා හොති, බන්ධනාගාරනිස්සිතං වා හොති, පානාගාරනිස්සිතං වා හොති, සූනනිස්සිතං වා හොති, රච්ඡානිස්සිතං වා හොති, චච්චරනිස්සිතං වා හොති, සභානිස්සිතං වා හොති, සංසරණනිස්සිතං වා හොති. එතං සාරම්භං නාම.

අපරික්කමනං නාම න සක්කා හොති යථායුත්තෙන සකටෙන අනුපරිගන්තුං, සමන්තා නිස්සෙණියා අනුපරිගන්තුං. එතං අපරික්කමනං නාම.

අනාරම්භං නාම න කිපිල්ලිකානං වා ආසයො හොති…පෙ…. න සංසරණනිස්සිතං වා හොති. එතං අනාරම්භං නාම.

සපරික්කමනං නාම සක්කා හොති යථායුත්තෙන සකටෙන අනුපරිගන්තුං, සමන්තා නිස්සෙණියා අනුපරිගන්තුං. එතං සපරික්කමනං නාම.

මහල්ලකො නාම විහාරො සස්සාමිකො වුච්චති.

විහාරො නාම උල්ලිත්තො වා හොති අවලිත්තො වා උල්ලිත්තාවලිත්තො වා.

කාරෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා.

භික්ඛූ වා අනභිනෙය්‍ය වත්ථුදෙසනායාති ඤත්තිදුතියෙන කම්මෙන විහාරවත්ථුං න දෙසාපෙත්වා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්කටං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ, ආපත්ති ථුල්ලච්චයස්ස . තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සඞ්ඝාදිසෙසොති…පෙ…. තෙනපි වුච්චති – ‘සඞ්ඝාදිසෙසො’ති.

372. භික්ඛු විහාරං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං. භික්ඛු විහාරං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස. භික්ඛු විහාරං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස. භික්ඛු විහාරං කරොති අදෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු විහාරං කරොති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං. භික්ඛු විහාරං කරොති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස. භික්ඛු විහාරං කරොති දෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස. භික්ඛු විහාරං කරොති දෙසිතවත්ථුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

373. භික්ඛු සමාදිසති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සමාදිසති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

374. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. න ච සමාදිසති – ''දෙසිතවත්ථුකො ච හොතු අනාරම්භො ච සපරික්කමනො චා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. න ච සමාදිසති – ''දෙසිතවත්ථුකො ච හොතු අනාරම්භො ච සපරික්කමනො චා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

375. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකො ච හොතු අනාරම්භො ච සපරික්කමනො චා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''විහාරො කිර මෙ කයිරති අදෙසිතවත්ථුකො සාරම්භො අපරික්කමනො''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''දෙසිතවත්ථුකො ච හොතු අනාරම්භො ච සපරික්කමනො චා''ති …පෙ…. ''දෙසිතවත්ථුකො ච හොතු අනාරම්භො චා''ති…පෙ…. ''දෙසිතවත්ථුකො ච හොතු සපරික්කමනො චා''ති …පෙ…. ''දෙසිතවත්ථුකො හොතූ''ති. නො චෙ සාමං වා ගච්ඡෙය්‍ය දූතං වා පහිණෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකො ච හොතු අනාරම්භො ච සපරික්කමනො චා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො සුණාති – ''විහාරො කිර මෙ කයිරති දෙසිතවත්ථුකො සාරම්භො අපරික්කමනො''ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ''අනාරම්භො ච හොතු සපරික්කමනො චා''ති…පෙ…. ''අනාරම්භො හොතූ''ති ''සපරික්කමනො හොතූ''ති, අනාපත්ති.

376. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකො ච හොතු අනාරම්භො ච සපරික්කමනො චා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං තිණ්ණං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. සමාදිසති ච – ''දෙසිතවත්ථුකො ච හොතු අනාරම්භො ච සපරික්කමනො චා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං , ආපත්ති කාරුකානං ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති කාරුකානං දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

377. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති, තෙන භික්ඛුනා සො විහාරො අඤ්ඤස්ස වා දාතබ්බො භින්දිත්වා වා පුන කාතබ්බො. නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භින්දිත්වා වා පුන කාරෙය්‍ය, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති – ''විහාරං මෙ කරොථා''ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවත්ථුකං සාරම්භං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති, තෙන භික්ඛුනා සො විහාරො අඤ්ඤස්ස වා දාතබ්බො භින්දිත්වා වා පුන

කාතබ්බො. නො චෙ අඤ්ඤස්ස වා දදෙය්‍ය භින්දිත්වා වා පුන කාරෙය්‍ය, ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං…පෙ…. සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපත්ති දුක්කටස්ස…පෙ…. අනාරම්භං සපරික්කමනං, අනාපත්ති.

378. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස .

අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

379. අනාපත්ති ලෙණෙ ගුහාය තිණකුටිකාය අඤ්ඤස්සත්ථාය වාසාගාරං ඨපෙත්වා සබ්බත්ථ. අනාපත්ති උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

විහාරකාරසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං සත්තමං.

8. දුට්ඨදොසසික්ඛාපදං

380. [ඉදං වත්ථු චූළව. 189] තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතා දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං හොති. යං කිඤ්චි [යඤ්ච කිඤ්චි (සී. ක.)] සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං තෙන අනුප්පත්තං හොති. නත්ථි චස්ස කිඤ්චි උත්තරි කරණීයං, කතස්ස වා පතිචයො. අථ ඛො ආයස්මතො දබ්බස්ස මල්ලපුත්තස්ස රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි – ''මයා ඛො ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං. යං කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං මයා අනුප්පත්තං. නත්ථි ච මෙ කිඤ්චි උත්තරි කරණීයං, කතස්ස වා පතිචයො. කින්නු ඛො අහං සඞ්ඝස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරෙය්‍ය''න්ති?

අථ ඛො ආයස්මතො දබ්බස්ස මල්ලපුත්තස්ස එතදහොසි – ''යංනූනාහං සඞ්ඝස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙය්‍යං භත්තානි ච උද්දිසෙය්‍ය''න්ති. අථ ඛො ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො සායන්හසමයං පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො භගවන්තං එතදවොච – ''ඉධ මය්හං, භන්තෙ, රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි මයා ඛො ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං, යං කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං, සබ්බං මයා අනුපත්තං, නත්ථි ච මෙ කිඤ්චි උත්තරි කරණීයං, කතස්ස වා පතිචයො, කිං නු ඛො අහං සඞ්ඝස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරෙය්‍ය''න්ති. තස්ස මය්හං භන්තෙ, එතදහොසි යංනූනාහං ''සඞ්ඝස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙය්‍යං භත්තානි ච උද්දිසෙය්‍යන්ති. ඉච්ඡාමහං, භන්තෙ, සඞ්ඝස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙතුං භත්තානි ච උද්දිසිතු''න්ති. ''සාධු සාධු, දබ්බ. තෙන හි ත්වං, දබ්බ, සඞ්ඝස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙහි භත්තානි ච උද්දිසා''ති. ''එවං, භන්තෙ''ති ඛො ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො භගවතො පච්චස්සොසි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''තෙන හි, භික්ඛවෙ, සඞ්ඝො දබ්බං මල්ලපුත්තං සෙනාසනපඤ්ඤාපකඤ්ච භත්තුද්දෙසකඤ්ච සම්මන්නතු. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බො. පඨමං දබ්බො මල්ලපුත්තො යාචිතබ්බො. යාචිත්වා බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

381. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං සඞ්ඝො ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං සෙනාසනපඤ්ඤාපකඤ්ච භත්තුද්දෙසකඤ්ච සම්මන්නෙය්‍ය. එසා ඤත්ති.

''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. සඞ්ඝො ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං සෙනාසනපඤ්ඤාපකඤ්ච භත්තුද්දෙසකඤ්ච සම්මන්නති. යස්සායස්මතො ඛමති ආයස්මතො දබ්බස්ස මල්ලපුත්තස්ස සෙනාසනපඤ්ඤාපකස්ස ච භත්තුද්දෙසකස්ස ච සම්මුති, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

''සම්මතො සඞ්ඝෙන ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො සෙනාසනපඤ්ඤාපකො ච භත්තුද්දෙසකො ච. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී , එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

382. සම්මතො ච පනායස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො සභාගානං භික්ඛූනං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. යෙ තෙ භික්ඛූ සුත්තන්තිකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති – ''තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං සුත්තන්තං සඞ්ගායිස්සන්තී''ති. යෙ තෙ භික්ඛූ විනයධරා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති – ''තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං විනයං විනිච්ඡිනිස්සන්තී''ති [විනිච්ඡිස්සන්තීති (ක.)]. යෙ තෙ භික්ඛූ ධම්මකථිකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති – ''තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං ධම්මං සාකච්ඡිස්සන්තී''ති. යෙ තෙ භික්ඛූ ඣායිනො තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති – ''තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං න බ්‍යාබාධිස්සන්තී''ති [න බ්‍යාබාහිස්සන්තීති (ක.)]. යෙ තෙ භික්ඛූ තිරච්ඡානකථිකා

කායදළ්හිබහුලා [කායදඩ්ඪිබහුලා (සී.)] විහරන්ති තෙසම්පි එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති – ‘‘ඉමායපිමෙ ආයස්මන්තො රතියා අච්ඡිස්සන්ති’’ති. යෙපි තෙ භික්ඛූ විකාලෙ ආගච්ඡන්ති තෙසම්පි තෙජොධාතුං සමාපජ්ජිත්වා තෙනෙව ආලොකෙන සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. අපිසු භික්ඛූ සඤ්චිච්ච විකාලෙ ආගච්ඡන්ති – ‘‘මයං ආයස්මතො දබ්බස්ස මල්ලපුත්තස්ස ඉද්ධිපාටිහාරියං පස්සිස්සාමා’’ති.

තෙ ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදන්ති – ‘‘අම්හාකං, ආවුසො දබ්බ, සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහී’’ති. තෙ ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො එවං වදෙති – ‘‘කත්ථායස්මන්තා ඉච්ඡන්ති, කත්ථ පඤ්ඤපෙමී’’ති? තෙ සඤ්චිච්ච දූරෙ අපදිසන්ති – ‘‘අම්හාකං, ආවුසො දබ්බ, ගිජ්ඣකූටෙ පබ්බතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, චොරපපාතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, ඉසිගිලිපස්සෙ කාළසිලායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, වෙභාරපස්සෙ සත්තපණ්ණිගුහායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, සීතවනෙ සප්පසොණ්ඩිකපබ්භාරෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, ගොතමකකන්දරායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, තින්දුකකන්දරායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, තපොදකන්දරායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, තපොදාරාමෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, ජීවකම්බවනෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහි. අම්හාකං, ආවුසො, මද්දකුච්ඡිස්මිං මිගදායෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙහී’’ති.

තෙසං ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො තෙජොධාතුං සමාපජ්ජිත්වා අඞ්ගුලියා ජලමානාය පුරතො පුරතො ගච්ඡති. තෙපි තෙනෙව ආලොකෙන ආයස්මතො දබ්බස්ස මල්ලපුත්තස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගච්ඡන්ති. තෙසං ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො එවං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති – ‘‘අයං මඤ්චො, ඉදං පීඨං, අයං භිසි, ඉදං බිම්බොහනං, ඉදං වච්චට්ඨානං, ඉදං පස්සාවට්ඨානං , ඉදං පානීයං, ඉදං පරිභොජනීයං, අයං කත්තරදණ්ඩො, ඉදං සඞ්ඝස්ස කතිකසණ්ඨානං, ඉමං කාලං පවිසිතබ්බං, ඉමං කාලං නික්ඛමිතබ්බ’’න්ති. තෙසං ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො එවං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙත්වා පුනදෙව වෙළුවනං පච්චාගච්ඡති.

383. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙත්තියභූමජකා [භුම්මජකා (සී.ස්‍යා.)] භික්ඛූ නවකා චෙව හොන්ති අප්පපුඤ්ඤා ච. යානි සඞ්ඝස්ස ලාමකානි සෙනාසනානි තානි තෙසං පාපුණන්ති ලාමකානි ච භත්තානි. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ මනුස්සා ඉච්ඡන්ති ථෙරානං භික්ඛූනං අභිසඞ්ඛාරිකං පිණ්ඩපාතං දාතුං සප්පිම්පි තෙලම්පි උත්තරිභඞ්ගම්පි. මෙත්තියභූමජකානං පන භික්ඛූනං පාකතිකං දෙන්ති යථාරන්ධං කණාජකං බිලඞ්ගදුතියං. තෙ පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතප්පටික්කන්තා ථෙරෙ භික්ඛූ පුච්ඡන්ති – ‘‘තුම්හාකං, ආවුසො, භත්තග්ගෙ කිං අහොසි? තුම්හාකං, ආවුසො, භත්තග්ගෙ කිං අහොසී’’ති? එකච්චෙ ථෙරා එවං වදන්ති – ‘‘අම්හාකං, ආවුසො, සප්පි අහොසි තෙලං අහොසි උත්තරිභඞ්ගං අහොසී’’ති. මෙත්තියභූමජකා පන භික්ඛූ එවං වදන්ති – ‘‘අම්හාකං, ආවුසො, න කිඤ්චි අහොසි, පාකතිකං යථාරන්ධං කණාජකං බිලඞ්ගදුතිය’’න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන කල්‍යාණභත්තිකො ගහපති සඞ්ඝස්ස චතුක්කභත්තං දෙති නිච්චභත්තං. සො භත්තග්ගෙ සපුත්තදාරො උපතිට්ඨිත්වා පරිවිසති . අඤ්ඤෙ ඔදනෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤෙ සූපෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤෙ තෙලෙන පුච්ඡන්ති, අඤ්ඤෙ උත්තරිභඞ්ගෙන පුච්ඡන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන කල්‍යාණභත්තිකස්ස ගහපතිනො භත්තං ස්වාතනාය මෙත්තියභූමජකානං භික්ඛූනං උද්දිට්ඨං හොති. අථ ඛො කල්‍යාණභත්තිකො ගහපති ආරාමං අගමාසි කෙනචිදෙව කරණීයෙන. සො යෙනායස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො කල්‍යාණභත්තිකං ගහපතිං ආයස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි. අථ ඛො කල්‍යාණභත්තිකො ගහපති ආයස්මතා දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං එතදවොච – ‘‘කස්ස, භන්තෙ, අම්හාකං ඝරෙ ස්වාතනාය භත්තං උද්දිට්ඨ’’න්ති? ‘‘මෙත්තියභූමජකානං ඛො, ගහපති, භික්ඛූනං තුම්හාකං ඝරෙ ස්වාතනාය භත්තං උද්දිට්ඨ’’න්ති. අථ ඛො කල්‍යාණභත්තිකො ගහපති අනත්තමනො අහොසි – ‘‘කථඤ්හි නාම පාපභික්ඛූ අම්හාකං ඝරෙ භුඤ්ජිස්සන්තී’’ති! ඝරං ගන්ත්වා දාසිං ආණාපෙසි – ‘‘යෙ, ජෙ, ස්වෙ භත්තිකා ආගච්ඡන්ති තෙ කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා කණාජකෙන බිලඞ්ගදුතියෙන පරිවිසා’’ති. ‘‘එවං අය්‍යා’’ති ඛො සා දාසී කල්‍යාණභත්තිකස්ස ගහපතිනො පච්චස්සොසි.

අථ ඛො මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ – ‘‘හියො ඛො, ආවුසො, අම්හාකං කල්‍යාණභත්තිකස්ස ගහපතිනො ඝරෙ භත්තං උද්දිට්ඨං, ස්වෙ අම්හෙ කල්‍යාණභත්තිකො ගහපති සපුත්තදාරො උපතිට්ඨිත්වා පරිවිසිස්සති; අඤ්ඤෙ ඔදනෙන පුච්ඡිස්සන්ති, අඤ්ඤෙ සූපෙන පුච්ඡිස්සන්ති, අඤ්ඤෙ තෙලෙන පුච්ඡිස්සන්ති, අඤ්ඤෙ උත්තරිභඞ්ගෙන පුච්ඡිස්සන්තී’’ති. තෙ තෙනෙව සොමනස්සෙන න චිත්තරූපං රත්තියා සුපිංසු. අථ ඛො මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන කල්‍යාණභත්තිකස්ස ගහපතිනො නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමිංසු. අද්දසා ඛො සා දාසී මෙත්තියභූමජකෙ භික්ඛූ දූරතොව ආගච්ඡන්තෙ. දිස්වාන කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා මෙත්තියභූමජකෙ භික්ඛූ එතදවොච – ‘‘නිසීදථ, භන්තෙ’’ති. අථ ඛො මෙත්තියභූමජකානං භික්ඛූනං එතදහොසි – ‘‘නිස්සංසයං ඛො න තාව භත්තං සිද්ධං භවිස්සති! යථා [යාව (සී.)] මයං කොට්ඨකෙ නිසීදෙය්‍යාමා’’ති [නිසීදාපීයෙය්‍යාමාති (සී.), නිසීදාපීයාමාති (ස්‍යා.)]. අථ ඛො සා දාසී කණාජකෙන බිලඞ්ගදුතියෙන උපගච්ඡි – ‘‘භුඤ්ජථ, භන්තෙ’’ති. ‘‘මයං ඛො, භගිනි, නිච්චභත්තිකා’’ති. ‘‘ජානාමි අය්‍යා නිච්චභත්තිකාත්ථ. අපිචාහං හියොව

ගහපතිනා ආණත්තා – ‘යෙ, ජෙ, ස්වෙ භත්තිකා ආගච්ඡන්ති තෙ කොට්ඨකෙ ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා කණාජකෙන බිලඞ්ගදුතියෙන පරිවිසා’ති. භුඤ්ජථ, භන්තෙ’’ති. අථ ඛො මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ – ‘‘හිය්‍යො ඛො, ආවුසො, කල්‍යාණභත්තිකො ගහපති ආරාමං අගමාසි දබ්බස්ස මල්ලපුත්තස්ස සන්තිකෙ. නිස්සංසයං ඛො මයං දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන ගහපතිනො අන්තරෙ [සන්තිකෙ (ස්‍යා. කං. ක.)] පරිභින්නා’’ති. තෙ තෙනෙව දොමනස්සෙන න චිත්තරූපං භුඤ්ජිංසු. අථ ඛො මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතප්පටික්කන්තා ආරාමං ගන්ත්වා පත්තචීවරං පටිසාමෙත්වා බහාරාමකොට්ඨකෙ සඞ්ඝාටිපල්ලත්ථිකාය නිසීදිංසු තුණ්හීභූතා මඞ්කුභූතා පත්තක්ඛන්ධා අධොමුඛා පජ්ඣායන්තා අප්පටිභානා.

අථ ඛො මෙත්තියා භික්ඛුනී යෙන මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා මෙත්තියභූමජකෙ භික්ඛූ එතදවොච – ‘‘වන්දාමි, අය්‍යා’’ති. එවං වුත්තෙ මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ නාලපිංසු. දුතියම්පි ඛො…පෙ…. තතියම්පි ඛො මෙත්තියා භික්ඛුනී මෙත්තියභූමජකෙ භික්ඛූ එතදවොච – ‘‘වන්දාමි, අය්‍යා’’ති. තතියම්පි ඛො මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ නාලපිංසු. ‘‘ක්‍යාහං අය්‍යානං අපරජ්ඣාමි? කිස්ස මං අය්‍යා නාලපන්තී’’ති? ‘‘තථා හි පන ත්වං, භගිනි, අම්හෙ දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන විහෙඨීයමානෙ අජ්ඣුපෙක්ඛසී’’ති? ‘‘ක්‍යාහං, අය්‍යා, කරොමී’’ති? ‘‘සචෙ ඛො ත්වං, භගිනි, ඉච්ඡෙය්‍යාසි අජ්ජෙව භගවා දබ්බං මල්ලපුත්තං නාසාපෙය්‍යා’’ති. ‘‘ක්‍යාහං, අය්‍යා, කරොමි, කිං මයා සක්කා කාතු’’න්ති? ‘‘එහි ත්වං, භගිනි, යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කම; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එවං වදෙහි – ‘ඉදං, භන්තෙ, නච්ඡන්නං නප්පතිරූපං. යායං, භන්තෙ, දිසා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා සායං දිසා සභයා සඊතිකා සඋපද්දවා. යතො නිවාතං තතො සවාතං [පවාතං (සී. ස්‍යා.)]. උදකං මඤ්ඤෙ ආදිත්තං. අය්‍යෙනම්හි දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන දූසිතා’’’ති. ‘‘එවං, අය්‍යා’’ති ඛො මෙත්තියා භික්ඛුනී මෙත්තියභූමජකානං භික්ඛූනං පටිස්සුත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතා ඛො මෙත්තියා භික්ඛුනී භගවන්තං එතදවොච – ‘‘ඉදං, භන්තෙ, නච්ඡන්නං නප්පතිරූපං. යායං, භන්තෙ, දිසා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා සායං දිසා සභයා සඊතිකා සඋපද්දවා. යතො නිවාතං තතො සවාතං. උදකං මඤ්ඤෙ ආදිත්තං! අය්‍යෙනම්හි දබ්බෙන මල්ලපුත්තෙන දූසිතා’’ති.

384. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං පටිපුච්ඡි – ‘‘සරසි ත්වං, දබ්බ, එවරූපං කත්තා යථායං භික්ඛුනී ආහා’’ති? ‘‘යථා මං, භන්තෙ, භගවා ජානාතී’’ති. දුතියම්පි ඛො භගවා…පෙ…. තතියම්පි ඛො භගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං එතදවොච – ‘‘සරසි ත්වං, දබ්බ, එවරූපං කත්තා යථායං භික්ඛුනී ආහා’’ති? ‘‘යථා මං, භන්තෙ, භගවා ජානාතී’’ති. ‘‘න ඛො, දබ්බ, දබ්බා එවං නිබ්බෙඨෙන්ති. සචෙ තයා කතං කතන්ති වදෙහි, සචෙ තයා අකතං අකතන්ති වදෙහී’’ති. ‘‘යතො අහං, භන්තෙ, ජාතො නාභිජානාමි සුපිනන්තෙනපි මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිතා, පගෙව ජාගරො’’ති! අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘තෙන හි, භික්ඛවෙ, මෙත්තියං භික්ඛුනිං නාසෙථ . ඉමෙ ච භික්ඛූ අනුයුඤ්ජථා’’ති. ඉදං වත්වා භගවා උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසි.

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ මෙත්තියං භික්ඛුනිං නාසෙසුං. අථ ඛො මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ තෙ භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘මාවුසො, මෙත්තියං භික්ඛුනිං නාසෙථ. න සා කිඤ්චි අපරජ්ඣති. අම්හෙහි සා උස්සාහිතා කුපිතෙහි අනත්තමනෙහි චාවනාධිප්පායෙහී’’ති. ‘‘කිං පන තුම්හෙ, ආවුසො, ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙථා’’ති? ‘‘එවමාවුසො’’ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙස්සන්ති’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ මෙත්තියභූමජකෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, දබ්බං මල්ලපුත්තං අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙථා’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. ‘‘කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, දබ්බං මල්ලපුත්තං අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය… පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

385. **යො පන භික්ඛු භික්ඛුං දුට්ඨො දොසො අප්පතීතො අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙය්‍ය – ‘අප්පෙව නාම නං ඉමම්හා බ්‍රහ්මචරියා චාවෙය්‍ය’න්ති, තතො අපරෙන සමයෙන සමනුග්ගාහීයමානො වා අසමනුග්ගාහීයමානො වා අමූලකඤ්චෙව තං අධිකරණං හොති භික්ඛු ච දොසං පතිට්ඨාති, සඞ්ඝාදිසෙසො’’**ති.

386. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

භික්ඛුන්ති අඤ්ඤං භික්ඛුං.

දුට්ඨො දොසොති කුපිතො අනත්තමනො අනභිරද්ධො ආහතචිත්තො ඛිලජාතො.

අප්පතීතොති තෙන ච කොපෙන තෙන ච දොසෙන තාය ච අනත්තමනතාය තාය ච අනභිරද්ධියා අප්පතීතො හොති.

අමූලකං නාම අදිට්ඨං අසුතං අපරිසඞ්කිතං.

පාරාජිකෙන ධම්මෙනාති චතුන්නං අඤ්ඤතරෙන.

අනුද්ධංසෙය්‍යාති චොදෙති වා චොදාපෙති වා.

අප්පෙව නාම නං ඉමම්හා බ්‍රහ්මචරියා චාවෙය්‍යන්ති භික්ඛුභාවා චාවෙය්‍යං, සමණධම්මා චාවෙය්‍යං, සීලක්ඛන්ධා චාවෙය්‍යං, තපොගුණා චාවෙය්‍යං.

තතො අපරෙන සමයෙනාති යස්මිං ඛණෙ අනුද්ධංසිතො හොති තං ඛණං තං ලයං තං මුහුත්තං වීතිවත්තෙ.

සමනුග්ගාහීයමානොති යෙන වත්ථුනා අනුද්ධංසිතො හොති තස්මිං වත්ථුස්මිං සමනුග්ගාහීයමානො.

අසමනුග්ගාහීයමානොති න කෙනචි වුච්චමානො.

අධිකරණං නාම චත්තාරි අධිකරණානි – විවාදාධිකරණං, අනුවාදාධිකරණං, ආපත්තාධිකරණං, කිච්චාධිකරණං.

භික්ඛු ච දොසං පතිට්ඨාතීති තුච්ඡකං මයා භණිතං, මුසා මයා භණිතං, අභූතං මයා භණිතං, අජානන්තෙන මයා භණිතං.

සඞ්ඝාදිසෙසොති…පෙ.… තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

387. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘දිට්ඨො මයා, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා’’ති, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අසුතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘සුතො මයා, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා’’ති, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අපරිසඞ්කිතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතො මයා, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා’’ති, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘දිට්ඨො මයා සුතො ච, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ.… ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘දිට්ඨො මයා පරිසඞ්කිතො ච, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ.… ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘දිට්ඨො මයා සුතො ච පරිසඞ්කිතො ච, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ.… ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අසුතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘සුතො මයා පරිසඞ්කිතො ච…පෙ.… සුතො මයා දිට්ඨො ච…පෙ.… සුතො මයා පරිසඞ්කිතො ච දිට්ඨො ච, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ.… ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අපරිසඞ්කිතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතො මයා දිට්ඨො ච…පෙ.… පරිසඞ්කිතො මයා සුතො ච…පෙ.… පරිසඞ්කිතො මයා දිට්ඨො ච සුතො ච, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ.… ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘සුතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ.… ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතො මයා, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි’’…පෙ.… ‘‘සුතො මයා පරිසඞ්කිතො ච, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ.… ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සුතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතො මයා, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි…පෙ…. දිට්ඨො මයා, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි…පෙ…. පරිසඞ්කිතො මයා දිට්ඨො ච, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

පරිසඞ්කිතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘දිට්ඨො මයා, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි…පෙ…. සුතො මයා, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි…පෙ…. දිට්ඨො මයා සුතො ච, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි’’…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. දිට්ඨෙ වෙමතිකො දිට්ඨං නො කප්පෙති දිට්ඨං නස්සරති දිට්ඨං පමුට්ඨො හොති…පෙ…. සුතෙ වෙමතිකො සුතං නො කප්පෙති සුතං නස්සරති සුතං පමුට්ඨො හොති…පෙ…. පරිසඞ්කිතෙ වෙමතිකො පරිසඞ්කිතං නො කප්පෙති පරිසඞ්කිතං නස්සරති පරිසඞ්කිතං පමුට්ඨො හොති. තඤ්චෙ චොදෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතො මයා දිට්ඨො ච…පෙ…. පරිසඞ්කිතො මයා සුතො ච…පෙ…. පරිසඞ්කිතො මයා දිට්ඨො ච සුතො ච, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා’’ති, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

388. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘දිට්ඨොසි, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා’’ති, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අසුතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති…පෙ…. අපරිසඞ්කිතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතොසි, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි’’…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘දිට්ඨොසි සුතොසි…පෙ…. දිට්ඨොසි පරිසඞ්කිතොසි…පෙ…. දිට්ඨොසි සුතොසි පරිසඞ්කිතොසි, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි’’…පෙ…. අසුතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති…පෙ…. අපරිසඞ්කිතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතොසි, දිට්ඨොසි…පෙ…. පරිසඞ්කිතොසි, සුතොසි…පෙ…. පරිසඞ්කිතොසි, දිට්ඨොසි, සුතොසි, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘සුතොසි’’…පෙ…. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතොසි’’…පෙ…. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘සුතොසි, පරිසඞ්කිතොසි, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සුතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති…පෙ…. පරිසඞ්කිතස්ස හොති – ‘‘පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො’’ති. තඤ්චෙ ‘‘දිට්ඨොසි’’…පෙ…. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘සුතොසි’’…පෙ…. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘දිට්ඨොසි, සුතොසි, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි’’…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. දිට්ඨෙ වෙමතිකො දිට්ඨං නො කප්පෙති දිට්ඨං නස්සරති දිට්ඨං පමුට්ඨො හොති…පෙ…. සුතෙ වෙමතිකො සුතං නො කප්පෙති සුතං නස්සරති සුතං පමුට්ඨො හොති…පෙ…. පරිසඞ්කිතෙ වෙමතිකො පරිසඞ්කිතං නො කප්පෙති පරිසඞ්කිතං නස්සරති පරිසඞ්කිතං පමුට්ඨො හොති. තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතොසි, දිට්ඨොසි’’…පෙ…. පරිසඞ්කිතං පමුට්ඨො හොති, තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතොසි සුතොසි’’…පෙ…. පරිසඞ්කිතං පමුට්ඨො හොති, තඤ්චෙ චොදාපෙති – ‘‘පරිසඞ්කිතොසි, දිට්ඨොසි, සුතොසි, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා’’ති, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

389. අසුද්ධෙ සුද්ධදිට්ඨී, සුද්ධෙ අසුද්ධදිට්ඨී, අසුද්ධෙ අසුද්ධදිට්ඨී, සුද්ධෙ සුද්ධදිට්ඨී.

අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ සුද්ධදිට්ඨී සමානො අනොකාසං කාරාපෙත්වා චාවනාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස.

අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ සුද්ධදිට්ඨී සමානො ඔකාසං කාරාපෙත්වා චාවනාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ සුද්ධදිට්ඨී සමානො අනොකාසං කාරාපෙත්වා අක්කොසාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති ඔමසවාදෙන දුක්කටස්ස.

අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ සුද්ධදිට්ඨී සමානො ඔකාසං කාරාපෙත්වා අක්කොසාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති ඔමසවාදස්ස.

සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ අසුද්ධදිට්ඨී සමානො අනොකාසං කාරාපෙත්වා චාවනාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ අසුද්ධදිට්ඨී සමානො ඔකාසං කාරාපෙත්වා චාවනාධිප්පායො වදෙති, අනාපත්ති.

සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ අසුද්ධදිට්ඨී සමානො අනොකාසං කාරාපෙත්වා අක්කොසාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති ඔමසවාදෙන දුක්කටස්ස.

සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ අසුද්ධදිට්ඨී සමානො ඔකාසං කාරාපෙත්වා අක්කොසාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති ඔමසවාදස්ස.

අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ අසුද්ධදිට්ඨී සමානො අනොකාසං කාරාපෙත්වා චාවනාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ අසුද්ධදිට්ඨී සමානො ඔකාසං කාරාපෙත්වා චාවනාධිප්පායො වදෙති, අනාපත්ති.

අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ අසුද්ධදිට්ඨී සමානො අනොකාසං කාරාපෙත්වා අක්කොසාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති ඔමසවාදෙන දුක්කටස්ස.

අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ අසුද්ධදිට්ඨී සමානො ඔකාසං කාරාපෙත්වා අක්කොසාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති ඔමසවාදස්ස.

සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ සුද්ධදිට්ඨී සමානො අනොකාසං කාරාපෙත්වා චාවනාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසෙන දුක්කටස්ස.

සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ සුද්ධදිට්ඨී සමානො ඔකාසං කාරාපෙත්වා චාවනාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්නො. තඤ්චෙ සුද්ධදිට්ඨී සමානො අනොකාසං කාරාපෙත්වා අක්කොසාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති ඔමසවාදෙන දුක්කටස්ස.

සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤතරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපන්නො තඤ්චෙ සුද්ධදිට්ඨී සමානො ඔකාසං කාරාපෙත්වා අක්කොසාධිප්පායො වදෙති, ආපත්ති ඔමසවාදස්ස.

390. අනාපත්ති සුද්ධෙ අසුද්ධදිට්ඨිස්ස, අසුද්ධෙ අසුද්ධදිට්ඨිස්ස, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

දුට්ඨදොසසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං අට්ඨමං.

9. දුතියදුට්ඨදොසසික්ඛාපදං

391. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන මෙත්තියභුම්මජකා භික්ඛූ ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තා අද්දසංසු ඡගලකං [ඡකලකං (සයා.)] අජිකාය විප්පටිපජ්ජන්තං. දිස්වාන එවමාහංසු – ‘‘හන්ද මයං, ආවුසො, ඉමං ඡගලකං දබ්බං මල්ලපුත්තං නාම කරොම. ඉමං අජිකං මෙත්තියං නාම භික්ඛුනිං කරොම. එවං මයං වොහරිස්සාම. පුබ්බෙ මයං, ආවුසො, දබ්බං මල්ලපුත්තං සුතෙන අවොචුම්හා. ඉදානි පන අම්හෙහි සාමං දිට්ඨො මෙත්තියාය භික්ඛුනියා විප්පටිපජ්ජන්තො’’ති. තෙ තං ඡගලකං දබ්බං මල්ලපුත්තං නාම අකංසු. තං අජිකං මෙත්තියං නාම භික්ඛුනිං අකංසු. තෙ භික්ඛූනං ආරොචෙසුං – ‘‘පුබ්බෙ මයං, ආවුසො, දබ්බං මල්ලපුත්තං සුතෙන අවොචුම්හා. ඉදානි පන අම්හෙහි සාමං දිට්ඨො මෙත්තියාය භික්ඛුනියා විප්පටිපජ්ජන්තො’’ති. භික්ඛූ එවමාහංසු – ‘‘මාවුසො, එවං අවචුත්ථ. නායස්මා දබ්බො මල්ලපුත්තො එවං කරිස්සතී’’ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං පටිපුච්ඡි – ‘‘සරසි ත්වං, දබ්බ, එවරූපං කත්තා යථයිමෙ භික්ඛූ ආහංසූ’’ති? ‘‘යථා මං, භන්තෙ, භගවා ජානාතී’’ති. දුතියම්පි ඛො භගවා…පෙ…. තතියම්පි ඛො භගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං එතදවොච – ‘‘සරසි ත්වං, දබ්බ, එවරූපං කත්තා යථයිමෙ භික්ඛූ ආහංසූ’’ති? ‘‘යථා මං, භන්තෙ, භගවා ජානාතී’’ති. ‘‘න ඛො, දබ්බ, දබ්බා එවං නිබ්බෙඨෙන්ති. සචෙ තයා කතං කතන්ති වදෙහි, සචෙ තයා අකතං අකතන්ති වදෙහී’’ති. ‘‘යතො අහං, භන්තෙ, ජාතො නාභිජානාමි සුපිනන්තෙනපි මෙථුනධම්මං පටිසෙවිතා, පගෙව ජාගරො’’ති! අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘තෙන හි, භික්ඛවෙ, ඉමෙ භික්ඛූ අනුයුඤ්ජථා’’ති. ඉදං වත්වා භගවා උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසි.

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ මෙත්තියභූමජකෙ භික්ඛූ අනුයුඤ්ජිංසු. තෙ භික්ඛූහි අනුයුඤ්ජීයමානා භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං – ‘‘කිං පන තුම්හෙ, ආවුසො, ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමත්තං උපාදාය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙථා’’ති? ‘‘එවමාවුසො’’ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම මෙත්තියභූමජකා භික්ඛූ ආයස්මන්තං දබ්බං මල්ලපුත්තං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චි දෙසං ලෙසමත්තං උපාදාය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙස්සන්ති’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ මෙත්තියභූමජකෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, දබ්බං මල්ලපුත්තං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චි දෙසං ලෙසමත්තං උපාදාය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙථා’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. ‘‘කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, දබ්බං මල්ලපුත්තං අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චි දෙසං ලෙසමත්තං උපාදාය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

392. **‘‘යො පන භික්ඛු භික්ඛුං දුට්ඨො දොසො අප්පතීතො අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමත්තං උපාදාය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුද්ධංසෙය්‍ය – ‘අප්පෙව නාම නං ඉමම්හා බ්‍රහ්මචරියා චාවෙය්‍ය’න්ති. තතො අපරෙන සමයෙන සමනුග්ගාහීයමානො වා අසමනුග්ගාහීයමානො වා අඤ්ඤභාගියඤ්චෙව තං අධිකරණං හොති කොචිදෙසො ලෙසමත්තො උපාදින්නො, භික්ඛු ච දොසං පතිට්ඨාති, සඞ්ඝාදිසෙසො’’**ති.

393. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

භික්ඛුන්ති අඤ්ඤං භික්ඛුං.

දුට්ඨො දොසොති කුපිතො අනත්තමනො අනභිරද්ධො ආහතචිත්තො ඛිලජාතො.

අප්පතීතොති තෙන ච කොපෙන, තෙන ච දොසෙන, තාය ච අනත්තමනතාය, තාය ච අනභිරද්ධියා අප්පතීතො හොති.

අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්සාති ආපත්තඤ්ඤභාගියං වා හොති අධිකරණඤ්ඤභාගියං වා. කථං අධිකරණං අධිකරණස්ස අඤ්ඤභාගියං? විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණස්ස ආපත්තාධිකරණස්ස කිච්චාධිකරණස්ස අඤ්ඤභාගියං. අනුවාදාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස කිච්චාධිකරණස්ස විවාදාධිකරණස්ස අඤ්ඤභාගියං. ආපත්තාධිකරණං කිච්චාධිකරණස්ස විවාදාධිකරණස්ස අනුවාදාධිකරණස්ස අඤ්ඤභාගියං. කිච්චාධිකරණං විවාදාධිකරණස්ස අනුවාදාධිකරණස්ස ආපත්තාධිකරණස්ස අඤ්ඤභාගියං. එවං අධිකරණං අධිකරණස්ස අඤ්ඤභාගියං.

කථං අධිකරණං අධිකරණස්ස තබ්භාගියං? විවාදාධිකරණං විවාදාධිකරණස්ස තබ්භාගියං. අනුවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණස්ස තබ්භාගියං. ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස සියා තබ්භාගියං සියා අඤ්ඤභාගියං.

කථං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස අඤ්ඤභාගියං? මෙථුනධම්මපාරාජිකාපත්ති අදින්නාදානපාරාජිකාපත්තියා මනුස්සවිග්ගහපාරාජිකාපත්තියා උත්තරිමනුස්සධම්මපාරාජිකාපත්තියා අඤ්ඤභාගියා. අදින්නාදානපාරාජිකාපත්ති මනුස්සවිග්ගහපාරාජිකාපත්තියා උත්තරිමනුස්සධම්මපාරාජිකාපත්තියා මෙථුනධම්මපාරාජිකාපත්තියා අඤ්ඤභාගියා. මනුස්සවිග්ගහපාරාජිකාපත්ති උත්තරිමනුස්සධම්මපාරාජිකාපත්තියා මෙථුනධම්මපාරාජිකාපත්තියා අදින්නාදානපාරාජිකාපත්තියා අඤ්ඤභාගියා. උත්තරිමනුස්සධම්මපාරාජිකාපත්ති මෙථුනධම්මපාරාජිකාපත්තියා අදින්නාදානපාරාජිකාපත්තියා මනුස්සවිග්ගහපාරාජිකාපත්තියා අඤ්ඤභාගියා. එවං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස අඤ්ඤභාගියං.

කථං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස තබ්භාගියං? මෙථුනධම්මපාරාජිකාපත්ති මෙථුනධම්මපාරාජිකාපත්තියා තබ්භාගියා. අදින්නාදානපාරාජිකාපත්ති අදින්නාදානපාරාජිකාපත්තියා තබ්භාගියා. මනුස්සවිග්ගහපාරාජිකාපත්ති මනුස්සවිග්ගහපාරාජිකාපත්තියා තබ්භාගියා. උත්තරිමනුස්සධම්මපාරාජිකාපත්ති උත්තරිමනුස්සධම්මපාරාජිකාපත්තියා තබ්භාගියා. එවං ආපත්තාධිකරණං ආපත්තාධිකරණස්ස තබ්භාගියං.

කිච්චාධිකරණං කිච්චාධිකරණස්ස තබ්භාගියං. එවං අධිකරණං අධිකරණස්ස තබ්භාගියං.

394. **කිඤ්චි දෙසං ලෙසමත්තං උපාදායාති** ලෙසො නාම දස ලෙසා – ජාතිලෙසො , නාමලෙසො, ගොත්තලෙසො, ලිඞ්ගලෙසො, ආපත්තිලෙසො, පත්තලෙසො, චීවරලෙසො, උපජ්ඣායලෙසො, ආචරියලෙසො, සෙනාසනලෙසො.

395. **ජාතිලෙසො** නාම ඛත්තියො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. අඤ්ඤං ඛත්තියං පස්සිත්වා චොදෙති – ''ඛත්තියො මයා දිට්ඨො [එත්ථ ''පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො''ති පාඨො ඌනො මඤ්ඤෙ, අට්ඨකථායං හි ''ඛත්තියො මයා දිට්ඨො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො''ති දිස්සති]. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා''ති, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

බ්‍රාහ්මණො දිට්ඨො හොති…පෙ…. වෙස්සො දිට්ඨො හොති…පෙ…. සුද්දො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. අඤ්ඤං සුද්දං පස්සිත්වා චොදෙති – ''සුද්දො මයා දිට්ඨො. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි , අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි''…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

396. **නාමලෙසො** නාම බුද්ධරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති…පෙ…. ධම්මරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති…පෙ…. සඞ්ඝරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො . අඤ්ඤං සඞ්ඝරක්ඛිතං පස්සිත්වා චොදෙති – ''සඞ්ඝරක්ඛිතො මයා දිට්ඨො. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි''…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

397. **ගොත්තලෙසො** නාම ගොතමො දිට්ඨො හොති…පෙ…. මොග්ගල්ලානො දිට්ඨො හොති…පෙ…. කච්චායනො දිට්ඨො හොති…පෙ…. වාසිට්ඨො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. අඤ්ඤං වාසිට්ඨං පස්සිත්වා චොදෙති – ''වාසිට්ඨො මයා දිට්ඨො. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි''…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

398. **ලිඞ්ගලෙසො** නාම දීඝො දිට්ඨො හොති…පෙ…. රස්සො දිට්ඨො හොති…පෙ…. කණ්හො දිට්ඨො හොති…පෙ…. ඔදාතො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. අඤ්ඤං ඔදාතං පස්සිත්වා චොදෙති – ''ඔදාතො මයා දිට්ඨො. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි''…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

399. **ආපත්තිලෙසො** නාම ලහුකං ආපත්තිං ආපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති. තඤ්චෙ පාරාජිකෙන චොදෙති – ''අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

400. **පත්තලෙසො** නාම ලොහපත්තධරො දිට්ඨො හොති…පෙ…. සාටකපත්තධරො දිට්ඨො හොති…පෙ…. සුම්භකපත්තධරො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. අඤ්ඤං සුම්භකපත්තධරං පස්සිත්වා චොදෙති – ''සුම්භකපත්තධරො මයා දිට්ඨො. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි''…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

401. **චීවරලෙසො** නාම පංසුකූලිකො දිට්ඨො හොති…පෙ…. ගහපතිචීවරධරො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. අඤ්ඤං ගහපතිචීවරධරං පස්සිත්වා චොදෙති – ''ගහපතිචීවරධරො මයා දිට්ඨො. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි''…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

402. **උපජ්ඣායලෙසො** නාම ඉත්ථන්නාමස්ස සද්ධිවිහාරිකො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. අඤ්ඤං ඉත්ථන්නාමස්ස සද්ධිවිහාරිකං පස්සිත්වා චොදෙති – ''ඉත්ථන්නාමස්ස සද්ධිවිහාරිකො මයා දිට්ඨො. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි''…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

403. **ආචරියලෙසො** නාම ඉත්ථන්නාමස්ස අන්තෙවාසිකො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. අඤ්ඤං ඉත්ථන්නාමස්ස අන්තෙවාසිකං පස්සිත්වා චොදෙති – ''ඉත්ථන්නාමස්ස අන්තෙවාසිකො මයා දිට්ඨො. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි''…පෙ…. ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

404. **සෙනාසනලෙසො** නාම ඉත්ථන්නාමසෙනාසනවාසිකො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො. අඤ්ඤං ඉත්ථන්නාමසෙනාසනවාසිකං පස්සිත්වා චොදෙති – ''ඉත්ථන්නාමසෙනාසනවාසිකො

මයා දිට්ඨො. පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්නොසි, අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා’’ති, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

405. **පාරාජිකෙන ධම්මෙනාති** චතුන්නං අඤ්ඤතරෙන.

අනුද්ධංසෙය්‍යාති චොදෙති වා චොදාපෙති වා.

අප්පෙව නාම නං ඉමම්හා බ්‍රහ්මචරියා චාවෙය්‍යන්ති භික්ඛුභාවා චාවෙය්‍යං, සමණධම්මා චාවෙය්‍යං, සීලක්ඛන්ධා චාවෙය්‍යං, තපොගුණා චාවෙය්‍යං.

තතො අපරෙන සමයෙනාති යස්මිං ඛණෙ අනුද්ධංසිතො හොති, තං ඛණං තං ලයං තං මුහුත්තං වීතිවත්තෙ.

සමනුග්ගාහීයමානොති යෙන වත්ථුනා අනුද්ධංසිතො හොති තස්මිං වත්ථුස්මිං සමනුග්ගාහීයමානො.

අසමනුග්ගාහීයමානොති න කෙනචි වුච්චමානො.

අධිකරණං නාම චත්තාරි අධිකරණානි – විවාදාධිකරණං, අනුවාදාධිකරණං, ආපත්තාධිකරණං, කිච්චාධිකරණං.

කොචි දෙසො ලෙසමත්තො උපාදින්නොති තෙසං දසන්නං ලෙසානං අඤ්ඤතරො ලෙසො උපාදින්නො හොති.

භික්ඛු ච දොසං පතිට්ඨාතීති තුච්ඡකං මයා භණිතං, මුසා මයා භණිතං, අභූතං මයා භණිතං, අජානන්තෙන මයා භණිතං.

සඞ්ඝාදිසෙසොති …පෙ.… තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

406. භික්ඛු සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති, සඞ්ඝාදිසෙසෙ සඞ්ඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති. තඤ්චෙ පාරාජිකෙන චොදෙති – ‘‘අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා’’ති, එවම්පි ආපත්තඤ්ඤභාගියං හොති ලෙසො ච උපාදින්නො, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති, සඞ්ඝාදිසෙසෙ ථුල්ලච්චයදිට්ඨි හොති…පෙ.… පාචිත්තියදිට්ඨි හොති… පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති… දුක්කටදිට්ඨි හොති… දුබ්භාසිතදිට්ඨි හොති. තඤ්චෙ පාරාජිකෙන චොදෙති – ‘‘අස්සමණොසි’’…පෙ.… එවම්පි ආපත්තඤ්ඤභාගියං හොති ලෙසො ච උපාදින්නො, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු ථුල්ලච්චයං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති ථුල්ලච්චයෙ ථුල්ලච්චයදිට්ඨි හොති…පෙ.… ථුල්ලච්චයෙ පාචිත්තියදිට්ඨි හොති… පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති… දුක්කටදිට්ඨි හොති… දුබ්භාසිතදිට්ඨි හොති… සඞ්ඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති. තඤ්චෙ පාරාජිකෙන චොදෙති – ‘‘අස්සමණොසි’’ …පෙ.… එවම්පි ආපත්තඤ්ඤභාගියං හොති ලෙසො ච උපාදින්නො, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු පාචිත්තියං…පෙ.… පාටිදෙසනීයං… දුක්කටං… දුබ්භාසිතං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති, දුබ්භාසිතෙ දුබ්භාසිතදිට්ඨි හොති…පෙ.… දුබ්භාසිතෙ සඞ්ඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති… ථුල්ලච්චයදිට්ඨි හොති… පාචිත්තියදිට්ඨි හොති… පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති… දුක්කටදිට්ඨි හොති. තඤ්චෙ පාරාජිකෙන චොදෙති – ‘‘අස්සමණොසි, අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා’’ති, එවම්පි ආපත්තඤ්ඤභාගියං හොති ලෙසො ච උපාදින්නො, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

එකෙකං මූලං කාතූන චක්කං බන්ධිතබ්බං.

407. භික්ඛු සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති සඞ්ඝාදිසෙසෙ සඞ්ඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති. තඤ්චෙ පාරාජිකෙන චොදාපෙති – ‘‘අස්සමණොසි’’…පෙ.… එවම්පි ආපත්තඤ්ඤභාගියං හොති ලෙසො ච උපාදින්නො, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති, සඞ්ඝාදිසෙසෙ ථුල්ලච්චයදිට්ඨි හොති…පෙ.… පාචිත්තියදිට්ඨි හොති… පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති… දුක්කටදිට්ඨි හොති… දුබ්භාසිතදිට්ඨි හොති. තඤ්චෙ පාරාජිකෙන චොදාපෙති – ‘‘අස්සමණොසි’’…පෙ.… එවම්පි ආපත්තඤ්ඤභාගියං හොති ලෙසො ච උපාදින්නො, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු ථුල්ලච්චයං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති ථුල්ලච්චයෙ ථුල්ලච්චයදිට්ඨි හොති…පෙ…. ථුල්ලච්චයෙ පාචිත්තියදිට්ඨි හොති… පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති… දුක්කටදිට්ඨි හොති… දුබ්භාසිතදිට්ඨි හොති… සඞ්ඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති. තඤ්චෙ පාරාජිකෙන චොදාපෙති – ''අස්සමණොසි''…පෙ…. එවම්පි ආපත්තඤ්ඤභාගියං හොති ලෙසො ච උපාදින්නො, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු පාචිත්තියං…පෙ…. පාටිදෙසනීයං… දුක්කටං… දුබ්භාසිතං අජ්ඣාපජ්ජන්තො දිට්ඨො හොති දුබ්භාසිතෙ දුබ්භාසිතදිට්ඨි හොති…පෙ…. දුබ්භාසිතෙ සඞ්ඝාදිසෙසදිට්ඨි හොති… ථුල්ලච්චයදිට්ඨි හොති… පාචිත්තියදිට්ඨි හොති… පාටිදෙසනීයදිට්ඨි හොති… දුක්කටදිට්ඨි හොති. තඤ්චෙ පාරාජිකෙන චොදාපෙති – ''අස්සමණොසි , අසක්‍යපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පවාරණා වා සඞ්ඝකම්මං වා''ති, එවම්පි ආපත්තඤ්ඤභාගියං හොති ලෙසො ච උපාදින්නො, ආපත්ති වාචාය, වාචාය සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

408. අනාපත්ති තථාසඤ්ඤී චොදෙති වා චොදාපෙති වා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

දුතියදුට්ඨදොසසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං නවමං.

10. සඞ්ඝභෙදසික්ඛාපදං

409. [ඉදං වත්ථු චූළව. 343] තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. අථ ඛො දෙවදත්තො යෙන කොකාලිකො කටමොදකතිස්සකො [කටමොරකතිස්සකො (සී. ස්‍යා.)] ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තො සමුද්දදත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා කොකාලිකං කටමොදකතිස්සකං ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තං සමුද්දදත්තං එතදවොච – ''එථ මයං, ආවුසො, සමණස්ස ගොතමස්ස සඞ්ඝභෙදං කරිස්සාම චක්කභෙද''න්ති. එවං වුත්තෙ කොකාලිකො දෙවදත්තං එතදවොච – ''සමණො ඛො, ආවුසො, ගොතමො මහිද්ධිකො මහානුභාවො. කථං මයං සමණස්ස ගොතමස්ස සඞ්ඝභෙදං කරිස්සාම චක්කභෙද''න්ති? ''එථ මයං, ආවුසො, සමණං ගොතමං උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ච වත්ථූනි යාචිස්සාම – 'භගවා, භන්තෙ, අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සල්ලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස වීරියාරම්භස්ස [වීරියාරබ්භස්ස (ක.)] වණ්ණවාදී. ඉමානි, භන්තෙ, පඤ්ච වත්ථූනි අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා සල්ලෙඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපචයාය වීරියාරම්භාය සංවත්තන්ති. සාධු, භන්තෙ, භික්ඛූ යාවජීවං ආරඤ්ඤිකා අස්සු; යො ගාමන්තං ඔසරෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය. යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අස්සු; යො නිමන්තනං සාදියෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය. යාවජීවං පංසුකූලිකා අස්සු; යො ගහපතිචීවරං සාදියෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය. යාවජීවං රුක්ඛමූලිකා අස්සු; යො ඡන්නං උපගච්ඡෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය. යාවජීවං මච්ඡමංසං න ඛාදෙය්‍යුං; යො මච්ඡමංසං ඛාදෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍යා'ති. ඉමානි සමණො ගොතමො නානුජානිස්සති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්චහි වත්ථූහි ජනං සඤ්ඤාපෙස්සාමාති. සක්කා ඛො, ආවුසො, ඉමෙහි පඤ්චහි වත්ථූහි සමණස්ස ගොතමස්ස සඞ්ඝභෙදො කාතුං චක්කභෙදො. ලූඛප්පසන්නා හි, ආවුසො, මනුස්සා''ති.

අථ ඛො දෙවදත්තො සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො දෙවදත්තො භගවන්තං එතදවොච – ''භගවා, භන්තෙ, අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස…පෙ…. වීරියාරම්භස්ස වණ්ණවාදී. ඉමානි, භන්තෙ, පඤ්ච වත්ථූනි අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය… පෙ…. වීරියාරම්භාය සංවත්තන්ති. සාධු, භන්තෙ, භික්ඛූ යාවජීවං ආරඤ්ඤිකා අස්සු; යො ගාමන්තං ඔසරෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය…පෙ…. යාවජීවං මච්ඡමංසං න ඛාදෙය්‍යුං, යො මච්ඡමංසං ඛාදෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍යා''ති. ''අලං, දෙවදත්ත, යො ඉච්ඡති ආරඤ්ඤිකො හොතු, යො ඉච්ඡති ගාමන්තෙ විහරතු; යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකො හොතු, යො ඉච්ඡති නිමන්තනං සාදියතු; යො ඉච්ඡති පංසුකූලිකො හොතු, යො ඉච්ඡති ගහපතිචීවරං සාදියතු. අට්ඨමාසෙ ඛො මයා, දෙවදත්ත, රුක්ඛමූලසෙනාසනං අනුඤ්ඤාතං, තිකොටිපරිසුද්ධං මච්ඡමංසං – අදිට්ඨං අසුතං අපරිසඞ්කිත''න්ති. අථ ඛො දෙවදත්තො – ''න භගවා ඉමානි පඤ්ච වත්ථූනි අනුජානාතී''ති හට්ඨො උදග්ගො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

410. අථ ඛො දෙවදත්තො සපරිසො රාජගහං පවිසිත්වා පඤ්චහි වත්ථූහි ජනං සඤ්ඤාපෙසි – ''මයං, ආවුසො, සමණං ගොතමං උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ච වත්ථූනි යාචිම්හා – 'භගවා, භන්තෙ, අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සල්ලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපචයස්ස වීරියාරම්භස්ස වණ්ණවාදී. ඉමානි, භන්තෙ, පඤ්ච වත්ථූනි අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡතාය සන්තුට්ඨියා සල්ලෙඛාය ධුතතාය පාසාදිකතාය අපචයාය වීරියාරම්භාය සංවත්තන්ති. සාධු, භන්තෙ, භික්ඛූ යාවජීවං ආරඤ්ඤිකා අස්සු; යො ගාමන්තං ඔසරෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය. යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අස්සු; යො නිමන්තනං සාදියෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය. යාවජීවං පංසුකූලිකා අස්සු; යො ගහපතිචීවරං සාදියෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය. යාවජීවං රුක්ඛමූලිකා අස්සු; යො ඡන්නං උපගච්ඡෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍ය. යාවජීවං මච්ඡමංසං න ඛාදෙය්‍යුං; යො මච්ඡමංසං ඛාදෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵුසෙය්‍යා'ති. ඉමානි සමණො ගොතමො නානුජානාති . තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්චහි වත්ථූහි සමාදාය වත්තාමා''ති. තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සද්ධා අප්පසන්නා දුබ්බුද්ධිනො තෙ එවමාහංසු – ''ඉමෙ ඛො සමණා සක්‍යපුත්තියා ධුතා සල්ලෙඛවුත්තිනො, සමණො පන ගොතමො බාහුල්ලිකො බාහුල්ලාය චෙතෙතී''ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සද්ධා පසන්නා පණ්ඩිතා බ්‍යත්තා බුද්ධිමන්තො තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම දෙවදත්තො භගවතො සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමිස්සති චක්කභෙදායා''ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…

පෙ.... තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම දෙවදත්තො සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමිස්සති චක්කභෙදායා''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ දෙවදත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං... පෙ.... ''සච්චං කිර ත්වං, දෙවදත්ත, සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමසි චක්කභෙදායා''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා...පෙ.... ''කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමිස්සසි චක්කභෙදාය! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය...පෙ.... එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

411. **''යො පන භික්ඛු සමග්ගස්ස සඞ්ඝස්ස භෙදාය පරක්කමෙය්‍ය, භෙදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය පග්ගය්හ තිට්ඨෙය්‍ය, සො භික්ඛු භික්ඛූහි එවමස්ස වචනීයො – 'මායස්මා සමග්ගස්ස සඞ්ඝස්ස භෙදාය පරක්කමි, භෙදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය පග්ගය්හ අට්ඨාසි. සමෙතායස්මා සඞ්ඝෙන. සමග්ගො හි සඞ්ඝො සම්මොදමානො අවිවදමානො එකුද්දෙසො ඵාසු විහරතී'ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛූහි වුච්චමානො තථෙව පග්ගණ්හෙය්‍ය , සො භික්ඛු භික්ඛූහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාවතතියඤ්චෙ සමනුභාසියමානො තං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, සඞ්ඝාදිසෙසො''**ති.

412. **යො පනාති** යො යාදිසො...පෙ.... **භික්ඛූති**...පෙ.... අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

සමග්ගො නාම **සඞ්ඝො** සමානසංවාසකො සමානසීමායං ඨිතො.

භෙදාය පරක්කමෙය්‍යාති – ''කථං ඉමෙ නානා අස්සු, විනා අස්සු, වග්ගා අස්සූ''ති පක්ඛං පරියෙසති, ගණං බන්ධති.

භෙදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණන්ති අට්ඨාරසභෙදකරවත්ථූනි.

සමාදායාති ආදාය.

පග්ගය්හාති දීපෙය්‍ය.

තිට්ඨෙය්‍යාති න පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය.

සො භික්ඛූති යො සො සඞ්ඝභෙදකො භික්ඛු.

භික්ඛූහීති අඤ්ඤෙහි භික්ඛූහි.

යෙ පස්සන්ති, යෙ සුණන්ති, තෙහි වත්තබ්බො – ''මායස්මා සමග්ගස්ස සඞ්ඝස්ස භෙදාය පරක්කමි, භෙදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය පග්ගය්හ අට්ඨාසි. සමෙතායස්මා සඞ්ඝෙන. සමග්ගො හි සඞ්ඝො සම්මොදමානො අවිවදමානො එකුද්දෙසො ඵාසු විහරතී''ති. දුතියම්පි වත්තබ්බො. තතියම්පි වත්තබ්බො. සචෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සුත්වා න වදන්ති , ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො භික්ඛු සඞ්ඝමජ්ඣම්පි ආකඩ්ඪිත්වා වත්තබ්බො – ''මායස්මා සමග්ගස්ස සඞ්ඝස්ස භෙදාය පරක්කමි, භෙදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය පග්ගය්හ අට්ඨාසි. සමෙතායස්මා සඞ්ඝෙන. සමග්ගො හි සඞ්ඝො සම්මොදමානො අවිවදමානො එකුද්දෙසො ඵාසු විහරතී''ති. දුතියම්පි වත්තබ්බො. තතියම්පි වත්තබ්බො. සචෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො භික්ඛු සමනුභාසිතබ්බො – ''එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සමනුභාසිතබ්බො. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

413. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සඞ්ඝස්ස භෙදාය පරක්කමති. සො තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. එසා ඤත්ති.

''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සඞ්ඝස්ස භෙදාය පරක්කමති. සො තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සමනුභාසනා තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

''දුතියම්පි එතමත්ථං වදාමි...පෙ.... තතියම්පි එතමත්ථං වදාමි – සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සමග්ගස්ස සඞ්ඝස්ස භෙදාය පරක්කමති. සො තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සමනුභාසනා තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘‘සමනුභට්ඨො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී’’ති.

414. ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස. සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තස්ස ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා පටිප්පස්සම්භන්ති.

සඞ්ඝාදිසෙසොති…පෙ…. තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

415. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤී න පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මකම්මෙ වෙමතිකො න පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසඤ්ඤී න පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධම්මකම්මෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

416. අනාපත්ති අසමනුභාසන්තස්ස, පටිනිස්සජ්ජන්තස්ස, උම්මත්තකස්ස, ඛිත්තචිත්තස්ස, වෙදනාට්ටස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

සඞ්ඝභෙදසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං දසමං.

11. භෙදානුවත්තකසික්ඛාපදං

417. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමති චක්කභෙදාය. භික්ඛූ එවමාහංසු – ‘‘අධම්මවාදී දෙවදත්තො, අවිනයවාදී දෙවදත්තො. කථඤ්හි නාම දෙවදත්තො සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමිස්සති චක්කභෙදායා’’ති! එවං වුත්තෙ කොකාලිකො කටමොදකතිස්සකො ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තො සමුද්දදත්තො තෙ භික්ඛූ එතදවොචුං – ‘‘මායස්මන්තො එවං අවචුත්ථ. ධම්මවාදී දෙවදත්තො, විනයවාදී දෙවදත්තො. අම්හාකඤ්ච දෙවදත්තො ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදාය වොහරති ජානාති නො භාසති අම්හාකංපෙතං ඛමතී’’ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම භික්ඛූ දෙවදත්තස්ස සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමන්තස්ස අනුවත්තකා භවිස්සන්ති වග්ගවාදකා’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තෙ අනුවත්තකෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, භික්ඛූ දෙවදත්තස්ස සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමන්තස්ස අනුවත්තකා හොන්ති වග්ගවාදකා’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. ‘‘කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා දෙවදත්තස්ස සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමන්තස්ස අනුවත්තකා භවිස්සන්ති වග්ගවාදකා ! නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

418. ‘‘තස්සෙව ඛො පන භික්ඛුස්ස භික්ඛූ හොන්ති අනුවත්තකා වග්ගවාදකා එකො වා ද්වෙ වා තයො වා. තෙ එවං වදෙය්‍යුං – ‘මායස්මන්තො එතං භික්ඛුං කිඤ්චි අවචුත්ථ. ධම්මවාදී චෙසො භික්ඛු, විනයවාදී චෙසො භික්ඛු. අම්හාකඤ්චෙසො භික්ඛු ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදාය වොහරති ජානාති නො භාසති අම්හාකම්පෙතං ඛමතී’ති, තෙ භික්ඛූ භික්ඛූහි එවමස්සු වචනීයා – ‘මායස්මන්තො එවං අවචුත්ථ, න චෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, න චෙසො භික්ඛු විනයවාදී, මායස්මන්තානම්පි සඞ්ඝභෙදො රුච්චිත්ථ, සමෙතායස්මන්තානං සඞ්ඝෙන, සමග්ගො හි සඞ්ඝො සම්මොදමානො අවිවදමානො එකුද්දෙසො ඵාසු විහරතී’ති. එවඤ්ච තෙ භික්ඛූ භික්ඛූහි වුච්චමානා තථෙව පග්ගණ්හෙය්‍යුං, තෙ භික්ඛූ භික්ඛූහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බා තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාවතතියඤ්චෙ සමනුභාසියමානා තං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍යුං, ඉච්චෙතං කුසලං, නො චෙ පටිනිස්සජ්ජෙය්‍යුං, සඞ්ඝාදිසෙසො’’ති.

419. තස්සෙව ඛො පනාති තස්ස සඞ්ඝභෙදකස්ස භික්ඛුනො.

භික්ඛූ හොන්තීති අඤ්ඤෙ භික්ඛූ හොන්ති.

අනුවත්තකාති යංදිට්ඨිකො සො හොති යංඛන්තිකො යංරුචිකො තෙපි තංදිට්ඨිකා හොන්ති තංඛන්තිකා තංරුචිකා.

වග්ගවාදකාති තස්ස වණ්ණාය පක්ඛාය ඨිතා හොන්ති.

එකො වා ද්වෙ වා තයො වාති එකො වා හොති ද්වෙ වා තයො වා. තෙ එවං වදෙය්‍යුං – ‘‘මායස්මන්තො එතං භික්ඛුං කිඤ්චි අවචුත්ථ, ධම්මවාදී චෙසො භික්ඛු, විනයවාදී චෙසො භික්ඛු, අම්හාකඤ්චෙසො භික්ඛු ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදාය වොහරති ජානාති නො භාසති අම්හාකංපෙතං ඛමතී’ති.

තෙ භික්ඛූති යෙ තෙ අනුවත්තකා භික්ඛූ.

භික්ඛූහීති අඤ්ඤෙහි භික්ඛූහි.

යෙ පස්සන්ති යෙ සුණන්ති තෙහි වත්තබ්බා – ‘‘මායස්මන්තො එවං අවචුත්ථ. න චෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, න චෙසො භික්ඛු විනයවාදී. මායස්මන්තානම්පි සඞ්ඝභෙදො රුච්චිත්ථ. සමෙතායස්මන්තානං සඞ්ඝෙන. සමග්ගො හි සඞ්ඝො සම්මොදමානො අවිවදමානො එකුද්දෙසො ඵාසු විහරතී’’ති. දුතියම්පි වත්තබ්බා. තතියම්පි වත්තබ්බා. සචෙ පටිනිස්සජ්ජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ පටිනිස්සජ්ජන්ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සුත්වා න වදන්ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තෙ භික්ඛූ සඞ්ඝමජ්ඣම්පි ආකඩ්ඪිත්වා වත්තබ්බා – ‘‘මායස්මන්තො එවං අවචුත්ථ. න චෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, න චෙසො භික්ඛු විනයවාදී. මායස්මන්තානම්පි සඞ්ඝභෙදො රුච්චිත්ථ. සමෙතායස්මන්තානං සඞ්ඝෙන. සමග්ගො හි සඞ්ඝො සම්මොදමානො අවිවදමානො එකුද්දෙසො ඵාසු විහරතී’’ති. දුතියම්පි වත්තබ්බා. තතියම්පි වත්තබ්බා. සචෙ පටිනිස්සජ්ජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ පටිනිස්සජ්ජන්ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. තෙ භික්ඛූ සමනුභාසිතබ්බා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සමනුභාසිතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

420. ‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච භික්ඛූ ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමන්තස්ස අනුවත්තකා වග්ගවාදකා . තෙ තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජන්ති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමඤ්ච ඉත්ථන්නාමඤ්ච භික්ඛූ සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. එසා ඤත්ති.

‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච භික්ඛූ ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමන්තස්ස අනුවත්තකා වග්ගවාදකා. තෙ තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජන්ති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමඤ්ච ඉත්ථන්නාමඤ්ච භික්ඛූ සමනුභාසති තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස ච ඉත්ථන්නාමස්ස ච භික්ඛූනං සමනුභාසනා තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘‘දුතියම්පි එතමත්ථං වදාමි…පෙ…. තතියම්පි එතමත්ථං වදාමි – සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච භික්ඛූ ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සඞ්ඝභෙදාය පරක්කමන්තස්ස අනුවත්තකා වග්ගවාදකා. තෙ තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජන්ති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමඤ්ච ඉත්ථන්නාමඤ්ච භික්ඛූ සමනුභාසති තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස ච ඉත්ථන්නාමස්ස ච භික්ඛූනං සමනුභාසනා තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘‘සමනුභට්ඨා සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො ච ඉත්ථන්නාමො ච භික්ඛූ තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී’’ති.

421. ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස. සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තානං ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා පටිප්පස්සම්භන්ති. ද්වෙ තයො එකතො සමනුභාසිතබ්බා, තදුත්තරි න සමනුභාසිතබ්බා.

සඞ්ඝාදිසෙසොති…පෙ…. තෙනපි වුච්චති ‘‘සඞ්ඝාදිසෙසො’’ති.

422. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤී න පටිනිස්සජ්ජන්ති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මකම්මෙ වෙමතිකා න පටිනිස්සජ්ජන්ති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසඤ්ඤී න පටිනිස්සජ්ජන්ති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධම්මකම්මෙ වෙමතිකා, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

423. අනාපත්ති අසමනුභාසන්තානං, පටිනිස්සජ්ජන්තානං, උම්මත්තකානං, ඛිත්තචිත්තානං, වෙදනාට්ටානං, ආදිකම්මිකානන්ති.

භෙදානුවත්තකසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං එකාදසමං.

12. දුබ්බචසික්ඛාපදං

424. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසම්බියං විහරති ඝොසිතාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ඡන්නො අනාචාරං ආචරති. භික්ඛූ එවමාහංසු – ''මාවුසො, ඡන්න, එවරූපං අකාසි. නෙතං කප්පතී''ති. සො එවං වදෙති – ''කිං නු ඛො නාම තුම්හෙ, ආවුසො, මං වත්තබ්බං මඤ්ඤථ? අහං ඛො නාම තුම්හෙ වදෙය්‍යං. අම්හාකං බුද්ධො අම්හාකං ධම්මො අම්හාකං අය්‍යපුත්තෙන ධම්මො අභිසමිතො. සෙය්‍යථාපි නාම මහාවාතො වායන්තො තිණකට්ඨපණ්ණසටං [තිණකට්ඨපණ්ණකසටං (ක.)] එකතො උස්සාරෙය්‍ය, සෙය්‍යථා වා පන නදී පබ්බතෙය්‍යා සඞ්ඛසෙවාලපණකං එකතො උස්සාරෙය්‍ය, එවමෙව තුම්හෙ නානානාමා නානාගොත්තා නානාජච්චා නානාකුලා පබ්බජිතා එකතො උස්සරිතා. කිං නු ඛො නාම තුම්හෙ, ආවුසො, මං වත්තබ්බං මඤ්ඤථ? අහං ඛො නාම තුම්හෙ වදෙය්‍යං! අම්හාකං බුද්ධො අම්හාකං ධම්මො අම්හාකං අය්‍යපුත්තෙන ධම්මො අභිසමිතො''ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ.… තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා ඡන්නො භික්ඛූහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරිස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං ඡන්නං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ.… ''සච්චං කිර ත්වං, ඡන්න, භික්ඛූහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරොසී''ති? ''සච්චං භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ.… ''කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, භික්ඛූහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරිස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස , අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ.… එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

425. **''භික්ඛු පනෙව දුබ්බචජාතිකො හොති උද්දෙසපරියාපන්නෙසු සික්ඛාපදෙසු භික්ඛූහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරොති – 'මා මං ආයස්මන්තො කිඤ්චි අවචුත්ථ කල්‍යාණං වා පාපකං වා, අහංපායස්මන්තෙ න කිඤ්චි වක්ඛාමි කල්‍යාණං වා පාපකං වා, විරමථායස්මන්තො මම වචනාය'ාති, සො භික්ඛු භික්ඛූහි එවමස්ස වචනීයො – 'මායස්මා අත්තානං අවචනීයං අකාසි, වචනීයමෙවායස්මා අත්තානං කරොතු, ආයස්මාපි භික්ඛූ වදෙතු සහධම්මෙන, භික්ඛූපි ආයස්මන්තං වක්ඛන්ති සහධම්මෙන. එවං සංවද්ධා හි තස්ස භගවතො පරිසා යදිදං අඤ්ඤමඤ්ඤවචනෙන අඤ්ඤමඤ්ඤවුට්ඨාපනෙනා'ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛූහි වුච්චමානො තථෙව පග්ගණ්හෙය්‍ය, සො භික්ඛු භික්ඛූහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාවතතියඤ්චෙ සමනුභාසීයමානො තං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, සඞ්ඝාදිසෙසො''ති.**

426. **භික්ඛු පනෙව දුබ්බචජාතිකො හොතීති** දුබ්බචො හොති දොවචස්සකරණෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතො අක්ඛමො අප්පදක්ඛිණග්ගාහී අනුසාසනිං.

උද්දෙසපරියාපන්නෙසු සික්ඛාපදෙසූති පාතිමොක්ඛපරියාපන්නෙසු සික්ඛාපදෙසු.

භික්ඛූහීති අඤ්ඤෙහි භික්ඛූහි.

සහධම්මිකං නාම යං භගවතා පඤ්ඤත්තං සික්ඛාපදං, එතං සහධම්මිකං නාම.

තෙන වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරොති – ''මා මං ආයස්මන්තො කිඤ්චි අවචුත්ථ කල්‍යාණං වා පාපකං වා, අහංපායස්මන්තෙ න කිඤ්චි වක්ඛාමි කල්‍යාණං වා පාපකං වා. විරමථායස්මන්තො මම වචනාය''ති.

සො භික්ඛූති යො සො දුබ්බචජාතිකො භික්ඛු.

භික්ඛූහීති අඤ්ඤෙහි භික්ඛූහි. යෙ පස්සන්ති යෙ සුණන්ති තෙහි වත්තබ්බො – ''මායස්මා අත්තානං අවචනීයං අකාසි. වචනීයමෙව ආයස්මා අත්තානං කරොතු. ආයස්මාපි භික්ඛූ වදෙතු සහධම්මෙන, භික්ඛූපි ආයස්මන්තං වක්ඛන්ති සහධම්මෙන. එවං සංවද්ධා හි තස්ස භගවතො පරිසා යදිදං අඤ්ඤමඤ්ඤවචනෙන අඤ්ඤමඤ්ඤවුට්ඨාපනෙනා''ති. දුතියම්පි වත්තබ්බො. තතියම්පි වත්තබ්බො. සචෙ පටිනිස්සජ්ජති , ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සුත්වා න වදන්ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො භික්ඛු සඞ්ඝමජ්ඣම්පි ආකඩ්ඪිත්වා වත්තබ්බො – ''මායස්මා අත්තානං අවචනීයං අකාසි…පෙ.… අඤ්ඤමඤ්ඤවුට්ඨාපනෙනා''ති. දුතියම්පි වත්තබ්බො. තතියම්පි වත්තබ්බො. සචෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො භික්ඛු සමනුභාසිතබ්බො. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සමනුභාසිතබ්බො. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

427. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු භික්ඛූහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරොති. සො තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. එසා ඤත්ති.

''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු භික්ඛූහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරොති. සො තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සමනුභාසනා තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

''දුතියම්පි එතමත්ථං වදාමි...පෙ.... තතියම්පි එතමත්ථං වදාමි – ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු භික්ඛූහි සහධම්මිකං වුච්චමානො අත්තානං අවචනීයං කරොති. සො තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සමනුභාසනා තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

''සමනුභට්ඨො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

428. ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස. සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තස්ස ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා පටිප්පස්සම්භන්ති.

සඞ්ඝාදිසෙසොති...පෙ.... තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

429. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤී න පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මකම්මෙ වෙමතිකො න පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසඤ්ඤී න පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධම්මකම්මෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

430. අනාපත්ති අසමනුභාසන්තස්ස, පටිනිස්සජ්ජන්තස්ස, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

දුබ්බචසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං ද්වාදසමං.

13. කුලදූසකසික්ඛාපදං

431. [ඉදං වත්ථු චූළව. 21] තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අස්සජිපුනබ්බසුකා නාම [නාම භික්ඛූ (ක.)] කීටාගිරිස්මිං ආවාසිකා හොන්ති අලජ්ජිනො පාපභික්ඛූ. තෙ [චූළව. 293] එවරූපං අනාචාරං ආචරන්ති – මාලාවච්ඡං රොපෙන්තිපි රොපාපෙන්තිපි, සිඤ්චන්තිපි සිඤ්චාපෙන්තිපි, ඔචිනන්තිපි ඔචිනාපෙන්තිපි, ගන්ථෙන්තිපි ගන්ථාපෙන්තිපි, එකතොවණ්ටිකමාලං කරොන්තිපි කාරාපෙන්තිපි, උභතොවණ්ටිකමාලං කරොන්තිපි කාරාපෙන්තිපි, මඤ්ජරිකං කරොන්තිපි කාරාපෙන්තිපි, විධූතිකං කරොන්තිපි කාරාපෙන්තිපි, වටංසකං කරොන්තිපි කාරාපෙන්තිපි, ආවෙළං කරොන්තිපි කාරාපෙන්තිපි, උරච්ඡදං කරොන්තිපි කාරාපෙන්තිපි. තෙ කුලිත්ථීනං කුලධීතානං කුලකුමාරීනං කුලසුණ්හානං කුලදාසීනං එකතොවණ්ටිකමාලං හරන්තිපි හරාපෙන්තිපි, උභතොවණ්ටිකමාලං හරන්තිපි හරාපෙන්තිපි, මඤ්ජරිකං හරන්තිපි හරාපෙන්තිපි, විධූතිකං හරන්තිපි හරාපෙන්තිපි, වටංසකං හරන්තිපි හරාපෙන්තිපි, ආවෙළං හරන්තිපි හරාපෙන්තිපි, උරච්ඡදං හරන්තිපි හරාපෙන්තිපි. තෙ කුලිත්ථීහි කුලධීතාහි කුලකුමාරීහි කුලසුණ්හාහි කුලදාසීහි සද්ධිං එකභාජනෙපි භුඤ්ජන්ති, එකථාලකෙපි පිවන්ති, එකාසනෙපි නිසීදන්ති, එකමඤ්චෙපි තුවට්ටෙන්ති, එකත්ථරණාපි තුවට්ටෙන්ති, එකපාවුරණාපි තුවට්ටෙන්ති, එකත්ථරණපාවුරණාපි තුවට්ටෙන්ති, විකාලෙපි භුඤ්ජන්ති, මජ්ජම්පි පිවන්ති, මාලාගන්ධවිලෙපනම්පි ධාරෙන්ති, නච්චන්තිපි ගායන්තිපි වාදෙන්තිපි ලාසෙන්තිපි, නච්චන්තියාපි නච්චන්ති, නච්චන්තියාපි ගායන්ති, නච්චන්තියාපි වාදෙන්ති, නච්චන්තියාපි ලාසෙන්ති, ගායන්තියාපි නච්චන්ති, ගායන්තියාපි ගායන්ති, ගායන්තියාපි වාදෙන්ති, ගායන්තියාපි ලාසෙන්ති, වාදෙන්තියාපි නච්චන්ති, වාදෙන්තියාපි ගායන්ති, වාදෙන්තියාපි වාදෙන්ති, වාදෙන්තියාපි ලාසෙන්ති, ලාසෙන්තියාපි නච්චන්ති, ලාසෙන්තියාපි ගායන්ති, ලාසෙන්තියාපි

වාදෙන්ති, ලාසෙන්තියාපි ලාසෙන්ති. අට්ඨපදෙපි කීළන්ති, දසපදෙපි කීළන්ති, ආකාසෙපි කීළන්ති, පරිහාරපථෙපි කීළන්ති, සන්තිකායපි කීළන්ති, ඛලිකායපි කීළන්ති, ඝටිකායපි කීළන්ති, සලාකහත්ථෙනපි කීළන්ති, අක්ඛෙනපි කීළන්ති, පඞ්ගචීරෙනපි කීළන්ති, වඞ්කකෙනපි කීළන්ති, මොක්ඛචිකායපි කීළන්ති, චිඞ්ගුලකෙනපි කීළන්ති, පත්තාළ්හකෙනපි කීළන්ති, රථකෙනපි කීළන්ති, ධනුකෙනපි කීළන්ති, අක්ඛරිකායපි කීළන්ති, මනෙසිකායපි කීළන්ති, යථාවජ්ජෙනපි කීළන්ති. හත්ථිස්මිම්පි සික්ඛන්ති, අස්සස්මිම්පි සික්ඛන්ති, රථස්මිම්පි සික්ඛන්ති, ධනුස්මිම්පි සික්ඛන්ති, ථරුස්මිම්පි සික්ඛන්ති, හත්ථිස්සපි පුරතො ධාවන්ති, අස්සස්සපි පුරතො ධාවන්ති, රථස්සපි පුරතො [පුරතො ධාවන්ති (ස්‍යා.)] ධාවන්තිපි ආධාවන්තිපි, උස්සෙළෙන්තිපි, අප්ඵොටෙන්තිපි, නිබ්බුජ්ඣන්තිපි, මුට්ඨීහිපි යුජ්ඣන්ති, රඞ්ගමජ්ඣෙපි සඞ්ඝාටිං පත්ථරිත්වා නච්චකිං [නච්චන්තිං (සී. ස්‍යා.)] එවං වදන්ති – ඉධ, භගිනි, නච්චස්සූති, නලාටිකම්පි දෙන්ති, විවිධම්පි අනාචාරං ආචරන්ති.

432. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කාසීසු වස්සංවුට්ඨො සාවත්ථිං ගච්ඡන්තො භගවන්තං දස්සනාය, යෙන කීටාගිරි තදවසරි. අථ ඛො සො භික්ඛු පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය කීටාගිරිං පිණ්ඩාය පාවිසි පාසාදිකෙන අභික්කන්තෙන පටික්කන්තෙන ආලොකිතෙන විලොකිතෙන සමිඤ්ජිතෙන පසාරිතෙන ඔක්ඛිත්තචක්ඛු ඉරියාපථසම්පන්නො. මනුස්සා තං භික්ඛුං පස්සිත්වා එවමාහංසු – ‘‘ක්වායං අබලබලො විය මන්දමන්දො විය භාකුටිකභාකුටිකො විය? කො ඉමස්ස උපගතස්ස පිණ්ඩකං දස්සති? අම්හාකං පන අය්‍යා අස්සජිපුනබ්බසුකා සණ්හා සඛිලා සුඛසම්භාසා මිහිතපුබ්බඞ්ගමා එහිස්වාගතවාදිනො අබ්භාකුටිකා උත්තානමුඛා පුබ්බභාසිනො. තෙසං ඛො නාම පිණ්ඩො දාතබ්බො’’ති.

අද්දසා ඛො අඤ්ඤතරො උපාසකො තං භික්ඛුං කීටාගිරිස්මිං පිණ්ඩාය චරන්තං. දිස්වාන යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තං භික්ඛුං අභිවාදෙත්වා එතදවොච – ‘‘අපි, භන්තෙ, පිණ්ඩො ලබ්භතී’’ති? ‘‘න ඛො, ආවුසො, පිණ්ඩො ලබ්භතී’’ති. ‘‘එහි, භන්තෙ, ඝරං ගමිස්සාමා’’ති. අථ ඛො සො උපාසකො තං භික්ඛුං ඝරං නෙත්වා භොජෙත්වා එතදවොච – ‘‘කහං, භන්තෙ, අය්‍යො ගමිස්සතී’’ති? ‘‘සාවත්ථිං ඛො අහං, ආවුසො, ගමිස්සාමි භගවන්තං දස්සනායා’’ති. ‘‘තෙන හි, භන්තෙ, මම වචනෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වන්ද, එවඤ්ච වදෙහි – ‘දුට්ඨො, භන්තෙ, කීටාගිරිස්මිං ආවාසො. අස්සජිපුනබ්බසුකා නාම කීටාගිරිස්මිං ආවාසිකා අලජ්ජිනො පාපභික්ඛූ. තෙ එවරූපං අනාචාරං ආචරන්ති – මාලාවච්ඡං රොපෙන්තිපි රොපාපෙන්තිපි, සිඤ්චන්තිපි සිඤ්චාපෙන්තිපි…පෙ…. විවිධම්පි අනාචාරං ආචරන්ති. යෙපි තෙ, භන්තෙ, මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසන්නා තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අප්පසන්නා. යානිපි තානි සඞ්ඝස්ස පුබ්බෙ දානපථානි තානිපි එතරහි උපච්ඡින්නානි. රිඤ්චන්ති පෙසලා භික්ඛූ, නිවසන්ති පාපභික්ඛූ. සාධු, භන්තෙ, භගවා කීටාගිරිං භික්ඛූ පහිණෙය්‍ය යථායං කීටාගිරිස්මිං ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා’’’ති.

එවමාවුසොති ඛො සො භික්ඛු තස්ස උපාසකස්ස පටිස්සුත්වා යෙන සාවත්ථි තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන සාවත්ථි ජෙතවනං අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථ ඛො භගවා තං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘කච්චි, භික්ඛු, ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං, කච්චිසි අප්පකිලමථෙන අද්ධානං ආගතො, කුතො ච ත්වං භික්ඛු ආගච්ඡසී’’ති? ‘‘ඛමනීයං, භගවා, යාපනීයං, භගවා. අප්පකිලමථෙන චාහං, භන්තෙ, අද්ධානං ආගතො. ඉධාහං, භන්තෙ, කාසීසු වස්සංවුට්ඨො සාවත්ථිං ආගච්ඡන්තො භගවන්තං දස්සනාය යෙන කීටාගිරි තදවසරිං. අථ ඛ්වාහං, භන්තෙ, පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය කීටාගිරිං පිණ්ඩාය පාවිසිං. අද්දසා ඛො මං, භන්තෙ, අඤ්ඤතරො උපාසකො කීටාගිරිස්මිං පිණ්ඩාය චරන්තං. දිස්වාන යෙනාහං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා මං අභිවාදෙත්වා එතදවොච – ‘අපි, භන්තෙ, පිණ්ඩො ලබ්භතී’ති? ‘න ඛො, ආවුසො, පිණ්ඩො ලබ්භතී’ති. ‘එහි, භන්තෙ, ඝරං ගමිස්සාමා’ති. අථ ඛො, භන්තෙ, සො උපාසකො මං ඝරං නෙත්වා භොජෙත්වා එතදවොච – ‘කහං, භන්තෙ, අය්‍යො ගමිස්සසී’ති? ‘සාවත්ථිං ඛො අහං, ආවුසො, ගමිස්සාමි භගවන්තං දස්සනායා’ති. තෙන හි, භන්තෙ, මම වචනෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වන්ද, එවඤ්ච වදෙහි – ‘දුට්ඨො, භන්තෙ, කීටාගිරිස්මිං ආවාසො, අස්සජිපුනබ්බසුකා නාම කීටාගිරිස්මිං ආවාසිකා අලජ්ජිනො පාපභික්ඛූ. තෙ එවරූපං අනාචාරං ආචරන්ති – මාලාවච්ඡං රොපෙන්තිපි රොපාපෙන්තිපි, සිඤ්චන්තිපි සිඤ්චාපෙන්තිපි…පෙ…. විවිධම්පි අනාචාරං ආචරන්ති. යෙපි තෙ, භන්තෙ, මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසන්නා තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අප්පසන්නා, යානිපි තානි සඞ්ඝස්ස පුබ්බෙ දානපථානි තානිපි එතරහි උපච්ඡින්නානි, රිඤ්චන්ති පෙසලා භික්ඛූ නිවසන්ති පාපභික්ඛූ. සාධු, භන්තෙ, භගවා කීටාගිරිං භික්ඛූ පහිණෙය්‍ය යථායං කීටාගිරිස්මිං ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා’ති. තතො අහං, භගවා, ආගච්ඡාමී’’ති.

433. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා භික්ඛූ පටිපුච්ඡි – ‘‘සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, අස්සජිපුනබ්බසුකා නාම කීටාගිරිස්මිං ආවාසිකා අලජ්ජිනො පාපභික්ඛූ තෙ එවරූපං අනාචාරං ආචරන්ති – මාලාවච්ඡං රොපෙන්තිපි රොපාපෙන්තිපි, සිඤ්චන්තිපි සිඤ්චාපෙන්තිපි …පෙ…. විවිධම්පි අනාචාරං ආචරන්ති, යෙපි තෙ, භික්ඛවෙ, මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසන්නා තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අප්පසන්නා; යානිපි තානි සඞ්ඝස්ස පුබ්බෙ දානපථානි තානිපි එතරහි උපච්ඡින්නානි; රිඤ්චන්ති පෙසලා භික්ඛූ නිවසන්ති පාපභික්ඛූ’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. ‘‘කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා එවරූපං අනාචාරං ආචරිස්සන්ති – මාලාවච්ඡං රොපෙස්සන්තිපි රොපාපෙස්සන්තිපි, සිඤ්චිස්සන්තිපි සිඤ්චාපෙස්සන්තිපි, ඔචිනිස්සන්තිපි ඔචිනාපෙස්සන්තිපි, ගන්ථිස්සන්තිපි ගන්ථාපෙස්සන්තිපි, එකතොවණ්ටිකමාලං කරිස්සන්තිපි කාරාපෙස්සන්තිපි, උභතොවණ්ටිකමාලං කරිස්සන්තිපි කාරාපෙස්සන්තිපි, මඤ්ජරිකං කරිස්සන්තිපි කාරාපෙස්සන්තිපි, විධූතිකං කරිස්සන්තිපි කාරාපෙස්සන්තිපි, වටංසකං කරිස්සන්තිපි කාරාපෙස්සන්තිපි, ආවෙළං කරිස්සන්තිපි කාරාපෙස්සන්තිපි,

උරච්ඡදං කරිස්සන්තිපි කාරාපෙස්සන්තිපි. තෙ කුලිත්ථීනං කුලධීතානං කුලකුමාරීනං කුලසුණ්හානං කුලදාසීනං එකතොවණ්ටිකමාලං හරිස්සන්තිපි හාරාපෙස්සන්තිපි, උභතොවණ්ටිකමාලං හරිස්සන්තිපි හාරාපෙස්සන්තිපි, මඤ්ජරිකං හරිස්සන්තිපි හාරාපෙස්සන්තිපි , විධූතිකං හරිස්සන්තිපි හාරාපෙස්සන්තිපි, වටංසකං හරිස්සන්තිපි හාරාපෙස්සන්තිපි, ආවෙළං හරිස්සන්තිපි හාරාපෙස්සන්තිපි, උරච්ඡදං හරිස්සන්තිපි හාරාපෙස්සන්තිපි. තෙ කුලිත්ථීහි කුලධීතාහි කුලකුමාරීහි කුලසුණ්හාහි කුලදාසීහි සද්ධිං එකභාජනෙපි භුඤ්ජිස්සන්ති, එකථාලකෙපි පිවිස්සන්ති, එකාසනෙපි නිසීදිස්සන්ති, එකමඤ්චෙපි තුවට්ටිස්සන්ති, එකත්ථරණාපි තුවට්ටිස්සන්ති, එකපාවුරණාපි තුවට්ටිස්සන්ති, එකත්ථරණපාවුරණාපි තුවට්ටිස්සන්ති, විකාලෙපි භුඤ්ජිස්සන්ති, මජ්ජම්පි පිවිස්සන්ති, මාලාගන්ධවිලෙපනම්පි ධාරිස්සන්ති, නච්චිස්සන්තිපි ගායිස්සන්තිපි වාදෙස්සන්තිපි ලාසෙස්සන්තිපි, නච්චන්තියාපි නච්චිස්සන්ති නච්චන්තියාපි ගායිස්සන්ති නච්චන්තියාපි වාදෙස්සන්ති නච්චන්තියාපි ලාසෙස්සන්ති, ගායන්තියාපි නච්චිස්සන්ති ගායන්තියාපි ගායිස්සන්ති ගායන්තියාපි වාදෙස්සන්ති ගායන්තියාපි ලාසෙස්සන්ති, වාදෙන්තියාපි නච්චිස්සන්ති වාදෙන්තියාපි ගායිස්සන්ති වාදෙන්තියාපි වාදෙස්සන්ති වාදෙන්තියාපි ලාසෙස්සන්ති, ලාසෙන්තියාපි නච්චිස්සන්ති ලාසෙන්තියාපි ගායිස්සන්ති ලාසෙන්තියාපි වාදෙස්සන්ති ලාසෙන්තියාපි ලාසෙස්සන්ති, අට්ඨපදෙපි කීළිස්සන්ති දසපදෙපි කීළිස්සන්ති, අකාසෙපි කීළිස්සන්ති, පරිහාරපථෙපි කීළිස්සන්ති, සන්තිකායපි කීළිස්සන්ති, ඛලිකායපි කීළිස්සන්ති, ඝටිකායපි කීළිස්සන්ති, සලාකහත්ථෙනපි කීළිස්සන්ති, අක්ඛෙනපි කීළිස්සන්ති, පඞ්ගචීරෙනපි කීළිස්සන්ති, වඞ්කකෙනපි කීළිස්සන්ති, මොක්ඛචිකායපි කීළිස්සන්ති, චිඞ්ගුලකෙනපි කීළිස්සන්ති, පත්තාළ්හකෙනපි කීළිස්සන්ති, රථකෙනපි කීළිස්සන්ති, ධනුකෙනපි කීළිස්සන්ති, අක්ඛරිකායපි කීළිස්සන්ති , මනෙසිකායපි කීළිස්සන්ති, යථාවජ්ජෙනපි කීළිස්සන්ති, හත්ථිස්මිම්පි සික්ඛිස්සන්ති, අස්සස්මිම්පි සික්ඛිස්සන්ති, රථස්මිම්පි සික්ඛිස්සන්ති, ධනුස්මිම්පි සික්ඛිස්සන්ති, ථරුස්මිම්පි සික්ඛිස්සන්ති, හත්ථිස්සපි පුරතො ධාවිස්සන්ති, අස්සස්සපි පුරතො ධාවිස්සන්ති, රථස්සපි පුරතො [පුරතො ධාවිස්සන්ති (සයා.)] ධාවිස්සන්තිපි ආධාවිස්සන්තිපි, උස්සෙළෙස්සන්තිපි, අප්ඵොටෙස්සන්තිපි, නිබ්බුජ්ඣිස්සන්තිපි, මුට්ඨීහිපි යුජ්ඣිස්සන්ති, රඞ්ගමජ්ඣෙපි සඞ්ඝාටිං පත්ථරිත්වා නච්චකිං එවං වක්ඛන්ති ''ඉධ භගිනි නච්චස්සූ''ති නලාටිකම්පි දස්සන්ති, විවිධම්පි අනාචාරං ආචරිස්සන්ති! නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානෙ ආමන්තෙසි – ''ගච්ඡථ තුම්හෙ, සාරිපුත්තා, කීටාගිරිං ගන්ත්වා අස්සජිපුනබ්බසුකානං භික්ඛූනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරොථ. තුම්හාකං එතෙ සද්ධිවිහාරිකා''ති.

''කථං මයං, භන්තෙ, අස්සජිපුනබ්බසුකානං භික්ඛූනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරොම? චණ්ඩා තෙ භික්ඛූ ඵරුසා''ති. ''තෙන හි තුම්හෙ, සාරිපුත්තා, බහුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං ගච්ඡථා''ති. ''එවං, භන්තෙ''ති ඛො සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා භගවතො පච්චස්සොසුං. ''එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, කාතබ්බං. පඨමං අස්සජිපුනබ්බසුකා භික්ඛූ චොදෙතබ්බා. චොදෙත්වා සාරෙතබ්බා. සාරෙත්වා ආපත්තිං රොපෙතබ්බා . ආපත්තිං රොපෙත්වා බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

434. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. ඉමෙ අස්සජිපුනබ්බසුකා භික්ඛූ කුලදූසකා පාපසමාචාරා. ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. කුලානි ච ඉමෙහි දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො අස්සජිපුනබ්බසුකානං භික්ඛූනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරෙය්‍ය – 'න අස්සජිපුනබ්බසුකෙහි භික්ඛූහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බ'න්ති. එසා ඤත්ති.

''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. ඉමෙ අස්සජිපුනබ්බසුකා භික්ඛූ කුලදූසකා පාපසමාචාරා. ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. කුලානි ච ඉමෙහි දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. සඞ්ඝො අස්සජිපුනබ්බසුකානං භික්ඛූනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං කරොති – 'න අස්සජිපුනබ්බසුකෙහි භික්ඛූහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බ'න්ති. යස්සායස්මතො ඛමති අස්සජිපුනබ්බසුකානං භික්ඛූනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මස්ස කරණං – 'න අස්සජිපුනබ්බසුකෙහි භික්ඛූහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බ'න්ති, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

''දුතියම්පි එතමත්ථං වදාමි…පෙ…. තතියම්පි එතමත්ථං වදාමි – සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො…පෙ…. සො භාසෙය්‍ය.

''කතං සඞ්ඝෙන අස්සජිපුනබ්බසුකානං භික්ඛූනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං – 'න අස්සජිපුනබ්බසුකෙහි භික්ඛූහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බ'න්ති. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

435. අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානප්පමුඛො භික්ඛුසඞ්ඝො කීටාගිරිං ගන්ත්වා අස්සජිපුනබ්බසුකානං භික්ඛූනං කීටාගිරිස්මා පබ්බාජනීයකම්මං අකාසි – 'න අස්සජිපුනබ්බසුකෙහි භික්ඛූහි කීටාගිරිස්මිං වත්ථබ්බ'න්ති. තෙ සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතා න සම්මා වත්තන්ති, න ලොමං පාතෙන්ති, න නෙත්ථාරං වත්තන්ති, න භික්ඛූ ඛමාපෙන්ති, අක්කොසන්ති පරිභාසන්ති ඡන්දගාමිතා දොසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙන්ති, පක්කමන්තිපි, විබ්භමන්තිපි. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම අස්සජිපුනබ්බසුකා භික්ඛූ සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතා න සම්මා වත්තිස්සන්ති, න ලොමං පාතෙස්සන්ති, න නෙත්ථාරං වත්තිස්සන්ති, න භික්ඛූ ඛමාපෙස්සන්ති , අක්කොසිස්සන්ති පරිභාසිස්සන්ති, ඡන්දගාමිතා දොසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙස්සන්ති පක්කමිස්සන්තිපි විබ්භමිස්සන්තිපී''ති ! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ

අස්සජිපුනබ්බසුකෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං...පෙ.... ''සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, අස්සජිපුනබ්බසුකා භික්ඛූ සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතා න සම්මා වත්තන්ති...පෙ.... විබ්භමන්තිපී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා...පෙ.... එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

436. ''භික්ඛු පනෙව අඤ්ඤතරං ගාමං වා නිගමං වා උපනිස්සාය විහරති කුලදූසකො පාපසමාචාරො. තස්ස ඛො පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලානි ච තෙන දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. සො භික්ඛු භික්ඛූහි එවමස්ස වචනීයො – 'ආයස්මා ඛො කුලදූසකො පාපසමාචාරො, ආයස්මතො ඛො පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලානි චායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. පක්කමතායස්මා ඉමම්හා ආවාසා. අලං තෙ ඉධ වාසෙනා'ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛූහි වුච්චමානො තෙ භික්ඛූ එවං වදෙය්‍ය – 'ඡන්දගාමිනො ච භික්ඛූ දොසගාමිනො ච භික්ඛූ මොහගාමිනො ච භික්ඛූ භයගාමිනො ච භික්ඛූ තාදිසිකාය ආපත්තියා එකච්චං පබ්බාජෙන්ති එකච්චං න පබ්බාජෙන්තී'ති, සො භික්ඛු භික්ඛූහි එවමස්ස වචනීයො – 'මායස්මා එවං අවච. න ච භික්ඛූ ඡන්දගාමිනො. න ච භික්ඛූ දොසගාමිනො. න ච භික්ඛූ මොහගාමිනො. න ච භික්ඛූ භයගාමිනො. ආයස්මා ඛො කුලදූසකො පාපසමාචාරො. ආයස්මතො ඛො පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. කුලානි චායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. පක්කමතායස්මා ඉමම්හා ආවාසා. අලං තෙ ඉධ වාසෙනා'ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛූහි වුච්චමානො තථෙව පග්ගණ්හෙය්‍ය, සො භික්ඛු භික්ඛූහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාවතතියඤ්චෙ සමනුභාසීයමානො තං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය , ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, සඞ්ඝාදිසෙසො''ති.

437. භික්ඛු පනෙව අඤ්ඤතරං ගාමං වා නිගමං වාති ගාමොපි නිගමොපි නගරම්පි ගාමො චෙව නිගමො ච.

උපනිස්සාය විහරතීති තත්ථ පටිබද්ධා හොන්ති චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරා.

කුලං නාම චත්තාරි කුලානි – ඛත්තියකුලං, බ්‍රාහ්මණකුලං, වෙස්සකුලං, සුද්දකුලං.

කුලදූසකොති කුලානි දූසෙති පුප්ඵෙන වා ඵලෙන වා චුණ්ණෙන වා මත්තිකාය වා දන්තකට්ඨෙන වා වෙළුයා වා [වෙළුනා වා (ස්‍යා.)] වෙජ්ජිකාය වා ජඞ්ඝපෙසනිකෙන වා.

පාපසමාචාරොති මාලාවච්ඡං රොපෙතිපි රොපාපෙතිපි, සිඤ්චතිපි සිඤ්චාපෙතිපි, ඔචිනාතිපි ඔචිනාපෙතිපි, ගන්ථෙතිපි ගන්ථාපෙතිපි.

දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති චාති යෙ සම්මුඛා තෙ පස්සන්ති, යෙ තිරොක්ඛා තෙ සුණන්ති.

කුලානි ච තෙන දුට්ඨානීති පුබ්බෙ සද්ධා හුත්වා තං ආගම්ම අස්සද්ධා හොන්ති, පසන්නා හුත්වා අප්පසන්නා හොන්ති.

දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති චාති යෙ සම්මුඛා තෙ පස්සන්ති, යෙ තිරොක්ඛා තෙ සුණන්ති.

සො භික්ඛූති යො සො කුලදූසකො භික්ඛු.

භික්ඛූහීති අඤ්ඤෙහි භික්ඛූහි. යෙ පස්සන්ති යෙ සුණන්ති. තෙහි වත්තබ්බො – ''ආයස්මා ඛො කුලදූසකො පාපසමාචාරො. ආයස්මතො ඛො පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. කුලානි චායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. පක්කමතායස්මා ඉමම්හා ආවාසා. අලං තෙ ඉධ වාසෙනා''ති.

එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛූහි වුච්චමානො තෙ භික්ඛූ එවං වදෙය්‍ය – ''ඡන්දගාමිනො ච භික්ඛූ, දොසගාමිනො ච භික්ඛූ, මොහගාමිනො ච භික්ඛූ, භයගාමිනො ච භික්ඛූ. තාදිසිකාය ආපත්තියා එකච්චං පබ්බාජෙන්ති එකච්චං න පබ්බාජෙන්තී''ති.

සො භික්ඛූති යො සො කම්මකතො භික්ඛු.

භික්ඛූහීති අඤ්ඤෙහි භික්ඛූහි. යෙ පස්සන්ති යෙ සුණන්ති තෙහි වත්තබ්බො – ''මායස්මා එවං අවච. න ච භික්ඛූ ඡන්දගාමිනො, න ච භික්ඛූ දොසගාමිනො, න ච භික්ඛූ මොහගාමිනො, න ච භික්ඛූ භයගාමිනො. ආයස්මා ඛො කුලදූසකො පාපසමාචාරො. ආයස්මතො ඛො පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. කුලානි චායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. පක්කමතායස්මා ඉමම්හා ආවාසා. අලං තෙ ඉධ වාසෙනා''ති. දුතියම්පි වත්තබ්බො. තතියම්පි වත්තබ්බො.

සචෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සුත්වා න වදන්ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො භික්ඛු සඞ්ඝමජ්ඣම්පි ආකඩ්ඪිත්වා වත්තබ්බො – ''මායස්මා එවං අවච. න ච භික්ඛූ ඡන්දගාමිනො, න

ච භික්ඛූ දොසගාමිනො, න ච භික්ඛූ මොහගාමිනො, න ච භික්ඛූ භයගාමිනො. ආයස්මා ඛො කුලදූසකො පාපසමාචාරො. ආයස්මතො ඛො පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. කුලානි චායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙව සුය්‍යන්ති ච. පක්කමතායස්මා ඉමම්හා ආවාසා. අලං තෙ ඉධ වාසෙනා''ති. දුතියම්පි වත්තබ්බො. තතියම්පි වත්තබ්බො. සචෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සො භික්ඛු සමනුභාසිතබ්බො. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සමනුභාසිතබ්බො. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

438. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතො භික්ඛූ ඡන්දගාමිතා දොසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙති. සො තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. එසා ඤත්ති.

''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු සඞ්ඝෙන පබ්බාජනීයකම්මකතො භික්ඛූ ඡන්දගාමිතා දොසගාමිතා මොහගාමිතා භයගාමිතා පාපෙති. සො තං වත්ථුං න පටිනිස්සජ්ජති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සමනුභාසනා තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

''දුතියම්පි එතමත්ථං වදාමි…පෙ…. තතියම්පි එතමත්ථං වදාමි…පෙ…..

''සමනුභට්ඨො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු තස්ස වත්ථුස්ස පටිනිස්සග්ගාය. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

439. ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා, කම්මවාචාපරියොසානෙ ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස. සඞ්ඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තස්ස ඤත්තියා දුක්කටං, ද්වීහි කම්මවාචාහි ථුල්ලච්චයා පටිප්පස්සම්භන්ති.

සඞ්ඝාදිසෙසොති සඞ්ඝොව තස්සා ආපත්තියා පරිවාසං දෙති, මූලාය පටිකස්සති, මානත්තං දෙති, අබ්භෙති; න සම්බහුලා, න එකපුග්ගලො . තෙන වුච්චති – 'සඞ්ඝාදිසෙසො'ති, තස්සෙව ආපත්තිනිකායස්ස නාමකම්මං අධිවචනං. තෙනපි වුච්චති සඞ්ඝාදිසෙසොති.

440. ධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤී න පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මකම්මෙ වෙමතිකො න පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසඤ්ඤී න පටිනිස්සජ්ජති, ආපත්ති සඞ්ඝාදිසෙසස්ස.

අධම්මකම්මෙ ධම්මකම්මසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධම්මකම්මෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අධම්මකම්මෙ අධම්මකම්මසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

441. අනාපත්ති අසමනුභාසන්තස්ස, පටිනිස්සජ්ජන්තස්ස, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

කුලදූසකසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං තෙරසමං.

442. උද්දිට්ඨා ඛො, ආයස්මන්තො, තෙරස සඞ්ඝාදිසෙසා ධම්මා, නව පඨමාපත්තිකා, චත්තාරො යාවතතියකා. යෙසං භික්ඛු අඤ්ඤතරං වා අඤ්ඤතරං වා ආපජ්ජිත්වා යාවතීහං ජානං පටිච්ඡාදෙති තාවතීහං තෙන භික්ඛුනා අකාමා පරිවත්ථබ්බං. පරිවුත්ථපරිවාසෙන භික්ඛුනා උත්තරි ඡාරත්තං භික්ඛුමානත්තාය පටිපජ්ජිතබ්බං. චිණ්ණමානත්තො භික්ඛු යත්ථ සියා වීසතිගණො භික්ඛුසඞ්ඝො තත්ථ සො භික්ඛු අබ්භෙතබ්බො. එකෙනපි චෙ ඌනො වීසතිගණො භික්ඛුසඞ්ඝො තං භික්ඛුං අබ්භෙය්‍ය, සො ච භික්ඛු අනබ්භිතො, තෙ ච භික්ඛූ ගාරය්හා, අයං තත්ථ සාමීචි. තත්ථායස්මන්තෙ පුච්ඡාමි – 'කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා'? දුතියම්පි පුච්ඡාමි – 'කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා'? තතියම්පි පුච්ඡාමි – 'කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා'? පරිසුද්ධෙත්ථායස්මන්තො. තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමීති.

තෙරසකං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං –

විස්සට්ඨි කායසංසග්ගං, දුට්ඨුල්ලං අත්තකාමඤ්ච;

සඤ්චරිත්තං කුටී චෙව, විහාරො ච අමූලකං.

කිඤ්චිලෙසඤ්ච භෙදො ච, තස්සෙව අනුවත්තකා;
දුබ්බචං කුලදූසඤ්ච, සඞ්ඝාදිසෙසා තෙරසාති.

සඞ්ඝාදිසෙසකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

3. අනියතකණ්ඩං

1. පඨමඅනියතසික්ඛාපදං

ඉමෙ ඛො පනායස්මන්තො ද්වෙ අනියතා ධම්මා

උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති.

443. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උදායී සාවත්ථියං කුලූපකො හොති, බහුකානි කුලානි උපසඞ්කමති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො උදායිස්ස උපට්ඨාකකුලස්ස කුමාරිකා අඤ්ඤතරස්ස කුලස්ස කුමාරකස්ස දින්නා හොති. අථ ඛො ආයස්මා උදායී පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන තං කුලං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා මනුස්සෙ පුච්ඡි – ''කහං ඉත්ථන්නාමා''ති? තෙ එවමාහංසු – ''දින්නා, භන්තෙ, අමුකස්ස කුලස්ස කුමාරකස්සා''ති. තම්පි ඛො කුලං ආයස්මතො උදායිස්ස උපට්ඨාකං හොති. අථ ඛො ආයස්මා උදායී යෙන තං කුලං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා මනුස්සෙ පුච්ඡි – ''කහං ඉත්ථන්නාමා''ති? තෙ එවමාහංසු – ''එසායය, ඔවරකෙ නිසින්නා''ති. අථ ඛො ආයස්මා උදායී යෙන සා කුමාරිකා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තස්සා කුමාරිකාය සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙසි කාලයුත්තං සමුල්ලපන්තො කාලයුත්තං ධම්මං භණන්තො.

තෙන ඛො පන සමයෙන විසාඛා මිගාරමාතා බහුපුත්තා හොති බහුනත්තා අරොගපුත්තා අරොගනත්තා අභිමඞ්ගලසම්මතා. මනුස්සා යඤ්ඤෙසු ඡණෙසු උස්සවෙසු විසාඛං මිගාරමාතරං පඨමං භොජෙන්ති. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා නිමන්තිතා තං කුලං අගමාසි. අද්දසා ඛො විසාඛා මිගාරමාතා ආයස්මන්තං උදායිං තස්සා කුමාරිකාය සද්ධිං එකං එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිසින්නං. දිස්වාන ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොච – ''ඉදං, භන්තෙ, නච්ඡන්නං නප්පතිරූපං යං අය්‍යො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙති. කිඤ්චාපි, භන්තෙ, අය්‍යො අනත්ථිකො තෙන ධම්මෙන, අපිච දුස්සද්ධාපයා අප්පසන්නා මනුස්සා''ති. එවම්පි ඛො ආයස්මා උදායී විසාඛාය මිගාරමාතුයා වුච්චමානො නාදියි. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා නික්ඛමිත්වා භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ.… තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උදායී මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උදායිං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ.… ''සච්චං කිර ත්වං, උදායි, මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙසී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ.… කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ.… එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ , ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

444. **''යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය, තමෙනං සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා දිස්වා තිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන වදෙය්‍ය – පාරාජිකෙන වා සඞ්ඝාදිසෙසෙන වා පාචිත්තියෙන වා, නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො තිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන කාරෙතබ්බො – පාරාජිකෙන වා සඞ්ඝාදිසෙසෙන වා පාචිත්තියෙන වා යෙන වා සා සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන සො භික්ඛු කාරෙතබ්බො. අයං ධම්මො අනියතො''**ති.

445. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ.… **භික්ඛූති**…පෙ.… අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

මාතුගාමො නාම මනුස්සිත්ථී, න යක්ඛී න පෙතී න තිරච්ඡානගතා. අන්තමසො තදහුජාතාපි දාරිකා, පගෙව මහත්තරී.

සද්ධින්ති එකතො.

එකො එකායාති භික්ඛු චෙව හොති මාතුගාමො ච.

රහො නාම චක්ඛුස්ස රහො, සොතස්ස රහො. **චක්ඛුස්ස රහො**නාම න සක්කා හොති අක්ඛිං වා නිඛණීයමානෙ භමුකං වා උක්ඛිපීයමානෙ සීසං වා උක්ඛිපීයමානෙ පස්සිතුං. **සොතස්ස රහො**නාම න සක්කා හොති පකතිකථා සොතුං.

පටිච්ඡන්නං නාම ආසනං කුට්ටෙන වා [කුඩ්ඩෙන වා (සී. ස්‍යා.)] කවාටෙන වා කිලඤ්ජෙන වා සාණිපාකාරෙන වා රුක්ඛෙන වා ථම්භෙන වා කොත්ථළියා වා යෙන කෙනචි පටිච්ඡන්නං හොති.

අලංකම්මනියෙති සක්කා හොති මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිතුං.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාති මාතුගාමෙ නිසින්නෙ භික්ඛු උපනිසින්නො වා හොති උපනිපන්නො වා. භික්ඛු නිසින්නෙ මාතුගාමො උපනිසින්නො වා හොති උපනිපන්නො වා. උභො වා නිසින්නා හොන්ති උභො වා නිපන්නා.

සද්ධෙය්‍යවචසා නාම ආගතඵලා අභිසමෙතාවිනී විඤ්ඤාතසාසනා.

උපාසිකා නාම බුද්ධං සරණං ගතා, ධම්මං සරණං ගතා, සඞ්ඝං සරණං ගතා.

දිස්වාති පස්සිත්වා.

තිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන වදෙය්‍ය – පාරාජිකෙන වා සඞ්ඝාදිසෙසෙන වා පාචිත්තියෙන වා. නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො තිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන කාරෙතබ්බො – පාරාජිකෙන වා සඞ්ඝාදිසෙසෙන වා පාචිත්තියෙන වා. යෙන වා සා සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා වදෙය්‍ය තෙන සො භික්ඛු කාරෙතබ්බො.

446. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිසින්නො මාතුගාමස්ස මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තො''ති, සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිසින්නො මාතුගාමස්ස මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තො''ති, සො චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''සච්චාහං නිසින්නො, නො ච ඛො මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි''න්ති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිසින්නො මාතුගාමස්ස මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තො''ති, සො චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''නාහං නිසින්නො, අපිච ඛො නිපන්නො''ති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො . සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිසින්නො මාතුගාමස්ස මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තො''ති, සො චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''නාහං නිසින්නො අපිච ඛො ඨිතො''ති, න කාරෙතබ්බො.

447. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිපන්නො මාතුගාමස්ස මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තො''ති, සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිපන්නො මාතුගාමස්ස මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තො''ති, සො චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''සච්චාහං නිපන්නො, නො ච ඛො මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවි''න්ති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිපන්නො මාතුගාමස්ස මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තො''ති, සො චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො නිසින්නො''ති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිපන්නො මාතුගාමස්ස මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවන්තො''ති , සො චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''නාහං නිපන්නො අපිච ඛො ඨිතො''ති, න කාරෙතබ්බො.

448. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිසින්නො මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජන්තො''ති, සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො…පෙ…. සච්චාහං නිසින්නො නො ච ඛො කායසංසග්ගං සමාපජ්ජින්ති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො…පෙ…. නාහං නිසින්නො අපිච ඛො නිපන්නොති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො…පෙ…. නාහං නිසින්නො අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිපන්නො මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජන්තො''ති, සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො…පෙ…. සච්චාහං නිපන්නො, නො ච ඛො කායසංසග්ගං සමාපජ්ජින්ති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො…පෙ…. නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො නිසින්නොති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො…පෙ…. නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

449. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිසින්නො''ති , සො ච තං පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො…පෙ…. නාහං නිසින්නො අපිච ඛො නිපන්නොති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො…පෙ…. නාහං නිසින්නො, අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

450. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිපන්නො''ති, සො ච තං පටිජානාති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො…පෙ…. නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො නිසින්නොති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො…පෙ…. නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

අනියතොති න නියතො, පාරාජිකං වා සඞ්ඝාදිසෙසො වා පාචිත්තියං වා.

451. ගමනං පටිජානාති, නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපත්තිං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති, නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපත්තිං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති, නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපත්තිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති, නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපත්තිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බො.

ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපත්තිං පටිජානාති, ආපත්තියා

කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපත්තිං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපත්තිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපත්තිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බොති.

පඨමො අනියතො නිට්ඨිතො.

2. දුතියඅනියතසික්ඛාපදං

452. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උදායී – ''භගවතා පටික්ඛිත්තං මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්නෙ ආසනෙ අලංකම්මනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙතු''න්ති තස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි කාලයුත්තං සමුල්ලපන්තො කාලයුත්තං ධම්මං භණන්තො. දුතියම්පි ඛො විසාඛා මිගාරමාතා නිමන්තිතා තං කුලං අගමාසි. අද්දසා ඛො විසාඛා මිගාරමාතා ආයස්මන්තං උදායිං තස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකං එකාය රහො නිසින්නං. දිස්වාන ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොච – ''ඉදං, භන්තෙ, නච්ඡන්නං නප්පතිරූපං යං අය්‍යො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙති. කිඤ්චාපි, භන්තෙ, අය්‍යො අනත්ථිකො තෙන ධම්මෙන, අපිච දුස්සද්ධාපයා අප්පසන්නා මනුස්සා''ති. එවම්පි ඛො ආයස්මා උදායී විසාඛාය මිගාරමාතුයා වුච්චමානො නාදියි. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමාතා නික්ඛමිත්වා භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උදායී මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උදායිං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං …පෙ…. ''සච්චං කිර ත්වං, උදායි, මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසී''ති? ''සච්චං භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

453. **''න හෙව ඛො පන පටිච්ඡන්නං ආසනං හොති නාලං කම්මනියං, අලඤ්ච ඛො හොති මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසිතුං. යො පන භික්ඛු තථාරූපෙ ආසනෙ මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය, තමෙනං සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා දිස්වා ද්වින්නං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන වදෙය්‍ය – සඞ්ඝාදිසෙසෙන වා පාචිත්තියෙන වා. නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො ද්වින්නං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන කාරෙතබ්බො – සඞ්ඝාදිසෙසෙන වා පාචිත්තියෙන වා. යෙන වා සා සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා වදෙය්‍ය තෙන සො භික්ඛු කාරෙතබ්බො. අයම්පි ධම්මො අනියතො''**ති.

454. **න හෙව ඛො පන පටිච්ඡන්නං ආසනං හොතීති** අප්පටිච්ඡන්නං හොති කුට්ටෙන වා කවාටෙන වා කිලඤ්ජෙන වා සාණිපාකාරෙන වා රුක්ඛෙන වා ථම්භෙන වා කොත්ථළියා වා යෙන කෙනචි අප්පටිච්ඡන්නං හොති.

නාලං කම්මනියන්ති න සක්කා හොති මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිතුං.

අලඤ්ච ඛො හොති මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසිතුන්ති සක්කා හොති මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසිතුං.

යො පනාති යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

තථාරූපෙ ආසනෙති එවරූපෙ ආසනෙ.

මාතුගාමො නාම මනුස්සිත්ථී, න යක්ඛී න පෙතී න තිරච්ඡානගතා, විඤ්ඤූ පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතං දුට්ඨුල්ලාදුට්ඨුල්ලං ආජානිතුං.

සද්ධින්ති එකතො.

එකො එකායාති භික්ඛු චෙව හොති මාතුගාමො ච.

රහො නාම චක්ඛුස්ස රහො, සොතස්ස රහො. **චක්ඛුස්ස රහො** නාම න සක්කා හොති අක්ඛිං වා නිඛණීයමානෙ භමුකං වා උක්ඛිපීයමානෙ සීසං වා උක්ඛිපීයමානෙ පස්සිතුං. **සොතස්ස රහො** නාම න සක්කා හොති පකතිකථා සොතුං.

නිසජ්ජං කප්පෙය්‍යාති මාතුගාමෙ නිසින්නෙ භික්ඛු උපනිසින්නො වා හොති උපනිපන්නො වා. භික්ඛු නිසින්නෙ මාතුගාමො උපනිසින්නො වා හොති උපනිපන්නො වා. උභො වා නිසින්නා හොන්ති උභො වා නිපන්නා.

සද්ධෙය්‍යවචසා නාම ආගතඵලා අභිසමෙතාවිනී විඤ්ඤාතසාසනා.

උපාසිකා නාම බුද්ධං සරණං ගතා, ධම්මං සරණං ගතා, සඞ්ඝං සරණං ගතා.

දිස්වාති පස්සිත්වා.

ද්වින්නං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන වදෙය්‍ය සඞ්ඝාදිසෙසෙන වා පාචිත්තියෙන වා. නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො ද්වින්නං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන කාරෙතබ්බො – සඞ්ඝාදිසෙසෙන වා පාචිත්තියෙන වා. යෙන වා සා සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන සො භික්ඛු කාරෙතබ්බො.

455. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිසින්නො මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජන්තො''ති, සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිසින්නො මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජන්තො''ති, සො චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''සච්චාහං නිසින්නො, නො ච ඛො කායසංසග්ගං සමාපජ්ජි''න්ති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො...පෙ.... නාහං නිසින්නො, අපිච ඛො නිපන්නොති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො...පෙ.... නාහං නිසින්නො, අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො නිපන්නො මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජන්තො''ති, සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො...පෙ.... සච්චාහං නිපන්නො, නො ච ඛො කායසංසග්ගං සමාපජ්ජින්ති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො...පෙ.... නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො නිසින්නොති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො ...පෙ.... නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යස්ස මයා සුතං නිසින්නස්ස මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසන්තස්සා''ති, සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යස්ස මයා සුතං නිසින්නස්ස මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසන්තස්සා''ති, සො චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''සච්චාහං නිසින්නො, නො ච ඛො දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසි''න්ති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො...පෙ.... නාහං නිසින්නො, අපිච ඛො නිපන්නොති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො... පෙ.... නාහං නිසින්නො, අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යස්ස මයා සුතං නිපන්නස්ස මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසන්තස්සා''ති, සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො...පෙ.... සච්චාහං නිපන්නො නො ච ඛො දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඔභාසින්ති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො...පෙ.... නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො නිසින්නොති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො...පෙ.... නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

456. සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසින්නො''ති, සො ච තං පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො...පෙ.... නාහං නිසින්නො, අපිච ඛො නිපන්නොති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො...පෙ.... නාහං නිසින්නො, අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

සා චෙ එවං වදෙය්‍ය – ''අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිපන්නො''ති, සො ච තං පටිජානාති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො...පෙ.... නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො නිසින්නොති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො... පෙ.... නාහං නිපන්නො, අපිච ඛො ඨිතොති, න කාරෙතබ්බො.

අයම්පීති පුරිමං උපාදාය වුච්චති.

අනියතොති න නියතො, සඞ්ඝාදිසෙසො වා පාචිත්තියං වා.

457. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපත්තිං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපත්තිං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපත්තිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපත්තිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බො.

ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපත්තිං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපත්තිං පටිජානාති, ආපත්තියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපත්තිං න පටිජානාති , නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපත්තිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බොති.

දුතියො අනියතො නිට්ඨිතො.

458. උද්දිට්ඨා ඛො ආයස්මන්තො ද්වෙ අනියතා ධම්මා. තත්ථායස්මන්තෙ පුච්ඡාමි – ‘‘කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා’’? දුතියම්පි පුච්ඡාමි – ‘‘කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා’’? තතියම්පි පුච්ඡාමි – ‘‘කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා’’? පරිසුද්ධෙත්ථායස්මන්තො; තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමීති.

තස්සුද්දානං –

අලං කම්මනියඤ්චෙව, තථෙව ච නහෙව ඛො;
අනියතා සුපඤ්ඤත්තා, බුද්ධසෙට්ඨෙන තාදිනාති.

අනියතකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

4. නිස්සග්ගියකණ්ඩං

1. චීවරවග්ගො

1. පඨමකඨිනසික්ඛාපදං

ඉමෙ ඛො පනායස්මන්තො තිංස නිස්සග්ගියා පාචිත්තියා

ධම්මා උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති.

459. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති ගොතමකෙ චෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛූනං තිචීවරං අනුඤ්ඤාතං හොති. ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ – ''භගවතා තිචීවරං අනුඤ්ඤාත''න්ති අඤ්ඤෙනෙව තිචීවරෙන ගාමං පවිසන්ති, අඤ්ඤෙන තිචීවරෙන ආරාමෙ අච්ඡන්ති, අඤ්ඤෙන තිචීවරෙන නහානං ඔතරන්ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ.… තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අතිරෙකචීවරං ධාරෙස්සන්තී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ.… ''සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, අතිරෙකචීවරං ධාරෙථා''ති ? ''සච්චං භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ.… කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, අතිරෙකචීවරං ධාරෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ.… එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

460. **''යො පන භික්ඛු අතිරෙකචීවරං ධාරෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

461. [මහාව. 347] තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො ආනන්දස්ස අතිරෙකචීවරං උප්පන්නං හොති. ආයස්මා ච ආනන්දො තං චීවරං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො හොති. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අථ ඛො ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදහොසි – ''භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං – 'න අතිරෙකචීවරං ධාරෙතබ්බ'න්ති. ඉදඤ්ච මෙ අතිරෙකචීවරං උප්පන්නං. අහඤ්චිමං චීවරං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. කථං නු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බ''න්ති? අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ''කීවචිරං පනානන්ද, සාරිපුත්තො ආගච්ඡිස්සතී''ති? ''නවමං වා, භගවා, දිවසං දසමං වා''ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, දසාහපරමං අතිරෙකචීවරං ධාරෙතුං. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

462. **''නිට්ඨිතචීවරස්මිං භික්ඛුනා උබ්භතස්මිං කඨිනෙ දසාහපරමං අතිරෙකචීවරං ධාරෙතබ්බං. තං අතික්කාමයතො නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

463. **නිට්ඨිතචීවරස්මින්ති** භික්ඛුනො චීවරං කතං වා හොති නට්ඨං වා විනට්ඨං වා දඩ්ඪං වා චීවරාසා වා උපච්ඡින්නා.

උබ්භතස්මිං කඨිනෙති අට්ඨන්නං මාතිකානං අඤ්ඤතරාය මාතිකාය උබ්භතං හොති, සඞ්ඝෙන වා අන්තරා උබ්භතං හොති.

දසාහපරමන්ති දසාහපරමතා ධාරෙතබ්බං.

අතිරෙකචීවරං නාම අනධිට්ඨිතං අවිකප්පිතං.

චීවරං නාම ඡන්නං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං, විකප්පනුපගං පච්ඡිමං.

තං අතික්කාමයතො නිස්සග්ගියං හොතී [හොතීති ඉදං පදං සබ්බපොත්ථකෙසු අත්ථි, සික්ඛාපදෙ පන නත්ථි, එවමුපරිපි] ති එකාදසෙ අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං. තෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ''ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං දසාහාතික්කන්තං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමී''ති. නිස්සජ්ජිත්වා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපත්ති පටිග්ගහෙතබ්බා. නිස්සට්ඨචීවරං දාතබ්බං.

464. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. ඉදං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො නිස්සග්ගියං සඞ්ඝස්ස නිස්සට්ඨං. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍යා''ති.

465. තෙන භික්ඛුනා සම්බහුලෙ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්සු වචනීයා – ''ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං දසාහාතික්කන්තං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං ආයස්මන්තානං නිස්සජ්ජාමී''ති. නිස්සජ්ජිත්වා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපත්ති පටිග්ගහෙතබ්බා. නිස්සට්ඨචීවරං දාතබ්බං.

466. ''සුණන්තු මෙ ආයස්මන්තා. ඉදං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො නිස්සග්ගියං ආයස්මන්තානං නිස්සට්ඨං. යදායස්මන්තානං පත්තකල්ලං, ආයස්මන්තා ඉමං චීවරං ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍යු''න්ති.

467. තෙන භික්ඛුනා එකං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ''ඉදං මෙ, ආවුසො, චීවරං දසාහාතික්කන්තං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං ආයස්මතො නිස්සජ්ජාමී''ති. නිස්සජ්ජිත්වා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා. තෙන භික්ඛුනා ආපත්ති පටිග්ගහෙතබ්බා. නිස්සට්ඨචීවරං දාතබ්බං – ''ඉමං චීවරං ආයස්මතො දම්මී''ති.

468. දසාහාතික්කන්තෙ අතික්කන්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. දසාහාතික්කන්තෙ වෙමතිකො, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. දසාහාතික්කන්තෙ අනතික්කන්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං . අනධිට්ඨිතෙ අධිට්ඨිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අනට්ඨෙ නට්ඨසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිනට්ඨෙ විනට්ඨසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අදඩ්ඪෙ දඩ්ඪසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිලුත්තෙ විලුත්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නිස්සග්ගියං චීවරං අනිස්සජ්ජිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. දසාහානතික්කන්තෙ අතික්කන්තසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. දසාහානතික්කන්තෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. දසාහානතික්කන්තෙ අනතික්කන්තසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

469. අනාපත්ති අන්තොදසාහං අධිට්ඨෙති, විකප්පෙති, විස්සජ්ජෙති, නස්සති, විනස්සති, ඩය්හති, අච්ඡින්දිත්වා ගණ්හන්ති, විස්සාසං ගණ්හන්ති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

470. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ නිස්සට්ඨචීවරං න දෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ''න , භික්ඛවෙ, නිස්සට්ඨචීවරං න දාතබ්බං. යො න දදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා''ති.

කථිනසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං පඨමං.

2. උදොසිතසික්ඛාපදං

471. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ භික්ඛූනං හත්ථෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ජනපදචාරිකං පක්කමන්ති. තානි චීවරානි චිරං නික්ඛිත්තානි කණ්ණකිතානි හොන්ති. තානි භික්ඛූ ඔතාපෙන්ති. අද්දසා ඛො ආයස්මා ආනන්දො සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො තෙ භික්ඛූ තානි චීවරානි ඔතාපෙන්තෙ. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තෙ භික්ඛූ එතදවොච – ''කස්සිමානි, ආවුසො, චීවරානි කණ්ණකිතානී''ති? අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ආයස්මා ආනන්දො උජ්ඣායති ඛිය්‍යති විපාචෙති – ''කථඤ්හි නාම භික්ඛූ භික්ඛූනං හත්ථෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සන්තී''ති! අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො තෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි…පෙ…. ''සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, භික්ඛූ භික්ඛූනං හත්ථෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ජනපදචාරිකං පක්කමන්තී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා භික්ඛූනං හත්ථෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා සන්තරුත්තරෙන ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සන්ති ! නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

472. **''නිට්ඨිතචීවරස්මිං භික්ඛුනා උබ්භතස්මිං කථිනෙ එකරත්තම්පි චෙ භික්ඛු තිචීවරෙන විප්පවසෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''න්ති.**

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

473. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසම්බියං ගිලානො හොති. ඤාතකා තස්ස භික්ඛුනො සන්තිකෙ දූතං පාහෙසුං – ''ආගච්ඡතු භදන්තො, මයං, උපට්ඨහිස්සාමා''ති. භික්ඛූපි එවමාහංසු – ''ගච්ඡාවුසො ,

ඤාතකා තං උපට්ඨහිස්සන්තී’’ති. සො එවමාහ – ‘‘භගවතාවුසො, සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං – ‘න තිචීවරෙන විප්පවසිතබ්බ’න්ති. අහඤ්චම්හි ගිලානො. න සක්කොමි තිචීවරං ආදාය පක්කමිතුං. නාහං ගමිස්සාමී’’ති . භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, ගිලානස්ස භික්ඛුනො තිචීවරෙන අවිප්පවාසසම්මුතිං දාතුං. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, දාතබ්බා. තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ‘අහං, භන්තෙ, ගිලානො. න සක්කොමි තිචීවරං ආදාය පක්කමිතුං. සොහං, භන්තෙ, සඞ්ඝං තිචීවරෙන අවිප්පවාසසම්මුතිං යාචාමී’ති. දුතියම්පි යාචිතබ්බා. තතියම්පි යාචිතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

474. ‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු ගිලානො. න සක්කොති තිචීවරං ආදාය පක්කමිතුං. සො සඞ්ඝං තිචීවරෙන අවිප්පවාසසම්මුතිං යාචති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො තිචීවරෙන අවිප්පවාසසම්මුතිං දදෙය්‍ය. එසා ඤත්ති.

‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු ගිලානො. න සක්කොති තිචීවරං ආදාය පක්කමිතුං. සො සඞ්ඝං තිචීවරෙන අවිප්පවාසසම්මුතිං යාචති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො තිචීවරෙන අවිප්පවාසසම්මුතිං දෙති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො තිචීවරෙන අවිප්පවාසසම්මුතියා දානං, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘‘දින්නා සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො තිචීවරෙන අවිප්පවාසසම්මුති. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී’’ති.

එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

475. **‘‘නිට්ඨිතචීවරස්මිං භික්ඛුනා උබ්භතස්මිං කඨිනෙ එකරත්තම්පි චෙ භික්ඛු තිචීවරෙන විප්පවසෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

476. **‘‘නිට්ඨිතචීවරස්මි**න්ති භික්ඛුනො චීවරං කතං වා හොති නට්ඨං වා විනට්ඨං වා දඩ්ඪං වා චීවරාසා වා උපච්ඡින්නා.

උබ්භතස්මිං කඨිනෙති අට්ඨන්නං මාතිකානං අඤ්ඤතරාය මාතිකාය උබ්භතං හොති, සඞ්ඝෙන වා අන්තරා උබ්භතං හොති.

එකරත්තම්පි චෙ භික්ඛු තිචීවරෙන විප්පවසෙය්‍යාති සඞ්ඝාටියා වා උත්තරාසඞ්ගෙන වා අන්තරවාසකෙන වා.

අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියාති ඨපෙත්වා භික්ඛුසම්මුතිං.

නිස්සග්ගියං හොතීති සහ අරුණුග්ගමනා [අරුණුග්ගමනෙන (සී. ස්‍යා.)] නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ.… ඉදං මෙ, භන්තෙ , චීවරං රත්තිවිප්පවුත්ථං [රත්තිං විප්පවුත්ථං (සී.)] අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති… පෙ.… දදෙය්‍යාති…පෙ.… දදෙය්‍යුන්ති…පෙ.… ආයස්මතො දම්මීති.

477. ගාමො එකූපචාරො නානූපචාරො. නිවෙසනං එකූපචාරං නානූපචාරං. උදොසිතො එකූපචාරො නානූපචාරො. අට්ටො එකූපචාරො නානූපචාරො. මාළො එකූපචාරො නානූපචාරො. පාසාදො එකූපචාරො නානූපචාරො. හම්මියං එකූපචාරං නානූපචාරං. නාවා එකූපචාරා නානූපචාරා. සත්ථො එකූපචාරො නානූපචාරො. ඛෙත්තං එකූපචාරං නානූපචාරං. ධඤ්ඤකරණං එකූපචාරං නානූපචාරං. ආරාමො එකූපචාරො නානූපචාරො. විහාරො එකූපචාරො නානූපචාරො. රුක්ඛමූලං එකූපචාරං නානූපචාරං. අජ්ඣොකාසො එකූපචාරො නානූපචාරො.

478. **ගාමො එකූපචාරො** නාම එකකුලස්ස ගාමො හොති පරික්ඛිත්තො ච . අන්තොගාමෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොගාමෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛිත්තො හොති, යස්මිං ඝරෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ඝරෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

479. නානාකුලස්ස ගාමො හොති පරික්ඛිත්තො ච. යස්මිං ඝරෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ඝරෙ වත්ථබ්බං සභායෙ වා ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං. සභායං ගච්ඡන්තෙන හත්ථපාසෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා සභායෙ වා වත්ථබ්බං ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං. සභායෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා සභායෙ වා වත්ථබ්බං ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං. අපරික්ඛිත්තො හොති, යස්මිං ඝරෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ඝරෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

480. එකකුලස්ස නිවෙසනං හොති පරික්ඛිත්තඤ්ච, නානාගබ්භා නානාඔවරකා. අන්තොනිවෙසනෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොනිවෙසනෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛිත්තං හොති, යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

481. නානාකුලස්ස නිවෙසනං හොති පරික්ඛිත්තඤ්ච, නානාගබ්භා නානාඔවරකා. යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං . අපරික්ඛිත්තං හොති, යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

482. එකකුලස්ස උදොසිතො හොති පරික්ඛිත්තො ච, නානාගබ්භා නානාඔවරකා . අන්තොඋදොසිතෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොඋදොසිතෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛිත්තො හොති, යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

483. නානාකුලස්ස උදොසිතො හොති පරික්ඛිත්තො ච, නානාගබ්භා නානාඔවරකා. යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං. අපරික්ඛිත්තො හොති, යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

484. එකකුලස්ස අට්ටො හොති, අන්තොඅට්ටෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොඅට්ටෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස අට්ටො හොති, නානාගබ්භා නානාඔවරකා. යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

485. එකකුලස්ස මාළො හොති, අන්තොමාළෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොමාළෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස මාළො හොති නානාගබ්භා නානාඔවරකා, යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

486. එකකුලස්ස පාසාදො හොති, අන්තොපාසාදෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොපාසාදෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස පාසාදො හොති, නානාගබ්භා නානාඔවරකා. යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

487. එකකුලස්ස හම්මියං හොති. අන්තොහම්මියෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොහම්මියෙ වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස හම්මියං හොති, නානාගබ්භා නානාඔවරකා. යස්මිං ගබ්භෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

488. එකකුලස්ස නාවා හොති. අන්තොනාවාය චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොනාවාය වත්ථබ්බං . නානාකුලස්ස නාවා හොති නානාගබ්භා නානාඔවරකා. යස්මිං ඔවරකෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං ඔවරකෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

489. එකකුලස්ස සත්ථො හොති. සත්ථෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා පුරතො වා පච්ඡතො වා සත්තබ්භන්තරා න විජහිතබ්බා, පස්සතො අබ්භන්තරං න විජහිතබ්බං. නානාකුලස්ස සත්ථො හොති, සත්ථෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා හත්ථපාසා න විජහිතබ්බං.

490. එකකුලස්ස ඛෙත්තං හොති පරික්ඛිත්තඤ්ච. අන්තොඛෙත්තෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොඛෙත්තෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛිත්තං හොති, හත්ථපාසා න විජහිතබ්බං. නානාකුලස්ස ඛෙත්තං හොති පරික්ඛිත්තඤ්ච. අන්තොඛෙත්තෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා ද්වාරමූලෙ වා වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං. අපරික්ඛිත්තං හොති, හත්ථපාසා න විජහිතබ්බං.

491. එකකුලස්ස ධඤ්ඤකරණං හොති පරික්ඛිත්තඤ්ච. අන්තොධඤ්ඤකරණෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොධඤ්ඤකරණෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛිත්තං හොති, හත්ථපාසා න විජහිතබ්බං. නානාකුලස්ස ධඤ්ඤකරණං හොති පරික්ඛිත්තඤ්ච. අන්තොධඤ්ඤකරණෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා ද්වාරමූලෙ වා වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං. අපරික්ඛිත්තං හොති, හත්ථපාසා න විජහිතබ්බං.

492. එකකුලස්ස ආරාමො හොති පරික්ඛිත්තො ච. අන්තොආරාමෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොආරාමෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛිත්තො හොති, හත්ථපාසා න විජහිතබ්බං. නානාකුලස්ස ආරාමො හොති පරික්ඛිත්තො ච. අන්තොආරාමෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා ද්වාරමූලෙ වා වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං. අපරික්ඛිත්තො හොති, හත්ථපාසා න විජහිතබ්බං.

493. එකකුලස්ස විහාරො හොති පරික්ඛිත්තො ච. අන්තොවිහාරෙ චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොවිහාරෙ වත්ථබ්බං. අපරික්ඛිත්තො හොති, යස්මිං විහාරෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං විහාරෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න

විජහිතබ්බං. නානාකුලස්ස විහාරො හොති පරික්ඛිත්තො ච. යස්මිං විහාරෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං විහාරෙ වත්ථබ්බං ද්වාරමූලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං. අපරික්ඛිත්තො හොති , යස්මිං විහාරෙ චීවරං නික්ඛිත්තං හොති තස්මිං විහාරෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජහිතබ්බං.

494. එකකුලස්ස රුක්ඛමූලං හොති, යං මජ්ඣන්හිකෙ කාලෙ සමන්තා ඡායා ඵරති, අන්තොඡායාය චීවරං නික්ඛිපිත්වා අන්තොඡායාය වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස රුක්ඛමූලං හොති, හත්ථපාසා න විජහිතබ්බං.

අජ්ඣොකාසො එකූපචාරො නාම අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ සමන්තා සත්තබ්භන්තරා එකූපචාරො, තතො පරං නානූපචාරො.

495. විප්පවුත්ථෙ විප්පවුත්ථසඤ්ඤී අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. විප්පවුත්ථෙ වෙමතිකො, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. විප්පවුත්ථෙ අවිප්පවුත්ථසඤ්ඤී, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අප්පච්චුද්ධටෙ පච්චුද්ධටසඤ්ඤී…පෙ…. අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤී… අනට්ඨෙ නට්ඨසඤ්ඤී… අවිනට්ඨෙ විනට්ඨසඤ්ඤී… අදඩ්ඪෙ දඩ්ඪසඤ්ඤී…පෙ…. අවිලුත්තෙ විලුත්තසඤ්ඤී, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නිස්සග්ගියං චීවරං අනිස්සජ්ජිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස . අවිප්පවුත්ථෙ විප්පවුත්ථසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අවිප්පවුත්ථෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අවිප්පවුත්ථෙ අවිප්පවුත්ථසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

496. අනාපත්ති අන්තොඅරුණෙ පච්චුද්ධරති, විස්සජ්ජෙති, නස්සති, විනස්සති, ඩය්හති, අච්ඡින්දිත්වා ගණ්හන්ති, විස්සාසං ගණ්හන්ති, භික්ඛුසම්මුතියා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

උදොසිතසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං දුතියං.

3. තතියකඨිනසික්ඛාපදං

497. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො අකාලචීවරං උප්පන්නං හොති. තස්ස තං චීවරං කයිරමානං නප්පහොති. අථ ඛො සො භික්ඛු තං චීවරං උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජති. අද්දසා ඛො භගවා සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො තං භික්ඛුං තං චීවරං උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජන්තං. දිස්වාන යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘කිස්ස ත්වං, භික්ඛු, ඉමං චීවරං උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජසී’’ති? ‘‘ඉදං මෙ, භන්තෙ, අකාලචීවරං උප්පන්නං. කයිරමානං නප්පහොති. තෙනාහං ඉමං චීවරං උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජාමී’’ති. ‘‘අත්ථි පන තෙ, භික්ඛු, චීවරපච්චාසා’’ති? ‘‘අත්ථි, භගවා’’ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා, භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, අකාලචීවරං පටිග්ගහෙත්වා චීවරපච්චාසා නික්ඛිපිතු’’න්ති.

498. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ – ‘‘භගවතා අනුඤ්ඤාතං අකාලචීවරං පටිග්ගහෙත්වා චීවරපච්චාසා නික්ඛිපිතු’’න්ති අකාලචීවරානි පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නික්ඛිපන්ති. තානි චීවරානි චීවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධානි තිට්ඨන්ති. අද්දසා ඛො ආයස්මා ආනන්දො සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො තානි චීවරානි චීවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධානි තිට්ඨන්තෙ. දිස්වාන භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘කස්සිමානි, ආවුසො, චීවරානි චීවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධානි තිට්ඨන්තී’’ති? ‘‘අම්හාකං, ආවුසො, අකාලචීවරානි චීවරපච්චාසා නික්ඛිත්තානී’’ති. ‘‘කීවචිරං පනාවුසො, ඉමානි චීවරානි නික්ඛිත්තානී’’ති? ‘‘අතිරෙකමාසං, ආවුසො’’ති. ආයස්මා ආනන්දො උජ්ඣායති ඛියති විපාචෙති – ‘‘කථඤ්හි නාම භික්ඛූ අකාලචීවරං පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නික්ඛිපිස්සන්තී’’ති! අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො තෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, භික්ඛූ අකාලචීවරං පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නික්ඛිපන්තී’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා අකාලචීවරං පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නික්ඛිපිස්සන්ති! නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

499. **‘‘නිට්ඨිතචීවරස්මිං භික්ඛුනා උබ්භතස්මිං කඨිනෙ භික්ඛුනො පනෙව අකාලචීවරං උප්පජ්ජෙය්‍ය, ආකඞ්ඛමානෙන භික්ඛුනා පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිග්ගහෙත්වා ඛිප්පමෙව කාරෙතබ්බං. නොචස්ස පාරිපූරි, මාසපරමං තෙන භික්ඛුනා තං චීවරං නික්ඛිපිතබ්බං ඌනස්ස පාරිපූරියා සතියා පච්චාසාය. තතො චෙ උත්තරි [උත්තරිං (සී. ස්‍යා.)] නික්ඛිපෙය්‍ය, සතියාපි පච්චාසාය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’න්ති.**

500. **නිට්ඨිතචීවරස්මින්ති** භික්ඛුනො චීවරං කතං වා හොති නට්ඨං වා විනට්ඨං වා දඩ්ඪං වා චීවරාසා වා උපච්ඡින්නා.

උබ්භතස්මිං කඨිනෙති අට්ඨන්නං මාතිකානං අඤ්ඤතරාය මාතිකාය උබ්භතං හොති, සඞ්ඝෙන වා අන්තරා උබ්භතං හොති.

අකාලචීවරං නාම අනත්ථතෙ කඨිනෙ එකාදසමාසෙ උප්පන්නං, අත්ථතෙ කඨිනෙ සත්තමාසෙ උප්පන්නං, කාලෙපි ආදිස්ස දින්නං, එතං අකාලචීවරං නාම.

උප්පජ්ජෙය්‍යාති උප්පජ්ජෙය්‍ය සඞ්ඝතො වා ගණතො වා ඤාතිතො වා මිත්තතො වා පංසුකූලං වා අත්තනො වා ධනෙන.

ආකඞ්ඛමානෙනාති ඉච්ඡමානෙන පටිග්ගහෙතබ්බං.

පටිග්ගහෙත්වා ඛිප්පමෙව කාරෙතබ්බන්ති දසාහා කාරෙතබ්බං.

නො චස්ස පාරිපූරීති කයිරමානං නප්පහොති.

මාසපරමං තෙන භික්ඛුනා තං චීවරං නික්ඛිපිතබ්බන්ති මාසපරමතා නික්ඛිපිතබ්බං.

ඌනස්ස පාරිපූරියාති ඌනස්ස පාරිපූරත්ථාය.

සතියා පච්චාසායාති පච්චාසා හොති සඞ්ඝතො වා ගණතො වා ඤාතිතො වා මිත්තතො වා පංසුකූලං වා අත්තනො වා ධනෙන.

තතො චෙ උත්තරි නික්ඛිපෙය්‍ය සතියාපි පච්චාසායාති තදහුප්පන්නෙ මූලචීවරෙ පච්චාසාචීවරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. ද්වීහුප්පන්නෙ මූලචීවරෙ පච්චාසාචීවරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. තීහුප්පන්නෙ මූලචීවරෙ...පෙ. ... චතුහුප්පන්නෙ... පඤ්චාහුප්පන්නෙ... ඡාහුප්පන්නෙ... සත්තාහුප්පන්නෙ... අට්ඨාහුප්පන්නෙ ... නවාහුප්පන්නෙ... දසාහුප්පන්නෙ මූලචීවරෙ පච්චාසාචීවරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං . එකාදසෙ උප්පන්නෙ... පෙ.... ද්වාදසෙ උප්පන්නෙ... තෙරසෙ උප්පන්නෙ... චුද්දසෙ උප්පන්නෙ... පන්නරසෙ උප්පන්නෙ... සොළසෙ උප්පන්නෙ... සත්තරසෙ උප්පන්නෙ... අට්ඨාරසෙ උප්පන්නෙ... එකූනවීසෙ උප්පන්නෙ... වීසෙ උප්පන්නෙ මූලචීවරෙ පච්චාසාචීවරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. එකවීසෙ උප්පන්නෙ මූලචීවරෙ පච්චාසාචීවරං උප්පජ්ජති, නවාහා කාරෙතබ්බං. ද්වාවීසෙ උප්පන්නෙ...පෙ.... තෙවීසෙ උප්පන්නෙ... චතුවීසෙ උප්පන්නෙ... පඤ්චවීසෙ උප්පන්නෙ... ඡබ්බීසෙ උප්පන්නෙ... සත්තවීසෙ උප්පන්නෙ... අට්ඨවීසෙ උප්පන්නෙ... එකූනතිංසෙ උප්පන්නෙ මූලචීවරෙ පච්චාසාචීවරං උප්පජ්ජති, එකාහං කාරෙතබ්බං... තිංසෙ උප්පන්නෙ මූලචීවරෙ පච්චාසාචීවරං උප්පජ්ජති , තදහෙව අධිට්ඨාතබ්බං විකප්පෙතබ්බං විස්සජ්ජෙතබ්බං. නො චෙ අධිට්ඨෙය්‍ය වා විකප්පෙය්‍ය වා විස්සජ්ජෙය්‍ය වා, එකතිංසෙ අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං...පෙ.... ඉදං මෙ, භන්තෙ, අකාලචීවරං මාසාතික්කන්තං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති...පෙ.... දදෙය්‍යාති...පෙ.... දදෙය්‍යුන්ති...පෙ.... ආයස්මතො දම්මීති.

විසභාගෙ උප්පන්නෙ මූලචීවරෙ පච්චාසාචීවරං උප්පජ්ජති, රත්තියො ච සෙසා හොන්ති, න අකාමා කාරෙතබ්බං.

501. මාසාතික්කන්තෙ අතික්කන්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. මාසාතික්කන්තෙ වෙමතිකො නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. මාසාතික්කන්තෙ අනතික්කන්තසඤ්ඤී නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අනධිට්ඨිතෙ අධිට්ඨිතසඤ්ඤී...පෙ.... අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤී... අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤී... අනට්ඨෙ නට්ඨසඤ්ඤී... අවිනට්ඨෙ විනට්ඨසඤ්ඤී... අදඩ්ඪෙ දඩ්ඪසඤ්ඤී... අවිලුත්තෙ විලුත්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නිස්සග්ගියං චීවරං අනිස්සජ්ජිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. මාසානතික්කන්තෙ අතික්කන්තසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. මාසානතික්කන්තෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. මාසානතික්කන්තෙ අනතික්කන්තසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

502. අනාපත්ති අන්තොමාසෙ අධිට්ඨෙති, විකප්පෙති, විස්සජ්ජෙති, නස්සති , විනස්සති, ඩය්හති, අච්ඡින්දිත්වා ගණ්හන්ති, විස්සාසං ගණ්හන්ති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

තතියකඨිනසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං.

4. පුරාණචීවරසික්ඛාපදං

503. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො උදායිස්ස පුරාණදුතියිකා භික්ඛුනීසු පබ්බජිතා හොති. සා ආයස්මතො උදායිස්ස සන්තිකෙ අභික්ඛණං ආගච්ඡති. ආයස්මාපි උදායී තස්සා භික්ඛුනියා සන්තිකෙ අභික්ඛණං ගච්ඡති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උදායී තස්සා භික්ඛුනියා සන්තිකෙ භත්තවිස්සග්ගං කරොති. අථ ඛො ආයස්මා උදායී පුබ්බණ්හසමයං

නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය යෙන සා භික්ඛුනී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තස්සා භික්ඛුනියා පුරතො අඞ්ගජාතං විවරිත්වා ආසනෙ නිසීදි. සාපි ඛො භික්ඛුනී ආයස්මතො උදායිස්ස පුරතො අඞ්ගජාතං විවරිත්වා ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො ආයස්මා උදායී සාරත්තො තස්සා භික්ඛුනියා අඞ්ගජාතං උපනිජ්ඣායි. තස්ස අසුචි මුච්චි. අථ ඛො ආයස්මා උදායී තං භික්ඛුනිං එතදවොච – ''ගච්ඡ, භගිනි, උදකං ආහර, අන්තරවාසකං ධොවිස්සාමී''ති. ''ආහරය්‍ය , අහමෙව ධොවිස්සාමී''ති තං අසුචිං එකදෙසං මුඛෙන අග්ගහෙසි එකදෙසං අඞ්ගජාතෙ පක්ඛිපි. සා තෙන ගබ්භං ගණ්හි. භික්ඛුනියො එවමාහංසු – ''අබ්‍රහ්මචාරිනී අයං භික්ඛුනී, ගබ්භිනී''ති. ''නාහං, අය්‍යො, අබ්‍රහ්මචාරිනී''ති භික්ඛුනීනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම අය්‍යො උදායී භික්ඛුනියා පුරාණචීවරං ධොවාපෙස්සතී''ති! අථ ඛො තා භික්ඛුනියො භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උදායී භික්ඛුනියා පුරාණචීවරං ධොවාපෙස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උදායිං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ''සච්චං කිර ත්වං, උදායි, භික්ඛුනියා පුරාණචීවරං ධොවාපෙසී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. ''ඤාතිකා තෙ, උදායි, අඤ්ඤාතිකා''ති? ''අඤ්ඤාතිකා, භගවා''ති. ''අඤ්ඤාතකො, මොඝපුරිස, අඤ්ඤාතිකාය න ජානාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා පුරාණචීවරං ධොවාපෙස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

504. **''යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා පුරාණචීවරං ධොවාපෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා ආකොටාපෙය්‍ය වා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

505. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

අඤ්ඤාතිකා නාම මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බද්ධා.

භික්ඛුනී නාම උභතොසඞ්ඝෙ උපසම්පන්නා.

පුරාණචීවරං නාම සකිං නිවත්ථම්පි සකිං පාරුතම්පි.

ධොවාති ආණාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ධොතං නිස්සග්ගියං හොති. රජාති ආණාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. රත්තං නිස්සග්ගියං හොති. ආකොටෙහීති ආණාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සකිං පාණිප්පහාරං වා මුග්ගරප්පහාරං වා දින්නෙ නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, පුරාණචීවරං අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ධොවාපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

506. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං ධොවාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං ධොවාපෙති රජාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං ධොවාපෙති ආකොටාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං ධොවාපෙති රජාපෙති ආකොටාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං රජාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං රජාපෙති ආකොටාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං රජාපෙති ධොවාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං රජාපෙති ආකොටාපෙති ධොවාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං ආකොටාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං ආකොටාපෙති ධොවාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං ආකොටාපෙති රජාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී පුරාණචීවරං ආකොටාපෙති ධොවාපෙති රජාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො…පෙ…. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤී…පෙ…. අඤ්ඤස්ස පුරාණචීවරං ධොවාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. නිසීදනපච්චත්ථරණං ධොවාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. එකතොඋපසම්පන්නාය ධොවාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස . ඤාතිකාය වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

507. අනාපත්ති ඤාතිකාය ධොවන්තියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා හොති, අවුත්තා ධොවති, අපරිභුත්තං ධොවාපෙති, චීවරං ඨපෙත්වා අඤ්ඤං පරික්ඛාරං ධොවාපෙති, සික්ඛමානාය, සාමණෙරියා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

පුරාණචීවරසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං චතුත්ථං.

5. චීවරපටිග්ගහණසික්ඛාපදං

508. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී සාවත්ථියං විහරති. අථ ඛො උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදාය සාවත්ථිං පිණ්ඩාය පාවිසි. සාවත්ථියං පිණ්ඩාය චරිත්වා පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තා යෙන අන්ධවනං තෙනුපසඞ්කමි දිවාවිහාරාය. අන්ධවනං අජ්ඣොගාහෙත්වා අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ දිවාවිහාරං නිසීදි. තෙන ඛො පන සමයෙන චොරා කතකම්මා ගාවිං වධිත්වා මංසං ගහෙත්වා අන්ධවනං පවිසිංසු. අද්දසා ඛො චොරගාමණිකො උප්පලවණ්ණං භික්ඛුනිං අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ දිවාවිහාරං නිසින්නං. දිස්වානස්ස එතදහොසි – ''සචෙ මෙ පුත්තභාතුකා පස්සිස්සන්ති විහෙඨිස්සන්ති ඉමං භික්ඛුනි''න්ති අඤ්ඤෙන මග්ගෙන අගමාසි. අථ ඛො සො චොරගාමණිකො මංසෙ පක්කෙ වරමංසානි ගහෙත්වා පණ්ණපුටං [පණ්ණෙන පුටං (ස්‍යා.)] බන්ධිත්වා උප්පලවණ්ණාය භික්ඛුනියා අවිදූරෙ රුක්ඛෙ ආලග්ගෙත්වා – ''යො පස්සති සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දින්නංයෙව හරතූ''ති, වත්වා පක්කාමි. අස්සොසි ඛො උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී සමාධිම්හා වුට්ඨහිත්වා තස්ස චොරගාමණිකස්ස ඉමං වාචං භාසමානස්ස. අථ ඛො උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී තං මංසං ගහෙත්වා උපස්සයං අගමාසි. අථ ඛො උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී තස්සා රත්තියා අච්චයෙන තං මංසං සම්පාදෙත්වා උත්තරාසඞ්ගෙන භණ්ඩිකං බන්ධිත්වා වෙහාසං අබ්භුග්ගන්ත්වා වෙළුවනෙ පච්චුට්ඨාසි [පච්චුපට්ඨාසි (?)].

තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨො හොති. ආයස්මා උදායී ඔහියකො හොති විහාරපාලො. අථ ඛො උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී යෙනායස්මා උදායී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උදායිං එතදවොච – ''කහං, භන්තෙ, භගවා''ති? ''පවිට්ඨො, භගිනි, භගවා ගාමං පිණ්ඩායා''ති. ''ඉමං, භන්තෙ, මංසං භගවතො දෙහී''ති. ''සන්තප්පිතො තයා, භගිනි, භගවා මංසෙන. සචෙ මෙ ත්වං අන්තරවාසකං දදෙය්‍යාසි, එවං අහම්පි සන්තප්පිතො භවෙය්‍යං අන්තරවාසකෙනා''ති. ''මයං ඛො, භන්තෙ, මාතුගාමා නාම කිච්ඡලාභා. ඉදඤ්ච මෙ අන්තිමං පඤ්චමං චීවරං. නාහං දස්සාමී''ති. ''සෙය්‍යථාපි, භගිනි, පුරිසො හත්ථිං දත්වා කච්ඡෙ සජ්ජෙය්‍ය [විස්සජ්ජෙය්‍ය (ස්‍යා.)] එවමෙව ඛො ත්වං භගිනි භගවතො මංසං දත්වා මයි අන්තරවාසකෙ සජ්ජසී''ති [අන්තරවාසකං න සජ්ජසීති (ක.), මය්හං අන්තරවාසකං විස්සජ්ජෙහීති (ස්‍යා.)]. අථ ඛො උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී ආයස්මතා උදායිනා නිප්පීළියමානා අන්තරවාසකං දත්වා උපස්සයං අගමාසි. භික්ඛුනියො උප්පලවණ්ණාය භික්ඛුනියා පත්තචීවරං පටිග්ගණ්හන්තියො උප්පලවණ්ණං භික්ඛුනිං එතදවොචුං – ''කහං තෙ, අය්‍යෙ, අන්තරවාසකො''ති? උප්පලවණ්ණා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම අය්‍යො උදායී භික්ඛුනියා චීවරං පටිග්ගහෙස්සති කිච්ඡලාභො මාතුගාමො''ති. අථ ඛො තා භික්ඛුනියො භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ.… තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උදායී භික්ඛුනියා චීවරං පටිග්ගහෙස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උදායිං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ.… ''සච්චං කිර ත්වං, උදායි, භික්ඛුනියා චීවරං පටිග්ගහෙසී''ති? ''සච්චං , භගවා''ති. ''ඤාතිකා තෙ, උදායි, අඤ්ඤාතිකා''ති? ''අඤ්ඤාතිකා, භගවා''ති. ''අඤ්ඤාතකො, මොඝපුරිස, අඤ්ඤාතිකාය න ජානාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සන්තං වා අසන්තං වා. තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා හත්ථතො චීවරං පටිග්ගහෙස්සසි! නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ.… එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

509. **''යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා හත්ථතො චීවරං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

510. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ කුක්කුච්චායන්තා භික්ඛුනීනං පාරිවත්තකචීවරං න පටිග්ගණ්හන්ති. භික්ඛුනියො උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම අය්‍යා අම්හාකං පාරිවත්තකචීවරං න පටිග්ගහෙස්සන්තී''ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තාසං භික්ඛුනීනං උජ්ඣායන්තීනං ඛිය්‍යන්තීනං විපාචෙන්තීනං. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, පඤ්චන්නං පාරිවත්තකං පටිග්ගහෙතුං – භික්ඛුස්ස, භික්ඛුනියා, සික්ඛමානාය, සාමණෙරස්ස, සාමණෙරියා. අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, ඉමෙසං පඤ්චන්නං පාරිවත්තකං පටිග්ගහෙතුං. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.

511. **''යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා හත්ථතො චීවරං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර පාරිවත්තකා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

512. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ.… **භික්ඛූති**…පෙ.… අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

අඤ්ඤාතිකා නාම මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බද්ධා.

භික්ඛුනී නාම උභතොසඞ්ඝෙ උපසම්පන්නා.

චීවරං නාම ඡන්නං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං විකප්පනුපගං පච්ඡිමං.

අඤ්ඤත්‍ර පාරිවත්තකාති ඨපෙත්වා පාරිවත්තකං.

පටිග්ගණ්හාති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා හත්ථතො පටිග්ගහිතං, අඤ්ඤත්‍ර පාරිවත්තකා, නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ.… දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

513. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී චීවරං පටිග්ගණ්හාති, අඤ්ඤත්‍ර පාරිවත්තකා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො චීවරං පටිග්ගණ්හාති, අඤ්ඤත්‍ර පාරිවත්තකා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤී චීවරං පටිග්ගණ්හාති, අඤ්ඤත්‍ර පාරිවත්තකා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

එකතොඋපසම්පන්නාය හත්ථතො චීවරං පටිග්ගණ්හාති, අඤ්ඤත්‍ර පාරිවත්තකා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතිකාය වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

514. අනාපත්ති ඤාතිකාය, පාරිවත්තකං පරිත්තෙන වා විපුලං, විපුලෙන වා පරිත්තං, භික්ඛු විස්සාසං ගණ්හාති, තාවකාලිකං ගණ්හාති , චීවරං ඨපෙත්වා අඤ්ඤං පරික්ඛාරං ගණ්හාති, සික්ඛමානාය, සාමණෙරියා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

චීවරපටිග්ගහණසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං පඤ්චමං.

6. අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤත්තිසික්ඛාපදං

515. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ . තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො පට්ටො [පට්ඨො (සයා. ක.)] හොති ධම්මිං කථං කාතුං. අථ ඛො අඤ්ඤතරො සෙට්ඨිපුත්තො යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි ; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො තං සෙට්ඨිපුත්තං ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි. අථ ඛො සො සෙට්ඨිපුත්තො ආයස්මතා උපනන්දෙන සක්‍යපුත්තෙන ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ''වදෙය්‍යාථ, භන්තෙ, යෙන අත්ථො. පටිබලා මයං අය්‍යස්ස දාතුං යදිදං චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාර''න්ති. ''සචෙ මෙ ත්වං, ආවුසො, දාතුකාමොසි, ඉතො එකං සාටකං දෙහී''ති. ''අම්හාකං ඛො, භන්තෙ, කුලපුත්තානං කිස්මිං විය එකසාටකං ගන්තුං. ආගමෙහි, භන්තෙ, යාව ඝරං ගච්ඡාමි. ඝරං ගතො ඉතො වා එකං සාටකං පහිණිස්සාමි ඉතො වා සුන්දරතර''න්ති. දුතියම්පි ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තං සෙට්ඨිපුත්තං එතදවොච ''සචෙ මෙ ත්වං ආවුසො දාතුකාමොසි ඉතො එකං සාටකං දෙහී''ති. අම්හාකං ඛො භන්තෙ කුලපුත්තානං කිස්මිං විය එකසාටකං ගන්තුං, ආගමෙහි භන්තෙ යාව ඝරං ගච්ඡාමි, ඝරං ගතො ඉතො වා එකං සාටකං පහිණිස්සාමි ඉතො වා සුන්දරතරන්ති. තතියම්පි ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තං සෙට්ඨිපුත්තං එතදවොච ''සචෙ මෙ ත්වං ආවුසො දාතුකාමොසි, ඉතො එකං සාටකං දෙහී''ති. අම්හාකං ඛො භන්තෙ කුලපුත්තානං කිස්මිං විය එකසාටකං ගන්තුං, ආගමෙහි භන්තෙ යාව ඝරං ගච්ඡාමි, ඝරං ගතො ඉතො වා එකං සාටකං පහිණිස්සාමි ඉතො වා සුන්දරතරන්ති. ''කිං පන තයා, ආවුසො, අදාතුකාමෙන පවාරිතෙන යං ත්වං පවාරෙත්වා න දෙසී''ති.

අථ ඛො සො සෙට්ඨිපුත්තො ආයස්මතා උපනන්දෙන සක්‍යපුත්තෙන නිප්පීළියමානො එකං සාටකං දත්වා අගමාසි. මනුස්සා තං සෙට්ඨිපුත්තං එතදවොචුං – ''කිස්ස ත්වං අය්‍යො එකසාටකො ආගච්ඡසී''ති? අථ ඛො සො සෙට්ඨිපුත්තො තෙසං මනුස්සානං එතමත්ථං ආරොචෙසි. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා අසන්තුට්ඨා. නයිමෙසං සුකරා ධම්මනිමන්තනාපි කාතුං [නයිමෙ සුකරා ධම්මනිමන්තනායපි කාතුං (සයා.)]. කථඤ්හි නාම සෙට්ඨිපුත්තෙන ධම්මනිමන්තනාය කයිරමානාය සාටකං ගහෙස්සන්තී''ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො සෙට්ඨිපුත්තං චීවරං විඤ්ඤාපෙස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ''සච්චං කිර ත්වං, උපනන්ද, සෙට්ඨිපුත්තං චීවරං විඤ්ඤාපෙසී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. ''ඤාතකො තෙ, උපනන්ද, අඤ්ඤාතකො''ති? ''අඤ්ඤාතකො, භගවා''ති. ''අඤ්ඤාතකො, මොඝපුරිස, අඤ්ඤාතකස්ස න ජානාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සන්තං වා අසන්තං වා. තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, අඤ්ඤාතකං සෙට්ඨිපුත්තං චීවරං විඤ්ඤාපෙස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

516. **“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතකං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා චීවරං විඤ්ඤාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය”**න්ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

517. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ සාකෙතා සාවත්ථිං 2 අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නා හොන්ති. අන්තරාමග්ගෙ චොරා නික්ඛමිත්වා තෙ භික්ඛූ අච්ඡින්දිංසු. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ – “භගවතා පටික්ඛිත්තං අඤ්ඤාතකං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා චීවරං විඤ්ඤාපෙතු”න්ති, කුක්කුච්චායන්තා න විඤ්ඤාපෙසුං. යථාගතගාව සාවත්ථිං ගන්ත්වා භික්ඛූ අභිවාදෙන්ති. භික්ඛූ එවමාහංසු – “සුන්දරා ඛො ඉමෙ, ආවුසො, ආජීවකා යෙ ඉමෙ භික්ඛූසු අභිවාදෙන්තී”ති. තෙ එවමාහංසු – “න මයං, ආවුසො, ආජීවකා, භික්ඛූ මය”න්ති. භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපාලිං එතදවොචුං – “ඉඞ්ඝාවුසො උපාලි, ඉමෙ අනුයුඤ්ජාහී”ති. අථ ඛො ආයස්මතා උපාලිනා අනුයුඤ්ජියමානා තෙ භික්ඛූ එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො ආයස්මා උපාලි තෙ භික්ඛූ අනුයුඤ්ජිත්වා භික්ඛූ එතදවොච – “භික්ඛූ ඉමෙ, ආවුසො. දෙථ නෙසං චීවරානී”ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – “කථඤ්හි නාම භික්ඛූ නග්ගා ආගච්ඡිස්සන්ති! නනු නාම තිණෙන වා පණ්ණෙන වා පටිච්ඡාදෙත්වා ආගන්තබ්බ”න්ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තෙ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – “අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, අච්ඡින්නචීවරස්ස වා නට්ඨචීවරස්ස වා අඤ්ඤාතකං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා චීවරං විඤ්ඤාපෙතුං. යං ආවාසං පඨමං උපගච්ඡති, සචෙ තත්ථ හොති සඞ්ඝස්ස විහාරචීවරං වා උත්තරත්ථරණං වා භුමත්ථරණං වා භිසිච්ඡවි වා, තං ගහෙත්වා පාරුපිතුං ලභිත්වා ඔදහිස්සාමී”ති . නො චෙ හොති සඞ්ඝස්ස විහාරචීවරං වා උත්තරත්ථරණං වා භුමත්ථරණං වා භිසිච්ඡවි වා තිණෙන වා පණ්ණෙන වා පටිච්ඡාදෙත්වා ආගන්තබ්බං; න ත්වෙව නග්ගෙන ආගන්තබ්බං. යො ආගච්ඡෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

518. **“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතකං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා චීවරං විඤ්ඤාපෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර සමයා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයො – අච්ඡින්නචීවරො වා හොති භික්ඛු නට්ඨචීවරො වා. අයං තත්ථ සමයො”**ති.

519. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

අඤ්ඤාතකො නාම මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බද්ධො.

ගහපති නාම යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතානී නාම යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

චීවරං නාම ඡන්නං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං විකප්පනූපගං පච්ඡිමං.

අඤ්ඤත්‍ර සමයාති ඨපෙත්වා සමයං.

අච්ඡින්නචීවරො නාම භික්ඛුස්ස චීවරං අච්ඡින්නං හොති රාජූහි වා චොරෙහි වා ධුත්තෙහි වා, යෙහි කෙහිචි වා අච්ඡින්නං හොති.

නට්ඨචීවරො නාම භික්ඛුස්ස චීවරං අග්ගිනා වා දඩ්ඪං හොති, උදකෙන වා වුළ්හං හොති, උන්දූරෙහි වා උපචිකාහි වා ඛායිතං හොති, පරිභොගජිණ්ණං වා හොති.

අඤ්ඤත්‍ර සමයා විඤ්ඤාපෙති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ , නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං අඤ්ඤාතකං ගහපතිකං, අඤ්ඤත්‍ර සමයා විඤ්ඤාපිතං, නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

520. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී, අඤ්ඤත්‍ර සමයා, චීවරං විඤ්ඤාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො, අඤ්ඤත්‍ර සමයා, චීවරං විඤ්ඤාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී, අඤ්ඤත්‍ර සමයා, චීවරං විඤ්ඤාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

521. අනාපත්ති සමයෙ, ඤාතකානං, පවාරිතානං, අඤ්ඤස්සත්ථාය, අත්තනො ධනෙන, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

අඤ්ඤාතකවිඤ්ඤත්තිසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං ඡට්ඨං.

7. තතුත්තරිසික්ඛාපදං

522. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අච්ඡින්නචීවරකෙ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා එවං වදන්ති – ''භගවතා, ආවුසො, අනුඤ්ඤාතං – 'අච්ඡින්නචීවරස්ස වා නට්ඨචීවරස්ස වා අඤ්ඤාතකං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා චීවරං විඤ්ඤාපෙතුං'; විඤ්ඤාපෙථ, ආවුසො, චීවර''න්ති. ''අලං, ආවුසො, ලද්ධං අම්හෙහි චීවර''න්ති. ''මයං ආයස්මන්තානං විඤ්ඤාපෙමා''ති. ''විඤ්ඤාපෙථ, ආවුසො''ති. අථ ඛො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ ගහපතිකෙ උපසඞ්කමිත්වා එතදවොචුං – ''අච්ඡින්නචීවරකා, ආවුසො, භික්ඛූ ආගතා. දෙථ නෙසං චීවරානී''ති, බහුං චීවරං විඤ්ඤාපෙසුං.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො සභායං නිසින්නො අඤ්ඤතරං පුරිසං එතදවොච – ''අච්ඡින්නචීවරකා අය්යො භික්ඛූ ආගතා. තෙසං මයා චීවරං දින්න''න්ති. සොපි එවමාහ – ''මයාපි දින්න''න්ති. අපරොපි එවමාහ – ''මයාපි දින්න''න්ති. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියයන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා න මත්තං ජානිත්වා බහුං චීවරං විඤ්ඤාපෙස්සන්ති, දුස්සවාණිජ්ජං වා සමණා සක්‍යපුත්තියා කරිස්සන්ති, පග්ගාහිකසාලං [පටග්ගාහිකසාලං (?)] වා පසාරෙස්සන්තී''ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියයන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියයන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ න මත්තං ජානිත්වා බහුං චීවරං විඤ්ඤාපෙස්සන්තී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ''සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, න මත්තං ජානිත්වා බහුං චීවරං විඤ්ඤාපෙථා''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, න මත්තං ජානිත්වා බහුං චීවරං විඤ්ඤාපෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

523. **''තඤ්චෙ අඤ්ඤාතකො ගහපති වා ගහපතානී වා බහූහි චීවරෙහි අභිහට්ඨුං පවාරෙය්‍ය සන්තරුත්තරපරමං තෙන භික්ඛුනා තතො චීවරං සාදිතබ්බං. තතො චෙ උත්තරි සාදියෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

524. **තඤ්චෙති** අච්ඡින්නචීවරකං භික්ඛුං.

අඤ්ඤාතකො නාම මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බද්ධො.

ගහපති නාම යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතානී නාම යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

බහූහි චීවරෙහීති බහුකෙහි චීවරෙහි.

අභිහට්ඨුං පවාරෙය්‍යාති යාවතකං ඉච්ඡසි තාවතකං ගණ්හාහීති.

සන්තරුත්තරපරමං තෙන භික්ඛුනා තතො චීවරං සාදිතබ්බන්ති සචෙ තීණි නට්ඨානි හොන්ති ද්වෙ සාදිතබ්බානි, ද්වෙ නට්ඨානි එකං සාදිතබ්බං, එකං නට්ඨං න කිඤ්චි සාදිතබ්බං.

තතො චෙ උත්තරි සාදියෙය්‍යාති තතුත්තරි විඤ්ඤාපෙති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං අඤ්ඤාතකං ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා තතුත්තරි විඤ්ඤාපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

525. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී තතුත්තරි චීවරං විඤ්ඤාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො තතුත්තරි චීවරං විඤ්ඤාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී තතුත්තරි චීවරං විඤ්ඤාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

526. අනාපත්ති – ‘‘සෙසකං ආහරිස්සාමී’’ති හරන්තො ගච්ඡති, ‘‘සෙසකං තුය්හෙව හොතූ’’ති දෙන්ති, න අච්ඡින්නකාරණා දෙන්ති, න නට්ඨකාරණා දෙන්ති, ඤාතකානං, පවාරිතානං, අත්තනො ධනෙන, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

තතුත්තරිසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං සත්තමං.

8. උපක්ඛටසික්ඛාපදං

527. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො පජාපතිං එතදවොච – ‘‘අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’’ති. අස්සොසි ඛො අඤ්ඤතරො පිණ්ඩචාරිකො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස ඉමං වාචං භාසමානස්ස. අථ ඛො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ‘‘මහාපුඤ්ඤොසි ත්වං, ආවුසො උපනන්ද, අමුකස්මිං ඔකාසෙ අඤ්ඤතරො පුරිසො පජාපතිං එතදවොච – ‘‘අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’’’ති. ‘‘අත්ථාවුසො, මං සො උපට්ඨාකො’’ති. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො යෙන සො පුරිසො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තං පුරිසං එතදවොච – ‘‘සච්චං කිර මං ත්වං, ආවුසො, චීවරෙන අච්ඡාදෙතුකාමොසී’’ති? ‘‘අපි මෙය්‍ය, එවං හොති – ‘අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’’’ති. ‘‘සචෙ ඛො මං ත්වං, ආවුසො, චීවරෙන අච්ඡාදෙතුකාමොසි, එවරූපෙන චීවරෙන අච්ඡාදෙහි. ක්‍යාහං තෙන අච්ඡන්නොපි කරිස්සාමි යාහං න පරිභුඤ්ජිස්සාමී’’ති.

අථ ඛො සො පුරිසො උජ්ඣායති ඛිය්‍යති විපාචෙති – ‘‘මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා අසන්තුට්ඨා. නයිමෙ සුකරා චීවරෙන අච්ඡාදෙතුං. කථඤ්හි නාම අය්‍යො උපනන්දො මයා පුබ්බෙ අප්පවාරිතො මං උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සතී’’ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස පුරිසස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ඛිය්‍යන්තස්ස විපාචෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සතී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං …පෙ…. ‘‘සච්චං කිර ත්වං, උපනන්ද, පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජසී’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. ‘‘ඤාතකො තෙ, උපනන්ද, අඤ්ඤාතකො’’ති? ‘‘අඤ්ඤාතකො, භගවා’’ති. ‘‘අඤ්ඤාතකො, මොඝපුරිස, අඤ්ඤාතකස්ස න ජානාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සන්තං වා අසන්තං වා. තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, පුබ්බෙ අප්පවාරිතො අඤ්ඤාතකං ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

528. **‘‘භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්ස අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතිස්ස වා ගහපතානියා වා චීවරචෙතාපන්නං** [චීවරචෙතාපනං (ස්‍යා.)] **උපක්ඛටං හොති – ‘ඉමිනා චීවරචෙතාපන්නෙන චීවරං චෙතාපෙත්වා ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’ති; තත්‍ර චෙ සො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්පවාරිතො උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍ය – ‘සාධු වත මං ආයස්මා ඉමිනා චීවරචෙතාපන්නෙන එවරූපං වා එවරූපං වා චීවරං චෙතාපෙත්වා අච්ඡාදෙහී’ති, කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදාය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

529. **භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්සාති** භික්ඛුස්සත්ථාය, භික්ඛුං ආරම්මණං කරිත්වා, භික්ඛුං අච්ඡාදෙතුකාමො.

අඤ්ඤාතකො නාම මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බද්ධො.

ගහපති නාම යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතානී නාම යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

චීවරචෙතාපන්නං නාම හිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා මුත්තා වා මණි වා පවාළො වා ඵලිකො වා පටකො වා සුත්තං වා කප්පාසො වා.

ඉමිනා චීවරචෙතාපන්නෙනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

චෙතාපෙත්වාති පරිවත්තෙත්වා.

අච්ඡාදෙස්සාමීති දස්සාමි.

තත්‍ර චෙ සො භික්ඛූති යං භික්ඛුං උද්දිස්ස චීවරචෙතාපන්නං උපක්ඛටං හොති සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පවාරිතොති පුබ්බෙ අවුත්තො හොති – ‘‘කීදිසෙන තෙ, භන්තෙ, චීවරෙන අත්ථො, කීදිසං තෙ චීවරං චෙතාපෙමී’’ති?

උපසඞ්කමිත්වාති ඝරං ගන්ත්වා යත්ථ කත්ථචි උපසඞ්කමිත්වා .

චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍යාති ආයතං වා හොතු විත්ථතං වා අප්පිතං වා සණ්හං වා.

ඉමිනා චීවරචෙතාපන්නෙනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

එවරූපං වා එවරූපං වාති. ආයතං වා විත්ථතං වා අප්පිතං වා සණ්හං වා.

චෙතාපෙත්වාති පරිවත්තෙත්වා.

අච්ඡාදෙහීති දජ්ජෙහි.

කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදායාති සාධත්ථිකො [සාධුත්ථිකො (ස්‍යා.)] මහග්ඝත්ථිකො. තස්ස වචනෙන ආයතං වා විත්ථතං වා අප්පිතං වා සණ්හං වා චෙතාපෙති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ.… ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං පුබ්බෙ අප්පවාරිතො අඤ්ඤාතකං ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපන්නං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ.… දදෙය්‍යාති…පෙ.… දදෙය්‍යුන්ති…පෙ.… ආයස්මතො දම්මීති.

530. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

531. අනාපත්ති ඤාතකානං, පවාරිතානං, අඤ්ඤස්සත්ථාය, අත්තනො ධනෙන, මහග්ඝං චෙතාපෙතුකාමස්ස අප්පග්ඝං චෙතාපෙති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

උපක්ඛටසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං අට්ඨමං.

9. දුතියඋපක්ඛටසික්ඛාපදං

532. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො අඤ්ඤතරං පුරිසං එතදවොච – ‘‘අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’’ති. සොපි එවමාහ – ‘‘අහම්පි අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’’ති. අස්සොසි ඛො අඤ්ඤතරො පිණ්ඩචාරිකො භික්ඛු තෙසං පුරිසානං ඉමං කථාසල්ලාපං. අථ ඛො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ‘‘මහාපුඤ්ඤොසි ත්වං, ආවුසො උපනන්ද. අමුකස්මිං ඔකාසෙ අඤ්ඤතරො පුරිසො අඤ්ඤතරං පුරිසං එතදවොච – ‘අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’ති. සොපි එවමාහ – ‘අහම්පි අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’’’ති. ‘‘අත්ථාවුසො, මං තෙ උපට්ඨාකා’’ති.

අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො යෙන තෙ පුරිසා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තෙ පුරිසෙ එතදවොච – ‘‘සච්චං කිර මං තුම්හෙ, ආවුසො, චීවරෙහි අච්ඡාදෙතුකාමාත්ථා’’ති? ‘‘අපි නය්‍ය, එවං හොති – ‘අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙහි අච්ඡාදෙස්සාමා’’’ති. ‘‘සචෙ ඛො මං තුම්හෙ , ආවුසො, චීවරෙහි අච්ඡාදෙතුකාමාත්ථ, එවරූපෙන චීවරෙන අච්ඡාදෙථ, ක්‍යාහං තෙහි අච්ඡන්නොපි කරිස්සාමි, යානාහං න පරිභුඤ්ජිස්සාමී’’ති . අථ ඛො තෙ පුරිසා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා අසන්තුට්ඨා. නයිමෙ සුකරා චීවරෙහි අච්ඡාදෙතුං. කථඤ්හි නාම අය්‍යො උපනන්දො අම්හෙහි පුබ්බෙ අප්පවාරිතො උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සතී’’ති!

අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං පුරිසානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ.… තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සතී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ.… ‘‘සච්චං කිර ත්වං,

උපනන්ද, පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජසී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. ''ඤාතකා තෙ, උපනන්ද, අඤ්ඤාතකා''ති? ''අඤ්ඤාතකා, භගවා''ති. ''අඤ්ඤාතකො, මොඝපුරිස, අඤ්ඤාතකානං න ජානාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සන්තං වා අසන්තං වා. තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, පුබ්බෙ අප්පවාරිතො අඤ්ඤාතකෙ ගහපතිකෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

533. **''භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්ස උභින්නං අඤ්ඤාතකානං ගහපතීනං වා ගහපතානීනං වා පච්චෙකචීවරචෙතාපන්නානි උපක්ඛටානි හොන්ති – 'ඉමෙහි මයං පච්චෙකචීවරචෙතාපන්නෙහි පච්චෙකචීවරානි චෙතාපෙත්වා ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරෙහි අච්ඡාදෙස්සාමා'ති ; තත්‍ර චෙ සො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්පවාරිතො උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍ය – 'සාධු වත මං ආයස්මන්තො ඉමෙහි පච්චෙකචීවරචෙතාපන්නෙහි එවරූපං වා එවරූපං වා චීවරං චෙතාපෙත්වා අච්ඡාදෙථ, උභොව සන්තා එකෙනා'ති, කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදාය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

534. **භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්සා**ති භික්ඛුස්සත්ථාය, භික්ඛුං ආරම්මණං කරිත්වා, භික්ඛුං අච්ඡාදෙතුකාමා.

උභින්නන්ති ද්වින්නං.

අඤ්ඤාතකා නාම මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බද්ධා.

ගහපතී නාම යෙ කෙචි අගාරං අජ්ඣාවසන්ති.

ගහපතානියො නාම යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසන්ති.

චීවරචෙතාපන්නානි නාම හිරඤ්ඤා වා සුවණ්ණා වා මුත්තා වා මණී වා පවාළා වා ඵලිකා වා පටකා වා සුත්තා වා කප්පාසා වා.

ඉමෙහි පච්චෙකචීවරචෙතාපන්නෙහීති පච්චුපට්ඨිතෙහි.

චෙතාපෙත්වාති පරිවත්තෙත්වා.

අච්ඡාදෙස්සාමාති දස්සාම.

තත්‍ර චෙ සො භික්ඛූති යං භික්ඛුං උද්දිස්ස චීවරචෙතාපන්නානි උපක්ඛටානි හොන්ති සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පවාරිතොති පුබ්බෙ අවුත්තො හොති – ''කීදිසෙන තෙ, භන්තෙ, චීවරෙන අත්ථො, කීදිසං තෙ චීවරං චෙතාපෙමා''ති.

උපසඞ්කමිත්වාති ඝරං ගන්ත්වා යත්ථ කත්ථචි උපසඞ්කමිත්වා.

චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍යාති ආයතං වා හොතු විත්ථතං වා අප්පිතං වා සණ්හං වා.

ඉමෙහි පච්චෙකචීවරචෙතාපන්නෙහීති පච්චුපට්ඨිතෙහි.

එවරූපං වා එවරූපං වාති ආයතං වා විත්ථතං වා අප්පිතං වා සණ්හං වා.

චෙතාපෙත්වාති පරිවත්තෙත්වා.

අච්ඡාදෙථාති දජ්ජෙථ.

උභොව සන්තා එකෙනාති ද්වෙපි ජනා එකෙන.

කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදායාති සාධත්ථිකො මහග්ඝත්ථිකො.

තස්ස වචනෙන ආයතං වා විත්ථතං වා අප්පිතං වා සණ්හං වා චෙතාපෙන්ති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…

පෙ.... ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං පුබ්බෙ අප්පවාරිතො අඤ්ඤාතකෙ ගහපතිකෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපන්නං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති...පෙ.... දදෙය්‍යාති...පෙ.... දදෙය්‍යුන්ති...පෙ.... ආයස්මතො දම්මීති.

535. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

536. අනාපත්ති – ඤාතකානං, පවාරිතානං, අඤ්ඤස්සත්ථාය, අත්තනො ධනෙන, මහග්ඝං චෙතාපෙතුකාමානං අප්පග්ඝං චෙතාපෙති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

දුතියඋපක්ඛටසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං නවමං.

10. රාජසික්ඛාපදං

537. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස උපට්ඨාකො මහාමත්තො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස දූතෙන චීවරචෙතාපන්නං පාහෙසි – ''ඉමිනා චීවරචෙතාපන්නෙන චීවරං චෙතාපෙත්වා අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙහී''ති. අථ ඛො සො දූතො යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ''ඉදං ඛො, භන්තෙ, ආයස්මන්තං උද්දිස්ස චීවරචෙතාපන්නං ආභතං. පටිග්ගණ්හාතු ආයස්මා චීවරචෙතාපන්න''න්ති. එවං වුත්තෙ ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තං දූතං එතදවොච – ''න ඛො මයං, ආවුසො, චීවරචෙතාපන්නං පටිග්ගණ්හාම, චීවරඤ්ච ඛො මයං පටිග්ගණ්හාම කාලෙන කප්පිය''න්ති. එවං වුත්තෙ සො දූතො ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ''අත්ථි පනායස්මතො කොචි වෙය්‍යාවච්චකරො''ති ? තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො ආරාමං අගමාසි කෙනචිදෙව කරණීයෙන. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තං දූතං එතදවොච – ''එසො ඛො, ආවුසො, උපාසකො භික්ඛූනං වෙය්‍යාවච්චකරො''ති. අථ ඛො සො දූතො තං උපාසකං සඤ්ඤාපෙත්වා යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි ; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ''යං ඛො, භන්තෙ, ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි සඤ්ඤත්තො සො මයා. උපසඞ්කමතු ආයස්මා කාලෙන, චීවරෙන තං අච්ඡාදෙස්සතී''ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සො මහාමත්තො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි – ''පරිභුඤ්ජතු අය්‍යො තං චීවරං, ඉච්ඡාම මයං අය්‍යෙන තං චීවරං පරිභුත්ත''න්ති. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තං උපාසකං න කිඤ්චි අවචාසි. දුතියම්පි ඛො සො මහාමත්තො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි – ''පරිභුඤ්ජතු අය්‍යො තං චීවරං, ඉච්ඡාම මයං අය්‍යෙන තං චීවරං පරිභුත්ත''න්ති. දුතියම්පි ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තං උපාසකං න කිඤ්චි අවචාසි. තතියම්පි ඛො සො මහාමත්තො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි – ''පරිභුඤ්ජතු අය්‍යො තං චීවරං, ඉච්ඡාම මයං අය්‍යෙන තං චීවරං පරිභුත්ත''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන නෙගමස්ස සමයො හොති. නෙගමෙන ච කතිකා කතා හොති – ''යො පච්ඡා ආගච්ඡති පඤ්ඤාසං බද්ධො''ති. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො යෙන සො උපාසකො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තං උපාසකං එතදවොච – ''අත්ථො මෙ, ආවුසො, චීවරෙනා''ති. ''අජ්ජණ්හො, භන්තෙ , ආගමෙහි, අජ්ජ නෙගමස්ස සමයො. නෙගමෙන ච කතිකා කතා හොති – 'යො පච්ඡා ආගච්ඡති පඤ්ඤාසං බද්ධො'''ති. ''අජ්ජෙව මෙ, ආවුසො, චීවරං දෙහී''ති ඔවට්ටිකාය පරාමසි. අථ ඛො සො උපාසකො ආයස්මතා උපනන්දෙන සක්‍යපුත්තෙන නිප්පීළියමානො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස චීවරං චෙතාපෙත්වා පච්ඡා අගමාසි. මනුස්සා තං උපාසකං එතදවොචුං – ''කිස්ස ත්වං, අය්‍යො, පච්ඡා ආගතො, පඤ්ඤාසං ජීනොසී''ති.

අථ ඛො සො උපාසකො තෙසං මනුස්සානං එතමත්ථං ආරොචෙසි. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා අසන්තුට්ඨා . නයිමෙසං සුකරං වෙය්‍යාවච්චම්පි කාතුං. කථඤ්හි නාම ආයස්මා උපනන්දො උපාසකෙන – 'අජ්ජණ්හො, භන්තෙ, ආගමෙහී'ති වුච්චමානො නාගමෙස්සතී''ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා... තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො උපාසකෙන – 'අජ්ජණ්හො, භන්තෙ, ආගමෙහී'ති වුච්චමානො නාගමෙස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං...පෙ.... ''සච්චං කිර ත්වං, උපනන්ද, උපාසකෙන –

‘අජ්ජණ්හො, භන්තෙ, ආගමෙහී’ති වුච්චමානො නාගමෙසී’’ති ? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, උපාසකෙන – ‘අජ්ජණ්හො, භන්තෙ, ආගමෙහී’ති වුච්චමානො නාගමෙස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

538. **‘‘භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්ස රාජා වා රාජභොග්ගො වා බ්‍රාහ්මණො වා ගහපතිකො වා දූතෙන චීවරචෙතාපන්නං පහිණෙය්‍ය – ‘ඉමිනා චීවරචෙතාපන්නෙන චීවරං චෙතාපෙත්වා ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරෙන අච්ඡාදෙහී’ති. සො චෙ දූතො තං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදෙය්‍ය – ‘ඉදං ඛො, භන්තෙ, ආයස්මන්තං උද්දිස්ස චීවරචෙතාපන්නං ආභතං, පටිග්ගණ්හාතු ආයස්මා චීවරචෙතාපන්න’න්ති, තෙන භික්ඛුනා සො දූතො එවමස්ස වචනීයො – ‘න ඛො මයං, ආවුසො, චීවරචෙතාපන්නං පටිග්ගණ්හාම. චීවරඤ්ච ඛො මයං පටිග්ගණ්හාම, කාලෙන කප්පිය’න්ති. සො චෙ දූතො තං භික්ඛුං එවං වදෙය්‍ය – ‘අත්ථි පනායස්මතො කොචි වෙය්‍යාවච්චකරො’ති, චීවරත්ථිකෙන, භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා වෙය්‍යාවච්චකරො නිද්දිසිතබ්බො ආරාමිකො වා උපාසකො වා – ‘එසො ඛො, ආවුසො, භික්ඛූනං වෙය්‍යාවච්චකරො’ති. සො චෙ දූතො තං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤාපෙත්වා තං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදෙය්‍ය – ‘යං ඛො, භන්තෙ, ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි සඤ්ඤත්තො සො මයා, උපසඞ්කමතු ආයස්මා කාලෙන, චීවරෙන තං අච්ඡාදෙස්සතී’ති, චීවරත්ථිකෙන, භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා වෙය්‍යාවච්චකරො උපසඞ්කමිත්වා ද්වත්තික්ඛත්තුං චොදෙතබ්බො සාරෙතබ්බො – ‘අත්ථො මෙ, ආවුසො, චීවරෙනා’ති. ද්වත්තික්ඛත්තුං චොදයමානො සාරයමානො තං චීවරං අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, චතුක්ඛත්තුං පඤ්චක්ඛත්තුං ඡක්ඛත්තුපරමං තුණ්හීභූතෙන උද්දිස්ස ඨාතබ්බං. චතුක්ඛත්තුං පඤ්චක්ඛත්තුං ඡක්ඛත්තුපරමං තුණ්හීභූතො උද්දිස්ස තිට්ඨමානො තං චීවරං අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, ඉච්චෙතං කුසලං; තතො චෙ උත්තරි වායමමානො තං චීවරං අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. නො චෙ අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, යතස්ස චීවරචෙතාපන්නං ආභතං, තත්ථ සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ‘යං ඛො තුම්හෙ ආයස්මන්තො භික්ඛුං උද්දිස්ස චීවරචෙතාපන්නං පහිණිත්ථ, න තං තස්ස භික්ඛුනො කිඤ්චි අත්ථං අනුභොති, යුඤ්ජන්තායස්මන්තො සකං, මා වො සකං විනස්සා’ති, අයං තත්ථ සාමීචී’’**ති.

539. **භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්සා**ති භික්ඛුස්සත්ථාය, භික්ඛුං ආරම්මණං කරිත්වා , භික්ඛුං අච්ඡාදෙතුකාමො.

රාජා නාම යො කොචි රජ්ජං කාරෙති.

රාජභොග්ගො නාම යො කොචි රඤ්ඤො භත්තවෙතනාහාරො.

බ්‍රාහ්මණො නාම ජාතියා බ්‍රාහ්මණො.

ගහපතිකො නාම ඨපෙත්වා රාජං රාජභොග්ගං බ්‍රාහ්මණං අවසෙසො ගහපතිකො නාම.

චීවරචෙතාපන්නං නාම හිරඤ්ඤං වා සුවණ්ණං වා මුත්තා වා මණි වා.

ඉමිනා චීවරචෙතාපන්නෙනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

චෙතාපෙත්වාති පරිවත්තෙත්වා.

අච්ඡාදෙහීති දජ්ජෙහි.

සො චෙ දූතො තං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදෙය්‍ය – ‘‘ඉදං ඛො, භන්තෙ, ආයස්මන්තං උද්දිස්ස චීවරචෙතාපන්නං ආභතං. පටිග්ගණ්හාතු ආයස්මා චීවරචෙතාපන්න’’න්ති, තෙන භික්ඛුනා සො දූතො එවමස්ස වචනීයො – ‘‘න ඛො මයං, ආවුසො, චීවරචෙතාපන්නං පටිග්ගණ්හාම. චීවරඤ්ච ඛො මයං පටිග්ගණ්හාම, කාලෙන කප්පිය’’න්ති. සො චෙ දූතො තං භික්ඛුං එවං වදෙය්‍ය – ‘‘අත්ථි පනායස්මතො කොචි වෙය්‍යාවච්චකරො’’ති? චීවරත්ථිකෙන, භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා වෙය්‍යාවච්චකරො නිද්දිසිතබ්බො ආරාමිකො වා උපාසකො වා – ‘‘එසො ඛො, ආවුසො , භික්ඛූනං වෙය්‍යාවච්චකරො’’ති. න වත්තබ්බො – ‘‘තස්ස දෙහීති වා, සො වා නික්ඛිපිස්සති, සො වා පරිවත්තෙස්සති, සො වා චෙතාපෙස්සතී’’ති.

සො චෙ දූතො තං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤාපෙත්වා තං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා එවං වදෙය්‍ය – ‘‘යං ඛො, භන්තෙ, ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි සඤ්ඤත්තො සො මයා. උපසඞ්කමතු ආයස්මා කාලෙන, චීවරෙන තං අච්ඡාදෙස්සතී’’ති, චීවරත්ථිකෙන, භික්ඛවෙ, භික්ඛුනා වෙය්‍යාවච්චකරො උපසඞ්කමිත්වා ද්වත්තික්ඛත්තුං චොදෙතබ්බො සාරෙතබ්බො – ‘‘අත්ථො මෙ, ආවුසො, චීවරෙනා’’ති. න වත්තබ්බො – ‘‘දෙහි මෙ චීවරං, ආහර මෙ චීවරං, පරිවත්තෙහි මෙ චීවරං, චෙතාපෙහි මෙ චීවර’’න්ති. දුතියම්පි වත්තබ්බො. තතියම්පි වත්තබ්බො. සචෙ අභිනිප්ඵාදෙති, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ අභිනිප්ඵාදෙති, තත්ථ ගන්ත්වා තුණ්හීභූතෙන උද්දිස්ස ඨාතබ්බං. න ආසනෙ නිසීදිතබ්බං. න ආමිසං පටිග්ගහෙතබ්බං. න ධම්මො භාසිතබ්බො. ‘‘කිං කාරණා ආගතොසී’’ති පුච්ඡියමානො

‘‘ජානාහි, ආවුසො’’ති වත්තබ්බො. සචෙ ආසනෙ වා නිසීදති , ආමිසං වා පටිග්ගණ්හාති, ධම්මං වා භාසති, ඨානං භඤ්ජති. දුතියම්පි ඨාතබ්බං. තතියම්පි ඨාතබ්බං. චතුක්ඛත්තුං චොදෙත්වා චතුක්ඛත්තුං ඨාතබ්බං. පඤ්චක්ඛත්තුං චොදෙත්වා ද්වික්ඛත්තුං ඨාතබ්බං. ඡක්ඛත්තුං චොදෙත්වා න ඨාතබ්බං. තතො චෙ උත්තරි වායමමානො තං චීවරං අභිනිප්ඵාදෙති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ , භන්තෙ, චීවරං අතිරෙකතික්ඛත්තුං චොදනාය අතිරෙකඡක්ඛත්තුං ඨානෙන අභිනිප්ඵාදිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

නො චෙ අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, යතස්ස චීවරචෙතාපන්නං ආභතං තත්ථ සාමං වා ගන්තබ්බං දූතො වා පාහෙතබ්බො – ‘‘යං ඛො තුම්හෙ ආයස්මන්තො භික්ඛුං උද්දිස්ස චීවරචෙතාපන්නං පහිණිත්ථ න තං තස්ස භික්ඛුනො කිඤ්චි අත්ථං අනුභොති. යුඤ්ජන්තායස්මන්තො සකං, මා වො සකං විනස්සා’’ති.

අයං තත්ථ සාමීචීති අයං තත්ථ අනුධම්මතා.

540. අතිරෙකතික්ඛත්තුං චොදනාය අතිරෙකඡක්ඛත්තුං ඨානෙන අතිරෙකසඤ්ඤී අභිනිප්ඵාදෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතික්ඛත්තුං චොදනාය අතිරෙකඡක්ඛත්තුං ඨානෙන වෙමතිකො අභිනිප්ඵාදෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතික්ඛත්තුං චොදනාය අතිරෙකඡක්ඛත්තුං ඨානෙන ඌනකසඤ්ඤී අභිනිප්ඵාදෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ඌනකතික්ඛත්තුං චොදනාය ඌනකඡක්ඛත්තුං ඨානෙන අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකතික්ඛත්තුං චොදනාය ඌනකඡක්ඛත්තුං ඨානෙන වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකතික්ඛත්තුං චොදනාය ඌනකඡක්ඛත්තුං ඨානෙන ඌනකසඤ්ඤී අනාපත්ති.

541. අනාපත්ති – තික්ඛත්තුං චොදනාය, ඡක්ඛත්තුං ඨානෙන, ඌනකතික්ඛත්තුං චොදනාය, ඌනකඡක්ඛත්තුං ඨානෙන, අචොදියමානො දෙති, සාමිකා චොදෙත්වා දෙන්ති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

රාජසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං දසමං.

කථිනවග්ගො පඨමො.

තස්සුද්දානං –

උබ්භතං කථිනං තීණි, ධොවනඤ්ච පටිග්ගහො;
අඤ්ඤාතකානි තීණෙව, උභින්නං දූතකෙන චාති.

2. කොසියවග්ගො

1. කොසියසික්ඛාපදං

542. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආළවියං විහරති අග්ගාළවෙ චෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ කොසියකාරකෙ උපසඞ්කමිත්වා එවං වදන්ති – ‘‘බහූ, ආවුසො, කොසකාරකෙ පචථ, අම්හාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථතං කාතු’’න්ති. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා අම්හෙ උපසඞ්කමිත්වා එවං වක්ඛන්ති – ‘බහූ, ආවුසො, කොසකාරකෙ පචථ, අම්හාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථතං කාතු’න්ති! අම්හාකම්පි අලාභා, අම්හාකම්පි දුල්ලද්ධං, යෙ මයං ආජීවස්ස හෙතු පුත්තදාරස්ස කාරණා බහූ ඛුද්දකෙ පාණෙ සඞ්ඝාතං ආපාදෙමා’’ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ කොසියකාරකෙ උපසඞ්කමිත්වා එවං වක්ඛන්ති – ‘බහූ, ආවුසො, කොසකාරකෙ පචථ, අම්හාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථතං කාතු’’’න්ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, කොසියකාරකෙ උපසඞ්කමිත්වා එවං වදෙථ – ‘බහූ, ආවුසො, කොසකාරකෙ පචථ, අම්හාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථතං කාතු’’’න්ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, කොසියකාරකෙ උපසඞ්කමිත්වා එවං වක්ඛථ – බහූ, ආවුසො, කොසකාරකෙ පචථ, අම්හාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථතං කාතුන්ති. නෙතං , මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

543. **‘‘යො පන භික්ඛු කොසියමිස්සකං සන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

544. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

සන්ථතං නාම සන්ථරිත්වා කතං හොති අවායිමං.

කාරාපෙය්‍යාති එකෙනපි කොසියංසුනා මිස්සිත්වා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බ…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, කොසියමිස්සකං සන්ථතං කාරාපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

545. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අඤ්ඤස්සත්ථාය කරොති වා කාරාපෙති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස . අඤ්ඤෙන කතං පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

546. අනාපත්ති විතානං වා භූමත්ථරණං වා සාණිපාකාරං වා භිසිං වා බිබ්බොහනං වා කරොති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

කොසියසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං පඨමං.

2. සුද්ධකාළකසික්ඛාපදං

547. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කූටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙන්ති. මනුස්සා විහාරචාරිකං ආහිණ්ඩන්තා පස්සිත්වා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’’ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙස්සන්තී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙථා’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

548. **‘‘යො පන භික්ඛු සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

549. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

කාළකං නාම ද්වෙ කාළකානි – ජාතියා කාළකං වා රජනකාළකං වා.

සන්ථතං නාම සන්ථරිත්වා කතං හොති අවායිමං.

කාරාපෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං …පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

550. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අඤ්ඤස්සත්ථාය කරොති වා කාරාපෙති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤෙන කතං පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

551. අනාපත්ති විතානං වා භූමත්ථරණං වා සාණිපාකාරං වා භිසිං වා බිබ්බොහනං වා කරොති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

සුද්ධකාළකසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං දුතියං.

3. ද්වෙභාගසික්ඛාපදං

552. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ – ''භගවතා පටික්ඛිත්තං සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙතු''න්ති, තෙ ථොකංයෙව ඔදාතං අන්තෙ ආදියිත්වා තථෙව සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙන්ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා… තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ ථොකංයෙව ඔදාතං අන්තෙ ආදියිත්වා තථෙව සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙස්සන්තී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ''සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ථොකංයෙව ඔදාතං අන්තෙ ආදියිත්වා තථෙව සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙථා''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, ථොකංයෙව ඔදාතං අන්තෙ ආදියිත්වා තථෙව සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං සන්ථතං කාරාපෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය… පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

553. **''නවං පන භික්ඛුනා සන්ථතං කාරයමානෙන ද්වෙ භාගා සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං ආදාතබ්බා තතියං ඔදාතානං චතුත්ථං ගොචරියානං . අනාදා චෙ භික්ඛු ද්වෙ භාගෙ සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං තතියං ඔදාතානං චතුත්ථං ගොචරියානං නවං සන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

554. නවං නාම කරණං උපාදාය වුච්චති.

සන්ථතං නාම සන්ථරිත්වා කතං හොති අවායිමං.

කාරයමානෙනාති කරොන්තො වා කාරාපෙන්තො වා.

ද්වෙ භාගා සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං ආදාතබ්බාති ධාරයිත්වා ද්වෙ තුලා ආදාතබ්බා.

තතියං ඔදාතානන්ති තුලං ඔදාතානං.

චතුත්ථං ගොචරියානන්ති තුලං ගොචරියානං.

අනාදා චෙ භික්ඛු ද්වෙ භාගෙ සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං තතියං ඔදාතානං චතුත්ථං ගොචරියානන්ති. අනාදියිත්වා ද්වෙ තුලෙ සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං තුලං ඔදාතානං තුලං ගොචරියානං නවං සන්ථතං කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ දුක්කටං, පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, සන්ථතං අනාදියිත්වා ද්වෙ තුලෙ සුද්ධකාළකානං එළකලොමානං තුලං ඔදාතානං තුලං ගොචරියානං කාරාපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

555. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං . පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අඤ්ඤස්සත්ථාය කරොති වා කාරාපෙති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤෙන කතං පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

556. අනාපත්ති තුලං ඔදාතානං තුලං ගොචරියානං ආදියිත්වා කරොති, බහුතරං ඔදාතානං බහුතරං ගොචරියානං ආදියිත්වා කරොති, සුද්ධං ඔදාතානං සුද්ධං ගොචරියානං ආදියිත්වා කරොති, විතානං වා භූමත්ථරණං වා සාණිපාකාරං වා භිසිං වා බිබ්බොහනං වා කරොති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

ද්වෙභාගසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං තතියං.

4. ඡබ්බස්සසික්ඛාපදං

557. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ අනුවස්සං සන්ථතං කාරාපෙන්ති. තෙ යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරන්ති – ''එළකලොමානි දෙථ. එළකලොමෙහි අත්ථො''ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා අනුවස්සං සන්ථතං කාරාපෙස්සන්ති, යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරිස්සන්ති – 'එළකලොමානි දෙථ, එළකලොමෙහි අත්ථො'''ති! අම්හාකං පන සකිං කතානි සන්ථතානි පඤ්චපි ඡපි වස්සානි හොන්ති, යෙසං නො දාරකා උහදන්තිපි උම්මිහන්තිපි උන්දූරෙහිපි ඛජ්ජන්ති. ඉමෙ පන සමණා සක්‍යපුත්තියා අනුවස්සං සන්ථතං කාරාපෙන්ති, යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරන්ති – ''එළකලොමානි දෙථ, එළකලොමෙහි අත්ථො''ති!

අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම භික්ඛූ අනුවස්සං සන්ථතං කාරාපෙස්සන්ති, යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරිස්සන්ති – 'එළකලොමානි දෙථ, එළකලොමෙහි අත්ථො'''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තෙ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, භික්ඛූ අනුවස්සං සන්ථතං කාරාපෙන්ති, යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරන්ති – 'එළකලොමානි දෙථ, එළකලොමෙහි අත්ථො'ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා අනුවස්සං සන්ථතං කාරාපෙස්සන්ති, යාචනබහුලා විඤ්ඤත්තිබහුලා විහරිස්සන්ති – 'එළකලොමානි දෙථ, එළකලොමෙහි අත්ථො'ති! නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

558. **''නවං පන භික්ඛුනා සන්ථතං කාරාපෙත්වා ඡබ්බස්සානි ධාරෙතබ්බං. ඔරෙන චෙ ඡන්නං වස්සානං තං සන්ථතං විස්සජ්ජෙත්වා වා අවිස්සජ්ජෙත්වා වා අඤ්ඤං නවං සන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

559. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසම්බියං ගිලානො හොති. ඤාතකා තස්ස භික්ඛුනො සන්තිකෙ දූතං පාහෙසුං – ''ආගච්ඡතු, භදන්තො මයං උපට්ඨහිස්සාමා''ති. භික්ඛූපි එවමාහංසු – ''ගච්ඡාවුසො, ඤාතකා තං උපට්ඨහිස්සන්තී''ති. සො එවමාහ – ''භගවතා, ආවුසො, සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං – 'නවං පන භික්ඛුනා සන්ථතං කාරාපෙත්වා ඡබ්බස්සානි ධාරෙතබ්බ'න්ති. අහඤ්චම්හි ගිලානො, න සක්කොමි සන්ථතං ආදාය පක්කමිතුං. මය්හඤ්ච විනා සන්ථතා න ඵාසු හොති. නාහං ගමිස්සාමී''ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, ගිලානස්ස භික්ඛුනො සන්ථතසම්මුතිං දාතුං. එවඤ්ච පන , භික්ඛවෙ, දාතබ්බා. තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – 'අහං, භන්තෙ, ගිලානො. න සක්කොමි සන්ථතං ආදාය පක්කමිතුං. සොහං, භන්තෙ, සඞ්ඝං සන්ථතසම්මුතිං යාචාමී'ති. දුතියම්පි යාචිතබ්බා. තතියම්පි යාචිතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

560. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු ගිලානො. න සක්කොති සන්ථතං ආදාය පක්කමිතුං. සො සඞ්ඝං සන්ථතසම්මුතිං යාචති. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සන්ථතසම්මුතිං දදෙය්‍ය. එසා ඤත්ති.

''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො . අයං ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු ගිලානො. න සක්කොති සන්ථතං ආදාය පක්කමිතුං. සො සඞ්ඝං සන්ථතසම්මුතිං යාචති. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සන්ථතසම්මුතිං දෙති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සන්ථතසම්මුතියා දානං, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

''දින්නා සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො සන්ථතසම්මුති. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

561. **''නවං පන භික්ඛුනා සන්ථතං කාරාපෙත්වා ඡබ්බස්සානි ධාරෙතබ්බං. ඔරෙන චෙ ඡන්නං වස්සානං තං සන්ථතං විස්සජ්ජෙත්වා වා අවිස්සජ්ජෙත්වා වා අඤ්ඤං නවං සන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා , නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

562. නවං නාම කරණං උපාදාය වුච්චති.

සන්ථතං නාම සන්ථරිත්වා කතං හොති අවායිමං.

කාරාපෙත්වාති කරිත්වා වා කාරාපෙත්වා වා.

ඡබ්බස්සානි ධාරෙතබ්බන්ති ඡබ්බස්සපරමතා ධාරෙතබ්බං.

ඔරෙන චෙ ඡන්නං වස්සානන්ති ඌනකඡබ්බස්සානි.

තං සන්ථතං විස්සජ්ජෙත්වාති අඤ්ඤෙසං දත්වා.

අවිස්සජ්ජෙත්වාති න කස්සචි දත්වා.

අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියාති ඨපෙත්වා භික්ඛුසම්මුතිං අඤ්ඤං නවං සන්ථතං කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, සන්ථතං ඌනකඡබ්බස්සානි කාරාපිතං, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

563. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං . පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

564. අනාපත්ති ඡබ්බස්සානි කරොති, අතිරෙකඡබ්බස්සානි කරොති, අඤ්ඤස්සත්ථාය කරොති වා කාරාපෙති වා, අඤ්ඤෙන කතං පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ජති , විතානං වා භූමත්ථරණං වා සාණිපාකාරං වා භිසිං වා බිබ්බොහනං වා කරොති, භික්ඛුසම්මුතියා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

ඡබ්බස්සසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං චතුත්ථං.

5. නිසීදනසන්ථතසික්ඛාපදං

565. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො භගවා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘ඉච්ඡාමහං, භික්ඛවෙ, තෙමාසං පටිසල්ලීයිතුං. නම්හි කෙනචි උපසඞ්කමිතබ්බො, අඤ්ඤත්‍ර එකෙන පිණ්ඩපාතනීහාරකෙනා’’ති. ‘‘එවං, භන්තෙ,’’ති ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො පටිස්සුණිත්වා නාස්සුධ කොචි භගවන්තං උපසඞ්කමති, අඤ්ඤත්‍ර එකෙන පිණ්ඩපාතනීහාරකෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවත්ථියා සඞ්ඝෙන කතිකා කතා හොති – ‘‘ඉච්ඡතාවුසො, භගවා තෙමාසං පටිසල්ලීයිතුං. න භගවා කෙනචි උපසඞ්කමිතබ්බො , අඤ්ඤත්‍ර එකෙන පිණ්ඩපාතනීහාරකෙන. යො භගවන්තං උපසඞ්කමති සො පාචිත්තියං දෙසාපෙතබ්බො’’ති. අථ ඛො ආයස්මා උපසෙනො වඞ්ගන්තපුත්තො, සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. ආචිණ්ණං ඛො පනෙතං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං පටිසම්මොදිතුං. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං උපසෙනං වඞ්ගන්තපුත්තං එතදවොච – ‘‘කච්චි වො, උපසෙන, ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං, කච්චිත්ථ අප්පකිලමථෙන අද්ධානං ආගතා’’ති? ‘‘ඛමනීයං , භගවා, යාපනීයං, භගවා. අප්පකිලමථෙන ච මයං, භන්තෙ, අද්ධානං ආගතා’’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො උපසෙනස්ස වඞ්ගන්තපුත්තස්ස සද්ධිවිහාරිකො භික්ඛු භගවතො අවිදූරෙ නිසින්නො හොති. අථ ඛො භගවා තං භික්ඛුං එතදවොච – ‘‘මනාපානි තෙ, භික්ඛු, පංසුකූලානී’’ති? ‘‘න ඛො මෙ, භන්තෙ, මනාපානි පංසුකූලානී’’ති. ‘‘කිස්ස පන ත්වං, භික්ඛු, පංසුකූලිකො’’ති? ‘‘උපජ්ඣායො මෙ, භන්තෙ, පංසුකූලිකො. එවං අහම්පි පංසුකූලිකො’’ති. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං උපසෙනං වඞ්ගන්තපුත්තං එතදවොච – ‘‘පාසාදිකා ඛො ත්‍යායං, උපසෙන, පරිසා. කථං ත්වං, උපසෙන, පරිසං විනෙසී’’ති? ‘‘යො මං, භන්තෙ, උපසම්පදං යාචති තමහං [තාහං (ක.)] එවං වදාමි – ‘අහං ඛො, ආවුසො, ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකූලිකො. සචෙ ත්වම්පි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සසි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකූලිකො, එවාහං තං උපසම්පාදෙස්සාමී’ති. සචෙ මෙ පටිස්සුණාති උපසම්පාදෙමි, නො චෙ මෙ පටිස්සුණාති න උපසම්පාදෙමි. යො මං නිස්සයං යාචති තමහං [තාහං (ක.)] එවං වදාමි – ‘අහං ඛො, ආවුසො, ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකූලිකො. සචෙ ත්වම්පි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සසි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකූලිකො, එවාහං තෙ නිස්සයං දස්සාමී’ති. සචෙ මෙ පටිස්සුණාති නිස්සයං දෙමි, නො චෙ මෙ පටිස්සුණාති න නිස්සයං දෙමි. එවං ඛො අහං, භන්තෙ, පරිසං විනෙමී’’ති.

‘‘සාධු සාධු, උපසෙන. සාධු ඛො ත්වං, උපසෙන, පරිසං විනෙසි . ජානාසි පන ත්වං, උපසෙන, සාවත්ථියා සඞ්ඝස්ස කතික’’න්ති? ‘‘න ඛො අහං, භන්තෙ, ජානාමි සාවත්ථියා සඞ්ඝස්ස කතික’’න්ති. ‘‘සාවත්ථියා ඛො, උපසෙන, සඞ්ඝෙන කතිකා කතා – ‘ඉච්ඡතාවුසො, භගවා තෙමාසං පටිසල්ලීයිතුං. න භගවා කෙනචි උපසඞ්කමිතබ්බො, අඤ්ඤත්‍ර එකෙන පිණ්ඩපාතනීහාරකෙන. යො භගවන්තං උපසඞ්කමති සො පාචිත්තියං දෙසාපෙතබ්බො’ති. ‘‘පඤ්ඤායිස්සති, භන්තෙ, සාවත්ථියා සඞ්ඝො සකාය කතිකාය, න මයං අපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙස්සාම පඤ්ඤත්තං වා න සමුච්ඡින්දිස්සාම, යථාපඤ්ඤත්තෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදාය වත්තිස්සාමා’’ති. ‘‘සාධු සාධු, උපසෙන, අපඤ්ඤත්තං න පඤ්ඤපෙතබ්බං, පඤ්ඤත්තං වා න සමුච්ඡින්දිතබ්බං, යථාපඤ්ඤත්තෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදාය වත්තිතබ්බං.

අනුජානාමි, උපසෙන, යෙ තෙ භික්ඛූ ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකූලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසඞ්කමන්තූ''ති.

566. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛූ බහිද්වාරකොට්ඨකෙ ඨිතා හොන්ති – ''මයං ආයස්මන්තං උපසෙනං වඞ්ගන්තපුත්තං පාචිත්තියං දෙසාපෙස්සාමා''ති . අථ ඛො ආයස්මා උපසෙනො වඞ්ගන්තපුත්තො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපසෙනං වඞ්ගන්තපුත්තං එතදවොචුං – ''ජානාසි ත්වං, ආවුසො උපසෙන, සාවත්ථියා සඞ්ඝස්ස කතික''න්ති. ''භගවාපි මං, ආවුසො, එවමාහ – 'ජානාසි පන ත්වං, උපසෙන, සාවත්ථියා සඞ්ඝස්ස කතික'න්ති? න ඛො අහං, භන්තෙ, ජානාමි සාවත්ථියා සඞ්ඝස්ස කතික''න්ති. ''සාවත්ථියා ඛො, උපසෙන, සඞ්ඝෙන කතිකා කතා – ඉච්ඡතාවුසො, භගවා තෙමාසං පටිසල්ලීයිතුං. න භගවා කෙනචි උපසඞ්කමිතබ්බො, අඤ්ඤත්‍ර එකෙන පිණ්ඩපාතනීහාරකෙන. යො භගවන්තං උපසඞ්කමති සො පාචිත්තියං දෙසාපෙතබ්බො''ති. ''පඤ්ඤායිස්සති, භන්තෙ, සාවත්ථියා සඞ්ඝො සකාය කතිකාය, න මයං අපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙස්සාම පඤ්ඤත්තං වා න සමුච්ඡින්දිස්සාම, යථාපඤ්ඤත්තෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදාය වත්තිස්සාමාති. අනුඤ්ඤාතාවුසො, භගවතා – 'යෙ තෙ භික්ඛූ ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකූලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසඞ්කමන්තූ'''ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ – ''සච්චං ඛො ආයස්මා උපසෙනො ආහ – 'න අපඤ්ඤත්තං පඤ්ඤපෙතබ්බං, පඤ්ඤත්තං වා න සමුච්ඡින්දිතබ්බං, යථාපඤ්ඤත්තෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදාය වත්තිතබ්බ'''න්ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ – ''අනුඤ්ඤාතා කිර භගවතා – 'යෙ තෙ භික්ඛූ ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකූලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසඞ්කමන්තූ'''ති. තෙ භගවන්තං දස්සනං පිහෙන්තා [දස්සනාය පිහයමානා (සයා.)] සන්ථතානි උජ්ඣිත්වා ආරඤ්ඤිකඞ්ගං පිණ්ඩපාතිකඞ්ගං පංසුකූලිකඞ්ගං සමාදියිංසු. අථ ඛො භගවා සම්බහුලෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො අද්දස සන්ථතානි තහං තහං උජ්ඣිතානි. පස්සිත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''කස්සිමානි, භික්ඛවෙ, සන්ථතානි තහං තහං උජ්ඣිතානී''ති? අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''තෙන හි, භික්ඛවෙ, භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමි දස අත්ථවසෙ පටිච්ච – සඞ්ඝසුට්ඨුතාය, සඞ්ඝඵාසුතාය,...පෙ.... එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

567. **''නිසීදනසන්ථතං පන භික්ඛුනා කාරයමානෙන පුරාණසන්ථතස්ස සාමන්තා සුගතවිදත්ථි ආදාතබ්බා දුබ්බණ්ණකරණාය, අනාදා චෙ භික්ඛු පුරාණසන්ථතස්ස සාමන්තා සුගතවිදත්ථිං නවං නිසීදනසන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

568. **නිසීදනං** නාම සදසං වුච්චති.

සන්ථතං නාම සන්ථරිත්වා කතං හොති අවායිමං.

කාරයමානෙනාති කරොන්තො වා කාරාපෙන්තො වා.

පුරාණසන්ථතං නාම සකිං නිවත්ථම්පි සකිං පාරුතම්පි.

සාමන්තා සුගතවිදත්ථි ආදාතබ්බා දුබ්බණ්ණකරණායාති ථිරභාවාය වට්ටං වා චතුරස්සං වා ඡින්දිත්වා එකදෙසෙ වා සන්ථරිතබ්බං විජටෙත්වා වා සන්ථරිතබ්බං.

අනාදා චෙ භික්ඛු පුරාණසන්ථතස්ස සාමන්තා සුගතවිදත්ථින්ති අනාදියිත්වා පුරාණසන්ථතස්ස සාමන්තා සුගතවිදත්ථිං නවං නිසීදනසන්ථතං කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්කටං, පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං...පෙ.... ඉදං මෙ, භන්තෙ, නිසීදනසන්ථතං අනාදියිත්වා පුරාණසන්ථතස්ස සාමන්තා සුගතවිදත්ථිං කාරාපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති...පෙ.... දදෙය්‍යාති...පෙ.... ආයස්මතො දම්මීති.

569. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අඤ්ඤස්සත්ථාය කරොති වා කාරාපෙති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

570. අනාපත්ති – පුරාණසන්ථතස්ස සාමන්තා සුගතවිදත්ථිං ආදියිත්වා කරොති, අලභන්තො ථොකතරං ආදියිත්වා කරොති, අලභන්තො අනාදියිත්වා කරොති, අඤ්ඤෙන කතං පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භූමත්ථරණං වා සාණිපාකාරං වා භිසිං වා බිබ්බොහනං වා කරොති, උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

නිසීදනසන්ථතසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං පඤ්චමං.

6. එළකලොමසික්ඛාපදං

571. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙ සාවත්ථිං ගච්ඡන්තස්ස අන්තරාමග්ගෙ එළකලොමානි උප්පජ්ජිංසු. අථ ඛො සො භික්ඛු තානි එළකලොමානි උත්තරාසඞ්ගෙන භණ්ඩිකං බන්ධිත්වා අගමාසි. මනුස්සා තං භික්ඛුං පස්සිත්වා උප්පණ්ඩෙසුං – ''කිත්තකෙන තෙ, භන්තෙ, කීතානි? කිත්තකො උදයො භවිස්සතී''ති? සො භික්ඛු තෙහි මනුස්සෙහි උප්පණ්ඩියමානො මඞ්කු අහොසි. අථ ඛො සො භික්ඛු සාවත්ථිං ගන්ත්වා තානි එළකලොමානි ඨිතකොව ආසුම්භි. භික්ඛූ තං භික්ඛුං එතදවොචුං – ''කිස්ස ත්වං, ආවුසො, ඉමානි එළකලොමානි ඨිතකොව ආසුම්භසී''ති? ''තථා හි පනාහං, ආවුසො, ඉමෙසං එළකලොමානං කාරණා මනුස්සෙහි උප්පණ්ඩිතො''ති. ''කීව දූරතො පන ත්වං, ආවුසො, ඉමානි එළකලොමානි ආහරී''ති? ''අතිරෙකතියොජනං, ආවුසො''ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම භික්ඛු අතිරෙකතියොජනං එළකලොමානි ආහරිස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. සච්චං කිර ත්වං, භික්ඛු, අතිරෙකතියොජනං එළකලොමානි ආහරීති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, අතිරෙකතියොජනං එළකලොමානි ආහරිස්සසි! නෙතං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

572. **''භික්ඛුනො පනෙව අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නස්ස එළකලොමානි උප්පජ්ජෙය්‍යුං. ආකඞ්ඛමානෙන භික්ඛුනා පටිග්ගහෙතබ්බානි. පටිග්ගහෙත්වා තියොජනපරමං සහත්ථා හරිතබ්බානි** [භාරෙතබ්බානි (සී. ස්‍යා. ක.)], **අසන්තෙ භාරකෙ. තතො චෙ උත්තරි හරෙය්‍ය, අසන්තෙපි භාරකෙ, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

573. **භික්ඛුනො පනෙව අද්ධානමග්ගප්පටිපන්නස්සාති** පන්ථං ගච්ඡන්තස්ස.

එළකලොමානි උප්පජ්ජෙය්‍යුන්ති උප්පජ්ජෙය්‍යුං සඞ්ඝතො වා ගණතො වා ඤාතිතො වා මිත්තතො වා පංසුකූලං වා අත්තනො වා ධනෙන.

ආකඞ්ඛමානෙනාති ඉච්ඡමානෙන පටිග්ගහෙතබ්බානි.

පටිග්ගහෙත්වා තියොජනපරමං සහත්ථා හරිතබ්බානීති තියොජනපරමතා සහත්ථා හරිතබ්බානි.

අසන්තෙ භාරකෙති නාඤ්ඤො කොචි භාරකො හොති ඉත්ථී වා පුරිසො වා ගහට්ඨො වා පබ්බජිතො වා.

තතො චෙ උත්තරි හරෙය්‍ය, අසන්තෙපි භාරකෙති පඨමං පාදං තියොජනං අතික්කාමෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. දුතියං පාදං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං [නිස්සග්ගියානි හොන්ති (ස්‍යා.)]. අන්තොතියොජනෙ ඨිතො බහිතියොජනං පාතෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං [නිස්සග්ගියානි හොන්ති (ස්‍යා.)]. අඤ්ඤස්ස යානෙ වා භණ්ඩෙ වා අජානන්තස්ස පක්ඛිපිත්වා තියොජනං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියානි හොන්ති. නිස්සජ්ජිතබ්බානි සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බානි…පෙ…. ඉමානි මෙ, භන්තෙ, එළකලොමානි තියොජනං අතික්කාමිතානි නිස්සග්ගියානි. ඉමානාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

574. අතිරෙකතියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤී අතික්කාමෙති [තියොජනං අතික්කාමෙති (ස්‍යා.)], නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතියොජනෙ වෙමතිකො අතික්කාමෙති [තියොජනං අතික්කාමෙති (ස්‍යා.)], නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතියොජනෙ ඌනකසඤ්ඤී අතික්කාමෙති [තියොජනං අතික්කාමෙති (ස්‍යා.)], නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ඌනකතියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකතියොජනෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකතියොජනෙ ඌනකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

575. අනාපත්ති තියොජනං හරති, ඌනකතියොජනං හරති, තියොජනං හරතිපි, පච්චාහරතිපි, තියොජනං වාසාධිප්පායො ගන්ත්වා තතො පරං හරති, අච්ඡින්නං පටිලභිත්වා හරති, නිස්සට්ඨං පටිලභිත්වා හරති, අඤ්ඤං හරාපෙති කතභණ්ඩං, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

එළකලොමසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං ඡට්ඨං.

7. එළකලොමධොවාපනසික්ඛාපදං

576. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සක්කෙසු විහරති කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ භික්ඛුනීහි එළකලොමානි ධොවාපෙන්තිපි රජාපෙන්තිපි විජටාපෙන්තිපි. භික්ඛුනියො එළකලොමානි ධොවන්තියො රජන්තියො විජටෙන්තියො රිඤ්චන්ති උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අධිසීලං අධිචිත්තං අධිපඤ්ඤං. අථ ඛො මහාපජාපති ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ඨිතං ඛො මහාපජාපතිං ගොතමිං භගවා එතදවොච – ''කච්චි, ගොතමි, භික්ඛුනියො අප්පමත්තා ආතාපිනියො පහිතත්තා විහරන්තී''ති? ''කුතො, භන්තෙ, භික්ඛුනීනං අප්පමාදො! අය්‍යා ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනීහි එළකලොමානි ධොවාපෙන්තිපි රජාපෙන්තිපි විජටාපෙන්තිපි. භික්ඛුනියො එළකලොමානි ධොවන්තියො රජන්තියො විජටෙන්තියො රිඤ්චන්ති උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අධිසීලං අධිචිත්තං අධිපඤ්ඤ''න්ති.

අථ ඛො භගවා මහාපජාපතිං ගොතමිං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි. අථ ඛො මහාපජාපති ගොතමී භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සම්පහංසිතා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඞ්ඝං සන්නිපාතාපෙත්වා ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ පටිපුච්ඡි – ''සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, භික්ඛුනීහි එළකලොමානි ධොවාපෙථපි රජාපෙථපි විජටාපෙථපී''ති ? ''සච්චං, භගවා''ති. ''ඤාතිකායො තුම්හාකං, භික්ඛවෙ, අඤ්ඤාතිකායො''ති? ''අඤ්ඤාතිකායො, භගවා''ති. ''අඤ්ඤාතකා, මොඝපුරිසා, අඤ්ඤාතිකානං න ජානන්ති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං. තත්ථ නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, අඤ්ඤාතිකාහි භික්ඛුනීහි එළකලොමානි ධොවාපෙස්සථපි රජාපෙස්සථපි විජටාපෙස්සථපි! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

577. **''යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා එළකලොමානි ධොවාපෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා විජටාපෙය්‍ය වා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

578. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

අඤ්ඤාතිකා නාම මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බද්ධා.

භික්ඛුනී නාම උභතොසඞ්ඝෙ උපසම්පන්නා.

ධොවාති ආණාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ධොතානි නිස්සග්ගියානි හොන්ති. රජාති ආණාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. රත්තානි නිස්සග්ගියානි හොන්ති. විජටෙහීති ආණාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. විජටිතානි නිස්සග්ගියානි හොන්ති. නිස්සජ්ජිතබ්බානි සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බානි…පෙ…. ඉමානි මෙ, භන්තෙ, එළකලොමානි අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ධොවාපිතානි නිස්සග්ගියානි. ඉමානාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

579. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි ධොවාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි ධොවාපෙති රජාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි ධොවාපෙති විජටාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි ධොවාපෙති රජාපෙති විජටාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි රජාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි රජාපෙති විජටාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි රජාපෙති ධොවාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි රජාපෙති විජටාපෙති ධොවාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි විජටාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි විජටාපෙති ධොවාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි විජටාපෙති රජාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති දුක්කටස්ස . අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී එළකලොමානි විජටාපෙති ධොවාපෙති රජාපෙති, නිස්සග්ගියෙන ආපත්ති ද්වින්නං දුක්කටානං.

580. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො…පෙ…. අඤ්ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤී…පෙ…. අඤ්ඤස්ස එළකලොමානි ධොවාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. එකතො උපසම්පන්නාය ධොවාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතිකාය වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

581. අනාපත්ති ඤාතිකාය ධොවන්තියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා හොති, අවුත්තා ධොවති, අපරිභුත්තං කතභණ්ඩං ධොවාපෙති, සික්ඛමානාය සාමණෙරියා උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

එළකලොමධොවාපනසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං සත්තමං.

8. රූපියසික්ඛාපදං

582. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො අඤ්ඤතරස්ස කුලස්ස කුලූපකො හොති නිච්චභත්තිකො. යං තස්මිං කුලෙ උප්පජ්ජති ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා තතො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස පටිවිසො ඨපියති. තෙන ඛො පන සමයෙන සායං තස්මිං කුලෙ මංසං උප්පන්නං හොති. තතො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස පටිවිසො ඨපිතො හොති. තස්ස කුලස්ස දාරකො රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය රොදති – ''මංසං මෙ දෙථා''ති. අථ ඛො සො පුරිසො පජාපතිං එතදවොච – ''අය්‍යස්ස පටිවිසං දාරකස්ස දෙහි. අඤ්ඤං චෙතාපෙත්වා අය්‍යස්ස දස්සාමා''ති.

අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය යෙන තං කුලං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො සො පුරිසො යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො පුරිසො ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ''හිය්‍යො ඛො, භන්තෙ, සායං මංසං උප්පන්නං අහොසි. තතො අය්‍යස්ස පටිවිසො ඨපිතො. අයං , භන්තෙ, දාරකො රත්තියා පච්චූසසමයං පච්චුට්ඨාය රොදති – 'මංසං මෙ දෙථා'ති. අය්‍යස්ස පටිවිසො දාරකස්ස දින්නො. කහාපණෙන, භන්තෙ, කිං ආහරියතූ''ති? ''පරිච්චත්තො මෙ, ආවුසො, කහාපණො''ති? ''ආම, භන්තෙ, පරිච්චත්තො''ති. ''තඤ්ඤෙව මෙ, ආවුසො, කහාපණං දෙහී''ති.

අථ ඛො සො පුරිසො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස කහාපණං දත්වා උජ්ඣායති ඛිය්‍යති විපාචෙති – ''තථෙව මයං රූපියං පටිග්ගණ්හාම එවමෙවිමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා රූපියං පටිග්ගණ්හන්තී''ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස පුරිසස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ඛිය්‍යන්තස්ස විපාචෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො රූපියං පටිග්ගහෙස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ''සච්චං කිර ත්වං, උපනන්ද, රූපියං පටිග්ගහෙසී''ති [පටිග්ගණ්හාසීති (ස්‍යා.)]? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, රූපියං පටිග්ගහෙස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

583. **''යො පන භික්ඛු ජාතරූපරජතං උග්ගණ්හෙය්‍ය වා උග්ගණ්හාපෙය්‍ය වා උපනික්ඛිත්තං වා සාදියෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

584. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

ජාතරූපං නාම සත්ථුවණ්ණො වුච්චති .

රජතං නාම කහාපණො ලොහමාසකො දාරුමාසකො ජතුමාසකො යෙ වොහාරං ගච්ඡන්ති.

උග්ගණ්හෙය්‍යාති සයං ගණ්හාති නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං [නිස්සග්ගියං හොති (ස්‍යා.)].

උග්ගණ්හාපෙය්‍යාති අඤ්ඤං ගාහාපෙති නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං [නිස්සග්ගියං හොති (ස්‍යා.)].

උපනික්ඛිත්තං වා සාදියෙය්‍යාති ඉදං අය්‍යස්ස හොතූති උපනික්ඛිත්තං සාදියති, නිස්සග්ගියං හොති. සඞ්ඝමජ්ඣෙ නිස්සජ්ජිතබ්බං. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං – තෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ''අහං, භන්තෙ, රූපියං පටිග්ගහෙසිං. ඉදං මෙ නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමී''ති. නිස්සජ්ජිත්වා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපත්ති පටිග්ගහෙතබ්බා. සචෙ තත්ථ ආගච්ඡති ආරාමිකො වා උපාසකො වා සො වත්තබ්බො – ''ආවුසො, ඉමං ජානාහී''ති. සචෙ සො භණති – ''ඉමිනා කිං ආහරියතූ''ති, න වත්තබ්බො – ''ඉමං වා ඉමං වා ආහරා''ති. කප්පියං ආචික්ඛිතබ්බං – සප්පි වා තෙලං වා මධු වා ඵාණිතං වා. සචෙ සො තෙන පරිවත්තෙත්වා කප්පියං ආහරති රූපියප්පටිග්ගාහකං ඨපෙත්වා සබ්බෙහෙව පරිභුඤ්ජිතබ්බං. එවඤ්චෙතං ලභෙථ, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ ලභෙථ, සො වත්තබ්බො – ''ආවුසො, ඉමං ඡඩ්ඩෙහී''ති. සචෙ සො ඡඩ්ඩෙති, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ ඡඩ්ඩෙති, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු රූපියඡඩ්ඩකො සම්මන්නිතබ්බො – යො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න දොසාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න භයාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, ඡඩ්ඩිතාඡඩ්ඩිතඤ්ච ජානෙය්‍ය. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බො. පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිත්වා බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

585. ‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං රූපියඡඩ්ඩකං සම්මන්නෙය්‍ය. එසා ඤත්ති.

‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං රූපියඡඩ්ඩකං සම්මන්නති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො රූපියඡඩ්ඩකස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

‘‘සම්මතො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු රූපියඡඩ්ඩකො. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී’’ති.

තෙන සම්මතෙන භික්ඛුනා අනිමිත්තං කත්වා පාතෙතබ්බං. සචෙ නිමිත්තං කත්වා පාතෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

586. රූපියෙ රූපියසඤ්ඤී රූපියං පටිග්ගණ්හාති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. රූපියෙ වෙමතිකො රූපියං පටිග්ගණ්හාති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. රූපියෙ අරූපියසඤ්ඤී රූපියං පටිග්ගණ්හාති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අරූපියෙ රූපියසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අරූපියෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අරූපියෙ අරූපියසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

අනාපත්ති අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගහෙත්වා වා උග්ගහාපෙත්වා වා නික්ඛිපති – යස්ස භවිස්සති සො හරිස්සතීති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

රූපියසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං අට්ඨමං.

9. රූපියසංවොහාරසික්ඛාපදං

587. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජිස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’’ති ! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජිස්සන්තී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජථා’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජිස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය… පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

588. **‘‘යො පන භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

589. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

නානප්පකාරකං නාම කතම්පි අකතම්පි කතාකතම්පි. **කතං** නාම සීසූපගං ගීවූපගං හත්ථූපගං පාදූපගං කටූපගං. **අකතං** නාම ඝනකතං වුච්චති. **කතාකතං** නාම තදුභයං.

රූපියං නාම සත්ථුවණ්ණො කහාපණො, ලොහමාසකො, දාරුමාසකො, ජතුමාසකො යෙ වොහාරං ගච්ඡන්ති.

සමාපජ්ජෙය්‍යාති කතෙන කතං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං [නිස්සග්ගියං හොති (ස්‍යා.)]. කතෙන අකතං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. කතෙන කතාකතං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අකතෙන කතං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අකතෙන අකතං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අකතෙන කතාකතං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. කතාකතෙන කතං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. කතාකතෙන අකතං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. කතාකතෙන කතාකතං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. සඞ්ඝමජ්ඣෙ නිස්සජ්ජිතබ්බං. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං. තෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ‘‘අහං, භන්තෙ, නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජිං. ඉදං මෙ නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමී’’ති. නිස්සජ්ජිත්වා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපත්ති පටිග්ගහෙතබ්බා. සචෙ තත්ථ ආගච්ඡති ආරාමිකො වා උපාසකො වා සො වත්තබ්බො – ‘‘ආවුසො, ඉමං ජානාහී’’ති. සචෙ සො භණති – ‘‘ඉමිනා කිං ආහරියතූ’’ති, න වත්තබ්බො – ‘‘ඉමං වා ඉමං වා ආහරා’’ති. කප්පියං ආචික්ඛිතබ්බං – සප්පි වා තෙලං වා මධු වා ඵාණිතං වා. සචෙ සො තෙන පරිවත්තෙත්වා කප්පියං ආහරති, රූපියචෙතාපකං ඨපෙත්වා, සබ්බෙහෙව පරිභුඤ්ජිතබ්බං. එවඤ්චෙතං ලභෙථ, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ ලභෙථ, සො වත්තබ්බො – ‘‘ආවුසො, ඉමං

ඡඞ්ඩෙහී''ති. සචෙ සො ඡඞ්ඩෙති, ඉච්චෙතං කුසලං; නො චෙ ඡඞ්ඩෙති, පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු රූපියඡඩ්ඩකො සම්මන්නිතබ්බො – යො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න දොසාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න භයාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, ඡඩ්ඩිතාඡඩ්ඩිතඤ්ච ජානෙය්‍ය. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බො. පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිත්වා බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

590. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං රූපියඡඩ්ඩකං සම්මන්නෙය්‍ය. එසා ඤත්ති.

''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං රූපියඡඩ්ඩකං සම්මන්නති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො රූපියඡඩ්ඩකස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

''සම්මතො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු රූපියඡඩ්ඩකො. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

තෙන සම්මතෙන භික්ඛුනා අනිමිත්තං කත්වා පාතෙතබ්බං. සචෙ නිමිත්තං කත්වා පාතෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

591. රූපියෙ රූපියසඤ්ඤී රූපියං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. රූපියෙ වෙමතිකො රූපියං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. රූපියෙ අරූපියසඤ්ඤී රූපියං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අරූපියෙ රූපියසඤ්ඤී රූපියං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං . අරූපියෙ වෙමතිකො රූපියං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අරූපියෙ අරූපියසඤ්ඤී රූපියං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අරූපියෙ රූපියසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අරූපියෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අරූපියෙ අරූපියසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

592. අනාපත්ති උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

රූපියසංවොහාරසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං නවමං.

10. කයවික්කයසික්ඛාපදං

593. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො පට්ටො හොති චීවරකම්මං කාතුං. සො පටපිලොතිකානං සඞ්ඝාටිං කරිත්වා සුරත්තං සුපරිකම්මකතං කත්වා පාරුපි. අථ ඛො අඤ්ඤතරො පරිබ්බාජකො මහග්ඝං පටං පාරුපිත්වා යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ''සුන්දරා ඛො ත්‍යායං, ආවුසො, සඞ්ඝාටි; දෙහි මෙ පටෙනා''ති. ''ජානාහි, ආවුසො''ති. ''ආමාවුසො, ජානාමී''ති. ''හන්දාවුසො''ති, අදාසි. අථ ඛො සො පරිබ්බාජකො තං සඞ්ඝාටිං පාරුපිත්වා පරිබ්බාජකාරාමං අගමාසි. පරිබ්බාජකා තං පරිබ්බාජකං එතදවොචුං – ''සුන්දරා ඛො ත්‍යායං, ආවුසො, සඞ්ඝාටි; කුතො තයා ලද්ධා''ති? ''තෙන මෙ, ආවුසො, පටෙන පරිවත්තිතා''ති. ''කතිහිපි ත්‍යායං, ආවුසො, සඞ්ඝාටි භවිස්සති, සොයෙව තෙ පටො වරො''ති.

අථ ඛො සො පරිබ්බාජකො – ''සච්චං ඛො පරිබ්බාජකා ආහංසු – 'කතිහිපි ම්‍යායං සඞ්ඝාටි භවිස්සති! සොයෙව මෙ පටො වරො'''ති යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ''හන්ද තෙ, ආවුසො, සඞ්ඝාටි [සඞ්ඝාටිං (ස්‍යා. ක.)]; දෙහි මෙ පට''න්ති. ''නනු ත්වං, ආවුසො, මයා වුත්තො – 'ජානාහි, ආවුසො'ති ! නාහ දස්සාමී''ති. අථ ඛො සො පරිබ්බාජකො උජ්ඣායති ඛියති විපාචෙති – ''ගිහීපි නං ගිහිස්ස විප්පටිසාරිස්ස දෙන්ති, කිං පන පබ්බජිතො පබ්බජිතස්ස න දස්සතී''ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස පරිබ්බාජකස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ඛියන්තස්ස විපාචෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා...පෙ.... තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො පරිබ්බාජකෙන සද්ධිං කයවික්කයං සමාපජ්ජිස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං...පෙ.... ''සච්චං කිර ත්වං, උපනන්ද, පරිබ්බාජකෙන සද්ධිං කයවික්කයං සමාපජ්ජසී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා...පෙ.... කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස, පරිබ්බාජකෙන සද්ධිං කයවික්කයං සමාපජ්ජිස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය...පෙ.... එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

594. **''යො පන භික්ඛු නානප්පකාරකං කයවික්කයං සමාපජ්ජෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

595. **යො පනාති** යො යාදිසො...පෙ.... **භික්ඛූති**...පෙ.... අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

නානප්පකාරකං නාම චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරා, අන්තමසො චුණ්ණපිණ්ඩොපි දන්තකට්ඨම්පි දසිකසුත්තම්පි.

කයවික්කයං සමාපජ්ජෙය්‍යාති ඉමිනා ඉමං දෙහි, ඉමිනා ඉමං ආහර, ඉමිනා ඉමං පරිවත්තෙහි, ඉමිනා ඉමං චෙතාපෙහීති. අජ්ඣාචරති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. යතො කයිතඤ්ච හොති වික්කයිතඤ්ච අත්තනො භණ්ඩං පරහත්ථගතං පරභණ්ඩං අත්තනො හත්ථගතං, නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. අහං, භන්තෙ, නානප්පකාරකං කයවික්කයං සමාපජ්ජිං. ඉදං මෙ නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

596. කයවික්කයෙ කයවික්කයසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. කයවික්කයෙ වෙමතිකො , නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. කයවික්කයෙ නකයවික්කයසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නකයවික්කයෙ කයවික්කයසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. නකයවික්කයෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. නකයවික්කයෙ නකයවික්කයසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

597. අනාපත්ති – අග්ඝං පුච්ඡති, කප්පියකාරකස්ස ආචික්ඛති, ‘‘ඉදං අම්හාකං අත්ථි, අම්හාකඤ්ච ඉමිනා ච ඉමිනා ච අත්ථො’’ති භණති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

කයවික්කයසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං දසමං.

කොසියවග්ගො දුතියො.

තස්සුද්දානං –

කොසියා සුද්ධද්වෙභාගා, ඡබ්බස්සානි නිසීදනං;
ද්වෙ ච ලොමානි උග්ගණ්හෙ, උභො නානප්පකාරකාති.

3. පත්තවග්ගො

1. පත්තසික්ඛාපදං

598. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ බහූ පත්තෙ සන්නිචයං කරොන්ති. මනුස්සා විහාරචාරිකං ආහිණ්ඩන්තා පස්සිත්වා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා බහූ පත්තෙ සන්නිචයං කරිස්සන්ති, පත්තවාණිජ්ජං වා සමණා සක්‍යපුත්තියා කරිස්සන්ති ආමත්තිකාපණං වා පසාරෙස්සන්තී’’ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අතිරෙකපත්තං ධාරෙස්සන්තී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, අතිරෙකපත්තං ධාරෙථා’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, අතිරෙකපත්තං ධාරෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය …පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

599. **‘‘යො පන භික්ඛු අතිරෙකපත්තං ධාරෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛූනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

600. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො ආනන්දස්ස අතිරෙකපත්තො උප්පන්නො හොති. ආයස්මා ච ආනන්දො තං පත්තං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො හොති. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අථ ඛො ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතදහොසි – ‘‘භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං – ‘න අතිරෙකපත්තො ධාරෙතබ්බො’ති. අයඤ්ච මෙ අතිරෙකපත්තො උප්පන්නො. අහඤ්චිමං පත්තං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. කථං නු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බ’’න්ති? භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි. ‘‘කීවචිරං පනානන්ද, සාරිපුත්තො ආගච්ඡිස්සතී’’ති? ‘‘නවමං වා, භගවා, දිවසං දසමං වා’’ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘අනුජානාමි, භික්ඛවෙ , දසාහපරමං අතිරෙකපත්තං ධාරෙතුං. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

601. **‘‘දසාහපරමං අතිරෙකපත්තො ධාරෙතබ්බො. තං අතික්කාමයතො නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

602. දසාහපරමන්ති දසාහපරමතා ධාරෙතබ්බො.

අතිරෙකපත්තො නාම අනධිට්ඨිතො අවිකප්පිතො.

පත්තො නාම ද්වෙ පත්තා අයොපත්තො මත්තිකාපත්තොති.

තයො පත්තස්ස වණ්ණා උක්කට්ඨො පත්තො මජ්ඣිමො පත්තො ඔමකො පත්තො. **උක්කට්ඨො** නාම **පත්තො** අඩ්ඪාළ්හකොදනං ගණ්හාති චතුභාගං ඛාදනං තදූපියං බ්‍යඤ්ජනං. **මජ්ඣිමො** නාම **පත්තො** නාළිකොදනං ගණ්හාති චතුභාගං ඛාදනං තදූපියං බ්‍යඤ්ජනං. **ඔමකො** නාම **පත්තො** පත්ථොදනං ගණ්හාති චතුභාගං ඛාදනං තදූපියං බ්‍යඤ්ජනං. තතො උක්කට්ඨො අපත්තො, ඔමකො අපත්තො.

තං අතික්කාමයතො නිස්සග්ගියො හොතීති එකාදසෙ අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියො හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බො සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බො. තෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ‘‘අයං මෙ, භන්තෙ, පත්තො දසාහාතික්කන්තො නිස්සග්ගියො. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමී’’ති. නිස්සජ්ජිත්වා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපත්ති පටිග්ගහෙතබ්බා, නිස්සට්ඨපත්තො දාතබ්බො.

603. ‘‘සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. අයං පත්තො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො නිස්සග්ගියො සඞ්ඝස්ස නිස්සට්ඨො. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉමං පත්තං ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍යා’’ති.

604. තෙන භික්ඛුනා සම්බහුලෙ භික්ඛූ උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්සු වචනීයා – ‘‘අයං මෙ, භන්තෙ, පත්තො දසාහාතික්කන්තො නිස්සග්ගියො. ඉමාහං ආයස්මන්තානං නිස්සජ්ජාමී’’ති. නිස්සජ්ජිත්වා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපත්ති පටිග්ගහෙතබ්බා, නිස්සට්ඨපත්තො දාතබ්බො.

605. ‘‘සුණන්තු මෙ ආයස්මන්තා. අයං පත්තො ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො නිස්සග්ගියො ආයස්මන්තානං නිස්සට්ඨො. යදායස්මන්තානං පත්තකල්ලං, ආයස්මන්තා ඉමං පත්තං ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො දදෙය්‍යු’’න්ති.

606. තෙන භික්ඛුනා එකං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ‘‘අයං මෙ, ආවුසො, පත්තො දසාහාතික්කන්තො නිස්සග්ගියො. ඉමාහං ආයස්මතො නිස්සජ්ජාමී’’ති. නිස්සජ්ජිත්වා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා. තෙන භික්ඛුනා ආපත්ති පටිග්ගහෙතබ්බා, නිස්සට්ඨපත්තො දාතබ්බො – ‘‘ඉමං පත්තං ආයස්මතො දම්මී’’ති.

607. දසාහාතික්කන්තෙ අතික්කන්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. දසාහාතික්කන්තෙ වෙමතිකො, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. දසාහාතික්කන්තෙ අනතික්කන්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අනධිට්ඨිතෙ අධිට්ඨිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අනට්ඨෙ නට්ඨසඤ්ඤී නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිනට්ඨෙ විනට්ඨසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං . අභින්නෙ භින්නසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිලුත්තෙ විලුත්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නිස්සග්ගියං පත්තං අනිස්සජ්ජිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. දසාහානතික්කන්තෙ අතික්කන්තසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. දසාහානතික්කන්තෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. දසාහානතික්කන්තෙ අනතික්කන්තසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

608. අනාපත්ති අන්තොදසාහං අධිට්ඨෙති, විකප්පෙති, විස්සජ්ජෙති, නස්සති, විනස්සති, භිජ්ජති, අච්ඡින්දිත්වා ගණ්හන්ති, විස්සාසං ගණ්හන්ති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ නිස්සට්ඨපත්තං න දෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. ‘‘න, භික්ඛවෙ, නිස්සට්ඨපත්තො න දාතබ්බො. යො න දදෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

පත්තසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං පඨමං.

2. ඌනපඤ්චබන්ධනසික්ඛාපදං

609. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සක්කෙසු විහරති කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන කුම්භකාරෙන භික්ඛූ පවාරිතා හොන්ති – ‘‘යෙසං අය්‍යානං පත්තෙන අත්ථො අහං පත්තෙනා’’ති. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ න මත්තං ජානිත්වා බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙන්ති. යෙසං ඛුද්දකා පත්තා තෙ මහන්තෙ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙන්ති. යෙසං මහන්තා පත්තා තෙ ඛුද්දකෙ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙන්ති. අථ ඛො සො කුම්භකාරො භික්ඛූනං බහූ පත්තෙ කරොන්තො න සක්කොති අඤ්ඤං වික්කායිකං භණ්ඩං කාතුං, අත්තනාපි න යාපෙති, පුත්තදාරාපිස්ස කිලමන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා න මත්තං ජානිත්වා බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙස්සන්ති! අයං ඉමෙසං බහූ පත්තෙ කරොන්තො න සක්කොති අඤ්ඤං වික්කායිකං භණ්ඩං කාතුං, අත්තනාපි න යාපෙති, පුත්තදාරාපිස්ස කිලමන්තී’’ති.

අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම භික්ඛූ න මත්තං ජානිත්වා බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙස්සන්තී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තෙ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං… පෙ…. සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, භික්ඛූ න මත්තං ජානිත්වා බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙන්තීති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා න මත්තං ජානිත්වා බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙස්සන්ති! නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. විගරහිත්වා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘න, භික්ඛවෙ, පත්තො විඤ්ඤාපෙතබ්බො. යො විඤ්ඤාපෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්සා’’ති.

610. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස භික්ඛුනො පත්තො භින්නො හොති. අථ ඛො සො භික්ඛු – ‘‘භගවතා පටික්ඛිත්තං පත්තං විඤ්ඤාපෙතු’’න්ති කුක්කුච්චායන්තො න විඤ්ඤාපෙති. හත්ථෙසු පිණ්ඩාය චරති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා හත්ථෙසු පිණ්ඩාය චරිස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි තිත්ථියා’’ති! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, නට්ඨපත්තස්ස වා භින්නපත්තස්ස වා පත්තං විඤ්ඤාපෙතු’’න්ති.

611. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ – ‘‘භගවතා අනුඤ්ඤාතං නට්ඨපත්තස්ස වා භින්නපත්තස්ස වා පත්තං විඤ්ඤාපෙතු’’න්ති අප්පමත්තකෙනපි භින්නෙන අප්පමත්තකෙනපි ඛණ්ඩෙන විලිඛිතමත්තෙනපි බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙන්ති . අථ ඛො සො කුම්භකාරො භික්ඛූනං තථෙව බහූ පත්තෙ කරොන්තො න සක්කොති අඤ්ඤං වික්කායිකං භණ්ඩං කාතුං, අත්තනාපි න යාපෙති, පුත්තදාරාපිස්ස කිලමන්ති. මනුස්සා තථෙව උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා න මත්තං ජානිත්වා බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙස්සන්ති! අයං ඉමෙසං බහූ පත්තෙ කරොන්තො න සක්කොති අඤ්ඤං වික්කායිකං භණ්ඩං කාතුං, අත්තනාපි න යාපෙති, පුත්තදාරාපිස්ස කිලමන්තී’’ති.

අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අප්පමත්තකෙනපි භින්නෙන අප්පමත්තකෙනපි ඛණ්ඩෙන විලිඛිතමත්තෙනපි බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙස්සන්තී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, අප්පමත්තකෙනපි භින්නෙන අප්පමත්තකෙනපි ඛණ්ඩෙන විලිඛිතමත්තෙනපි බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙථා’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, අප්පමත්තකෙනපි භින්නෙන අප්පමත්තකෙනපි ඛණ්ඩෙන විලිඛිතමත්තෙනපි බහූ පත්තෙ විඤ්ඤාපෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

612. **‘‘යො පන භික්ඛු ඌනපඤ්චබන්ධනෙන පත්තෙන අඤ්ඤං නවං පත්තං චෙතාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. තෙන භික්ඛුනා සො පත්තො භික්ඛුපරිසාය නිස්සජ්ජිතබ්බො. යො ච තස්සා භික්ඛුපරිසාය පත්තපරියන්තො සො තස්ස භික්ඛුනො පදාතබ්බො – ‘අයං තෙ, භික්ඛු, පත්තො යාව භෙදනාය ධාරෙතබ්බො’ති. අයං තත්ථ සාමීචී’’**ති.

613. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

ඌනපඤ්චබන්ධනො නාම පත්තො අබන්ධනො වා එකබන්ධනො වා ද්විබන්ධනො වා තිබන්ධනො වා චතුබන්ධනො වා. අබන්ධනොකාසො නාම පත්තො යස්ස ද්වඞ්ගුලා රාජි න හොති. බන්ධනොකාසො නාම පත්තො යස්ස ද්වඞ්ගුලා රාජි හොති. **නවො** නාම පත්තො විඤ්ඤත්තිං උපාදාය වුච්චති.

චෙතාපෙය්‍යාති විඤ්ඤාපෙති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියො හොති. සඞ්ඝමජ්ඣෙ නිස්සජ්ජිතබ්බො. සබ්බෙහෙව අධිට්ඨිතපත්තං ගහෙත්වා සන්නිපතිතබ්බං. න ලාමකො පත්තො අධිට්ඨාතබ්බො – ‘‘මහග්ඝං පත්තං ගහෙස්සාමී’’ති. සචෙ ලාමකං පත්තං අධිට්ඨෙති – ‘‘මහග්ඝං පත්තං ගහෙස්සාමී’’ති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බො. තෙන භික්ඛුනා සඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා එකංසං උත්තරාසඞ්ගං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛූනං පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො – ‘‘අයං

මෙ, භන්තෙ, පත්තො ඌනපඤ්චබන්ධනෙන පත්තෙන චෙතාපිතො නිස්සග්ගියො. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමී''ති. නිස්සජ්ජිත්වා ආපත්ති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපත්ති පටිග්ගහෙතබ්බා. පඤ්චහඞ්ගෙහි සමන්නාගතො භික්ඛු පත්තග්ගාහාපකො සම්මන්නිතබ්බො – යො න ඡන්දාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න දොසාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න භයාගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, ගාහිතාගාහිතඤ්ච ජානෙය්‍ය . එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, සම්මන්නිතබ්බො. පඨමං භික්ඛු යාචිතබ්බො. යාචිත්වා බ්‍යත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙතබ්බො –

614. ''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකල්ලං, සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං පත්තග්ගාහාපකං සම්මන්නෙය්‍ය. එසා ඤත්ති.

''සුණාතු මෙ, භන්තෙ, සඞ්ඝො. සඞ්ඝො ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං පත්තග්ගාහාපකං සම්මන්නති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්නාමස්ස භික්ඛුනො පත්තග්ගාහාපකස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස; යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

''සම්මතො සඞ්ඝෙන ඉත්ථන්නාමො භික්ඛු පත්තග්ගාහාපකො. ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමී''ති.

615. තෙන සම්මතෙන භික්ඛුනා පත්තො ගාහෙතබ්බො. ථෙරො වත්තබ්බො – ''ගණ්හාතු, භන්තෙ, ථෙරො පත්ත''න්ති. සචෙ ථෙරො ගණ්හාති, ථෙරස්ස පත්තො දුතියස්ස ගාහෙතබ්බො. න ච තස්ස අනුද්දයතාය න ගහෙතබ්බො. යො න ගණ්හෙය්‍ය, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අපත්තකස්ස න ගාහෙතබ්බො. එතෙනෙව උපායෙන යාව සඞ්ඝනවකා ගාහෙතබ්බා. යො ච තස්සා භික්ඛුපරිසාය පත්තපරියන්තො, සො තස්ස භික්ඛුනො පදාතබ්බො – ''අයං තෙ, භික්ඛු, පත්තො යාව භෙදනාය ධාරෙතබ්බො''ති.

තෙන භික්ඛුනා සො පත්තො න අදෙසෙ නික්ඛිපිතබ්බො, න අභොගෙන භුඤ්ජිතබ්බො, න විස්සජ්ජෙතබ්බො – ''කථායං පත්තො නස්සෙය්‍ය වා විනස්සෙය්‍ය වා භිජ්ජෙය්‍ය වා''ති? සචෙ අදෙසෙ වා නික්ඛිපති අභොගෙන වා භුඤ්ජති විස්සජ්ජෙති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

අයං තත්ථ සාමීචීති අයං තත්ථ අනුධම්මතා.

616. අබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අබන්ධනෙන පත්තෙන එකබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අබන්ධනෙන පත්තෙන ද්විබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අබන්ධනෙන පත්තෙන තිබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අබන්ධනෙන පත්තෙන චතුබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

එකබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. එකබන්ධනෙන පත්තෙන එකබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. එකබන්ධනෙන පත්තෙන ද්විබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. එකබන්ධනෙන පත්තෙන තිබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. එකබන්ධනෙන පත්තෙන චතුබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ද්විබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. ද්විබන්ධනෙන පත්තෙන එකබන්ධනං පත්තං…පෙ…. ද්විබන්ධනං පත්තං… තිබන්ධනං පත්තං… චතුබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

තිබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනං පත්තං…පෙ…. එකබන්ධනං පත්තං…පෙ…. ද්විබන්ධනං පත්තං… තිබන්ධනං පත්තං… චතුබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

චතුබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනං පත්තං…පෙ…. එකබන්ධනං පත්තං… ද්විබන්ධනං පත්තං… තිබන්ධනං පත්තං… චතුබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනොකාසං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අබන්ධනෙන පත්තෙන එකබන්ධනොකාසං පත්තං…පෙ…. ද්විබන්ධනොකාසං පත්තං … තිබන්ධනොකාසං පත්තං… චතුබන්ධනොකාසං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

එකබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනොකාසං පත්තං…පෙ…. එකබන්ධනොකාසං පත්තං… ද්විබන්ධනොකාසං පත්තං… තිබන්ධනොකාසං පත්තං… චතුබන්ධනොකාසං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ද්විබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනොකාසං පත්තං…පෙ…. චතුබන්ධනොකාසං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

තිබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනොකාසං පත්තං…පෙ…. චතුබන්ධනොකාසං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

චතුබන්ධනෙන පත්තෙන අබන්ධනොකාසං පත්තං…පෙ…. එකබන්ධනොකාසං පත්තං… ද්විබන්ධනොකාසං පත්තං… තිබන්ධනොකාසං පත්තං… චතුබන්ධනොකාසං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අබන්ධනොකාසෙන පත්තෙන අබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අබන්ධනොකාසෙන පත්තෙන එකබන්ධනං පත්තං…පෙ…. ද්විබන්ධනං පත්තං… තිබන්ධනං පත්තං… චතුබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

චතුබන්ධනොකාසෙන පත්තෙන අබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. චතුබන්ධනොකාසෙන පත්තෙන එකබන්ධනං පත්තං…පෙ…. ද්විබන්ධනං පත්තං… තිබන්ධනං පත්තං… චතුබන්ධනං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අබන්ධනොකාසෙන පත්තෙන අබන්ධනොකාසං පත්තං…පෙ…. එකබන්ධනොකාසං පත්තං… ද්විබන්ධනොකාසං පත්තං… තිබන්ධනොකාසං පත්තං… චතුබන්ධනොකාසං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

චතුබන්ධනොකාසෙන පත්තෙන අබන්ධනොකාසං පත්තං…පෙ…. එකබන්ධනොකාසං පත්තං… ද්විබන්ධනොකාසං පත්තං… තිබන්ධනොකාසං පත්තං… චතුබන්ධනොකාසං පත්තං චෙතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

617. අනාපත්ති නට්ඨපත්තස්ස, භින්නපත්තස්ස, ඤාතකානං පවාරිතානං, අඤ්ඤස්සත්ථාය, අත්තනො ධනෙන, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

ඌනපඤ්චබන්ධනසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං දුතියං.

3. භෙසජ්ජසික්ඛාපදං

618. [ඉදං වත්ථු මහාව. 270] තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො රාජගහෙ පබ්භාරං සොධාපෙති ලෙණං කත්තුකාමො. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිලින්දවච්ඡො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං පිලින්දවච්ඡං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිලින්දවච්ඡං එතදවොච – ''කිං, භන්තෙ, ථෙරො කාරාපෙතී''ති? ''පබ්භාරං මහාරාජ, සොධාපෙමි ලෙණං කත්තුකාමො''ති. ''අත්ථො, භන්තෙ, අය්‍යස්ස ආරාමිකෙනා''ති? ''න ඛො, මහාරාජ, භගවතා ආරාමිකො අනුඤ්ඤාතො''ති. ''තෙන හි, භන්තෙ, භගවන්තං පටිපුච්ඡිත්වා මම ආරොචෙය්‍යාථා''ති. ''එවං මහාරාජා''ති ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පච්චස්සොසි. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙජෙසි සම්පහංසෙසි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මතා පිලින්දවච්ඡෙන ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තෙජිතො සම්පහංසිතො උට්ඨායාසනා ආයස්මන්තං පිලින්දවච්ඡං අභිවාදෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි.

619. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො භගවතො සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි – ''රාජා, භන්තෙ , මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආරාමිකං දාතුකාමො. කථං නු ඛො, භන්තෙ, මයා පටිපජ්ජිතබ්බ''න්ති? අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, ආරාමික''න්ති. දුතියම්පි ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිලින්දිවච්ඡො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං පිලින්දවච්ඡං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිලින්දවච්ඡං එතදවොච – ''අනුඤ්ඤාතො, භන්තෙ, භගවතා ආරාමිකො''ති? ''එවං, මහාරාජා''ති. ''තෙන හි, භන්තෙ, අය්‍යස්ස ආරාමිකං දම්මී''ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො ආයස්මතො පිලින්දවච්ඡස්ස ආරාමිකං පටිස්සුණිත්වා විස්සරිත්වා චිරෙන සතිං පටිලභිත්වා අඤ්ඤතරං සබ්බත්ථකං මහාමත්තං ආමන්තෙසි – ''යො මයා, භණෙ, අය්‍යස්ස ආරාමිකො පටිස්සුතො, දින්නො සො ආරාමිකො''ති? ''න ඛො, දෙව, අය්‍යස්ස ආරාමිකො දින්නො''ති. ''කීවචිරං නු ඛො, භණෙ, ඉතො හි තං හොතී''ති? අථ ඛො සො මහාමත්තො රත්තියො ගණෙත්වා [විගණෙත්වා (ක.)] රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං එතදවොච – ''පඤ්ච, දෙව, රත්තිසතානී''ති. ''තෙන හි, භණෙ, අය්‍යස්ස පඤ්ච ආරාමිකසතානි දෙහී''ති. ''එවං, දෙවා''ති ඛො සො මහාමත්තො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පටිස්සුණිත්වා ආයස්මතො පිලින්දවච්ඡස්ස පඤ්ච ආරාමිකසතානි පාදාසි [අදාසි (ස්‍යා.)], පාටියෙක්කො ගාමො නිවිසි. ආරාමිකගාමකොතිපි නං ආහංසු, පිලින්දගාමකොතිපි නං ආහංසු.

620. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො තස්මිං ගාමකෙ කුලූපකො හොති. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය පිලින්දගාමකං පිණ්ඩාය පාවිසි. තෙන ඛො පන සමයෙන තස්මිං ගාමකෙ උස්සවො හොති. දාරකා අලඞ්කතා මාලාකිතා කීළන්ති. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො පිලින්දගාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන අඤ්ඤතරස්ස ආරාමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. තෙන ඛො පන සමයෙන තස්සා ආරාමිකිනියා ධීතා අඤ්ඤෙ දාරකෙ අලඞ්කතෙ මාලාකිතෙ පස්සිත්වා රොදති – ''මාලං මෙ දෙථ, අලඞ්කාරං මෙ දෙථා''ති. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො තං ආරාමිකිනිං එතදවොච – ''කිස්සායං දාරිකා රොදතී''ති? ''අයං, භන්තෙ, දාරිකා අඤ්ඤෙ දාරකෙ අලඞ්කතෙ මාලාකිතෙ පස්සිත්වා රොදති – 'මාලං මෙ දෙථ, අලඞ්කාරං මෙ දෙථා'ති. කුතො අම්හාකං දුග්ගතානං මාලා කුතො, අලඞ්කාරො''ති? අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො අඤ්ඤතරං තිණණ්ඩුපකං ගහෙත්වා තං ආරාමිකිනිං එතදවොච – ''හන්දිමං තිණණ්ඩුපකං තස්සා දාරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්චා''ති. අථ ඛො සා ආරාමිකිනී තං තිණණ්ඩුපකං ගහෙත්වා තස්සා දාරිකාය සීසෙ පටිමුඤ්චි. සා අහොසි සුවණ්ණමාලා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නත්ථි තාදිසා රඤ්ඤොපි අන්තෙපුරෙ සුවණ්ණමාලා. මනුස්සා රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ආරොචෙසුං – ''අමුකස්ස, දෙව, ආරාමිකස්ස ඝරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නත්ථි තාදිසා දෙවස්සාපි අන්තෙපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස! නිස්සංසයං චොරිකාය ආභතා''ති!! අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො තං ආරාමිකකුලං බන්ධාපෙසි. දුතියම්පි ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරං ආදාය පිලින්දගාමකං පිණ්ඩාය පාවිසි. පිලින්දගාමකෙ සපදානං පිණ්ඩාය චරමානො යෙන තස්ස ආරාමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පටිවිස්සකෙ පුච්ඡි – ''කහං ඉමං ආරාමිකකුලං ගත''න්ති? ''එතිස්සා, භන්තෙ, සුවණ්ණමාලාය කාරණා රඤ්ඤා බන්ධාපිත''න්ති.

621. අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො යෙන රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිලින්දවච්ඡො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං පිලින්දවච්ඡං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො එතදවොච – ''කිස්ස, මහාරාජ, ආරාමිකකුලං බන්ධාපිත''න්ති? ''තස්ස, භන්තෙ, ආරාමිකස්ස ඝරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරූපා දස්සනීයා පාසාදිකා. නත්ථි තාදිසා අම්හාකම්පි අන්තෙපුරෙ සුවණ්ණමාලා. කුතො තස්ස දුග්ගතස්ස! නිස්සංසයං චොරිකාය ආභතා''ති!! අථ ඛො ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො රඤ්ඤො මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණන්ති අධිමුච්චි. සො අහොසි සබ්බසොවණ්ණමයො. ''ඉදං පන තෙ, මහාරාජ, තාව බහුං සුවණ්ණං කුතො''ති? ''අඤ්ඤාතං, භන්තෙ, අය්‍යස්සෙවෙසො ඉද්ධානුභාවො''ති. තං ආරාමිකකුලං මුඤ්චාපෙසි. මනුස්සා – ''අය්‍යෙන කිර පිලින්දවච්ඡෙන සරාජිකාය පරිසාය උත්තරිමනුස්සධම්මං ඉද්ධිපාටිහාරියං දස්සිත''න්ති, අත්තමනා අභිප්පසන්නා ආයස්මතො පිලින්දවච්ඡස්ස පඤ්ච භෙසජ්ජානි අභිහරිංසු, සෙය්‍යථීදං – සප්පි නවනීතං තෙලං මධු ඵාණිතං. පකතියාපි ච ආයස්මා පිලින්දවච්ඡො ලාභී හොති පඤ්චන්නං භෙසජ්ජානං. ලද්ධං ලද්ධං පරිසාය විස්සජ්ජෙති. පරිසා චස්ස හොති බාහුල්ලිකා. ලද්ධං ලද්ධං කොලම්බෙපි ඝටෙපි පූරෙත්වා පටිසාමෙති, පරිස්සාවනානිපි ථවිකායොපි පූරෙත්වා වාතපානෙසු ලග්ගෙති. තානි ඔලීනවිලීනානි තිට්ඨන්ති. උන්දූරෙහිපි විහාරා ඔකිණ්ණවිකිණ්ණා හොන්ති. මනුස්සා විහාරචාරිකං ආහිණ්ඩන්තා පස්සිත්වා උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''අන්තොකොට්ඨාගාරිකා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා, සෙය්‍යථාපි රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො''ති ! අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම භික්ඛූ එවරූපාය බාහුල්ලාය චෙතෙස්සන්ති''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තෙ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ''සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, භික්ඛූ එවරූපාය බාහුල්ලාය චෙතෙන්තී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා එවරූපාය බාහුල්ලාය චෙතෙස්සන්ති! නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

622. **''යානි ඛො පන තානි ගිලානානං භික්ඛූනං පටිසායනීයානි භෙසජ්ජානි, සෙය්‍යථීදං – සප්පි නවනීතං තෙලං මධු ඵාණිතං, තානි පටිග්ගහෙත්වා සත්තාහපරමං සන්නිධිකාරකං පරිභුඤ්ජිතබ්බානි.** තං අතික්කාමයතො නිස්සග්ගියං **පාචිත්තිය''**න්ති.

623. **යානි ඛො පන තානි ගිලානානං භික්ඛූනං පටිසායනීයානි භෙස්සජ්ජානීති සප්පි** නාම ගොසප්පි වා අජිකාසප්පි වා මහිංසසප්පි [මහිසසප්පි (සී. ස්‍යා.)] වා යෙසං මංසං කප්පති තෙසං සප්පි. **නවනීතං** නාම තෙසංයෙව නවනීතං. **තෙලං** නාම තිලතෙලං සාසපතෙලං මධුකතෙලං එරණ්ඩතෙලං වසාතෙලං. **මධු** නාම මක්ඛිකාමධු. **ඵාණිතං** නාම උච්ඡුම්හා නිබ්බත්තං.

තානි පටිග්ගහෙත්වා සත්තාහපරමං සන්නිධිකාරකං පරිභුඤ්ජිතබ්බානීති සත්තාහපරමතා පරිභුඤ්ජිතබ්බානි.

තං අතික්කාමයතො නිස්සග්ගියං හොතීති අට්ඨමෙ අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, භෙසජ්ජං සත්තාහාතික්කන්තං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

624. සත්තාහාතික්කන්තෙ අතික්කන්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. සත්තාහාතික්කන්තෙ වෙමතිකො, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. සත්තාහාතික්කන්තෙ අනතික්කන්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අනධිට්ඨිතෙ අධිට්ඨිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අනට්ඨෙ නට්ඨසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිනට්ඨෙ විනට්ඨසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අදඩ්ඪෙ දඩ්ඪසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අවිලුත්තෙ විලුත්තසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නිස්සට්ඨං පටිලභිත්වා න කායිකෙන පරිභොගෙන පරිභුඤ්ජිතබ්බං, න අජ්ඣොහරිතබ්බං, පදීපෙ වා කාළවණ්ණෙ වා උපනෙතබ්බං, අඤ්ඤෙන භික්ඛුනා කායිකෙන පරිභොගෙන පරිභුඤ්ජිතබ්බං, න අජ්ඣොහරිතබ්බං.

සත්තාහානතික්කන්තෙ අතික්කන්තසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සත්තාහානතික්කන්තෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සත්තාහානතික්කන්තෙ අනතික්කන්තසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

625. අනාපත්ති අන්තොසත්තාහං අධිට්ඨෙති, විස්සජ්ජෙති, නස්සති, විනස්සති, ඩය්හති, අච්ඡින්දිත්වා ගණ්හන්ති, විස්සාසං ගණ්හන්ති, අනුපසම්පන්නස්ස චත්තෙන වන්තෙන මුත්තෙන අනපෙක්ඛො දත්වා පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ජති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

භෙසජ්ජසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං තතියං.

4. වස්සිකසාටිකසික්ඛාපදං

626. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛූනං වස්සිකසාටිකා අනුඤ්ඤාතා හොති. ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ – ''භගවතා වස්සිකසාටිකා අනුඤ්ඤාතා''ති, පටිකච්චෙව [පටිගච්චෙව (සී.)] වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසන්ති, පටිකච්චෙව කත්වා නිවාසෙන්ති, ජිණ්ණාය වස්සිකසාටිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙන්ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා... තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ පටිකච්චෙව වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසිස්සන්ති, පටිකච්චෙව කත්වා නිවාසෙස්සන්ති, ජිණ්ණාය වස්සිකසාටිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙස්සන්තී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං...පෙ.... ''සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, පටිකච්චෙව වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසථ? පටිකච්චෙව කත්වා නිවාසෙථ? ජිණ්ණාය වස්සිකසාටිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙථා''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා...පෙ.... කථඤ්හි නාම තුම්හෙ මොඝපුරිසා, පටිකච්චෙව වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසිස්සථ, පටිකච්චෙව කත්වා නිවාසෙස්සථ, ජිණ්ණාය වස්සිකසාටිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය...පෙ.... එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

627. **''මාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති භික්ඛුනා වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසිතබ්බං ; 'අද්ධමාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති කත්වා නිවාසෙතබ්බං . 'ඔරෙන චෙ මාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසෙය්‍ය, 'ඔරෙනද්ධමාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති කත්වා නිවාසෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

628. **'මාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති භික්ඛුනා වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසිතබ්බ**න්ති. යෙ මනුස්සා පුබ්බෙපි වස්සිකසාටිකචීවරං දෙන්ති තෙ උපසඞ්කමිත්වා එවමස්සු වචනීයා – ''කාලො වස්සිකසාටිකාය, සමයො වස්සිකසාටිකාය, අඤ්ඤෙපි මනුස්සා වස්සිකසාටිකචීවරං දෙන්තී''ති. න වත්තබ්බා – ''දෙථ මෙ වස්සිකසාටිකචීවරං, ආහරථ මෙ වස්සිකසාටිකචීවරං, පරිවත්තෙථ මෙ වස්සිකසාටිකචීවරං, චෙතාපෙථ මෙ වස්සිකසාටිකචීවර''න්ති.

'අද්ධමාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති කත්වා නිවාසෙතබ්බන්ති. අද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ කත්වා නිවාසෙතබ්බං.

'ඔරෙන චෙ මාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති අතිරෙකමාසෙ සෙස ගිම්හානෙ වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

'ඔරෙනද්ධමාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ කත්වා නිවාසෙති, නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං...පෙ.... ඉදං මෙ, භන්තෙ , වස්සිකසාටිකචීවරං අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ පරියිට්ඨං අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ කත්වා පරිදහිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති....පෙ.... දදෙය්‍යාති...පෙ.... දදෙය්‍යුන්ති...පෙ.... ආයස්මතො දම්මීති.

629. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ අතිරෙකසඤ්ඤී වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ වෙමතිකො වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ ඌනකසඤ්ඤී වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ අතිරෙකසඤ්ඤී කත්වා නිවාසෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ වෙමතිකො කත්වා නිවාසෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං . අතිරෙකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ ඌනකසඤ්ඤී කත්වා නිවාසෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

සතියා වස්සිකසාටිකාය නග්ගො කායං ඔවස්සාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ ඌනකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

ඌනකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ වෙමතිකො , ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකද්ධමාසෙ සෙසෙ ගිම්හානෙ ඌනකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

630. අනාපත්ති 'මාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසති , 'අද්ධමාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති කත්වා නිවාසෙති, 'ඌනකමාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති වස්සිකසාටිකචීවරං පරියෙසති, 'ඌනකද්ධමාසො සෙසො ගිම්හාන'න්ති කත්වා නිවාසෙති, පරියිට්ඨාය වස්සිකසාටිකාය වස්සං උක්කඩ්ඪීයති, නිවත්ථාය වස්සිකසාටිකාය වස්සං උක්කඩ්ඪීයති, ධොවිත්වා නික්ඛිපිතබ්බං; සමයෙ නිවාසෙතබ්බං, අච්ඡින්නචීවරස්ස, නට්ඨචීවරස්ස, ආපදාසු, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

වස්සිකසාටිකසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං චතුත්ථං.

5. චීවරඅච්ඡින්දනසික්ඛාපදං

631. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො භාතුනො සද්ධිවිහාරිකං භික්ඛුං එතදවොච – ''එහාවුසො, ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සාමා''ති. ''නාහං, භන්තෙ, ගමිස්සාමි; දුබ්බලචීවරොම්හී''ති. ''එහාවුසො, අහං තෙ චීවරං දස්සාමී''ති තස්ස චීවරං අදාසි. අස්සොසි ඛො සො භික්ඛු – ''භගවා කිර ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සතී''ති. අථ ඛො තස්ස භික්ඛුනො එතදහොසි – ''න දානාහං ආයස්මතා උපනන්දෙන සක්‍යපුත්තෙන සද්ධිං ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සාමී''ති. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තං භික්ඛුං එතදවොච – ''එහි දානි, ආවුසො, ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සාමා''ති. ''නාහං, භන්තෙ, තයා සද්ධිං ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සාමී''ති. ''යම්පි ත්‍යාහං, ආවුසො, චීවරං අදාසිං, මයා සද්ධිං ජනපදචාරිකං පක්කමිස්සතී''ති, කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දි.

අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා...පෙ.... තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො භික්ඛුස්ස සාමං චීවරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දිස්සතී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං...පෙ.... ''සච්චං කිර ත්වං, උපනන්ද, භික්ඛුස්ස සාමං චීවරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා...පෙ.... කථඤ්හි නාම ත්වං, මොඝපුරිස , භික්ඛුස්ස සාමං චීවරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දිස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය...පෙ.... එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

632. **''යො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස සාමං චීවරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දෙය්‍ය වා අච්ඡින්දාපෙය්‍ය වා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

633. **යො පනාති** යො යාදිසො...පෙ.... **භික්ඛූති**...පෙ.... අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

භික්ඛුස්සාති අඤ්ඤස්ස භික්ඛුස්ස.

සාමන්ති සයං දත්වා.

චීවරං නාම ඡන්නං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං, විකප්පනුපගං පච්ඡිමං.

කුපිතො අනත්තමනොති අනභිරද්ධො ආහතචිත්තො ඛිලජාතො.

අච්ඡින්දෙය්‍යාති සයං අච්ඡින්දති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං [නිස්සග්ගියං හොති (ස්‍යා.)].

අච්ඡින්දාපෙය්‍යාති අඤ්ඤං ආණාපෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. සකිං ආණත්තො බහුකම්පි අච්ඡින්දති, නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං...පෙ.... ඉදං

මෙ, භන්තෙ, චීවරං භික්ඛුස්ස සාමං දත්වා අච්ඡින්නං නිස්සග්ගියං ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති …පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

634. උපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤී චීවරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දති වා අච්ඡින්දාපෙති වා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. උපසම්පන්නෙ වෙමතිකො චීවරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දති වා අච්ඡින්දාපෙති වා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. උපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී චීවරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දති වා අච්ඡින්දාපෙති වා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අඤ්ඤං පරික්ඛාරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දති වා අච්ඡින්දාපෙති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුපසම්පන්නස්ස චීවරං වා අඤ්ඤං වා පරික්ඛාරං දත්වා කුපිතො අනත්තමනො අච්ඡින්දති වා අච්ඡින්දාපෙති වා, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුපසම්පන්නෙ උපසම්පන්නසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුපසම්පන්නෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනුපසම්පන්නෙ අනුපසම්පන්නසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස.

635. අනාපත්ති – සො වා දෙති, තස්ස වා විස්සසන්තො ගණ්හාති, උම්මත්තකස්ස ආදිකම්මිකස්සාති.

චීවරඅච්ඡින්දනසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං පඤ්චමං.

6. සුත්තවිඤ්ඤත්තිසික්ඛාපදං

636. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලන්දකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ චීවරකාරසමයෙ බහුං සුත්තං විඤ්ඤාපෙසුං. කතෙපි චීවරෙ බහුං සුත්තං අවසිට්ඨං හොති. අථ ඛො ඡබ්බග්ගියානං භික්ඛූනං එතදහොසි – ‘‘හන්ද මයං, ආවුසො, අඤ්ඤම්පි සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙමා’’ති. අථ ඛො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අඤ්ඤම්පි සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙසුං. වීතෙපි චීවරෙ බහුං සුත්තං අවසිට්ඨං හොති. දුතියම්පි ඛො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අඤ්ඤම්පි සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙසුං. වීතෙපි චීවරෙ බහුං සුත්තං අවසිට්ඨං හොති. තතියම්පි ඛො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ අඤ්ඤම්පි සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙසුං. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියྱන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙස්සන්තී’’ති!

අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛිය්‍යන්තානං විපාචෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා… තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙස්සන්තී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ , සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙථා’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

637. **‘‘යො පන භික්ඛු සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

638. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

සාමන්ති සයං විඤ්ඤාපෙත්වා.

සුත්තං නාම ඡ සුත්තානි – ඛොමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං කම්බලං සාණං භඞ්ගං.

තන්තවායෙහීති පෙසකාරෙහි වායාපෙති, පයොගෙ පයොගෙ දුක්කටං [වායාපෙති, පයොගෙ දුක්කටං (ස්‍යා.)]. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායෙහි වායාපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

639. වායාපිතෙ වායාපිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. වායාපිතෙ වෙමතිකො, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. වායාපිතෙ අවායාපිතසඤ්ඤී, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අවායාපිතෙ වායාපිතසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අවායාපිතෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අවායාපිතෙ අවායාපිතසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

640. අනාපත්ති – චීවරං සිබ්බෙතුං, ආයොගෙ, කායබන්ධනෙ, අංසබන්ධකෙ [අංසවට්ටකෙ (සී.)], පත්තත්ථවිකාය, පරිස්සාවනෙ, ඤාතකානං, පවාරිතානං, අඤ්ඤස්සත්ථාය, අත්තනො ධනෙන, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

සුත්තවිඤ්ඤත්තිසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං ඡට්ඨං.

7. මහාපෙසකාරසික්ඛාපදං

641. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො පවාසං ගච්ඡන්තො පජාපතිං එතදවොච – ‘‘සුත්තං ධාරයිත්වා අමුකස්ස තන්තවායස්ස දෙහි, චීවරං වායාපෙත්වා නික්ඛිප, ආගතො අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’’ති. අස්සොසි ඛො අඤ්ඤතරො පිණ්ඩචාරිකො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස ඉමං වාචං භාසමානස්ස. අථ ඛො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං එතදවොච – ‘‘මහාපුඤ්ඤොසි ත්වං, ආවුසො උපනන්ද, අමුකස්මිං ඔකාසෙ අඤ්ඤතරො පුරිසො පවාසං ගච්ඡන්තො පජාපතිං එතදවොච – ‘‘සුත්තං ධාරයිත්වා අමුකස්ස තන්තවායස්ස දෙහි, චීවරං වායාපෙත්වා නික්ඛිප, ආගතො අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’’ති. ‘‘අත්ථාවුසො, මං සො උපට්ඨාකො’’ති. සොපි ඛො තන්තවායො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස උපට්ඨාකො හොති. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො යෙන සො තන්තවායො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තං තන්තවායං එතදවොච – ‘‘ඉදං ඛො, ආවුසො, චීවරං මං උද්දිස්ස වියාති; ආයතඤ්ච කරොහි විත්ථතඤ්ච. අප්පිතඤ්ච සුවීතඤ්ච සුප්පවායිතඤ්ච සුවිලෙඛිතඤ්ච සුවිතච්ඡිතඤ්ච කරොහී’’ති. ‘‘එතෙ ඛො මෙ, භන්තෙ, සුත්තං ධාරයිත්වා අදංසු; ඉමිනා සුත්තෙන චීවරං විනාහී’’ති. ‘‘න, භන්තෙ, සක්කා ආයතං වා විත්ථතං වා අප්පිතං වා කාතුං. සක්කා ච ඛො, භන්තෙ, සුවීතඤ්ච සුප්පවායිතඤ්ච සුවිලෙඛිතඤ්ච සුවිතච්ඡිතඤ්ච කාතු’’න්ති. ‘‘ඉඞ්ඝ ත්වං, ආවුසො, ආයතඤ්ච කරොහි විත්ථතඤ්ච අප්පිතඤ්ච. න තෙන සුත්තෙන පටිබද්ධං භවිස්සතී’’ති.

අථ ඛො සො තන්තවායො යථාභතං සුත්තං තන්තෙ උපනෙත්වා යෙන සා ඉත්ථී තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා තං ඉත්ථිං එතදවොච – ‘‘සුත්තෙන, අය්‍යෙ, අත්ථො’’ති. ‘‘නනු ත්වං අය්‍යො [අය්‍ය (ස්‍යා.)] මයා වුත්තො – ‘ඉමිනා සුත්තෙන චීවරං විනාහී’’’ති. ‘‘සච්චාහං, අය්‍යෙ, තයා වුත්තො – ‘ඉමිනා සුත්තෙන චීවරං විනාහී’ති. අපිච, මං අය්‍යො උපනන්දො එවමාහ – ‘ඉඞ්ඝ ත්වං, ආවුසො, ආයතඤ්ච කරොහි විත්ථතඤ්ච අප්පිතඤ්ච, න තෙන සුත්තෙන පටිබද්ධං භවිස්සතී’’’ති. අථ ඛො සා ඉත්ථී යත්තකංයෙව සුත්තං පඨමං අදාසි තත්තකං පච්ඡා අදාසි. අස්සොසි ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො – ‘‘සො කිර පුරිසො පවාසතො ආගතො’’ති. අථ ඛො ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො යෙන තස්ස පුරිසස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො සො පුරිසො යෙනායස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි; උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො සො පුරිසො පජාපතිං එතදවොච – ‘‘වීතං තං චීවර’’න්ති? ‘‘ආමාය්‍ය, වීතං තං චීවර’’න්ති. ‘‘ආහර, අය්‍යං උපනන්දං චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමී’’ති. අථ ඛො සා ඉත්ථී තං චීවරං නීහරිත්වා සාමිකස්ස දත්වා එතමත්ථං ආරොචෙසි. අථ ඛො සො පුරිසො ආයස්මතො උපනන්දස්ස සක්‍යපුත්තස්ස චීවරං දත්වා උජ්ඣායති ඛිය්‍යති විපාචෙති – ‘‘මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සක්‍යපුත්තියා අසන්තුට්ඨා. නයිමෙ සුකරා චීවරෙන අච්ඡාදෙතුං. කථඤ්හි නාම අය්‍යො උපනන්දො මයා පුබ්බෙ අප්පවාරිතො තන්තවායෙ [ගහපතිකස්ස තන්තවායෙ (ක.)] උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සතී’’ති.

අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස පුරිසස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ඛිය්‍යන්තස්ස විපාචෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා…පෙ…. තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ආයස්මා උපනන්දො සක්‍යපුත්තො පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකස්ස තන්තවායෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සතී’’ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපනන්දං සක්‍යපුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර ත්වං, උපනන්ද, පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකස්ස තන්තවායෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජී’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. ‘‘ඤාතකො තෙ, උපනන්ද, අඤ්ඤාතකො’’ති? ‘‘අඤ්ඤාතකො, භගවා’’ති. ‘‘අඤ්ඤාතකො, මොඝපුරිස, අඤ්ඤාතකස්ස න ජානාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සන්තං වා අසන්තං වා. තත්ථ නාම ත්වං, මොඝපුරිස, පුබ්බෙ අප්පවාරිතො අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතිකස්ස තන්තවායෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සසි! නෙතං, මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

642. **‘‘භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්ස අඤ්ඤාතකො ගහපති වා ගහපතානී වා තන්තවායෙහි චීවරං වායාපෙය්‍ය, තත්‍ර චෙ සො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්පවාරිතො තන්තවායෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍ය – ‘ඉදං ඛො, ආවුසො, චීවරං මං උද්දිස්ස වියාති. ආයතඤ්ච කරොථ විත්ථතඤ්ච. අප්පිතඤ්ච සුවීතඤ්ච සුප්පවායිතඤ්ච සුවිලෙඛිතඤ්ච සුවිතච්ඡිතඤ්ච කරොථ. අප්පෙව නාම මයම්පි ආයස්මන්තානං කිඤ්චිමත්තං අනුපදජ්ජෙය්‍යාමා’ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු වත්වා කිඤ්චිමත්තං අනුපදජ්ජෙය්‍ය අන්තමසො පිණ්ඩපාතමත්තම්පි, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

643. **භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්සාති** භික්ඛුස්සත්ථාය භික්ඛුං ආරම්මණං කරිත්වා භික්ඛුං අච්ඡාදෙතුකාමො.

අඤ්ඤාතකො නාම මාතිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහයුගා අසම්බද්ධො.

ගහපති නාම යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතානී නාම යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

තන්තවායෙහීති පෙසකාරෙහි.

චීවරං නාම ඡන්නං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං විකප්පනුපගං පච්ඡිමං.

වායාපෙය්‍යාති විනාපෙති.

තත්‍ර චෙ සො භික්ඛූති යං භික්ඛුං උද්දිස්ස චීවරං වියාති සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පවාරිතොති පුබ්බෙ අවුත්තො හොති – ‘‘කීදිසෙන තෙ, භන්තෙ, චීවරෙන අත්ථො, කීදිසං තෙ චීවරං වායාපෙමී’’ති?

තන්තවායෙ උපසඞ්කමිත්වාති ඝරං ගන්ත්වා යත්ථ කත්ථචි උපසඞ්කමිත්වා.

චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍යාති – ‘‘ඉදං ඛො, ආවුසො, චීවරං මං උද්දිස්ස වියාති, ආයතඤ්ච කරොථ විත්ථතඤ්ච. අප්පිතඤ්ච සුවීතඤ්ච සුප්පවායිතඤ්ච සුවිලෙඛිතඤ්ච සුවිතච්ඡිතඤ්ච කරොථ. අප්පෙව නාම මයම්පි ආයස්මන්තානං කිඤ්චිමත්තං අනුපදජ්ජෙය්‍යාමා’’ති.

එවඤ්ච සො භික්ඛු වත්වා කිඤ්චිමත්තං අනුපදජ්ජෙය්‍ය අන්තමසො පිණ්ඩපාතමත්තම්පීති. පිණ්ඩපාතො නාම යාගුපි භත්තම්පි ඛාදනීයම්පි චුණ්ණපිණ්ඩොපි දන්තකට්ඨම්පි දසිකසුත්තම්පි, අන්තමසො ධම්මම්පි භණති.

තස්ස වචනෙන ආයතං වා විත්ථතං වා අප්පිතං වා කරොති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ.… ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං පුබ්බෙ අප්පවාරිතො අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතිකස්ස තන්තවායෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපන්නං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ.… දදෙය්‍යාති…පෙ.… දදෙය්‍යුන්ති…පෙ.… ආයස්මතො දම්මීති.

644. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකස්ස තන්තවායෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකස්ස තන්තවායෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අඤ්ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී පුබ්බෙ අප්පවාරිතො ගහපතිකස්ස තන්තවායෙ උපසඞ්කමිත්වා චීවරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඤාතකෙ ඤාතකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

645. අනාපත්ති – ඤාතකානං, පවාරිතානං, අඤ්ඤස්සත්ථාය, අත්තනො ධනෙන, මහග්ඝං වායාපෙතුකාමස්ස අප්පග්ඝං වායාපෙති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

මහාපෙසකාරසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං සත්තමං.

8. අච්චෙකචීවරසික්ඛාපදං

646. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො මහාමත්තො පවාසං ගච්ඡන්තො භික්ඛූනං සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි – ‘‘ආගච්ඡන්තු භදන්තා වස්සාවාසිකං දස්සාමී’’ති. භික්ඛූ – ‘වස්සංවුට්ඨානං භගවතා වස්සාවාසිකං අනුඤ්ඤාත’න්ති, කුක්කුච්චායන්තා නාගමංසු. අථ ඛො සො මහාමත්තො උජ්ඣායති ඛියාති විපාචෙති – ‘‘කථඤ්හි නාම භදන්තා මයා දූතෙ පහිතෙ නාගච්ඡිස්සන්ති! අහඤ්හි සෙනාය ගච්ඡාමි. දුජ්ජානං ජීවිතං දුජ්ජානං මරණ’’න්ති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස මහාමත්තස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ඛියන්තස්ස විපාචෙන්තස්ස. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ‘‘අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, අච්චෙකචීවරං පටිග්ගහෙත්වා නික්ඛිපිතු’’න්ති.

647. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ – ''භගවතා අනුඤ්ඤාතං අච්චෙකචීවරං පටිග්ගහෙත්වා නික්ඛිපිතු''න්ති , අච්චෙකචීවරානි පටිග්ගහෙත්වා චීවරකාලසමයං අතික්කාමෙන්ති. තානි චීවරානි චීවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධානි තිට්ඨන්ති. අද්දස ඛො ආයස්මා ආනන්දො සෙනාසනචාරිකං ආහිණ්ඩන්තො තානි චීවරානි චීවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධානි. තිට්ඨන්තෙ දිස්වා භික්ඛූ එතදවොච – ''කස්සිමානි, ආවුසො, චීවරානි චීවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධානි තිට්ඨන්තී''ති? ''අම්හාකං, ආවුසො, අච්චෙකචීවරානී''ති. ''කීවචිරං පනාවුසො, ඉමානි චීවරානි නික්ඛිත්තානී''ති? අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ආයස්මතො ආනන්දස්ස යථානික්ඛිත්තං ආරොචෙසුං. ආයස්මා ආනන්දො උජ්ඣායති ඛියති විපාචෙති – ''කථඤ්හි නාම භික්ඛූ අච්චෙකචීවරං පටිග්ගහෙත්වා චීවරකාලසමයං අතික්කාමෙස්සන්තී''ති! අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දො තෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි...පෙ.... – ''සච්චං කිර, භික්ඛවෙ, භික්ඛූ අච්චෙකචීවරං පටිග්ගහෙත්වා චීවරකාලසමයං අතික්කාමෙන්තී''ති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා...පෙ.... කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා අච්චෙකචීවරං පටිග්ගහෙත්වා චීවරකාලසමයං අතික්කාමෙස්සන්ති! නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය...පෙ.... එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

648. **''දසාහානාගතං කත්තිකතෙමාසිකපුණ්ණමං භික්ඛුනො පනෙව අච්චෙකචීවරං උප්පජ්ජෙය්‍ය, අච්චෙකං මඤ්ඤමානෙන භික්ඛුනා පටිග්ගහෙතබ්බං, පටිග්ගහෙත්වා යාව චීවරකාලසමයං නික්ඛිපිතබ්බං. තතො චෙ උත්තරි නික්ඛිපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''**න්ති.

649. **දසාහානාගතන්ති** දසාහානාගතාය පවාරණාය.

කත්තිකතෙමාසිකපුණ්ණමන්ති පවාරණා කත්තිකා වුච්චති.

අච්චෙකචීවරං නාම සෙනාය වා ගන්තුකාමො හොති, පවාසං වා ගන්තුකාමො හොති, ගිලානො වා හොති, ගබ්භිනී වා හොති, අස්සද්ධස්ස වා සද්ධා උප්පන්නා හොති, අප්පසන්නස්ස වා පසාදො උප්පන්නො හොති, සො චෙ භික්ඛූනං සන්තිකෙ දූතං පහිණෙය්‍ය – ''ආගච්ඡන්තු භදන්තා වස්සාවාසිකං දස්සාමී''ති, එතං අච්චෙකචීවරං නාම.

අච්චෙකං මඤ්ඤමානෙන භික්ඛුනා පටිග්ගහෙතබ්බං පටිග්ගහෙත්වා යාව චීවරකාලසමයං නික්ඛිපිතබ්බන්ති සඤ්ඤාණං කත්වා නික්ඛිපිතබ්බං – ''ඉදං අච්චෙකචීවර''න්ති.

චීවරකාලසමයො නාම අනත්ථතෙ කඨිනෙ වස්සානස්ස පච්ඡිමො මාසො, අත්ථතෙ කඨිනෙ පඤ්චමාසා.

තතො චෙ උත්තරි නික්ඛිපෙය්‍යාති අනත්ථතෙ කඨිනෙ වස්සානස්ස පච්ඡිමං දිවසං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං [නිස්සග්ගියං හොති (ස්‍යා.)]. අත්ථතෙ කඨිනෙ කඨිනුද්ධාරදිවසං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං...පෙ.... ඉදං මෙ, භන්තෙ, අච්චෙකචීවරං චීවරකාලසමයං අතික්කාමිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති...පෙ.... දදෙය්‍යාති...පෙ.... දදෙය්‍යුන්ති...පෙ.... ආයස්මතො දම්මීති.

650. අච්චෙකචීවරෙ අච්චෙකචීවරසඤ්ඤී චීවරකාලසමයං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අච්චෙකචීවරෙ වෙමතිකො චීවරකාලසමයං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අච්චෙකචීවරෙ අනච්චෙකචීවරසඤ්ඤී චීවරකාලසමයං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අනධිට්ඨිතෙ අධිට්ඨිතසඤ්ඤී ...පෙ.... අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤී... අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤී... අනට්ඨෙ නට්ඨසඤ්ඤී... අවිනට්ඨෙ විනට්ඨසඤ්ඤී... අදඩ්ඪෙ දඩ්ඪසඤ්ඤී... අවිලුත්තෙ විලුත්තසඤ්ඤී චීවරකාලසමයං අතික්කාමෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නිස්සග්ගියං චීවරං අනිස්සජ්ජිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනච්චෙකචීවරෙ අච්චෙකචීවරසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනච්චෙකචීවරෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අනච්චෙකචීවරෙ අනච්චෙකචීවරසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

651. අනාපත්ති – අන්තොසමයෙ අධිට්ඨෙති, විකප්පෙති, විස්සජ්ජෙති, නස්සති, විනස්සති, ඩය්හති, අච්ඡින්දිත්වා ගණ්හන්ති, විස්සාසං ගණ්හන්ති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

අච්චෙකචීවරසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං අට්ඨමං.

9. සාසඞ්කසික්ඛාපදං

652. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ වුත්ථවස්සා ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු විහරන්ති. කත්තිකචොරකා භික්ඛූ – ''ලද්ධලාභා''ති

පරිපාතෙන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛූ ආමන්තෙසි – ''අනුජානාමි, භික්ඛවෙ, ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු විහරන්තෙන තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං අන්තරඝරෙ නික්ඛිපිතු''න්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛූ – ''භගවතා අනුඤ්ඤාතං ආරඤ්ඤකෙසු සෙනාසනෙසු විහරන්තෙන තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං අන්තරඝරෙ නික්ඛිපිතු''න්ති තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං අන්තරඝරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරත්තං විප්පවසන්ති. තානි චීවරානි නස්සන්තිපි විනස්සන්තිපි ඩය්හන්තිපි උන්දූරෙහිපි ඛජ්ජන්ති. භික්ඛූ දුච්චොළා හොන්ති ලූඛචීවරා. භික්ඛූ එවමාහංසු – ''කිස්ස තුම්හෙ, ආවුසො, දුච්චොළා ලූඛචීවරා''ති? අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භික්ඛූනං එතමත්ථං ආරොචෙසුං. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා… තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාචෙන්ති – ''කථඤ්හි නාම භික්ඛූ තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං අන්තරඝරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරත්තං විප්පවසිස්සන්තී''ති! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ තෙ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ. … සච්චං කිර, භික්ඛවෙ , භික්ඛූ තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං අන්තරඝරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරත්තං විප්පවසන්තීති? ''සච්චං, භගවා''ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තෙ, භික්ඛවෙ, මොඝපුරිසා තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං අන්තරඝරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරත්තං විප්පවසිස්සන්ති! නෙතං, භික්ඛවෙ, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

653. ''උපවස්සං ඛො පන කත්තිකපුණ්ණමං යානි ඛො පන තානි ආරඤ්ඤකානි සෙනාසනානි සාසඞ්කසම්මතානි සප්පටිභයානි තථාරූපෙසු භික්ඛු සෙනාසනෙසු විහරන්තො ආකඞ්ඛමානො තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං අන්තරඝරෙ නික්ඛිපෙය්‍ය, සියා ච තස්ස භික්ඛුනො කොචිදෙව පච්චයො තෙන චීවරෙන විප්පවාසාය. ඡාරත්තපරමං තෙන භික්ඛුනා තෙන චීවරෙන විප්පවසිතබ්බං. තතො චෙ උත්තරි විප්පවසෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය''න්ති.

654. **උපවස්සං ඛො පනා**ති වුට්ඨවස්සානං.

කත්තිකපුණ්ණමන්ති කත්තිකචාතුමාසිනී වුච්චති.

[පාචි. 573] **යානි ඛො පන තානි ආරඤ්ඤකානි සෙනාසනානී**ති **ආරඤ්ඤකං** නාම සෙනාසනං පඤ්චධනුසතිකං පච්ඡිමං.

[පාචි. 573] **සාසඞ්කං** නාම ආරාමෙ ආරාමූපචාරෙ චොරානං නිවිට්ඨොකාසො දිස්සති, භුත්තොකාසො දිස්සති, ඨිතොකාසො දිස්සති, නිසින්නොකාසො දිස්සති, නිපන්නොකාසො දිස්සති.

[පාචි. 573] **සප්පටිභයං** නාම ආරාමෙ ආරාමූපචාරෙ චොරෙහි මනුස්සා හතා දිස්සන්ති, විලුත්තා දිස්සන්ති, ආකොටිතා දිස්සන්ති .

[පාචි. 573] **තථාරූපෙසු භික්ඛු සෙනාසනෙසු විහරන්තො**ති එවරූපෙසු භික්ඛු සෙනාසනෙසු විහරන්තො.

ආකඞ්ඛමානොති ඉච්ඡමානො.

තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරන්ති සඞ්ඝාටිං වා උත්තරාසඞ්ගං වා අන්තරවාසකං වා.

අන්තරඝරෙ නික්ඛිපෙය්‍යාති සමන්තා ගොචරගාමෙ නික්ඛිපෙය්‍ය.

සියා ච තස්ස භික්ඛුනො කොචිදෙව පච්චයො තෙන චීවරෙන විප්පවාසායාති සියා පච්චයො සියා කරණීයං.

ඡාරත්තපරමං තෙන භික්ඛුනා තෙන චීවරෙන විප්පවසිතබ්බන්ති ඡාරත්තපරමතා විප්පවසිතබ්බං.

අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියාති ඨපෙත්වා භික්ඛුසම්මුතිං.

තතො චෙ උත්තරි විප්පවසෙය්‍යාති සත්තමෙ අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං. ''ඉදං මෙ, භන්තෙ, චීවරං අතිරෙකඡාරත්තං විප්පවුට්ඨං, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමී''ති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

655. අතිරෙකඡාරත්තෙ අතිරෙකසඤ්ඤී විප්පවසති, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකඡාරත්තෙ වෙමතිකො විප්පවසති, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකඡාරත්තෙ

ඌනකසඤ්ඤී විප්පවසති, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. අප්පච්චුද්ධටෙ පච්චුද්ධටසඤ්ඤී…පෙ. … අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤී… අනට්ඨෙ නට්ඨසඤ්ඤී… අවිනට්ඨෙ විනට්ඨසඤ්ඤී… අදඩ්ඪෙ දඩ්ඪසඤ්ඤී … අවිලුත්තෙ විලුත්තසඤ්ඤී විප්පවසති, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නිස්සග්ගියං චීවරං අනිස්සජ්ජිත්වා පරිභුඤ්ජති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකඡාරත්තෙ අතිරෙකසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකඡාරත්තෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. ඌනකඡාරත්තෙ ඌනකසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

656. අනාපත්ති – ඡාරත්තං විප්පවසති, ඌනකඡාරත්තං විප්පවසති, ඡාරත්තං විප්පවසිත්වා පුන ගාමසීමං ඔක්කමිත්වා වසිත්වා පක්කමති, අන්තො ඡාරත්තං පච්චුද්ධරති, විස්සජ්ජෙති, නස්සති, විනස්සති, ඩය්හති, අච්ඡින්දිත්වා ගණ්හන්ති, විස්සාසං ගණ්හන්ති, භික්ඛුසම්මුතියා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

සාසඞ්කසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං නවමං.

10. පරිණතසික්ඛාපදං

657. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවත්ථියං අඤ්ඤතරස්ස පූගස්ස සඞ්ඝස්ස සචීවරභත්තං පටියත්තං හොති – ‘‘භොජෙත්වා චීවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමා’’ති. අථ ඛො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ යෙන සො පූගො තෙනුපසඞ්කමිංසු; උපසඞ්කමිත්වා තං පූගං එතදවොචුං – ‘‘දෙථාවුසො, අම්හාකං ඉමානි චීවරානී’’ති. ‘‘න මයං, භන්තෙ, දස්සාම. අම්හාකං සඞ්ඝස්ස අනුවස්සං සචීවරභික්ඛා පඤ්ඤත්තා’’ති. ‘‘බහූ, ආවුසො, සඞ්ඝස්ස දායකා, බහූ සඞ්ඝස්ස භත්තා [භද්දා (ක.)]. මයං තුම්හෙ නිස්සාය තුම්හෙ සම්පස්සන්තා ඉධ විහරාම. තුම්හෙ චෙ අම්හාකං න දස්සථ, අථ කො චරහි අම්හාකං දස්සති? දෙථාවුසො, අම්හාකං ඉමානි චීවරානී’’ති. අථ ඛො සො පූගො ඡබ්බග්ගියෙහි භික්ඛූහි නිප්පීළියමානො යථාපටියත්තං චීවරං ඡබ්බග්ගියානං භික්ඛූනං දත්වා සඞ්ඝං භත්තෙන පරිවිසි. යෙ තෙ භික්ඛූ ජානන්ති සඞ්ඝස්ස සචීවරභත්තං පටියත්තං, න ච ජානන්ති ඡබ්බග්ගියානං භික්ඛූනං දින්නන්ති, තෙ එවමාහංසු – ‘‘ඔණොජෙථාවුසො, සඞ්ඝස්ස චීවර’’න්ති. ‘‘නත්ථි, භන්තෙ. යථාපටියත්තං චීවරං අය්‍යා ඡබ්බග්ගියා අත්තනො පරිණාමෙසු’’න්ති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා… තෙ උජ්ඣායන්ති ඛිය්‍යන්ති විපාචෙන්ති – ‘‘කථඤ්හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛූ ජානං සඞ්ඝිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙස්සන්තී’’ති ! අථ ඛො තෙ භික්ඛූ ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛූ අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං…පෙ…. ‘‘සච්චං කිර තුම්හෙ, භික්ඛවෙ, ජානං සඞ්ඝිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙථා’’ති? ‘‘සච්චං, භගවා’’ති. විගරහි බුද්ධො භගවා…පෙ…. කථඤ්හි නාම තුම්හෙ, මොඝපුරිසා, ජානං සඞ්ඝිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙස්සථ! නෙතං, මොඝපුරිසා, අප්පසන්නානං වා පසාදාය…පෙ…. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ –

658. **‘‘යො පන භික්ඛු ජානං සඞ්ඝිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තිය’’**න්ති.

659. **යො පනාති** යො යාදිසො…පෙ…. **භික්ඛූති**…පෙ…. අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිප්පෙතො භික්ඛූති.

[පාචි. 491] **ජානාති** නාම සාමං වා ජානාති අඤ්ඤෙ වා තස්ස ආරොචෙන්ති සො වා ආරොචෙති.

[පාචි. 491] **සඞ්ඝිකං** නාම සඞ්ඝස්ස දින්නං හොති පරිච්චත්තං.

[පාචි. 491] **ලාභො** නාම චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානප්පච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරා. අන්තමසො චුණ්ණපිණ්ඩොපි, දන්තකට්ඨම්පි, දසිකසුත්තම්පි.

[පාචි. 491] **පරිණතං** නාම දස්සාම කරිස්සාමාති වාචා භින්නා හොති.

අත්තනො පරිණාමෙති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජිතබ්බං සඞ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන, භික්ඛවෙ, නිස්සජ්ජිතබ්බං…පෙ…. ඉදං මෙ, භන්තෙ, ජානං සඞ්ඝිකං ලාභං පරිණතං අත්තනො පරිණාමිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඞ්ඝස්ස නිස්සජ්ජාමීති…පෙ…. දදෙය්‍යාති…පෙ…. දදෙය්‍යුන්ති…පෙ…. ආයස්මතො දම්මීති.

660. පරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤී අත්තනො පරිණාමෙති, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

පරිණතෙ වෙමතිකො අත්තනො පරිණාමෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. පරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤී අත්තනො පරිණාමෙති, අනාපත්ති. සඞ්ඝස්ස පරිණතං අඤ්ඤසඞ්ඝස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. චෙතියස්ස පරිණතං අඤ්ඤචෙතියස්ස වා සඞ්ඝස්ස වා පුග්ගලස්ස වා පරිණාමෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. පුග්ගලස්ස පරිණතං අඤ්ඤපුග්ගලස්ස වා සඞ්ඝස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අපරිණතෙ

පරිණතසඤ්ඤී, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අපරිණතෙ වෙමතිකො, ආපත්ති දුක්කටස්ස. අපරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤී, අනාපත්ති.

661. අනාපත්ති කත්ථ දෙමාති පුච්ඡියමානො යත්ථ තුම්හාකං දෙය්‍යධම්මො පරිභොගං වා ලභෙය්‍ය පටිසඞ්ඛාරං වා ලභෙය්‍ය චිරට්ඨිතිකො වා අස්ස යත්ථ වා පන තුම්හාකං චිත්තං පසීදති තත්ථ දෙථාති භණති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

පරිණතසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං දසමං.

පත්තවග්ගො තතියො.

තස්සුද්දානං –

ද්වෙ ච පත්තානි භෙසජ්ජං, වස්සිකා දානපඤ්චමං;
සාමං වායාපනච්චෙකො, සාසඞ්කං සඞ්ඝිකෙන චාති.

662. උද්දිට්ඨා ඛො, ආයස්මන්තො, තිංස නිස්සග්ගියා පාචිත්තියා ධම්මා. තත්ථායස්මන්තෙ පුච්ඡාමි – ‘කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා’? දුතියම්පි පුච්ඡාමි – ‘කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා’? තතියම්පි පුච්ඡාමි – ‘කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා’? පරිසුද්ධෙත්ථායස්මන්තො, තස්මා තුණ්හී, එවමෙතං ධාරයාමීති.

නිස්සග්ගියකණ්ඩං නිට්ඨිතං.

පාරාජිකපාළි නිට්ඨිතා.